

Učebné osnovy školského vzdelávacieho programu – predmet: Slovenský jazyk a literatúra

1. Záhlavie

Názov predmetu	Slovenský jazyk a literatúra
Časový rozsah výučby	5 hodín týždenne (ŠVP), spolu 165 hodín
Ročník	piaty
Škola (názov, adresa)	Základná škola M. Kukučina, , 026 01 Dolný Kubín
Názov ŠkVP	Škola úspešného života
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne
Dĺžka štúdia	1 rok
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk
iné	štátna škola

2. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vyučovací predmet slovenský jazyk má v systéme školského vzdelávania centrálnu postavenie, pretože slovenčina je štátnym jazykom v Slovenskej republike. Taktiež pre väčšinu obyvateľov tohto štátu zároveň aj národným jazykom.

Cez správne chápanie a uvedomenie si miesta slovenského jazyka si človek uvedomuje svoju národnú identitu. Svedčí o tom aj záujem o výučbu slovenského jazyka u Slovákov žijúcich v zahraničí.

Samotný proces vyučovania slovenského jazyka na základnej škole sa z psycholingvistického hľadiska zameriava na tvorivosť a detskú hru, tým sa zároveň dodržiava vekuprimeranosť predkladaného učiva.

Zo sociolingvistického hľadiska je tento predmet orientovaný najčastejšie na komunikačné situácie, ktoré žiaci precvičujú na základe dramatizovania, či simulovania rôznych situácií.

Štylistická oblasť uplatňuje prechod a spojenie jazykovej a slohovej zložky do spoločného celku.

Osvojovanie si vedomostí o jazykových javoch prechádza k nácviku a praktickej skúsenosti v komunikácii.

V systémovom hľadisku môžeme hovoriť o súvislostiach v prebratých jazykových javoch. Jednotlivé jazykové javy sa nepreberajú izolovane, na prebraté učivo nadväzujú ďalšie javy, ktoré ho rozširujú a prehlbujú.

Dôraz sa kladie na rečové prejavy, kde sa od reprodukcie textov prechádza k tvorbe vlastných prác.

Oblasť jazykovej kultúry prechádza postupne od osvojenia zvukovej a pravopisnej normy k morfológickým, syntaktickým a lexikálnym normám. Z uvedených oblastí, ktoré rozvíja slovenský jazyk môžeme vymedziť funkcie jazyka – kognitívnu, komunikatívnu, reprezentatívnu a esejistickú.

Postavenie predmetu

Prostredníctvom vyučovania slovenského jazyka kladie školská prax základy komunikačných a pravopisných zručností a schopností žiaka. Žiak má možnosť vidieť celú pestrosť a bohatosť jazyka a jazykových prostriedkov po všetkých stránkach. Slovenský jazyk učí žiaka nielen poznávať, ale aj adekvátne používať jazykové a mimojazykové prostriedky. Žiakovi umožňuje poznať svoje miesto v spoločnosti, pochopiť zákonitosti súčasného života, pozrieť sa do minulosti a inšpirovať sa pre budúci život.

V jazykovej časti oblasti Jazyk a komunikácia sú určujúcimi cieľmi rozvíjania komunikačných schopností žiakov, ktoré boli síce deklarované aj v minulosti, ale ich uskutočňovanie bolo vytláčané tendenciou obsiahnuť pomerne veľkú sumu jazykových pojmov na vysokej úrovni abstrakcie. Chápanie jazyka ako nástroja myslenia a komunikácie medzi ľuďmi by sa vo vyučovaní jazyka malo premietnuť do zámerného preferovania rozvoja komunikačných kompetencií, ktoré budú istým teoretickým i praktickým východiskom ich ďalšieho rozvíjania v ostatných vyučovacích predmetoch s ohľadom na ich špecifické potreby. Výrazne sa posilnil komunikatívno-zážitkový model vyučovania jazyka a naopak oslabila sa tendencia obsiahnuť „školskú podobu“ vednej disciplíny – lingvistiky. Obsah sa zredukoval v prospech aktivít žiakov, ktorí majú v čo najväčšom rozsahu interpretačno - hodnotiacim spôsobom pracovať s jazykovými komunikátmi.

Najväčší akcent sa pritom kladie na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, prácu s informáciami, čitateľskú gramotnosť, schopnosť argumentovať a pod.

Primárnym v literárnej výchove sa stáva rozvoj schopností žiaka poznávať svet a zmocňovať sa ho esteticko-umeleckými prostriedkami a úsilie odstrániť z vedomia žiaka presvedčenie o jedinečnosti a nenahraditeľnosti kognitívneho prístupu k svetu a smerovanie k pochopeniu špecifik, ktoré v poznávacom procese predstavuje estetické osvojovanie reality. Obsahové osnovanie predmetu smeruje k rozvíjaniu čitateľských kompetencií, resp. súboru vedomostí, zručností, hodnôt a postojov zameraných na príjem

(receptiu) umeleckého textu (čítanie, deklamácia, počúvanie), jeho analýzu, interpretáciu a hodnotenie. Najdôležitejším prvkom v tejto koncepcii literárnej výchovy je sústredenie dôrazu na čítanie ako všestranné osvojovanie umeleckého textu.

V predmete Slovenský jazyk a literatúra sú začlenené aj prierezové témy:

- Multikultúrna výchova – MUV
- Mediálna výchova – MEV
- Osobnostný a sociálny rozvoj – OSR
- Environmentálna výchova – ENV
- Tvorba projektu a prezentačné zručnosti – TPPZ
- Ochrana života a zdravia – OŽZ
-

3. Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovania slovenského jazyka na 2. stupni základnej školy je:

- viesť žiakov k spoznávaniu jazyka ako vnútorne štruktúrovaného a uceleného systému. Žiak má spoznávať bohatosť jazykových prostriedkov na jednotlivých rovinách jazykového systému. Jazykové a mimojazykové prostriedky má funkčne využívať v písaných a ústnych prejavoch.
- Rozvíjať komunikačné schopnosti a návyky žiakov, aby získali kvalitné jazykové kompetencie. Tento cieľ je determinovaný získaním správnych ortografických a ortoepických návykov a zručnosti.
- U žiakov má byť pestovaná láska k materinskému jazyku a vedomie jazykovej príslušnosti k istému etniku.
- Prostredníctvom jazyka viesť žiakov k spoznávaniu histórie vlastného národa.
- Prehlbovať estetické cítenie žiakov a umožniť im vnímať a preniknúť do umeleckého diela.
- Rozvíjať etické cítenie žiakov založené na empatii a asertivite, viesť ich k prosociálnemu správaniu.

Z celkových cieľov vyplývajú čiastkové ciele, ktoré majú žiaci na 2. stupni základnej školy dosiahnuť.

Všeobecný cieľ: Cieľom sa stáva rozvoj čitateľských schopností, ktoré ďaleko presahujú aspekt technického zvládnutia čítaného textu a smerujú k prijatiu jeho obsahu. Dobré zvládnutie jazykového učiva a najmä komunikatívnych kompetencií vytvára predpoklad na rozvinutie schopnosti úspešne sa uplatniť na trhu práce a v súkromnom živote. Jazyk sa chápe ako znak národnej a individuálnej identity, ako prostriedok komunikácie a profesionálnej realizácie a prostriedok na vyjadrovanie citov a pocitov.

Špecifické ciele:

a) vzdelávacie

Členenie vzdelávacej oblasti podľa kľúčových jazykových kompetencií, t. j. podľa procesov, ktoré sa nimi rozvíjajú:

- Počúvanie
- Komunikácia (hovorenie) s porozumením
- Čítanie
- Písanie

Vzdelávanie v danej vzdelávacej oblasti smeruje k utváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií tým, že vedie k:

- podpore sebadôvery každého žiaka,
- osvojeniu si vedomostí a nadobudnutých kompetencií, ktoré im umožnia vzdelávať sa po celý ich život a zaujať aktívne miesto v socio-kultúrnom prostredí,
- príprave všetkých žiakov tak, aby sa stali zodpovednými občanmi, schopnými podieľať sa na rozvoji demokratickej spoločnosti, pluralizmu a kultúrnej otvorenosti,
- zaručeniu rovnakých šancí sociálnej emancipácie pre všetkých žiakov

b) výchovno – vzdelávacie:

Hlavným výchovno-vzdelávacím cieľom vyučovania-osvojovania slovenského jazyka slovenskej literatúry je ku koncu 5. ročníka dosiahnuť pokročilú úroveň ovládania slovenského jazyka.

V nadväznosti na komunikatívnu kompetenciu získanú zo slovenského jazyka na 1.stupni ZŠ utvárať komunikatívnu kompetenciu žiakov zvyšovaním úrovne ich komunikatívnych schopností v základných a vedľajších formách rečovej činnosti: v počúvaní s porozumením, čítaní, hovorení, písaní, ako aj vo výslovnosti a pravopise.

V súlade s osvojovaním lexikálnych jednotiek určených na produktívne a receptívne osvojenie a základných gramatických javov nevyhnutných na komunikáciu, osvojovaných formou poučiek a vetných modelov, získavať schopnosť porozumieť a tvoriť z gramatickej, pravopisnej a stylistickej stránky správne vety, dialógy a súvislé ústne a písomné prejavy. .

4. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Kompetencie rozvíjané vyučovaním predmetu Slovenský jazyk

Poznávacie a rečové kompetencie

Verejná prezentácia textu, verejný prejav

- 1) Pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu, spisovnú výslovnosť a správne uplatňovať suprasegmentálne javy.
- 2) Pri ústnom prejave primerane uplatňovať mimojazykové prostriedky.
- 3) Reprodukovať umelecký aj vecný text (doslovne, podrobne, stručne).

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

- 1) Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.
- 2) Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.
- 3) Na základe indukcie a zovšeobecnenia odvodiť charakteristiky (definície) nových javov.
- 4) Usporiadať známe javy do tried a systémov.
- 5) Aplikovať jazykovedné vedomosti na vecné a umelecké texty.
- 6) Pri písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu.

Analytické a syntetické zručnosti

- 1) Uskutočniť jazykovú analýzu textu a vytvárať jazykový systém.
- 2) Odlíšiť medzi sebou umelecký a vecný text.
- 3) Odlíšiť medzi sebou texty z hľadiska jazykového štýlu, slohových postupov a slohových útvarov/žánrov.

Tvorivé zručnosti

- 1) Vytvoriť vlastný text na základe dodržiavania stanoveného slohového útvaru/žánru, slohového postupu, jazykového štýlu.
- 2) Ústne prezentovať vlastný text.
- 3) Napísať krátky príbeh (vlastný zážitok alebo vymyslený príbeh).
- 4) Dokončiť rozprávanie alebo neukončené prozaické dielo.
- 5) Zdramatizovať kratší prozaický alebo básnický text.

Informačné zručnosti

- 1) Používať jazykové príručky a slovníky, korigovať podľa nich vlastné texty.
- 2) Vyhľadávať, spracúvať a používať informácie z literárnych prameňov a internetu.

Komunikačné zručnosti

- 1) Adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu.
- 2) Vyjadrovať sa neverbálne a chápať neverbálnu komunikáciu.
- 3) Verejne prezentovať a obhájiť vlastný názor.

Kompetencie rozvíjané vyučovaním predmetu Slovenská literatúra

Poznávacie a čitateľské kompetencie

Technika čítania a verejná prezentácia textu

- 1) Plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýchať, artikulovať a dodržiavať spisovnú výslovnosť.
- 2) Recitovať prozaické a básnické diela. Rešpektovať rytmickú usporiadanosť básnického textu, frázovať básnický aj prozaický text v zhode s vlastným chápaním jeho významu.
- 3) Čítať text postavy dramatického diela pri spoločnom dramatizovanom čítaní. Modulovať hlas podľa zmyslu textu.

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

- 1) Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.
- 2) Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.
- 3) Usporiadať známe javy do tried a systémov.
- 4) Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou (jednoduchý transfer).

Analytické a interpretačné zručnosti

- 1) Prerozprávať obsah prečítaného diela.
- 2) Odlíšiť epické, lyrické a dramatické texty.
- 3) Vytvoriť dejovú osnovu prečítaného diela, vyhľadať kľúčové slová.
- 4) Určiť hlavné a vedľajšie postavy diela.
- 5) Abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku prečítaného diela, vrátane lyrickej básne.
- 6) Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela, interpretovať význam diela.
- 7) Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi.

Tvorivé zručnosti

- 1) Zdramatizovať básnický alebo prozaický text (rozprávka, bájka, povesť).

- 2) Ilustrovať umelecký text.
- 3) Napísať kratší prozaický útvar (bájka, rozprávka), básnický text, scenár.
- 4) Inscenovať kratší dramatický text.

Informačné zručnosti

- 1) Orientovať sa v školskej a verejnej knižnici.
- 2) Pracovať s knižným fondom vo forme kartotéky a v elektronickej podobe.
- 3) Vedieť získať informácie z integrovaného informačného systému a internetu.
- 4) Budovať si vlastnú knižnicu.

ŠTRUKTÚRA KOMPETENCIÍ ROZVÍJANÝCH VYUČOVANÍM LITERÁRNEJ VÝCHOVY

KOGNITÍVNE KOMPETENCIE	KOMUNIKAČNÉ KOMPETENCIE	INTERPERSONÁLNE KOMPETENCIE	INTRAPERSONÁLNA KOMPETENCIA
Spôsobilosť používať kognitívne operácie.	Spôsobilosť prijímať, vyhľadávať, spracovávať a tvoriť informácie.	Spôsobilosť akceptovať skupinové hodnoty a rozhodnutia.	Schopnosť vytvárať a reflektovať vlastnú identitu.
Spôsobilosť učiť sa sám aj v skupine	Spôsobilosť odovzdávať vlastné poznatky a skúsenosti.	Schopnosť kooperovať v skupine.	Schopnosť vytvárať si vlastný hodnotový systém.
Spôsobilosť kriticky myslieť	Spôsobilosť formulovať svoj názor a argumentovať.	Schopnosť tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín.	Schopnosť sebaregulácie a ochrany vlastného života.
Spôsobilosť formulovať a riešiť problémy.	Spôsobilosť verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city	Schopnosť empatie.	
Spôsobilosť myslieť tvorivo a spôsobilosť uplatniť výsledky tvorivého myslenia.			

5. Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania		
	Metódy	Postupy	Formy práce
Jazyk a komunikácia – Slovenský jazyk			
1. Opakovanie	Motivačný rozhovor, demonštračná metóda aktivity, práca s knihou a textom, precvičovanie učiva	Techniky na uvedenie žiakov do jazyka, na rozcvičku a uvoľnenie, napríklad spev, tanec, relaxačné techniky... Sústredenie pozornosti žiakov na cieľ vyučovacej hodiny, navodenie situácie, otázky, upozornenie na text v učebnici, zvukovú nahrávku.	Pri preberaní nového učiva budem uplatňovať hodiny základného, motivačného, a expozičného typu. Pri upevňovaní učiva budú hodiny fixačného a aplikačného typu. Žiaci budú vypracovávať úlohy samostatne i na tabuľu.
2. Lexikológia	Motivačný rozhovor, demonštračná metóda aktivity, práca s knihou a textom, precvičovanie učiva	Písanie na diktát. Odpisovanie z tabule, z učebnice.	Pri preberaní nového učiva budem uplatňovať hodiny základného, motivačného, a expozičného typu. Pri upevňovaní učiva budú hodiny fixačného a aplikačného typu. Žiaci budú vypracovávať úlohy samostatne i na tabuľu.
3. Zvuková stránka reči a pravopis	Motivačný rozhovor, demonštračná metóda aktivity, práca s knihou a textom, precvičovanie učiva	Krátke jazykové modely, stručné znázornenie jazykového javu (vzory), minidialógy alebo ustálené rečové zvraty a panely. Písanie na diktát. Odpisovanie (z tabule, z učebnice)	Pri preberaní nového učiva budem uplatňovať hodiny základného, motivačného, a expozičného typu. Pri upevňovaní učiva budú hodiny fixačného a aplikačného typu. Žiaci budú vypracovávať úlohy samostatne i na tabuľu.
4. Morfológia	Motivačný rozhovor, demonštračná metóda aktivity,	Krátke jazykové modely, stručné znázornenie jazykového javu (vzory),	Pri preberaní nového učiva budem uplatňovať hodiny základného,

	práca s knihou a textom, precvičovanie učiva	minidialógy alebo ustálené rečové zvraty a panely.	motivačného, a expozičného typu. Pri upevňovaní učiva budú hodiny fixačného a aplikačného typu. Žiaci budú vypracovávať úlohy samostatne i na tabuľu.
5.Syntax	Motivačný rozhovor, demonštračná metóda aktivity, práca s knihou a textom, precvičovanie učiva	Hry: rozličné formy aktívnych jazykových hier. Verbálna a neverbálna komunikácia.	Pri preberaní nového učiva budem uplatňovať hodiny základného, motivačného, a expozičného typu. Pri upevňovaní učiva budú hodiny fixačného a aplikačného typu. Žiaci budú vypracovávať úlohy samostatne i na tabuľu.
Jazyk a komunikácia – Sloh			
1.Počúvanie s porozumením	Komunikatívno-poznávacia metóda, súvisiaca s prepojením jazykovej a slohovej zložky, metóda dramatizácie textov	rolové úlohy, kombinácia slovného a napr. výtvorného prerozprávania príbehu, počúvanie textov a ich následná interpretácia, diskusia, rozhovor, dialógy	Pri preberaní nového učiva budem uplatňovať hodiny základného, motivačného, a expozičného typu. Pri upevňovaní učiva budú hodiny fixačného a aplikačného typu. Žiaci budú vypracovávať úlohy samostatne i na tabuľu.
2.Ústny písomný prejav	Motivačný rozhovor, demonštračná metóda aktivity, práca s knihou a textom, precvičovanie učiva	Prezentácia dialógu alebo rozprávania pre pasívnu recepciu: predčítanie, počúvanie zvukovej nahrávky. Písanie slohových prác.	Pri preberaní nového učiva budem uplatňovať hodiny základného, motivačného, a expozičného typu. Pri upevňovaní učiva budú hodiny fixačného a aplikačného typu. Žiaci budú vypracovávať úlohy samostatne i na tabuľu.
3.Čítanie	Motivačný rozhovor, práca	Prezentácia dialógu alebo rozprávania	hlasné čítanie

	s učebnicou, s textom	pre pasívnu recepciu: predčítanie, počúvanie zvukovej nahrávky. Opakovanie vzorových viet a dialógov	Príprava: učenie sa žiakov, tiché čítanie, samostatná práca s učebnicou, pracovným zošitom, príprava na prednes vo dvojiciach, príprava počúvania s porozumením a pod.
4.Písomný prejav	Motivačný rozhovor, demonštračná metóda aktivity, práca s knihou a textom, precvičovanie učiva	Demonštrácia rolovej hry. Krátke jazykové modely, stručné znázornenie jazykového javu (vzory), minidialógy alebo ustálené rečové zvraty a panely.	Pri preberaní nového učiva budem uplatňovať hodiny základného, motivačného, a expozičného typu. Pri upevňovaní učiva budú hodiny fixačného a aplikačného typu. Žiaci budú vypracovávať úlohy samostatne i na tabuľu.
Jazyk a komunikácia - Literatúra			
1.Všeobecne o literatúre	Motivačný rozhovor, demonštračná metóda aktivity, práca s knihou a textom, precvičovanie učiva, demonštrácia rolovej hry, krátke jazykové modely, minidialógy	Vyrozprávanie príbehov žiakmi na základe textov, podrobnejšia prezentácia príbehu. Tvorba osnovy k prečítanému textu, dokončenie príbehu podľa vlastnej fantázie...	Pri preberaní nového učiva budem uplatňovať hodiny základného, motivačného, a expozičného typu. Pri upevňovaní učiva budú hodiny fixačného a aplikačného typu. Žiaci budú vypracovávať úlohy samostatne i na tabuľu.
2.Literárne žánre	Motivačný rozhovor, demonštračná metóda aktivity, práca s knihou a textom, precvičovanie učiva.	Vyrozprávanie príbehov žiakmi na základe textov, podrobnejšia prezentácia príbehu, prednes rozprávania, otázky a odpovede žiakov, simulovanie, napodobňovanie životných situácií, vypracovanie	Pri preberaní nového učiva budem uplatňovať hodiny základného, motivačného, a expozičného typu. Pri upevňovaní učiva budú hodiny fixačného a aplikačného typu. Žiaci budú vypracovávať úlohy samostatne i na tabuľu.

		osnovy príbehu, recitácia.	
3.Štylizácia textu	Motivačný rozhovor, demonštračná metóda aktivity, práca s knihou a textom, precvičovanie učiva.	Brainstorming, prezentácia príbehu alebo vysvetlenie podnetu, samostatná práca s učebnicou, príprava počúvania s porozumením.	Pri preberaní nového učiva budem uplatňovať hodiny základného, motivačného, a expozičného typu. Pri upevňovaní učiva budú hodiny fixačného a aplikačného typu. Žiaci budú vypracovávať úlohy samostatne i na tabuľu.
4.Štruktúra diela	Motivačný rozhovor, demonštračná metóda aktivity, práca s knihou a textom, precvičovanie učiva	Samostatná práca s učebnicou, práca s literárnymi textami, ukážkami, vypracovávanie osnov, úlohy na rozvíjanie kreativity.	Pri preberaní nového učiva budem uplatňovať hodiny základného, motivačného, a expozičného typu. Pri upevňovaní učiva budú hodiny fixačného a aplikačného typu. Žiaci budú vypracovávať úlohy samostatne i na tabuľu.
5.Čítanie	Prezentácia dialógu alebo rozprávania pre pasívnu recepciu: predčítanie, počúvanie zvukovej nahrávky. Návšteva školskej i mestskej knižnice.	Prezentácia dialógu alebo rozprávania pre pasívnu recepciu: predčítanie, počúvanie zvukovej nahrávky. Opakovanie vzorových viet a dialógov.	hlasné čítanie Príprava: učenie sa žiakov, tiché čítanie, samostatná práca s učebnicou, pracovným zošitom, príprava na prednes vo dvojiciach, príprava počúvania s porozumením a pod.
6.Metrika	Motivačný rozhovor, demonštračná metóda aktivity, práca s knihou a textom, precvičovanie učiva.	práca s obrázkami, fotografiami a predmetmi súvisiacimi s vybraným textom	Pri preberaní nového učiva budem uplatňovať hodiny základného, motivačného, a expozičného typu. Pri upevňovaní učiva budú hodiny fixačného a aplikačného typu. Žiaci budú vypracovávať úlohy samostatne i na tabuľu.

6. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Jazyk a komunikácia – Slovenský jazyk				
1. Opakovanie	Slovenský jazyk pre 5.ročník Zbierka úloh a cvičení pre 5.ročník základných škôl	tabuľa, učebnica		internet, školská knižnica
2. Lexikológia	Slovenský jazyk pre 5.ročník Zbierka úloh a cvičení pre 5.ročník základných škôl Pravidlá slovenského pravopisu Malý slovník cudzích slov Frazeologický slovník	tabuľa, slovníky, učebnica, magnetofón		internet, školská knižnica
3. Zvuková stránka reči a pravopis	Slovenský jazyk pre 5.ročník Zbierka úloh a cvičení pre 5.ročník základných škôl Metodická príručka Synonymický slovník	tabuľa, slovníky, učebnica, magnetofón	mapa hlások, atlas slovenských hlások	internet, školská knižnica
4. Morfológia	Slovenský jazyk pre 5.ročník Zbierka úloh a cvičení pre 5.ročník základných škôl Synonymický slovník Frazeologický slovník	tabuľa, učebnica	mapa slovných druhov	internet, školská knižnica
5. Syntax	Slovenský jazyk pre 5.ročník Zbierka úloh a cvičení pre 5.ročník základných škôl	tabuľa, učebnica		internet, školská knižnica

	Krátky slovník slovenského jazyka			
Jazyk a komunikácia – Sloh				
1.Počúvanie s porozumením	Slovenský jazyk pre 5.ročník - učebnica	učebnica, čítanka, magnetofón, video	texty vybraných ukážok	
2.Ústny písomný prejav	Slovenský jazyk pre 5.ročník - učebnica	učebnica, slovníky	výstrižky z novín, obrázky	internet, školská knižnica
3.Čítanie	Slovenský jazyk pre 5.ročník - učebnica	učebnica	vybrané texty z novín, časopisov	internet, školská knižnica
4.Písomný prejav	Slovenský jazyk pre 5.ročník – učebnica Pravidlá slovenského pravopisu	učebnica, slovníky, Pravidlá slovenského pravopisu	výstrižky z novín, obrázky, plagát, projekty	internet, školská knižnica
Jazyk a komunikácia - Literatúra				
1.Všeobecne o literatúre	Literárna výchova pre 5.ročník Portréty slovenských spisovateľov Tvorcovia detskej knihy	literárna čítanka	vybrané texty, atlas slovenských spisovateľov	internet, školská knižnica, časopisy pre mládež
2.Literárne žánre	Literárna výchova pre 5.ročník Portréty slovenských spisovateľov Tvorcovia detskej knihy	literárna čítanka, magnetofón, DVD prehrávač	atlas slovenských spisovateľov, vybrané texty a ukážky, čitateľský denník	internet, školská knižnica, exkurzia, príprava na recitačné súťaže, noviny a časopisy pre mládež
3.Štylizácia textu	Literárna výchova pre 5.ročník	literárna čítanka, magnetofón	Tabuľa, výstrižky z novín, čitateľský denník	internet, školská knižnica, periodiká pre deti
4.Štruktúra diela	Literárna výchova pre 5.ročník	literárna čítanka	tabuľa	internet, školská knižnica

5.Čítanie	Literárna výchova pre 5.ročník Portréty slovenských spisovateľov Tvorcovia detskej knihy	literárna čítanka, magnetofón, DVD prehrávač Beseda a diskusia s pracovníkmi knižnice.	atlas slovenských spisovateľov, vybrané texty a ukážky, čitateľský denník, Portréty slovenských spisovateľov	internet, školská knižnica, mimočítanková literatúra
6.Metrika	Literárna výchova pre 5.ročník	literárna čítanka	tabuľa	internet, školská knižnica

7. Hodnotenie a klasifikácia

Úlohou jazykového vyučovania je naučiť žiakov aktívne ovládať hovorenú i písomnú formu jazykového prejavu. Úlohou učiteľa je, aby umožnil čo najväčšiemu počtu žiakov získať správne gramatické vedomosti, zručnosti a vhodnými cvičeniami zaistiť plynulý prechod zručností na návyky.

V rámci predmetu slovenský jazyk a literatúra sú hodnotené a klasifikované tri zložky predmetu: jazyková komunikácia, komunikácia a sloh, čítanie a literatúra. Predmetom hodnotenia a klasifikácie v predmete slovenský jazyk a literatúra sú výsledky, ktoré žiak dosiahol v súlade s požiadavkami učebných osnov, obsahových a výkonových štandardov v jednotlivých zložkách predmetu: jazyková komunikácia, komunikácia a sloh, čítanie a literatúra. Hodnotí sa schopnosť získať, upraviť, spracovať, používať a prezentovať vedomosti, zručnosti a návyky v konkrétnych situáciách, obsahová kvalita a jazyková správnosť odpovede, t.j. rozsah slovnej zásoby, gramatická správnosť, štylistická pôsobivosť a stupeň rečovej pohotovosti. V písomnom aj ústnom prejave má žiak preukázať komplexnosť ovládania jazyka, mieru tvorivosti a celkovú vzdelanosť a kultúrnosť v miere vychádzajúcej z učebných osnov, obsahových a výkonových štandardov.

Pri hodnotení a klasifikácii učiteľ postupuje podľa Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy.

Podklady na hodnotenie a klasifikáciu získava učiteľ rôznymi metódami, formami a prostriedkami:

- sústavným sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- rôznymi druhmi skúšok (ústnym skúšaním jednotlivca, frontálnym skúšaním, skúšaním žiakov v rámci skupinovej práce, formou didaktických testov po prebratí tematického celku, písomných cvičení),
- kontrolnými písomnými prácami, ktoré sú predpísané osnovami,
- analýzou výsledkov rôznych činností žiaka,
- sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka.

V predmete slovenský jazyk a literatúra učiteľ hodnotí:

1. kontrolné diktáty (váha známky 3x)
2. školské slohové písomné práce (váha známky 3x)
3. vstupné a výstupné testy (váha známky 2x)
4. testy po prebratí tematického celku (váha známky 2x)
5. čiastkové testy (váha známky 1x)
6. ústne odpovede (váha známky 1x)
7. prednes básne (váha známky 1x)
8. doplnkové čítanie (váha známky 1x)
9. zapojenosť do súťaží (váha známky 1x)

- 10. projektové aktivity (váha známky 1x)
- 11. príspevky do školského časopisu (váha známky 1x)
- 12. domáca príprava (váha známky 0.5x)
- 13. aktivita na vyučovaní (váha známky 0.5x)

Kontrolný diktát

Slúži na kontrolu, na overovanie pravopisných zručností žiakov. Používa sa až vtedy, keď sa už preberie istá pravopisná téma a keď sa už predtým urobí potrebné množstvo nácvičných diktátov a iných pravopisných cvičení. Obsah kontrolného diktátu má pozostávať z prebraného, vysvetleného a precvičeného učiva.

Počet a rozsah kontrolných diktátov v jednotlivých ročníkoch		
5. ročník	4 kontrolné diktáty	50 – 60 plnovýznamových slov
6. ročník	4 kontrolné diktáty	60 – 70 plnovýznamových slov
7. ročník	4 kontrolné diktáty	71 – 80 plnovýznamových slov
8. ročník	4 kontrolné diktáty	81 – 90 plnovýznamových slov
9. ročník	4 kontrolné diktáty	91 – 100 plnovýznamových slov

Hodnotiacia stupnica - kontrolné diktáty

5. – 9. ročník:

Stupeň	1	2	3	4	5
Počet chýb	0 - 1	2 - 3	4 - 7	8 - 10	11 a viac

Poznámka:

- rovnaké chyby v tom istom slove sa pokladajú za 1 chybu, napr.: Rýchlychlapec mal rýchly krok. = 1 chyba
- ak je v texte napísané rovnaké slovo v rovnakom tvare s tou istou pravopisnou chybou, táto chyba sa počíta len raz
- každá chyba v interpunkcii sa počíta ako osobitná chyba toľkokrát, koľkokrát sa vyskytne vtexte
- všetky chyby majú rovnakú hodnotu
- javy, ktoré sa žiaci nenaučili, sa nezarátavajú do chýb

Školská slohová písomná práca

Na hodinách slohovej výchovy žiaci preukazujú vedomosti získané na hodinách jazykového vyučovania, literárnej výchovy a iných predmetoch, ktoré kumulujú do svojich jazykových prejavov. Práve tu sa majú možnosť prejavit' mnohé individuálne zvláštnosti žiakov. Na II. stupni jazyková a slohová zložka nie sú vzájomne oddel'ované, ale tvoria integrálnu súčasť vyučovania materinského jazyka (v osnovách sú formálne vyčlenené kvôli prehľadnosti).

Počet školských slohových písomných prác v jednotlivých ročníkoch	
5. ročník	1 školská slohová písomná práca
6. ročník	2 školské slohové písomné práce
7. ročník	2 školské slohové písomné práce
8. ročník	2 školské slohové písomné práce
9. ročník	2 školské slohové písomné práce

Hodnotenie slohových písomných prác

Slohové práce sú hodnotené podľa týchto kritérií:

1. Vonkajšia forma = 4 body max.

- čitateľnosť - zreteľné odlišenie veľkých a malých písmen, diakritické znamienka
- zreteľné grafické členenie odsekov 1,5 až 2 cm na začiatku riadka
- prepísanie práce zkonceptu do čistopisu za daný časový limit
- čistota textu bez škrtnutia, používať okrúhle zátvorky a preškrtnutie vodorovne
- dodržiavanie okrajov vnútorných i vonkajších, potreba rozdeľovania slov
- dodržiavanie predpísaného rozsahu, menej i viac je nie maximálny počet bodov

2. Vnútoraná forma = 20 bodov max.

OBSAH /max 4 body/

- dodržanie témy - použitie kľúčových slov z názvu
- myšlienkové vyústenie – zakončenie práce, záver /rozprávanie = pointa; výklad = vysvetlenie problému; úvaha = primeranosť vyjadrovania sa žiakov/

KOMPOZÍCIA /max 4 body/

- uplatnenie zodpovedajúceho slohového postupu
- vnútorná stavba, členenie textu do myšlienkových celkov, ich vyváženosť
- nadväznosť a logickosť textu

JAZYK /max. 4 body/

- správne použitie slovných druhov typických pre daný žáner
- morfológická správnosť jazykových prostriedkov – väzba slovies, pádové koncovky
- syntaktická správnosť jazykových prostriedkov – postavenie prívlastkov, slovosled
- rôznorodosť, variabilnosť – neopakovanie slov, šírka slovnej zásoby

PRAVOPIS /max. 4 body/

4 body 0 – 4 chyby

3 body 5 – 8 chýb

2 body 9 – 12 chýb

1 bod 13 – 16 chýb

0 bodov 17 a viac chýb/poznámka: o rovnakej chybe a interpunkcii a neznámych javoch a rovnosti chýb platí to isté čo pri diktátoch/

ŠTÝL /max. 4 body/

- správna štylizácia viet – zrozumiteľnosť textu ako celku
- tvorivosť – tvorivá lexika
- pútavosť – podanie zaujímavou, pútavou formou, ktorá vyvoláva v čitateľovi zvedavosť

3. Celkový dojem = 4 body max.

- celkové vyznenie práce po jej prvom prečítaní
- práca by nemala obsahovať nelogické názory, protispoločenské názory, protihumánne a neetické názory, názory propagujúce poškodzovanie ľudského zdravia a iné

Hodnotiaca stupnica pre písomné slohové práce

- 28 – 26 bodov 1
- 25 – 21 bodov 2
- 20 – 14 bodov 3
- 13 – 9 bodov 4
- 8 a menej 5

Testy

Patria k formám písomnej kontroly získaných vedomostí a zručností. Môžeme ich rozdeliť na:

1. vstupné a výstupné testy - preverujeme nimi vedomosti a zručnosti získané počas určitého časového úseku, obsahuje učivo z viacerých tematických celkov. Zaradujeme sem aj polročné testy.
2. testy po prebratí tematického celku overujeme nimi pochopenie väčšej časti alebo celého tematického celku (napr. tematický celok: Podstatné mená, ...)
3. čiastkové – zisťuje nimi pochopenie určitej časti preberaného celku (napr. skloňovanie mužských podstatných mien)

Čas venovaný testu určí vyučujúci podľa jej rozsahu, najviac však 40 minút (5 minút treba venovať vysvetleniu postupu).

Metódy a formy si učiteľ volí individuálne, úlohy musia byť formulované jasne a konkrétne. Nesmú obsahovať tzv. chytáky.

Oprava a hodnotenie vyplývajú z formy konkrétnej práce. Najčastejšie používaný je bodový systém (1 správna odpoveď = 1 bod). Žiak má byť oboznámený s počtom bodov pri jednotlivých úlohách.

Hodnotiacia stupnica testov:

100 – 90%	1
89 – 75%	2
74 – 50%	3
49 – 30%	4
29 – 0%	5

Oblasť: Jazyk a komunikácia

Predmet: Slovenský jazyk a literatúra

Ročník: piaty

Počet hodín v ročníku: 5 hodín (ŠVP) týždenne, spolu 165

Slovenský jazyk a sloh

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Počet hodín	Prierezové témy
Zvuková rovina jazyka a pravopis	dvojbodka bodkočiarka spojovník pomlčka melódia vety: zvolacia veta, želacia veta výslovnosť: splývavá výslovnosť znelé, neznelé a nepárové (zvučné) spoluhlásky prestávka sila hlasu hlavný slovný prízvuk dôraz pravidlo o rytmickom krátení slabičné a neslabičné predpony	Žiak vie samostatne alebo s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam. Žiak vie správne intonovať všetky druhy viet a uplatňovať správny slovný a vetný prízvuk. Žiak vie vysvetliť pojmy prestávka, sila hlasu, dôraz, splývavá výslovnosť, spodobovanie, znelé, neznelé a znelé nepárové (zvučné) spoluhlásky. Žiak vie spisovne vyslovovať slabiky de, te, ne, le, di, ti, ni, li a dodržiavať správnu dĺžku slabík. Žiak pri čítaní uplatňuje primeranú silu hlasu a dodržiava správnu melódiu. Žiak vie na podnet a s pomocou učiteľa identifikovať niektoré chyby vo svojom texte. Žiak vie správne rozdeliť slová na konci riadka a dodržať pravidlá delenia pri slovách so slabičnou a neslabičnou predponou. Žiak dodržiava pravidlo o rytmickom krátení. Žiak pri tvorbe viet a textu používa správny slovosled a interpunkciu. Žiak vie správne	12	osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova, čitateľská gramotnosť

		<p>vyslovovať slová, v ktorých nastáva spodobovanie.</p> <p>Žiak vie správne intonovať oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie a zvolacie vety.</p> <p>Žiak vie správne vo vete použiť prestávku, dať dôraz.</p> <p>Žiak sa vie správne spisovne vyjadrovať.</p>		
<p>Významová/lexikálna rovina</p>	<p>slovná zásoba odvodené slová jednovýznamové a viacvýznamové slová synonymá antonymá slovník: synonymický, pravopisný ustálené slovné spojenia príslovie porekadlo pranostika prirovnanie spisovný jazyk – nárečie</p>	<p>Žiak vie identifikovať v texte ustálené slovné spojenie, príslovie, porekadlo, pranostiku, prirovnanie.</p> <p>Žiak dokáže na základe kontextu alebo pri jazykovej a štylistickej analýze textu odhadnúť význam slov a overiť si ich v jazykovedných slovníkoch.</p> <p>Žiak vie vyhľadať odvodené, viacvýznamové slová, synonymá a antonymá v danom texte.</p> <p>Žiak vie vysvetliť lexikálny význam viacvýznamových slov, synonym a antonym v danom texte.</p> <p>Žiak vie vyhľadať, určiť druh a vysvetliť lexikálny význam ustálených slovných spojení – prísloví, porekadiel, pranostík a prirovnaní v danom texte.</p> <p>Žiak si vie overiť význam neznámych slov v jazykovedných príručkách.</p> <p>Žiak vie členiť slová na slabiky a určiť predponu v slove v rámci daného textu.</p> <p>Žiak vie vysvetliť pojmy: odvodené slovo, synonymum, antonymum,</p>	7	<p>environmentálna výchova, dopravná výchova, čitateľská gramotnosť, finančná gramotnosť</p>

		<p>ustálené slovné spojenie – príslovie, porekadlo, pranostika, prirovnanie a uviesť konkrétne príklady.</p> <p>Žiak vie vysvetliť pojmy spisovný jazyk a nárečie, jednovýznamové a viacvýznamové slová a uviesť konkrétne príklady.</p> <p>Žiak pozná funkciu jednotlivých jazykovedných príručiek a vie si vybrať a používať vhodnú jazykovednú príručku.</p> <p>Žiak vie použiť nárečové prvky zo svojho regiónu v danej komunikačnej situácii.</p> <p>Žiak vie na základe pokynov učiteľa použiť vopred pripravené slová, slovné spojenia a ustálené slovné spojenia vo svojom prejave.</p> <p>Žiak sa vie vyjadrovať spisovne a nárečie používa s ohľadom na cieľovú a obsahovú stránku textu.</p>		
Tvarová / morfologická rovina jazyka	<p>podstatné mená (všeobecné, vlastné, GK-rod, číslo, pád)</p> <p>vzory: chlap hrdina, dub, stroj</p> <p>životnosť – neživotnosť</p> <p>žena, ulica, dľaň, kosť</p> <p>mesto, srdce, vysvedčenie, dievča</p> <p>prídavné mená</p> <p>akostné a vzťahové</p> <p>prídavné mená</p> <p>stupňovanie</p>	<p>Žiak vie v komunikačnej situácii používať ohybné slovné druhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> *podstatné mená a ich gramatické kategórie (rod, číslo, pád), *akostné prídavné mená a ich stupňovanie, *slovesá a ich gramatické kategórie (osoba, číslo, čas), *neplnovýznamové sloveso byť, *základné a radové číslovky, *osobné základné a privlastňovacie zámená, 	42	<p>multikultúrna výchova,</p> <p>environmentálna výchova,</p> <p>finančná gramotnosť</p> <p>čitateľská gramotnosť</p>

	<p>vzor pekný, cudzí osobné zámená: základné, privlastňovacie číslovky: základné, radové slovesá- časovanie, gramatické kategórie (osoba, číslo, čas) tykanie/vykanie pomocné sloveso byť jednoduchý a zložený slovesný tvar predložky väzba s pádom</p>	<p>*vie správne používať tykanie a vykanie. Žiak vie aplikovať svoje vedomosti o skloňovaní podstatných mien (<i>vzory:</i> <i>chlap, hrdina, dub, stroj, žena, ulica,</i> <i>dlaň, kosť, mesto, srdce, vysvedčenie,</i> <i>dievča</i>) a prídavných mien (<i>pekný,</i> <i>cudzí</i>) vo vlastnom texte. Žiak vie roztriediť podstatné a prídavné mená podľa gramatického rodu. Žiak chápe dôležitosť gramatickej zhody medzi prídavnými a podstatnými menami pre porozumenie textu. Žiak vie vysvetliť funkciu stupňovania prídavných mien v texte. Žiak vie správne použiť akostné prídavné mená vo svojom texte a správne ich vystupňovať. Žiak chápe význam čísloviek (magické čísla) v umeleckom texte. Žiak vie rozoznať základné a radové číslovky vo svojom texte. Žiak vie aplikovať vedomosti o skloňovaní základných a radových čísloviek v texte a dodržiava ich pravopis. Žiak chápe význam čísloviek (magické čísla) v umeleckom texte. Žiak vie v texte vyhľadať sloveso, určiť jeho gramatické kategórie a vo vlastnom texte použiť správny tvar slovesa. Žiak vie aplikovať znalosti o časovaní slovesa býť vo vlastnom texte. Žiak chápe dôležitosť (funkciu) slovík v</p>		
--	--	---	--	--

		<p>rozprávání a význam prídavných mien v opise.</p> <p>Žiak vie v texte vyhľadať osobné zámená , rozlišuje základné a privlastňovacie a tvoriť príklady.</p> <p>Žiak dodržiava správne predložkové väzby pri tvorbe slovných spojení, viet a celých textov.</p> <p>Žiak vie správne skloňovať a časovať slová vo vetách.</p>		
Syntaktická / skladobná rovina	<p>jednoduchá veta</p> <p>vety podľa obsahu: oznamovacia, opytovacia, rozkazovacia, želacia, zvolacia</p> <p>slovosled</p>	<p>Žiak vie samostatne tvoriť jednoduché vety, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka.</p> <p>Žiak vie rozlíšiť oznamovaciu, opytovaciu, rozkazovaciu, želaciu a zvolaciu vetu.</p> <p>Žiak vie vytvoriť želaciu a zvolaciu vetu a použiť správne interpunkčné znamienka.</p> <p>Žiak pri tvorbe viet a textu používa správny slovosled a interpunkciu.</p>	5	dopravná výchova, ochrana života a zdravia čitateľská gramotnosť
Sloh	<p>pozdrav, oslovenie, predstavenie sa, privítanie, rozlúčenie, prosba, želanie, poďakovanie, ospravedlnenie, blahoželanie</p> <p>telefonický rozhovor</p> <p>pohľadnica</p>	<p>Žiak dokáže na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o slohových útvaroch/žánroch:</p> <p>*pohľadnica; súkromný list; opis predmetu, ilustrácie/obrázka, osoby; jednoduché rozprávanie; krátke správy: SMS, e-mail/,oznámenie; správa; pozvánka; plagát;</p>	33	mediálna výchova, tvorba projektu, finančná gramotnosť čitateľská gramotnosť

	<p>súkromný list jednoduché rozprávanie opis: predmetu, obrázka/ilustrácie, osoby opis pracovného postupu rozprávanie s prvkami opisu diskusia krátke správy: SMS, e-mail oznámenie správa pozdávka plagát vizitka inzerát reklama interview adresa adresa odosielateľa osnova odsek úvod, jadro, záver časová postupnosť v rozprávaní hlavná myšlienka, téma umelecký a vecný text reprodukcia a dramatizácia textu názor kľúčové slová poznámky/konspekt koncept debata, diskusia</p>	<p>vizitka, inzerát; reklama; *rozprávanie s prvkami opisu, opis pracovného postupu a interview. Žiak dokáže rozlíšiť umelecký text od vecného. Žiak vie veku primerane vyhľadať kľúčové slová v texte; vie sa orientovať v postavách. Žiak vie vecne argumentovať – zdôvodniť úsudok s odkazom na text. Žiak vie vyjadriť názor na prečítaný text. Žiak vie vyhľadať vo veku primeranom texte explicitne i implicitne vyjadrené informácie: reprodukcia a dramatizácia textu názor argument kľúčové slová poznámky/konspekt koncept *vie vyhľadať kľúčové slová, *dokáže rozlíšiť hlavné a vedľajšie postavy, *dokáže charakterizovať správanie postáv *vie stručne opísať prostredie, v ktorom sa príbeh odohráva, *vie s pomocou učiteľa jednoducho pomenovať tému prečítaného textu, *vie vyjadriť na základe subjektívnych pocitov svoje estetické zážitky z prečítaného textu. Žiak vie s pomocou učiteľa usporiadať informácie podľa ich dôležitosti v texte;</p>		
--	--	--	--	--

		<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> *prerozprávať prečítaný text so zachovaním časovej a príčinnej postupnosti, *dokončiť začatý príbeh. <p>Žiak vie rozlíšiť, porovnať a vysvetliť pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> *pohľadnica; súkromný list; opis predmetu, ilustrácie/obrázka, osoby; jednoduché rozprávanie; krátke správy: SMS, e-mail, oznámenie; správa; pozvánka; plagát; vizitka, inzerát; reklama; *rozprávanie s prvkami opisu, opis pracovného postupu a interview. <p>Žiak vie reprodukovať definíciu pojmov konsept, osnova, koncept.</p> <p>Žiak vie reprodukovať definíciu pojmov úvod, jadro, záver.</p> <p>Žiak vie reprodukovať definíciu pojmov adresa, adresa odosielateľa, obálka.</p> <p>Žiak vie vytvoriť osnovu a koncept svojho textu.</p> <p>Žiak vie napísať adresu a adresu odosielateľa na obálku.</p> <p>Žiak vie napísať adresu na pohľadnicu.</p> <p>Žiak vie vytvoriť vlastnú vizitku.</p> <p>Žiak vie vytvoriť text pohľadnice v súlade s cieľom komunikácie.</p> <p>Žiak vie s pomocou učiteľa vytvoriť na zadanú tému súkromný list, pokiaľ má dostatočný čas na prípravu.</p> <p>Žiak vie vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému SMS a krátky e-mail.</p> <p>Žiak vie s pomocou učiteľa a podľa</p>		
--	--	---	--	--

		<p>vzoru vytvoriť na zadanú tému oznámenie a správu.</p> <p>Žiak vie vytvoriť s pomocou učiteľa a podľa vzoru na zadanú tému pozvánku a plagát.</p> <p>Žiak vie vytvoriť s pomocou učiteľa a podľa vzoru na zadanú tému inzerát a reklamu.</p> <p>Žiak vie s pomocou učiteľa vytvoriť na zadanú tému rozprávanie, pokiaľ má dostatočný čas na prípravu.</p> <p>Žiak vie s pomocou učiteľa vytvoriť na zadanú tému opis:</p> <ul style="list-style-type: none"> *predmetu, *ilustrácie/obrázka, *osoby, <p>Žiak vie vytvoriť jednoduché rozprávanie s malou mierou využitia opisu.</p> <p>Žiak vie s pomocou učiteľa vytvoriť opis jednoduchého pracovného postupu.</p> <p>Žiak vie s pomocou učiteľa vytvoriť text interview na zadanú tému, pokiaľ má dostatočný čas na prípravu.</p> <p>Žiak vie odôvodniť formálnu úpravu:</p> <ul style="list-style-type: none"> *pohľadnice; súkromného listu; <p>opisu: predmetu, ilustrácie/obrázka, osoby; jednoduchého rozprávania;</p> <p>krátkej správy: SMS, e-mailu;</p> <p>oznámenia; správy; pozvánky;</p> <p>plagátu; vizitky, inzerátu; reklamy;</p> <ul style="list-style-type: none"> *rozprávania s prvkami opisu, opisu pracovného postupu a interview. *Žiak si systematicky tvorí 		
--	--	--	--	--

		<p>poznámky, zaznamenáva kľúčové slová a dokáže ich následne uplatniť vo vlastnom texte.</p> <p>Žiak dodržiava pravidlá písania veľkých písmen v korešpondencii (pohľadnica, e-mail, súkromný list, pozvánka).</p> <p>Žiak vie použiť vhodné jazykové prvky v súlade s komunikačnou situáciou.</p> <p>Žiak vie v danej komunikačnej situácii použiť vhodný spoločenský tón v súlade s cieľom komunikácie a prostredím, v ktorom sa daná komunikácia uskutočňuje.</p> <p>Žiak vie v interview použiť vhodný spoločenský tón.</p> <p>Žiak vie začať a ukončiť komunikáciu a vie pritom použiť správne výrazové prostriedky.</p> <p>Žiak vie jednoduchým spôsobom, veľmi stručne vyjadriť svoj vlastný názor na určitú tému.</p> <p>Žiak sa usiluje na základe subjektívneho hodnotenia (subjektívnych dôvodov) obhájiť vlastný názor.</p> <p>Žiak vie sformulovať jednoduché otázky, aby si preveril a prekontroloval, ako poslucháči porozumeli jeho výpovedi.</p> <p>Žiak vie jednoduchými vetami vyjadriť svoj nesúhlas s obsahom komunikácie.</p> <p>Žiak vie začať, ukončiť a vytvoriť rozprávanie.</p> <p>Žiak vie s pomocou učiteľa vytvoriť krátky text (opis predmetu, opis ilustrácie/obrázka, opis osoby, opis pracovného postupu).</p>		
--	--	--	--	--

		Žiak vie vytvoriť krátke oznámenie, správu a pozvanie.		
--	--	--	--	--

Literatúra

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Počet hodín	Prierezové témy
1. Všeobecné pojmy	autor/spisovateľ čitateľ/divák kniha, knižnica, časopis, noviny rozhlas, televízia, film, herec, režisér, scenárista, dramaturg text, ilustrácia poézia, próza, divadelná hra bábkové divadlo literatúra pre deti odborná(náučná) literatúra, encyklopédia hlavná myšlienka	<p>Žiak správne charakterizuje na neznámom texte rozdiel medzi autorom (článku v novinách, v časopise a spisovateľom (umeleckej literatúry), vie ho jednoducho a správne vysvetliť, pozná rozdiel medzi umeleckým textom (v beletrii) a textom v dennej tlači. Vie čítať ilustráciu.</p> <p>Pozná rôzne knihy, odlišuje beletriu od školských učebníc, buduje si vlastnú knižnicu, navštevuje žiacku, miestnu (mestskú) knižnicu.</p> <p>Noviny pozná ako denník, časopis ako periodikum, vie vysvetliť rozdiely, používa časopis na vlastnú prácu a prehľbovanie vedomostí, pozná detské časopisy, názvy niektorých denníkov.</p> <p>Divadelnú hru charakterizuje ako prozaické dielo- literárny text určený na realizáciu na divadelnej scéne . Číta texty jednotlivých postáv s porozumením, správne moduluje hlas.</p> <p>Vie vysvetliť pojmy viažuce sa k bábkovej hre. Pozná úlohu bábkoherce, vie vysvetliť pojem animácia, vie charakterizovať rozdiely vo vedení bábk pri maňuškovom,</p>	5	osobnostný a sociálny rozvoj, mediálna výchova, environmentálna výchova, multikultúrna výchova, ochrana života a zdravia, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, čitateľská gramotnosť

		<p>javiskovom, marionetovom bábkovom divadle.</p> <p>Žiak vie vysvetliť význam informácií získaných z encyklopédie, vie vyčleniť hlavné informácie v texte, vie že ide o náučný text, ktorý využíva odbornú terminológiu. Vie vysvetliť, ako sú zoradené informácie v encyklopédii. Vyhľadáva informácie podľa hesiel. Pozná niektoré encyklopédie. Vie pracovať s najväčšou encyklopédiou na svete – na internete Wikipedia.</p> <p>Literatúru pre deti charakterizuje ako literatúru písanú pre deti, s detskými hrdinami, dejom a prostredím blízky deťom. Pozná niekoľkých autorov a diela literatúry pre deti. Žiak dokáže s pomocou a postupným návodom vyučujúceho sformulovať hlavnú myšlienku.</p>		
2. Literárne žánre	<p>komiks</p> <p>pieseň</p> <p>ľudová pieseň</p> <p>hádanka</p> <p>vyčítanka</p> <p>príslovie, porekadlo,</p> <p>pranostika</p> <p>rozprávka (ľudová , autorská)</p> <p>televízna rozprávka</p> <p>filmová rozprávka</p> <p>legenda</p> <p>povešť- ľudová a autorská</p>	<p>Žiak pozná pôvod komiksu, vie, že ide o epický dej (prózu) sprostredkovanú bez rozprávača cez priamu reč. Vie, že epickú funkciu spĺňajú obrázky. Vie vytvoriť komiks, príbeh previesť do priamej reči v bublinách. Pozná známych domácich aj svetových autorov komiksu.</p> <p>Ľudovú pieseň vie definovať ako žáner patriaci k poézii, pozná ich podstatu, vedomosti vie aplikovať v literárnej komunikácii, pozná druhy ľudových piesní na základe ich obsahu.</p>	47	<p>tvorba projektu a prezentačné zručnosti, mediálna výchova,</p> <p>environmentálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj,</p> <p>ochrana života a zdravia, dopravná výchova,</p> <p>finančná gramotnosť, ,</p>

		<p>Hádanku, príslovie, porekadlo, pranostiku, vyčítanku pozná ako žánre ľudovej slovesnosti, vie vysvetliť rozdiely medzi jednotlivými žánrami, vie vysvetliť obrazné pomenovania v uvedených žánroch.</p> <p>Pozná pôvod rozprávky, vie charakterizovať ľudovú rozprávku ako súčasť ľudovej slovesnosti. Pozná zberateľov a autorov rozprávok.</p> <p>Vie vyhľadať v texte hlavné znaky rozprávky, chápe ich úlohu vo fantastickej rozprávke, vie zdôvodniť úlohu fantázie a fantastických javov, magických čísel a predmetov.</p> <p>Rozlišuje fantastické a realistické rozprávky.</p> <p>Žiak vie porovnať divadelnú hru (bábkové divadlo) s filmovou (televíznou) rozprávkou. Pozná ich spoločné znaky, hlavné rozdiely.</p> <p>Žiak vie, že hlavnou postavou v legende je postava, vyhlásená za svätú.</p> <p>Číta literárny text s porozumením, pozná rozdiely medzi povest'ou, rozprávkou, legendou. Vie priradiť povesti k jednotlivým druhom.</p> <p>Rozlišuje ľudové a autorské povesti, vie povedať, čo je v povesti fantastické a čo realistické. Pozná regionálne povesti, vie ich primerane prerozprávať, pozná niektorých autorov povestí.</p>		čitateľská gramotnosť
3. Štruktúra diela	dej, téma rozprávač	Žiak vie, že dej je charakteristický znak epického diela, umeleckej reči neviazanej.	8	mediálna výchova,

	<p>literárna postava – hlavná, vedľajšia</p> <p>kompozícia literárneho diela – nadpis, odsek, kapitola, verš, strofa</p>	<p>Literárnu postavu chápe ako fikciu autora, nositeľa deja, vie určiť hlavné a vedľajšie postavy, vie jednoducho charakterizovať postavy.</p> <p>Žiak vie vysvetliť, ako vznikol verš, strofa, rým, rytmus v súvislosti s umeleckou rečou viazanou. Vie vyhľadať a prečítať jednotlivé verše, vytlieskať rytmus, prečítať slová, ktoré sa rýmujú. Vie recitovať báseň, pričom rešpektuje rytmickú usporiadanosť básnického textu.</p> <p>Chápe funkciu nadpisu, vie vyhľadať a posúdiť súvislosti textu s nadpisom, vie vysvetliť členenie textu na odseky, vie vyhľadať kľúčové slová v odseku, vie zdôvodniť, prečo sa literárne dielo člení na kapitoly.</p>		<p>osobnostný a sociálny rozvoj, čitateľská gramotnosť</p>
4. Štylizácia textu	<p>dialóg</p> <p>prirovnanie</p> <p>zdrobnenina</p> <p>personifikácia/</p> <p>zosobnenie</p> <p>nonsens</p>	<p>Žiak vie vyhľadať v texte dialóg, ktorý pozná ako rozhovor dvoch alebo viacerých osôb. Prirovnanie vie vysvetliť ako stylistický prostriedok, ktorý využíva na porovnávanie spoločné znaky vecí, javov, pozná spojky, vie vytvoriť vlastné prirovnanie.</p> <p>Žiak pozná zdrobneninu ako stylistický prostriedok, zjemňujúci význam, ktorým sa vyjadruje kladný vzťah k niekomu, niečomu. Pozná nonsens ako nezmysel v poézii aj próze, chápe ho ako spôsob štylizácie textu.</p>	3	<p>Tvorba projektu a prezentačné schopnosti, dopravná výchova, ochrana života a zdravia, environmentálna výchova, mediálna výchova, čitateľská gramotnosť</p>
5. Metrika	<p>rým</p> <p>rytmus,</p> <p>refrén</p>	<p>Žiak vie vysvetliť, ako vznikol verš, strofa, rým, rytmus, refrén v súvislosti s viazanou umeleckou rečou. Vie</p>	3	<p>mediálna výchova, environmentálna</p>

		vyhľadať a prečítať jednotlivé verše, vytlieskať rytmus, prečítať slová, ktoré sa rýmujú. Vie recitovať básneň, pričom rešpektuje rytmickú usporiadanosť básnického textu.	výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, , čitateľská gramotnosť
--	--	--	---

Učebné osnovy školského vzdelávacieho programu – predmet: ANGLICKÝ JAZYK

1. Záhlavie

Názov predmetu	Anglický jazyk
Časový rozsah výučby	4 hodiny týždenne, spolu 132 vyučovacích hodín
Ročník	piaty
Škola (názov, adresa)	Základná škola M. Kukučina, , 026 01 Dolný Kubín
Názov ŠkVP	Škola úspešného života
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne
Dĺžka štúdia	1 rok
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk
iné	štátna škola

Vzdelávací štandard z anglického jazyka pre nižšie stredné vzdelávanie, úroveň A1 svojou štruktúrou, obsahom aj rozsahom korešponduje s pôvodným vzdelávacím programom z roku 2008. Zahŕňa výkonový a obsahový štandard, ktorý je východiskom školského vzdelávacieho programu pre príslušný vyučovací predmet. Zároveň obsahuje odporúčané časti, ktoré dotvárajú plastický obraz o používaní a ovládaní jazyka na úrovni A1.

Úpravy pôvodného dokumentu spočívali v doplnení charakteristiky predmetu a cieľov, precizovaní jednotlivých častí obsahového štandardu a citátov podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky. V aktuálnej verzii sa používa namiesto pojmu *sociolingvistická kompetencia* pojem sociolingválna kompetencia, *komunikačné zručnosti* sa uvádzajú ako komunikačné jazykové činnosti a stratégie, *spôsobilosti* v obsahovom štandarde sú označené ako kompetencie.

Požiadavky z výkonového štandardu môžu učitelia konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších blízkych učebných cieľov, učebných úloh a otázok. K vymedzeným výkonom sa priraduje obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú kompetencie a funkcie jazyka ako

klúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Kompetencie a funkcie jazyka sú základom vymedzeného učebného obsahu, to však nevylučuje možnosť učiteľov tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu. Vzdelávací štandard predstavuje rámec pre rozvoj komunikačných jazykových činností a stratégií a ich realizáciu v rôznych komunikačných kontextoch. Zároveň poskytuje priestor na vytváranie množstva komunikačných situácií a podporuje činnostne zameraný prístup. V tomto zmysle nemajú byť žiaci len pasívnymi aktérmi výučby a konzumentmi hotových poznatkov, ktoré si majú len zapamätať a následne zreprodukovať. Vzdelávací štandard je programom rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov.

2. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vyučovací predmet anglický jazyk patrí medzi všeobecnovzdelávacie predmety a spoločne s vyučovacím predmetom slovenský jazyk a literatúra, resp. jazyk národnostnej menšiny a literatúra vytvára vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia. Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj v práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca (ES, 2007, s. 5) založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca.

Podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky (SERR) označenie úrovne A1 je používateľ základného jazyka. Komunikačnú úroveň A1 žiaci dosiahnu v prvom cudzom jazyku, t. j. v anglickom jazyku na konci 5. ročníka ZŠ. Charakteristika ovládania anglického jazyka na úrovni A1 podľa SERR je nasledujúca: Podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky (SERR) označenie úrovne A1 je používateľ základného jazyka. Komunikačnú úroveň A1 žiaci dosiahnu v prvom cudzom jazyku, t. j. v anglickom jazyku na konci 5. ročníka ZŠ. Charakteristika ovládania anglického jazyka na úrovni A1 podľa SERR je nasledujúca: Rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším vetám, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, a tieto výrazy a vety dokáže používať. Dokáže predstaviť seba aj iných a dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná, a o veciach, ktoré vlastní. Dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť (SERR, 2013, s. 26).

3. Ciele vyučovacieho predmetu

Všeobecný cieľ:

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu anglický jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2013). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup - na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie.

Cieľom vyučovacieho predmetu anglický jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,
- využívať komunikačné jazykové kompetencie, aby sa komunikačný zámer realizoval vymedzeným spôsobom,
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ,
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text,
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele

4. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Používatelia jazyka a učiaci sa jazyk využívajú mnoho kompetencií, ktoré získali vďaka svojim predchádzajúcim skúsenostiam, a ktoré môžu aktivovať tak, aby mohli plniť vzdelávacie úlohy a aktivity v komunikačných situáciách, v ktorých sa nachádzajú. Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú jednotlivcovi konať“ (SERR, 2013, s. 12, 103).

Podstatou jazykového vzdelávania je, aby žiak dokázal:

- riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhať cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine,
- vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria daným jazykom a sprostredkovať im svoje myšlienky a pocity,

lepšie chápať spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Dôležité kompetencie pri vytváraní a udržovaní interaktívneho učebného prostredia v škole sú:

kritické myslenie, t. j. schopnosť nachádzať a vyberať informácie s využívaním rozmanitých zručností a kritického prístupu,

tvorivé myslenie, t. j. schopnosť nachádzať nové spôsoby spájania faktov v procese riešenia problémov,

prosociálne a prospoločenské myslenie, t. j. schopnosť analyzovať fakty a problémy v súvislosti s potrebami iných a spoločnosti ako celku.

Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností (SERR, 2013, s.12).

Žiak dokáže:

uvedomelo získavať nové vedomosti a spôsobilosti,

opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať ich,

uvedomovať si a používať stratégie učenia sa pri osvojovaní si cudzieho jazyka,

chápať potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,

dopĺňať si vedomosti a rozvíjať komunikačné jazykové činnosti a stratégie, prepájať ich s poznaným, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,

kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,

udržať pozornosť pri prijímaní poskytovaných informácií,

pochopiť zámer zadanej úlohy,

- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- aktívne a často využívať doteraz osvojený cudzí jazyk,
- využívať dostupné materiály pri samostatnom štúdiu,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov (SERR, 2013, s. 12). Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné vo vybraných krajinách, kde sa hovorí anglickým jazykom.

Komunikačné kompetencie sa skladajú z týchto zložiek:

- jazykové kompetencie,
- sociolingválne kompetencie,
- pragmatické kompetencie.

Jazykové kompetencie

Žiak dokáže:

- používať iba základný rozsah jednoduchých výrazov týkajúcich sa osobných údajov a potrieb konkrétneho typu,
- používať základný repertoár slovnej zásoby izolovaných slov a slovných spojení vzťahujúcich sa na dané konkrétne situácie,
- používať iba obmedzené ovládanie základných gramatických štruktúr a typov viet,
- ovládať výslovnosť obmedzeného repertoáru naučených slov a slovných spojení, zrozumiteľnú pre rodených hovoriacich, ktorí sú zvyknutí komunikovať s hovoriacimi pochádzajúcimi z jazykovej skupiny daného učiaceho sa,

- odpísať známe slová a krátke slovné spojenia, napríklad jednoduché pokyny alebo inštrukcie, názvy každodenných predmetov, názvy obchodov a bežne používané ustálené spojenia,
- vyhláskovať svoju adresu, štátnu príslušnosť a ostatné osobné údaje (SERR, 2013, s. 111 – 119)

Sociolingválne kompetencie

Žiak dokáže:

- nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak, že používa najjednoduchšie spôsoby vyjadrenia zdvorilosti: pozdraviť sa, rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať sa, ospravedlniť sa atď. (SERR, 2013, s. 123).

Pragmatické kompetencie

Žiak dokáže:

- spájať slová alebo skupiny slov pomocou najzákladnejších lineárnych spojovacích výrazov, napríklad „a“ alebo „potom“,
- zvládnuť veľmi krátke izolované a väčšinou vopred naučené jazykové prejavy, s mnohými pauzami, ktoré sú nevyhnutné na hľadanie výrazových prostriedkov, na artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu (SERR, 2013, s. 127, 131)

Kompetencie a funkcie jazyka

V rámci 5. ročníka sa v anglickom jazyku rozvíjajú tie kompetencie a funkcie jazyka, ktoré sú špecifikované v časti Obsahový štandard – úroveň A1. Každá kompetencia v obsahovom štandarde sa člení na šesť komponentov, ktoré sú všetky súčasťou komunikačnej kompetencie a bez ktorých sa komunikácia nemôže uskutočňovať. V rámci obsahového štandardu jednotlivé kompetencie na seba nenadväzujú, môžu sa navzájom kombinovať a neustále vytvárať nové komunikačné kontexty.

Kompetencie súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom a písomnom prejave a zahŕňajú reakcie účastníkov komunikácie. Funkcie sú chápané ako základné časti komunikácie. Žiaci ich musia ovládať, aby sa mohla komunikácia v cudzom jazyku uskutočniť, pričom s niektorými z nich sa stretnú až na vyšších úrovniach. Interakčné schémy sú časťou, ktorá vyjadruje pragmatické kompetencie, nie je uzavretá a charakterizuje jednotlivé úrovne. Poskytuje učiteľovi základný rámec pre rozvoj komunikačných jazykových činností a stratégií v súlade s príslušnou úrovňou, pričom platí, že čím je úroveň vyššia, tým sa možnosti jazykového prejavu rozširujú. Jazyková

dimenzia dokresľuje uvedené funkcie a jej ovládanie by nemalo byť samostatným cieľom, ale prostriedkom na správne vyjadrenie jednotlivých funkcií jazyka.

Diskurzna dimenzia opisuje formu realizácie komunikačného kontextu, funkčné štýly a typy textov. Zameriava sa na rozvíjanie schopnosti žiakov usporiadať vety v takom poradí, aby vedeli vytvoriť koherentný jazykový celok a prispôbili svoj jazykový prejav prijímateľovi. Rozvíjanie Interkultúrnej dimenzie umožňuje žiakom, aby sa dokázali prispôsobiť zásadám sociálnej kohézie v cieľových krajinách. Do tejto dimenzie zároveň patria interkultúrne kompetencie, t. j. znalosti a povedomie o rôznych etnických, kultúrnych a sociálnych skupinách, akceptácia ľudí z iných kultúr s ich rozdielnym správaním a hodnotami, schopnosť interpretovať, kriticky vnímať a hodnotiť udalosti, dokumenty a produkty vlastnej kultúry aj iných kultúr.

Časti Diskurzna dimenzia a Interkultúrna dimenzia v obsahovom štandarde sú iba odporúčané a dotvárajú kontext na využitie funkcií jazyka a interakčných schém. Diskurzna dimenzia a Interkultúrna dimenzia sú pre učiteľa východiskom a poskytujú mu priestor, aby ich dopĺňal podľa špecifických potrieb vo svojej škole.

Prehľad kompetencií a funkcií stanovených pre úrovne A1 až B2

Tabuľka uvádza prehľad kompetencií a funkcií stanovených pre úrovne A1 až B2.

Kompetencie a funkcie relevantné pre komunikačnú úroveň A1 sú zvýraznené.

Kompetencie	Funkcie
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Poďakovať sa a vyjadriť uznanie Rozlúčiť sa
2. Vypočuť si a podať informácie	Informovať sa

	<p>Potvrdiť a trvať na niečom</p> <p>Začleniť informáciu</p> <p>Odpovedať na požiadavky</p>
3. Vybrať si z ponúkaných možností	<p>Identifikovať</p> <p>Opísať</p> <p>Potvrdiť/Odmietnuť</p> <p>Opraviť</p>
4. Vyjadriť názor	<p>Vyjadriť názor</p> <p>Vyjadriť súhlas</p> <p>Vyjadriť nesúhlas</p> <p>Vyjadriť presvedčenie</p> <p>Vyjadriť vzdor</p> <p>Protestovať</p> <p>Vyjadriť stupne istoty</p>
5. Vyjadriť vôľu	<p>Vyjadriť želania</p> <p>Vyjadriť plány</p>
6. Vyjadriť schopnosť	<p>Vyjadriť vedomosti</p> <p>Vyjadriť neznalosť</p> <p>Vyjadriť schopnosť vykonať nejakú činnosť</p>
7. Vyjadriť pocity	<p>Vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie</p> <p>Vyjadriť smútok, sklúčenosť</p> <p>Vyjadriť súcit</p> <p>Vyjadriť fyzickú bolesť</p> <p>Utešiť, podporiť, dodať odvalu</p>

8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	<p>Vyjadriť nádej Vyjadriť sklamanie Vyjadriť strach, znepokojenie, úzkosť Ubezpečiť Vyjadriť úľavu Vyjadriť spokojnosť Vyjadriť nespokojnosť, post'ažovať sa Zistiť spokojnosť/nespokojnosť</p>
9. Predstaviť záľuby a vkus	<p>Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád Vyjadriť, čo uprednostňujem</p>
10. Reagovať vo vyhrotenej situácii	<p>Vyjadriť hnev, zlú náladu Reagovať na hnev, zlú náladu niekoho iného</p>
11. Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam	<p>Vyjadriť príkaz/zákaz Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu Žiadať o povolenie a súhlas Dať súhlas Odmietnuť Zakázať Reagovať na zákaz Vyhrážať sa Sľúbiť</p>
12. Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností	<p>Obviniť (sa), priznať (sa) Ospravedlniť (sa) Odmietnuť/Poprieť obvinenie Vyčítať/Kritizovať</p>

<p>13. Reagovať na príbeh alebo udalosť</p>	<p>Vyjadriť záujem o niečo Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva Vyjadriť prekvapenie Vyjadriť že ma niekto/niečo neprekvapil/-lo Vyjadriť nezáujem</p>
<p>14. Dať ponuku a reagovať na ňu</p>	<p>Žiadať niekoho o niečo Odpovedať na žiadosť Navrhnuť niekomu, aby niečo urobil Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo urobili Ponúknuť pomoc Navrhnuť, že niečo požičiam/darujem Odpovedať na návrh</p>
<p>15. Reagovať na niečo, čo sa má udiat' v budúcnosti</p>	<p>Varovať pred niekým/niečím Poradiť Povzbudiť Vyjadriť želanie</p>
<p>16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti</p>	<p>Spomenúť si na niečo/nieкого Vyjadriť, že som na niečo/nieкого zabudol Pripomenúť niekomu niečo Kondolovať Blahoželať</p>
<p>17. Reagovať pri prvom stretnutí</p>	<p>Predstaviť nieкого Predstaviť sa Reagovať na predstavenie nieкого Privítať Predniesť prípitok</p>
<p>18. Korešpondovať</p>	<p>Začať list Rozvinúť obsah listu Ukončiť list</p>

19. Telefonovať	Začať rozhovor Udržiavať rozhovor Ukončiť rozhovor
20. Komunikovať	Začať rozhovor Ujať sa slova v rozhovore Vypýtať si slovo Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili Zabrániť niekomu v rozhovore
21. Vypracovať štruktúrovanú prezentáciu	Uviesť tému, hlavnú myšlienku Oboznámiť s obsahom a osnovou Rozviesť tému a hlavnú myšlienku Prejsť z jedného bodu na iný Ukončiť výklad
22. Doplniť štruktúrovanú prezentáciu	Zdôrazniť, dať do pozornosti Odbočiť od témy Vrátiť sa k pôvodnej téme Uviesť príklad Citovať Parafrázovať
23. Zúčastniť sa diskusie / Argumentovať	Navrhnuť novú tému/bod diskusie Odmietnuť diskutovať na ponúkanú tému/bod diskusie Vrátiť sa k téme/k bodu diskusie
24. Uistiť sa, že slová/výklad/ argument boli pochopené	Uistiť sa, že účastník komunikácie pochopil moje vyjadrenia Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané Požiadať o pomoc pri vyjadrení slova/slovného spojenia Nahradiť zabudnuté/neznáme slovo Hľadať slovo/slovné spojenie Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru
25. Porozprávať príbeh	Rozprávať ,začať príbeh, historku, anekdotu Zhrnúť

5. Stratégia vyučovania

Výkonový štandard - komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Výkonový štandard určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav, ktoré má žiak povinne dosiahnuť na konci 5. ročníka ZŠ.

Jazykové činnosti a stratégie sa rozvíjajú väčšinou integrovane, t.j. viaceré súčasne. Dôraz na konkrétne jazykové činnosti sa odvíja od komunikačnej situácie, v ktorej sa účastníci komunikácie nachádzajú.

Počúvanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak na konci 5. ročníka ZŠ dokáže:

- sledovať reč, ktorá je veľmi pomalá a starostlivo artikulovaná, aby mohol pochopiť význam,
- porozumieť jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne adresované a riadiť sa jednoduchými orientačnými pokynmi,
- porozumieť každodenným výrazom týkajúcim sa uspokojovania jednoduchých, konkrétnych potrieb (SERR, 2013, s. 68, 69, 77).

Čítanie s porozumením - výkonový štandard

Žiak na konci 5. ročníka ZŠ dokáže:

- porozumieť veľmi krátkym jednoduchým textom a samostatným slovným spojeniam, vyhľadať známe mená, slová a základné slovné spojenia, podľa potreby sa v čítaní vrátiť späť,
- porozumieť krátkym jednoduchým správam na pohľadniciach,
- rozoznať známe mená, slová a najzákladnejšie slovné spojenia v jednoduchých nápisoch,
- získať približnú predstavu o obsahu jednoduchších informačných materiálov a krátkych jednoduchých opisov, najmä ak má vizuálnu oporu,
- riadiť sa krátkymi, jednoducho napísanými orientačnými pokynmi (SERR, 2013, s. 71 – 73).

Písomný prejav – výkonový štandard

Žiak na konci 5. ročníka ZŠ dokáže:

- napísať krátky osobný list alebo pohľadnicu, napríklad pozdrav z dovolenky,
- vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi ako meno, štátna príslušnosť, adresa, telefón a podobne,
- napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a iných ľuďoch, o tom, kde žijú a čo robia, v písomnej forme požiadať o osobné údaje alebo ich poskytnúť (upravené SERR, 2013, s. 85, 86, 64).

Ústny prejav – výkonový štandard

Ústny prejav – dialóg

Žiak na konci 5. ročníka ZŠ dokáže:

- dohovoriť sa jednoduchým spôsobom, ale komunikácia je úplne závislá od pomalšieho opakovania reči, preformulovania a spresnení,
- porozumieť otázkam a pokynom, ktoré sú mu adresované a ktoré sú vyslovované dôsledne a pomaly,
- používať jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie, opýtať sa niekoho, ako sa má,
- predstaviť seba a iných a reagovať, keď ho predstavujú,
- rozumieť každodenným jednoduchým slovným spojeniam a vedieť reagovať na jednoduché informácie (upravené SERR, 2013, s. 76 – 83).

Ústny prejav – monológ

Žiak na konci 5. ročníka ZŠ dokáže:

- vytvoriť jednoduché, väčšinou izolované slovné spojenia o ľuďoch a miestach
- opísať seba, čo robí, kde žije (SERR, 2013, s. 60).

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania		
	Metódy	Postupy	Formy práce
Úvod	výkladovo-ilustratívne metódy	Techniky na uvedenie žiakov	Individuálna, skupinová,
Môj život	metódy výkladovo – problémové	do jazyka, na rozcvičku	frontálna práca, práca vo dvojiciach, samostatná práca
Zvieratá	heuristické metódy,	a uvoľnenie.	
Prázdniny	motivačný rozhovor,	Sústredenie pozornosti žiakov	Klasická vyučovacia hodina,
Jedlo	demonštračná metóda, fixačná	na cieľ vyučovacej hodiny,	prezentácia projektov,
Svet	rôzne aktivity, práca s knihou	navodenie situácie, práca s	internetové prezentácie
Zábava	a textom, precvičovanie učiva	textom, počúvanie zvukovej	a web stránky, zábavné
	Komunikatívno-poznávacia	nahrávky a jej rozbor, výklad	opakovanie, kvízy a tajničky
	metóda, súvisiaca	učiteľa, utvrdzovanie gramatiky.	
	s prepojením jazykovej	Dialógy alebo ustálené rečové	Metodické formy:
	a slohovej zložky, metóda	zvraty a panely.	rozprávanie, objasňovanie,
	dramatizácie textov	Hry: rozličné formy aktívnych	opis, rozhovor, diskusia,
	motivačná, vysvetľovanie,	jazykových hier. Brainstorming,	samostatné štúdium, práca s
	výkladová, problémová,	rolové úlohy, simulovanie,	IKT
	zážitková, riadený rozhovor,	napodobňovanie životných	
		situácií.	Sociálne formy:
		Verbálna a neverbálna	frontálne, individuálne,
		komunikácia.	skupinové vyučovanie
		Počúvanie textov a ich následná	
		interpretácia, Odpisovanie	

6. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Úvod, Lekcia 1,2,3,4,5,6	<ul style="list-style-type: none"> -učebnica Project 2 – štvrté vydanie (OUP) -pracovný zošit k danej učebnici - metodická príručka k učebnici Project 2(štvrté vydanie) - Didaktika Anglického jazyka (Repka, R.) - Swan a Walter: The good grammar book - Carolyn Barraclough: Project grammar- Graded Practice -Monika Srnková, Eva Kollerová: Cvičenia z anglického jazyka pre 5. ročník základnej školy 	<ul style="list-style-type: none"> - CD prehrávač - školská tabuľa -tabuľky a prehľady angl. gramatiky - nástenné mapy -softvérové výučbové programy, - i Tools -Power Point-ové prezentácie, 	<ul style="list-style-type: none"> Odborné časopisy, žiacka literatúra : -žiacke časopisy v AJ - knihy zo žiackej knižnice v AJ Náučné slovníky: - prekladové a výkladové ; vrátane žiackeho 	<ul style="list-style-type: none"> Internetové zdroje: - http://www.englishraven.com/methodology.html - metodické materiály - http://www.teachingenglish.org.uk/ - metodické materiály

		<p>práca s MS Word</p> <p>- on-line kurzy, testy, web stránky</p> <p>- DVD nosiče</p>	<p>slovníčka</p> <p>v pracovnom zošite</p> <p>- slovníky na CD nosičoch, on-line slovníky</p> <p>- obrázkové Slovníky</p> <p>-názorné materiály</p> <p>-autentické materiály</p> <p>-obrázky</p> <p>-tlač, noviny, časopisy,</p> <p>-komiksy a obrázkové príbehy</p> <p>-texty piesní</p>	<p>- http://www.primaryresources.co.uk/ - pracovné materiály</p> <p>- http://www.onestopenglish.com – pracovné a metodické materiály</p> <p>- http://www.zborovna.sk – metodické</p>
--	--	---	---	--

7. Hodnotenie a klasifikácia predmetu

Hodnotenie a klasifikácia v anglickom jazyku sleduje základné všeobecné, sociolingvistické a komunikačné kompetencie, ktoré sa prejavujú vo využívaní základných komunikačných zručností: čítanie, písanie, počúvanie, samostatný ústny prejav a rozhovory.

Pri hodnotení v predmete anglický jazyk sa berú do úvahy tieto aspekty: obsahová primeranosť, plynulosť vyjadrovania, jazyková správnosť a štruktúra odpovede.

Kritériá klasifikácie musia byť v súlade s požadovanou úrovňou ovládania anglického jazyka a náročnosť sledovaných javov musí zodpovedať náročnosti definovanej v platných učebných osnovách a vzdelávacích štandardoch cieľovej skupiny žiakov.

Formy skúšania a hodnotenia žiakov z anglického jazyka- ústna a písomná

Ich podiel na celkovom hodnotení je v kompetencii vyučujúceho, ktorý konzultuje tieto kritériá v predmetovej komisii.

Kontrolné písomné práce, písomné testy a ďalšie druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok tak, aby sa nadmerne nehromadili v určitých obdobiach.

Hodnotenie žiakov je realizované sumatívne i formatívne, teda známkami. Súčasťou hodnotenia práce žiakov na vyučovaní a jeho výsledkov je aj ústne hodnotenie, percentuálne hodnotenie, vystavovanie žiackych prác, prezentovanie žiackych prác.

Zároveň v rámci vyučovacieho procesu využívame humanisticky orientované slovné hodnotenie /pochvala/ i sebahodnotenie žiakov.

Žiakov s poruchami učenia hodnotíme iným spôsobom (s prihliadnutím na ich špecifické poruchy učenia).

Výkon, ale najmä snahu na hodine, pri príprave oceníme (chválime, verbálne, neverbálne – súhlasným prikývnutím, úsmevom), pretože to pôsobí vysoko pozitívne, povzbudzuje k ďalšiemu úsiliu. Slabší výkon nekritizujeme, nezosmiešňujeme.

Hodnotenie musí mať motivačnú funkciu.

Kritériá hodnotenia žiaka:

Pri hodnotení výkonu žiaka v anglickom jazyku sledujeme úroveň jeho rečových zručností t.j.

- počúvanie s porozumením
- čítanie s porozumením
- hovorenie
- písanie

Pri hodnotení berieme do úvahy:

- do akej miery je žiak schopný realizovať komunikáciu v cudzom jazyku
- do akej miery lexikálne a gramatické chyby narušujú zrozumiteľnosť a dorozumievanie
- hľadisko jazykovej správnosti pri používaní bežnej slovnej zásoby a frekventovaných gramatických štruktúr
- hľadisko štylistickej adekvátnosti – formálnosť a neformálnosť vyjadrovania s ohľadom na situáciu prejavu
- rýchlosť prejavu a pohotovosť reakcie s prihliadnutím na individuálne rozdiely medzi žiakmi

- rozsah slovnej zásoby žiaka a jej využitie prostredníctvom gramatických štruktúr

Hodnotenie ústnej odpovede :

Pri hodnotení ústnej odpovede by sme mali hovoriť o škále akceptovateľnosti a komunikatívnej efektívnosti odpovede. Kritériom by mala byť zrozumiteľnosť. Ak je odpoveď dobrá i napriek gramatickým chybám, žiak spracoval informáciu a zaslúži si za ňu istý kredit.

Pri ústnej odpovedi hodnotíme:

- hranie úloh – dialóg
- opis obrázka
- reprodukcia textu

Pri hodnotení ústnej odpovede nám pomáhajú nasledovné kritériá:

- plynulosť reči – 20%
- výslovnosť a intonácia – 20%
- rozsah slovnej zásoby – 20%
- komunikatívna schopnosť – 20%
- gramatická presnosť – 20%

Spolu 100% - pri premene na známku postupujeme nasledovne:

- 100% - 90% = výborný (1)
- 89% - 75% = chválitebný (2)
- 74% - 50% = dobrý (3)
- 49% - 30% = dostatočný (4)
- menej ako 29% = nedostatočný (5)

Na základe týchto kritérií stanovujeme výslednú známku:

Výborný (1) Dobrá výslovnosť, veľmi málo gramatických chýb, plynulý prejav bez dlhých odmlčaní sa, učiteľ kladie málo otázok, aby si presnil, či žiak učivu rozumie, odpovede na otázky sú okamžité a vyčerpávajúce.

Chválitebný (2) Miestami chyby vo výslovnosti, niekoľko gramatických chýb, väčšina viet je však správna, v prejave nie je veľa prestávok, je pomerne plynulý, učiteľ položí viac otázok na spresnenie odpovede, odpovede na otázky sú vyčerpávajúce, žiak reaguje pohotovo.

Dobry (3) Miestami chyby vo výslovnosti, niekoľko gramatických chýb, ktoré spôsobujú problémy pri porozumení, prejav s kratšími prestávkami, žiak hľadá slová, robí chyby v gramatických štruktúrach, učiteľ kladie viac otázok na spresnenie, žiakove odpovede sú menej vyčerpávajúce.

Dostatočný (4) Častejšie chyby vo výslovnosti, veľa gramatických chýb, ktoré spôsobujú problémy pri porozumení, prejav s dlhšími prestávkami, nedostatočná základná slovná zásoba, obmedzený rozsah gramatických štruktúr, odpovede na otázky nezodpovedajú rozsahu i obsahu učiva, žiak nie vždy vie odpovedať na otázky učiteľa.

Nedostatočný (5) Časté chyby vo výslovnosti, množstvo gramatických chýb, ktoré spôsobujú nezrozumiteľnosť prejavu, nedostatočná slovná zásoba, neschopnosť použiť základné gramatické štruktúry, žiak nevie odpovedať na otázky učiteľa.

Hodnotenie písomného prejavu :

V anglickom jazyku sa ako písomný prejav hodnotí predovšetkým spracovanie konkrétnej konverzačnej témy, ale i písanie podľa osnovy

(žiadosť, objednávka, list priateľovi).

V písomnom prejave hodnotíme:

- spracovanie úlohy – obsah
- presnosť a vhodnosť gramatických štruktúr
- lexikálnu stránku písomného prejavu
- štylistickú stránku písomného prejavu
- kompozíciu

Výborný (1) Vyčerpávajúca a adekvátne odpoveď na danú tému, správne použité gramatické štruktúry, pestrá slovná zásoba, takmer bez pravopisných chýb, chyby neprekážajú pri zrozumiteľnosti textu, jasná logická výstavba celej práce, prehľadná kompozícia.

Chválitebný (2) Žiak zvládne úlohy vo veľkej miere, ale vynechá alebo pridá informácie, ktoré s témou nesúvisia, väčšinou vhodne použité gramatické štruktúry, dobrá slovná zásoba s malými chybami, zopár štylistických nepresností pri výstavbe textu a spájaní viet, menej prehľadná kompozícia.

Dobry (3) Vcelku adekvátne odpoveď na danú tému, ale s istými medzerami alebo zbytočnými informáciami, zopár chýb v gramatike a lexike, miestami nezrozumiteľnosť textu, ale celkovo text zrozumiteľný, viacero chýb v pravopise, stavbe viet a súvetí, menej prehľadná kompozícia.

Dostatočný (4) Spracovaná len časť otázky, veľké medzery v používaní gramatických štruktúr, text vo väčšej miere nezrozumiteľný kvôli chybám v gramatike, slabá slovná zásoba, veľa chýb v stavbe viet a súvetí, neprehľadná kompozícia.

Nedostatočný (5) Neadekvátna odpoveď, len málo sa vzťahujúca k téme, takmer celý text nezrozumiteľný kvôli chybám v gramatike, slabá slovná zásoba, nelogická stavba viet, neprehľadná kompozícia.

Tento systém hodnotenia učiteľ môže použiť i pri domácich úlohách podobného charakteru.

Hodnotenie kontrolných písomných prác a testov:

Maximálny počet dosiahnutých bodov predstavuje 100%. Kontrolné písomné práce a testy sa hodnotia percentom úspešnosti a známka číslicou (napr. 93% = 1).

Stupnica hodnotenia kontrolných písomných prác a testov:

Percentá %	Známka
100 – 90	1
89 – 75	2
74 – 50	3
49 – 30	4
29 – 0	5

Zostavovanie testov:

Základný test by mal obsahovať:

- úlohy k slovnej zásobe
- gramatickú produkciu – žiaci tvoria časť odpovede sami
- rozpoznávanie gramatických javov – voľba odpovede
- čítanie prípadne počúvanie s porozumením

Hodnotenie tvorivého písania – tzv. PROJEKTOV :

Tu hodnotíme predovšetkým:

- formu – tvorivosť, kreativitu, fantáziu
- obsah – slovná zásoba, schopnosť vyjadriť vlastné myšlienky prebratou slovnou zásobou a naučenými gramatickými štruktúrami.

100 %	Tvorivosť – vlastný prínos	20%	Na vysokej úrovni, uplatňuje vlastné nápady, je otvorený novým podnetom, dokáže vyjadriť veku primerané postoje
	Informácie – výber zdrojov	20%	Vie vyhľadávať samostatne, vie ich použiť v praxi, pracuje samostatne po návode učiteľa
	Pojmy a poznatky	10%	Ovláda podľa učebných osnov a vie ich využívať
	Grafický prejav	10%	Estetický, úhľadný, bez väčších nedostatkov
	Logické operácie	20%	Pri riešení úloh uplatňuje logiku, funkčne využíva vedomosti a zručnosti, čitateľská gramotnosť je na vysokej úrovni

	Prezentácia	20%	Samostatný ústny prejav, správny a výstižný, osvojenú slovnú zásobu dokáže vhodne používať v komunikácii, prezentuje samostatne, vie vzbudiť záujem
--	--------------------	------------	---

**STUPNICA HODNOTENIA
TESTOV A PÍSOMNÝCH PRÁČ**

%	100-90%	89-75%	74-50%	49-30%	29-0%	body	1	2	3	4	5
body	1	2	3	4	5	55	55-50	49-41	40-28	27-17	16-0
10	10-9	8-7	6-5	4-3	2-0	56	56-50	49-42	41-28	27-17	16-0
11	11-10	9-8	7-6	5-3	2-0	57	57-51	50-43	42-29	28-17	16-0
12	12-11	10-9	8-6	5-4	3-0	58	58-52	51-44	43-29	28-17	16-0
13	13-12	11-10	9-7	6-4	3-0	59	59-53	52-44	43-30	29-18	17-0
14	14-13	12-11	10-7	6-4	3-0	60	60-54	53-45	44-30	29-18	17-0
15	15-14	13-11	10-8	7-5	4-0	61	61-55	54-46	45-31	30-18	17-0
16	16-14	13-11	10-8	7-5	4-0	62	62-56	55-47	46-31	30-19	18-0
17	17-15	14-13	12-9	8-5	4-0	63	63-57	56-47	46-32	31-19	18-0
18	18-16	15-14	13-9	8-5	4-0	64	64-58	57-49	48-32	31-19	18-0
19	19-17	16-14	13-10	9-6	5-0	65	65-59	58-49	48-33	32-20	19-0
20	20-18	17-15	14-10	9-6	5-0	66	66-59	58-50	49-33	32-20	19-0
21	21-19	18-16	15-11	10-6	5-0	67	67-60	59-50	49-34	33-20	19-0
22	22-20	19-17	16-11	10-7	6-0	68	68-61	60-51	50-34	33-20	19-0
23	23-21	20-17	16-12	11-7	6-0	69	69-62	61-52	51-35	34-21	20-0
24	24-22	21-18	17-12	11-7	6-0	70	70-63	62-53	52-35	34-21	20-0
25	25-23	22-19	18-13	12-8	7-0	71	71-64	63-53	52-36	35-21	20-0
26	26-23	22-20	19-13	12-8	7-0	72	72-65	64-54	53-36	35-22	21-0
27	27-24	23-20	19-14	13-8	7-0	73	73-66	65-55	54-37	36-22	21-0
28	28-25	24-21	20-14	13-8	7-0	74	74-67	66-56	55-37	36-22	21-0
29	29-26	25-22	21-15	14-9	8-0	75	75-68	67-56	55-38	37-23	22-0
30	30-27	26-23	22-15	14-9	8-0	76	76-68	67-57	56-38	37-23	22-0
31	31-28	27-23	22-16	15-9	8-0	77	77-69	68-58	57-39	38-23	22-0
32	32-29	28-24	23-16	15-10	9-0	78	78-70	69-59	58-39	38-23	22-0
33	33-30	29-25	24-17	16-10	9-0	79	79-71	70-59	58-40	39-24	23-0
34	34-31	30-26	25-17	16-10	9-0	80	80-72	71-60	59-40	39-24	23-0
35	35-32	31-26	25-18	17-11	10-0	81	81-73	72-61	60-41	40-24	23-0
36	36-32	31-27	26-18	17-11	10-0	82	82-74	73-62	61-41	40-25	24-0
37	37-33	32-28	27-19	18-11	10-0	83	83-75	74-62	61-42	41-25	24-0
38	38-34	33-29	28-19	18-11	10-0	84	84-76	75-63	62-43	42-26	25-0
39	39-35	34-29	28-20	19-12	11-0	85	85-77	76-65	64-43	42-26	25-0

40	40-36	35-30	29-20	19-12	11-0	86	86-77	76-65	64-43	42-26	25-0
41	41-37	36-31	30-21	20-12	11-0	87	87-78	77-65	64-44	43-26	25-0
42	42-38	37-32	31-21	20-12	11-0	88	88-79	78-66	65-44	43-26	25-0
43	43-39	38-32	31-22	21-13	12-0	89	89-80	79-67	66-45	44-27	26-0
44	44-40	39-33	32-22	21-13	12-0	90	90-81	80-68	67-45	44-27	26-0
45	45-41	40-34	33-23	22-14	13-0	91	91-82	81-68	67-46	45-27	26-0
46	46-41	40-35	34-23	22-14	13-0	92	92-83	82-69	68-46	45-28	27-0
47	47-42	41-35	34-24	23-14	13-0	93	93-84	83-70	69-47	46-28	27-0
48	48-43	42-36	35-24	23-14	13-0	94	94-85	84-71	70-47	46-28	27-0
49	49-44	43-37	36-25	24-15	14-0	95	95-86	85-71	70-48	47-29	28-0
50	50-45	44-38	37-25	24-15	14-0	96	96-86	85-72	71-48	47-29	28-0
51	51-46	45-38	37-26	25-15	14-0	97	97-87	86-73	72-49	48-29	28-0
52	52-47	46-39	38-26	25-16	15-0	98	98-88	87-74	73-49	48-29	28-0
53	53-48	47-40	39-27	26-16	15-0	99	99-89	88-74	73-50	49-30	29-0
54	54-49	48-41	40-27	26-16	15-0	100	100-90	89-75	74-50	49-30	29-0

Oblasť: Jazyk a komunikácia

Predmet: Anglický jazyk

Ročník: piaty

Počet hodín v ročníku: 4 hodiny (ŠVP) týždenne, spolu 132

Tematický celok	Výkonový standard Cieľ	Obsahový štandard	Počet hodín	Prierezová téma
1. Úvod Opakovanie 4. roč. Predstavenie sa	Reagovať pri prvom stretnutí, nadviazať kontakt Zopakovať gramatiku zo 4. roč.: osoby, sloveso byť Zopakovať slovnú zásobu: farby, číslovky, opis osôb- prídavné mená Viesť samostatne rozhovor o sebe, svojich osobných údajoch a záujmoch. Pýtať sa, odpovedať. Privlastňovacie zámená Sloveso byť	1. Úvodná hodina 2. Opakovanie gramatiky 3. Opakovanie gramatiky 4. Opakovanie gramatiky 5. Opakovanie slovnej zásoby 6. Opakovanie slovnej zásoby 7. Opakovanie slovnej zásoby 8. Práca s textom 9. Posluch s porozumením 10. Privlastňovacie zámená 11. Práca s textom	17	Mediálna výchova Podporovať vzťahy v kolektíve, rešpektovať odlišnosti

V športovom centre Čo vieš robiť?	Sloveso vedieť – môcť, mať	12. Dialógy, práca s PZ 13. Práca s textom, dialógy		Finančná gramotnosť
Na ulici Čo on má?	Opakovať si osvojené vedomosti a zručnosti. Wh – otázky, prítomný príbehový čas Sloveso mať Viesť dialóg o obrázku, počúvať, pýtať sa a reagovať.	14. Práca s obrázkom 15. Wh otázky 16. Sloveso mať 17. Sloveso mať		Osobnostný a sociálny rozvoj Finančná gramotnosť
Unit 1. Môj život Môj denný život	Udržať pozornosť, kriticky hodnotiť svoj pokrok. Rozprávať a písať na danú tému. Rozumieť textu, vedieť aplikovať prečítané na vlastnú situáciu vo svojej škole. Jednoduchý	18. Práca s textom 19. Jednoduchý prítomný čas – kladná veta 20. Jednoduchý prítomný čas – zápor 21. Práca s PZ	24	Multikultúrna výchova Vedieť sa sebakriticky ohodnotiť, budovať zákl. návyky

	prítomný čas použiť a hodiny.			
Narodeniny	Posluch, čítanie s porozumením a rozprávanie. Výslovnosť sykaviek. Porozumenie textu o oslave narodenín. Aplikovať na vlastné zážitky –rozprávanie, dialógy.	22. Mesiace v roku 23. Radové číslovky 24. Dátum 25. Posluch s porozumením 26. Práca s textom		Multikultúrna výchova Porovnávanie narodeninových osláv u nás a v Británii Finančná gramotnosť
Miki, Milka a Mat	Všeobecné kompetencie: vedomé získavať nové vedomosti a informácie. Jazyková kompetencia. Rozumieť textu a naučiť sa pýtať na veci o režime dňa a o iných všeobecných javoch. Krátka odpoveď.	27. Práca s textom 28. Jednoduchý prítomný čas – otázka a krátka odpoveď 29. Posluch s porozumením 30. Práca s PZ		Osobnostný a sociálny rozvoj Vedieť na úrovni komunikovať s priateľom a v kolektíve
Denný život	Posluch, čítanie s porozumením.	31. Práca s lexikou - práca v		Tvorba projektu a prezentačné

	<p>Rozvíjať tvorivosť myslenia a vyjadrovania.</p> <p>Porozumieť nový text, aplikovať nové vedomosti na rozprávanie, počúvanie a písanie o domácich prácach využívúc frekvenčné príslovky.</p>	<p>domácnosti</p> <p>32. Práca s textom</p> <p>33. Frekvenčné príslovky</p> <p>34. Posluch s porozumením</p>		<p>schopnosti.</p>
<p>Typický rok vo Veľkej Británii</p> <p>Sviatky</p> <p>Chémia a Matematika – meranie času</p>	<p>Slovná zásoba na meranie času, prázdniny a sviatky</p> <p>Medzipredmetové vzťahy: Matematika a Chémia.</p>	<p>35. Práca s textom</p> <p>36. Práca s textom</p>		<p>Multikultúrna výchova</p> <p>Spoznávanie kultúry v Británii- festivaly a sviatky počas roka</p> <p>Finančná gramotnosť</p>
<p>Opakovanie Unit 1</p> <p>Test</p>	<p>Pragmatická kompetencia.</p> <p>Vypracovať a prezentovať projekt: Narodeniny, obľúbené mesiace, sviatky v roku</p>	<p>37. Opakovanie – gramatika</p> <p>38. Opakovanie – lexika, posluch</p> <p>39. Test</p> <p>40. Práca na projekte</p>		<p>Mediálna výchova.</p>

Projekt		41. Prezentácia projektov		
Unit 2. Zvieratá Náš školský výlet	Kompetencia pracovať vo dvojici a v skupine. Porozumenie, čítanie a rozprávanie o výlete a o tom, ako sa zvieratá pohybujú a aké činnosti vykonávajú.	42. Práca s textom 43. Priebehový prítomný čas 44. Posluch s porozumením	21	Environmentálna výchova Ako sa správať k zvieratám- vlastná bezpečnosť a bezpečnosť zvierat
Miki modeluje dinosaura	Komunikačná jazyková kompetencia. Pochopiť, porozumieť a prežiť učebný materiál. Čítanie s porozumením, počúvanie a rozprávanie o tom, čo ľudia robia práve teraz. Dialógy.	45. Priebehový prítomný čas – otázka a krátka odpoveď 46. Práca s PZ 47. Posluch, dialógy		Osobnostný a sociálny rozvoj Schopnosť vedieť sa správne vyjadriť, vypočúť kamaráta a byť vypočutý, výchova k tolerancii
Moje obľúbené zvieratká	Posluch s porozumením. Aplikovať vetné	48. Práca s lexikou – zvieratá 49. Porovnanie prítomných		Environmentálna výchova Ochrana životného prostredia,

	<p>modely na svoj svet zvierat.</p> <p>Čítanie s porozumením.</p> <p>Rozprávanie o vlastnom obľúbenom zvieratku. Aplikácia vedomostí na inú skutočnosť.</p>	<p>časov- jednoduchý a priebehový</p> <p>50. Precvičovanie prítomných časov</p> <p>51. Práca s PZ</p> <p>52. Práca s textom - surikati</p>		<p>starostlivosť o zvieratá</p>
Príbeh o kuriatku	<p>Posluch s porozumením. Vcítiť sa do role.</p> <p>Komunikácia.</p> <p>Porozumenie textu, Hranie rolí.</p>	<p>53. Práca s textom</p> <p>54. Predmetové zámená</p> <p>55. Sloveso musieť</p>		<p>Osobnostný a sociálny rozvoj.</p> <p>Environmentálna výchova.</p>
<p>Zvieratá vo Veľkej Británii</p> <p>Biológia</p>	<p>Kompetencia vcítiť sa do života v inej komunite, snaha pochopiť cudziu krajinu.</p> <p>Čítanie s porozumením.</p>	<p>56. Práca s textom</p> <p>57. Práca s textom</p>		<p>Biológia. Medzipredmetové vzťahy.</p> <p>Zvieratá ako domáci miláčikovia v anglických rodinách, zvieratá na farme</p>
Opakovanie Unit 2	<p>Samostatné štúdium z dostupných zdrojov.</p>	<p>58. Opakovanie – gramatika</p> <p>59. Opakovanie – lexika,</p>		<p>Osobnostný a sociálny rozvoj.</p> <p>Environmentálna výchova.</p>

Test		posluch 60. Test		
Projekt		61. Práca na projekte 62. Prezentácia projektov		
Unit 3. Prázdniny Kde ste boli minulý týždeň?	Osvojiť si bežné témy a naučiť sa na ne komunikovať za pomoci bežných fráz. Posluch s porozumením, čítanie a rozprávanie o minulých dejoch.	63. Práca s textom 64. Minulý čas slovesa „byť“ 65. Práca s PZ 66. Sloveso byť- otázka , krátka odpoveď 67. Precvičovanie slovesa byť	26	Mediálna výchova. Cvičiť presnosť a pohotovosť vyjadrovania Finančná gramotnosť
Naše prázdniny	Osvojiť si základné vetné modely a komunikáciu prostredníctvom naučených fráz a výrazov Porozumenie príbehu, vyvodenie problému tvorby minulého času, nácvik kladnej vety.	68. Práca s lexikou – na dovolenke 69. Práca s textom 70. Minulý čas -pravidelné slovesá 71. Minulý čas – zápor 72. Vytváranie príbehu 73. Práca s PZ		Finančná gramotnosť
Problémy	Dokázať pochopiť,	74. Minulý čas-nepravidelné		Multikultúrna výchova.

	<p>začať používať gramatickú štruktúru minulého času v kladných vetách. Porozumenie autentickému listu z dovolenky. Rozprávanie o prázdninách za pomoci ponúknutých modelových viet. Nepravidelné slovesá.</p>	<p>slovesá</p> <p>75. Minulý čas nepravidelných slovies</p> <p>76. Práca s textom</p> <p>77. Práca s PZ</p>		<p>Vedieť si poradiť v ťažkej situácii alebo poskytnúť radu a pomoc inému</p>
Matove prázdniny.	<p>Naučiť komunikovať o minulých dejoch.</p> <p>Čítanie s porozumením. Pýtame sa na minulý dej.</p>	<p>78. Práca s textom</p> <p>79. Minulý čas – otázka, krátka odpoveď</p> <p>80. Posluch s porozumením</p> <p>81. Práca s PZ</p>		<p>Mediálna výchova.</p>
<p>Prázdniny</p> <p>História- dopravné prostriedky</p>	<p>Čítať s porozumením neznámy text, riešiť problém gramatickej štruktúry a receptívne túto začať používať.</p> <p>Čítanie s porozumením.</p> <p>Rozprávanie o</p>	<p>82. Práca s textom</p> <p>83. Práca s textom</p>		<p>Multikultúrna výchova.</p> <p>Dopravná výchova.</p> <p>Spoznávanie iných krajín a ich atrakcií</p>

	prázdninách. Cestovanie. Dejepis: Dopravné prostriedky v minulosti.			
Opakovanie Unit 3 Test Projekt	Vyriešiť komunikačnú situáciu. Minulý čas, kladná veta, otázka, zápor. Používanie v aktívnej reči. Memorovanie nepravidielných slovies po častiach. Dialóg alebo monológ o svojich prázdninách.	84. Opakovanie – gramatika 85. Opakovanie – lexika, posluch 86. Test 87. Práca na projekte 88. Prezentácia projektov		Tvorba projektu a prezentačné schopnosti.
Unit 4. Jedlo Jedlá a nápoje	Dokázať riešiť každodenné situácie v cudzej krajine. Vedome získavať nové vedomosti. Aktívne sa vyjadrovať k téme, pýtať si jedlo, poďakovať, zaplatiť. Vedieť sa správať v reštaurácii. Kultúrne i jazykovo.	89. Práca s lexikou- jedlá a nápoje 90. Počítateľné a nepočítateľné podstatné mená 91. Rozhovor v reštaurácii	17	Mediálna výchova. Zdravá a nezdravá výživa, zdravý životný štýl Finančná gramotnosť

Polievka z kameňa	<p>Vedome udržiavať dlhodobu pozornosť. Aktívne sa zúčastniť na scénke vybranou úlohou.</p> <p>Čítanie s porozumením. Vyriešenie problému. Rolové hranie rozprávky.</p> <p>Rozširovanie slovnej zásoby v téme jedlo a príprava jedla. Frázy.</p>	<p>92. Práca s textom</p> <p>93. Gramatika – nejaký, žiadny</p>		<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Uvedomovať si, čo je v živote dôležité, pomoc tým, ktorí to potrebujú.</p> <p>Finančná gramotnosť</p>
Mat ide nakupovať	<p>Posluch s porozumením. Riešiť situácie pri nakupovaní. Párová práca.</p> <p>Čítanie s porozumením.</p> <p>Vyvodenie nového učiva. Dialóg v obchode. „Koľko potrebujeme?“</p>	<p>94. Práca s textom</p> <p>95. Koľko ? - počítateľné a nepočítateľné podstatné mená</p> <p>96. Práca s PZ</p>		<p>Finančná gramotnosť</p>
Emin jablkový koláč	<p>Porozumenie receptu.</p>	<p>97. Práca s textom</p>		

	Vyvedenie rozkazovacieho spôsobu.	98. Členy - určitý, neurčitý, nulový 99. Gramatika- trochu, zopár		
Kultúra- jedlo počas dňa Geografia- jedlá sveta	Získať informácie o stravovacích zvyklostiach vo svete Čítanie s porozumením. Objavovanie nových zvyklostí a spôsobov.	100. Práca s textom 101. Práca s textom		Multimediálna výchova Ochrana človeka a zdravia Spoznávanie národných jedál a kultúry stolovania
Opakovanie Unit 4 Test Projekt	Upevňovať nadobudnuté vedomosti. Písanie. Čítanie. Rozprávanie. Posluch. Porovnať naše stravovacie návyky s VB Projekt: Stravovacie návyky na Slovenku. Sviatočné jedálne lístky. Môj obľúbený recept.	102. Opakovanie – gramatika 103. Opakovanie – lexika, posluch 104. Test 105. Práca na projekte, prezentácia projektu		Finančná gramotnosť Tvorba projektu a prezentačné schopnosti.

<p>Unit 5. Svet</p> <p>Moja krajina</p> <p>Sever a juh</p> <p>Svetové rekordy</p> <p>Miki s Milkou idú stanovať</p> <p>Kultúra: Počasie vo VB</p> <p>Geografia - USA</p>	<p>Čítanie s porozumením. Porovnať naše dve krajiny. Vyriešiť problém tvorby 2. stupňa prídavného mena. Vedome získavať nové vedomosti a zručnosti. Vyriešiť geografický a jazykový problém Získavať a osvojovať si nové jazykové kompetencie. Vzťah k prírode.</p> <p>Medzipredmetové vzťahy- geografia</p>	<p>106. Práca s lexikou, vyjadrenie veľkosti</p> <p>107. Práca s textom.</p> <p>108. Práca s lexikou a textom</p> <p>109. 2. stupeň prídavného mena.</p> <p>110. Upevnenie 2. stupňa prídavného mena.</p> <p>111. Práca s textom.</p> <p>112. 3. stupeň prídavného mena.</p> <p>113. Práca s textom.</p> <p>114. Dobrý, zlý nepravidelné stupňovanie.</p> <p>115. Prirovnania.</p> <p>116. Projekt: Časť svojej domoviny.</p> <p>117. Kultúra - USA.</p> <p>118. Opakovanie.</p> <p>119. Test č. 5</p>	<p>14</p>	<p>Multikultúrna, environmentálna a dopravná výchova.</p> <p>Spoznávanie vlastnej krajiny</p> <p>Multikultúrna výchova.</p> <p>Porovnať klimatické zmeny v krajine</p> <p>Multikultúrna výchova.</p> <p>Finančná gramotnosť</p> <p>Environmentálna výchova</p> <p>Ochrana prírody, zvierat a rastlín, rešpektovanie pravidiel správania sa v prírode</p> <p>Ochrana človeka a zdravia. Tvorba projektu a prezentačných schopností.</p>
--	--	--	-----------	--

<p>Unit 6. Zábava</p> <p>Televízne programy</p> <p>V kine</p> <p>Svetlá, kamery, klapka</p> <p>Stratený tučniak</p> <p>Kultúra</p>	<p>Učiť sa komunikovať o budúcich dejoch. a o obľúbených TV programoch. Čítanie s porozumením. Dialógy.</p> <p>Schopnosť pozvať priateľov na spoločné podujatie /do kina, na šport, na večierok</p> <p>Čítať pre radosť a získať záujem o nové veci. Utvárať a budovať vlastné sebavedomie a sebaapredanie. Uvedomovať si vlastnú hodnotu</p>	<p>120. Práca s lexikou.</p> <p>121. Blízka budúcnosť.</p> <p>122. Posluch s porozumením.</p> <p>123. Práca s textom.</p> <p>124. Prídavné mená a príslovky.</p> <p>125. Práca s textom.</p> <p>126. Používanie. Musieť a nemusieť.</p> <p>127. Práca s textom.</p> <p>128. Frázy, ktorými pozývame priateľov ku spoločnej činnosti.</p> <p>129. Kultúra - Britské kino</p> <p>130. Opakovanie</p> <p>131. Opakovanie.</p> <p>132. Test č. 6.</p>	<p>13</p>	<p>Mediálna výchova</p> <p>Vplyv médií na myslenie a názory mladých Mediálna výchova.</p> <p>Multikultúrna výchova</p> <p>Vedieť sa sebakriticky ohodnotiť a zhodnotiť vlastné schopnosti</p> <p>Vzájomná tolerancia a rešpekt</p> <p>Multikultúrna výchova</p> <p>Multikultúrna výchova</p> <p>Tvorba projektu a prezentačných schopností.</p>
--	---	---	-----------	---

Učebné osnovy školského vzdelávacieho programu – predmet: MATEMATIKA

1. Záhlavie

Názov predmetu	Matematika
Časový rozsah výučby	4 hod.týždenne, spolu 132 vyučovacích hodín (ŠVP)/ 1 hod. týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín (ŠkVP)
Ročník	piaty
Škola (názov, adresa)	Základná škola M. Kukučina, , 026 01 Dolný Kubín
Názov ŠkVP	Škola úspešného života
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne
Dĺžka štúdia	1 rok
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk
iné	štátna škola

2. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet matematika v nižšom strednom vzdelávaní je prioritne zameraný na budovanie základov matematickej gramotnosti a na rozvíjanie kognitívnych oblastí – vedomosti (ovládanie faktov, postupov), aplikácie (používanie získaných vedomostí na riešenie problémov reálneho života), zdôvodňovanie (riešenie zložitejších problémov, ktoré vyžadujú širšie chápanie súvislostí a vzťahov). Vyučovanie matematiky musí byť vedené snahou umožniť žiakom, aby získavali nové vedomosti špirálovite, vrátane opakovania učiva na začiatku školského roku, s **výrazným zastúpením propedeutiky**, prostredníctvom riešenia úloh s rôznorodým kontextom, aby tvorili jednoduché hypotézy a skúmali ich pravdivosť, vedeli používať rôzne spôsoby reprezentácie matematického obsahu (text, tabuľky, grafy, diagramy), rozvíjali svoju schopnosť orientácie v rovine a priestore. Má napomôcť rozvoju ich algoritmického myslenia, schopnosti pracovať s návodmi a tvoriť ich. Vyučovanie by malo viesť k budovaniu vzťahu medzi matematikou a realitou, k

získavaniu skúseností s matematizáciou reálnej situácie a tvorbou matematických modelov. Matematika na 2. stupni ZŠ sa podieľa na rozvíjaní schopností žiakov používať prostriedky IKT na vyhľadávanie, spracovanie, uloženie a prezentáciu informácií. Použitie vhodného softvéru by malo uľahčiť niektoré namáhavé výpočty alebo postupy a umožniť tak sústredenie sa na podstatu riešeného problému. Obsah vzdelávania je spracovaný na kompetenčnom základe. Pri objavovaní a prezentácii nových matematických poznatkov sa vychádza z predchádzajúceho matematického vzdelania žiakov, z ich skúseností s aplikáciou už osvojených poznatkov. Výučba sa prioritne zameriava na rozvoj žiackych schopností, predovšetkým väčšou aktivizáciou žiakov.

Vzhľadom na charakter predmetu je potrebné prispôbiť schopnostiam žiakov rýchlosť preberania tematických celkov rovnako ako ich poradie, prípadné rozdelenie na časti a presuny v rámci ročníkov. V porovnaní s predchádzajúcim vzdelávacím štandardom sú v tomto štandarde upravené a presunuté niektoré tematické celky. Preto je nutné na každej škole prispôbiť poradie tematických celkov a ich rozloženie do ročníkov tak, aby všetci žiaci do skončenia ZŠ absolvovali celý vzdelávací štandard uvedený v tomto dokumente. Poradie tematických celkov v ročníku nie je týmto dokumentom určené. Podľa potrieb žiakov je vhodné sa k učivu viackrát vracieť. Žiaci daného ročníka by mali ovládať výkonový a obsahový štandard školského vzdelávacieho programu predchádzajúcich ročníkov, preto je tiež potrebné minimálne na úvod každého ročníka a vždy, keď je to podľa učiteľa potrebné, zaradiť primerané opakovanie učiva.

3. Ciele vyučovacieho predmetu

Všeobecný cieľ:

Cieľom vyučovania matematiky je vytváranie nových poznatkov a zručností. Cieľom je, aby žiak získal schopnosť používať matematiku vo svojom budúcom živote. Matematika má rozvíjať žiakovo logické a kritické myslenie, schopnosť argumentovať a komunikovať a spolupracovať v skupine pri riešení problémov. Žiak ju spoznáva ako súčasť ľudskej kultúry.

Špecifické ciele:

a) vzdelávacie:

Výsledkom vyučovania matematiky je, aby žiak správne používal matematickú symboliku, terminológiu, frazeológiu a získal schopnosti čítať s porozumením súvislé texty obsahujúce čísla a využíval pochopené a osvojené postupy a algoritmy pri riešení úloh.

Vyučovanie matematiky by malo viesť k budovaniu vzťahu medzi matematikou a realitou. K získavaniu skúseností s matematizáciou reálnej situácie a tvorbou matematických modelov rozvíjať schopnosti žiakov, používať IKT prostriedky na

vyhľadávanie, spracovanie, uloženie a prezentáciu informácií. Použitie prostriedkov IKT by malo uľahčiť niektoré namáhavé výpočty alebo postupy a umožniť sústredenie sa žiaka na podstatu riešeného problému, rozvíjať zručnosti žiakov súvisiace s procesom učenia sa, s aktivitou na vyučovaní a so samostatným prístupom k učeniu sa.

b) výchovno – vzdelávacie:

Ďalšími cieľmi vo vyučovaní matematiky je podporenie a upevňovanie kladných morálnych a vôľových vlastností žiakov – samostatnosť, vytrvalosť, rozhodnosť, húževnatosť, kritickosť, sebakritickosť, cieľavedomá sebvýchova a sebvzdelávanie, dôvera vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh.

Ciele predmetu – žiaci:

- získajú schopnosť používať matematiku v svojom budúcom živote,
- rozvíjajú svoje logické a kritické myslenie,
- argumentujú, komunikujú a spolupracujú v skupine pri riešení problému,
- spoznávajú matematiku ako súčasť ľudskej kultúry a dôležitý nástroj pre spoločenský pokrok,
- čítajú s porozumením primerané súvislé texty obsahujúce čísla, závislosti a vzťahy a nesúvislé texty obsahujúce tabuľky, grafy a diagramy,
- využívajú pochopené a osvojené postupy a algoritmy pri riešení úloh, vedia matematizovať reálnu situáciu a interpretovať výsledok,
- vyhľadávajú, získavajú a spracúvajú informácie z primerane náročne spracovaných zdrojov vrátane samostatnej práce s učebnicou a ďalšími textami,
- osvoja si základné primerané matematické pojmy, poznatky, znalosti a postupy uvedené vo vzdelávacom štandarde,
- rozvíjajú zručnosti, ktoré súvisia s procesom učenia sa, s aktivitou na vyučovaní a s racionálnym a samostatným učením sa.

4. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Spôsobilosť učiť sa:

- žiaci využívajú matematické znalosti v praxi
- žiaci sú vedení k rozvíjaniu logického a abstraktného myslenia
- rozvoj pamäti pomocou numerických výpočtov
- je schopný využívať svoje stratégie učenia sa, pričom si uvedomuje svoje silné a slabé stránky
- dokáže uplatniť získané znalosti a spôsobilosti v rozličných životných situáciách

Spôsobilosť riešiť problémy:

- rozbor problému, spôsob riešenia, odhad výsledku, voliť správny postup pri riešení, vyhodnocovať správnosť výsledku
- uplatňuje základné logické operácie
- je schopný vidieť veci problémovo, kriticky myslieť pri hľadaní riešenia, obhájiť si svoje rozhodnutie, je si vedomý svojej zodpovednosti za riešenie problémov a užitočnosti poučenia sa z vlastných chýb a chýb iných

Spôsobilosti komunikačné:

- učia sa vyjadrovať svoje názory, porovnávať so závermi spolužiakov, obhajovať a vysvetliť spôsob riešenia
- učia sa presne vyjadrovať
- využívajú matematických znakov a symbolov v praxi
- dokážu využívať všetky dostupné formy sociálnej komunikácie
- uplatňujú komunikáciu smerujúcu k vytváraniu dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádzajú do kontaktu

Spôsobilosti občianske:

- učia sa rešpektovať názory druhých, pravidlá práce v kolektíve
- žiak je si vedomý svojich práv a povinností v škole i mimo nej, rešpektuje práva ostatných ľudí

Spôsobilosti sociálne a interpersonálne:

- dôvera vo vlastné schopnosti
- sebakontrola
- rozvoj vytrvalosti a presnosti
- spolupráca so skupinou, s inými
- rozvoj systematičnosti
- žiak dokáže spolupracovať v skupine a akceptuje pravidlá práce v tíme, chápe a dokáže prebrať svoju zodpovednosť a spoluzodpovednosť za výsledky spoločnej práce
- uvedomuje si svoj skutočný potenciál, osobné kvality a v súlade s tým si projektuje svoj osobný rozvoj a osobné ciele

Spôsobilosti pracovné:

- zručnosť pri meraní a rýsovaní
- učia sa presnosti
- organizovanie vlastnej práce

Spôsobilosť uplatňovať základy matematického myslenia:

- rozvíja a používa matematické myslenie na riešenie rôznych praktických problémov v každodenných situáciách a schopnosť používať matematické modely logického myslenia a prezentácie (vzorce, modely,...)

Digitálna spôsobilosť:

- rozvíja spôsobilosti založené na základných zručnostiach v oblasti IKT, kalkulačky
- používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou
- prostredníctvom didaktických hier, edukačných prostredí využíva IKT aj v iných predmetoch

Spôsobilosti smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti:

- navrhuje nové úlohy, nové riešenia, vyhľadáva riešenia úloh v nových projektoch, schopnosť plánovať a riadiť prácu

5. Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy a postupy	Formy práce
Vytvorenie oboru prirodzených čísel do a nad milión	opakovací a riadený rozhovor, rozprávanie, motivačná, výkladová, fixačná, problémová, heuristická, demonštračná, inštruktáž, projekt	práca s knihou, samostatné učenie pomocou IKT, aktivizujúce formy, frontálne vyučovanie, skupinové vyučovanie, individuálne, používanie motivačných materiálov,

Počtové výkony s prirodzenými číslami	motivačná, vysvetľovanie, výkladová, problémová, heuristická, motivačná, zážitková, inštruktáž, riadený rozhovor, práca s knihou, samostatná práca, experimentovanie, fixačná	práca s knihou, samostatné učenie pomocou IKT, aktivizujúce formy, frontálne vyučovanie, skupinové vyučovanie, individuálne, používanie motivačných materiálov,
Geometria a meranie	vysvetľovací rozhovor, riadený rozhovor, výkladová beseda, zážitková, demonštračná, inštruktáž, problémová, fixačná	samostatné učenie, aktivizujúce formy, skupinové vyučovanie, individuálne, používanie motivačných materiálov
Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie	vysvetľovací rozhovor, metóda štatistického zisťovania, heuristická metóda praktickej činnosti, fixačná	práca s knihou, samostatné učenie pomocou IKT, aktivizujúce formy, frontálne vyučovanie, skupinové vyučovanie, individuálne , používanie motivačných materiálov,

6. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knížnica, ...)
Vytvorenie oboru prirodzených čísel do a nad	Matematika 1. a 2. časť pre 5. ročník	učebnica, kalkulačka,	pracovné listy, vlastne zhotovené pomôcky,	internet, historické

milión	základných škôl Zbierky úloh	zbierka úloh	demonštračná číselná os, krajčírsky meter, žiacke pravítko	materiály
Počtové výkony s prirodzenými číslami	Matematika 1. a 2. časť pre 5. ročník základných škôl Zbierky úloh	učebnica, kalkulačka, zbierka úloh	pracovné listy, vlastne zhotovené pomôcky, demonštračná číselná os	internet
Geometria a meranie	Matematika 1. a 2. časť pre 5. ročník základných škôl Zbierky úloh	učebnica, rysovacie pomôcky	stavebnicové kocky, žiacke pomôcky na získovanie dĺžky	
Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie	Matematika 1. a 2. časť pre 5. ročník základných škôl Zbierky úloh	učebnica, kalkulačka, zbierka úloh	žiakmi zvolený štatistický materiál, pomôcky na pravdepodobnosť, IKT	internet

7. Hodnotenie a klasifikácia

Hodnotenie sa pridržava nového Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Žiaci musia byť v procese vzdelávania pravidelne hodnotení a majú právo dozvedieť sa výsledok hodnotenia.

Hodnotenie žiakov budeme realizovať klasifikáciou.

Hodnotenie a klasifikácia preukázaného výkonu žiaka v príslušnom predmete nemôžu byť znížená na základe správania žiaka.

Metódy a formy práce

Na dosiahnutie stanovených cieľov je potrebné žiaka zaujať a motivovať, preto je potrebné využívať rôzne metódy a formy. Počas vyučovacej hodiny je možné využiť viac foriem a metód. Ich striedanie môže prispieť k udržaniu pozornosti žiaka a vyhnúť sa stereotypu.

Výber metód a foriem súvisí s cieľom, ktorý chceme na danej vyučovacej hodine dosiahnuť.

a/ Metódy

- expozičná metóda – využíva sa pri výklade nového učiva,
- fixačná metóda – využíva sa pri opakovaní a upevňovaní učiva,
- motivačná metóda - jej cieľom je žiaka zaujať, prebudiť v ňom kreativitu,
- brainstorming – burza nápadov – dáva žiakovi možnosť vyjadriť svoj názor k danému problému, prípadne viesť diskusiu s ostatnými, s cieľom vybrať najvhodnejšie riešenie.

b/ Formy

- klasický typ hodiny – opakovanie, výklad, upevňovanie učiva,
- práca v skupinách,
- tvorba a prezentácia projektov,
- hodina s využitím IT, e-learning,
- riadený rozhovor – beseda,
- diskusia,
- hry, kvízy a súťaže.

-

Hodnotenie predmetu

V rámci hodnotenia sa využíva:

- slovné hodnotenie, predovšetkým pochvala ako prostriedok motivácie,
- hodnotenie známku spojenou s vyzdvihnutím kladov, ale aj s poukázaním na chyby s cieľom informovať žiaka a motivovať ho k zlepšeniu si kvality osvojovaných vedomostí – podľa metodického usmernenia č.8/2009-R zo 14. mája 2009,
- percentuálne hodnotenie, ktoré sa používa pri priebežnom hodnotení žiaka.

Pri priebežnej i súhrnnej klasifikácii sa uplatňuje primeraná náročnosť a pedagogický takt voči žiakovi. Jeho výkony sa hodnotia komplexne, berie sa do úvahy vynaložené úsilie žiaka, rešpektujú sa jeho ľudské práva. Hodnotenie je spätnou väzbou, motivačným a výchovným prostriedkom, a zároveň prostriedkom pozitívneho podporovania zdravého sebavedomia žiaka.

Pri klasifikácii výsledkov dosiahnutých v matematike sa hodnotí v súlade s učebnými osnovami a vzdelávacími štandardami:

- a) celistvosť, presnosť a trvácnosť osvojenia si požadovaných vedomostí a zručností,
- b) schopnosť uplatňovať osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení úloh, najmä praktických,
- c) schopnosť využívať skúsenosti a poznatky získané pri praktických činnostiach na riešenie problémových úloh, príp. projektov,
- d) aktivita v prístupe k činnostiam, záujem o ne a vzťah k nim,

- e) schopnosť vyhľadávať a spracúvať informácie z rôznych zdrojov aj prostredníctvom informačných a komunikačných technológií,
- f) schopnosť zaujať postoj, vyjadriť vlastné stanovisko a argumentovať,
- g) kvalita myslenia, predovšetkým jeho logickosť, samostatnosť a tvorivosť,
- h) kvalita výsledkov činnosti,
- i) schopnosť a úroveň prezentácie vlastných výsledkov práce,
- j) pozícia a činnosť v skupine (pri skupinovej práci), schopnosť spolupracovať,
- k) osvojenie účinných metód samostatného štúdia a schopnosti učiť sa učiť.

Výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka sa v tomto predmete klasifikujú podľa uvedených kritérií v primeranom rozsahu pre príslušný ročník štúdia.

Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení úloh, na základe získaných skúseností a poznatkov vie analyzovať zadané úlohy (aj problémové) a samostatne navrhnúť primeraný postup na ich riešenie, aktívne pristupuje k činnostiam a problémovým úlohám na hodinách matematiky, i mimo nich (projekty, predpríprava na skupinovú prácu), prejavuje o ne záujem a zaoberá sa nimi, k danej problematike pohotovo vyhľadáva informácie z rôznych zdrojov, vie ich spracovať (nie skopírovať) na veľmi kvalitnej úrovni, svoj postoj k danej problematike zaujíma bez obáv, vlastné stanovisko vyjadruje presne, vecne a konštruktívne, nemá problém diskutovať a argumentovať na danú tému, myslí logicky správne, zreteľne sa u neho prejavuje samostatnosť a tvorivosť, výsledky jeho činností sú veľmi kvalitné, vlastné výsledky práce prezentuje výstižne, vyjadruje sa gramaticky i štylisticky správne, prezentácia je spracovaná na vysokej estetickej úrovni, pri skupinovej práci je aktívny, spolupracuje so všetkými členmi skupiny, vie vypočuť a akceptovať ich názor na riešenie úlohy, svoj názor prednesie vždy, účinne si osvojuje a uplatňuje metódy samostatného štúdia a schopnosť učiť sa učiť.

Stupňom 2 – chválitebný sa žiak klasifikuje, ak samostatne, prípadne len s nepatrnými podnetmi vyučujúceho, uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení úloh, na základe získaných skúseností a poznatkov vie analyzovať zadané úlohy (aj problémové) a samostatne navrhnúť primeraný postup na ich riešenie (využitím známych postupov a metód), aktívne pristupuje k činnostiam a problémovým úlohám na hodinách matematiky, menej aktívne mimo nich (projekty), prejavuje o ne záujem a zaoberá sa nimi, k danej problematike vie vyhľadať informácie z rôznych zdrojov, vie ich spracovať (nie skopírovať) na pomerne kvalitnej úrovni, k danej problematike vie zaujať postoj, vlastné stanovisko vyjadruje vecne a konštruktívne, diskutuje a argumentuje na danú tému, myslí správne, v jeho myslení sa prejavuje logika a tvorivosť, výsledky jeho činností sú kvalitné, vlastné výsledky práce prezentuje výstižne, vyjadruje sa gramaticky i štylisticky správne, prezentácia je spracovaná na estetickej úrovni, pri skupinovej práci

je aktívny, spolupracuje s členmi skupiny (nie však so všetkými), vie vypočúť a akceptovať ich názor na riešenie úlohy, svoj názor prednesie často, nie však vždy, osvojuje si a uplatňuje metódy samostatného štúdia a schopnosť učiť sa učiť.

Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení úloh uplatňuje samostatne, občas potrebuje usmernenie vyučujúceho, zadané úlohy (aj problémové) vie riešiť pomocou známych postupov a metód, k činnostiam a problémovým úlohám na hodinách matematiky pristupuje so záujmom, ale potrebuje podporu a pomoc vyučujúceho, príp. spolužiakov, menej aktívne pristupuje k úlohám mimo vyučovacích hodín (projekty), k danej problematike vie vyhľadať informácie z rôznych zdrojov, vie ich spracovať (nie skopírovať) na priemernej úrovni, k danej problematike vie zaujať postoj, vlastné stanovisko vie vyjadriť priemerne, diskutuje, ale neargumentuje na danú tému, jeho myslenie je takmer vždy správne, tvorivosť sa prejavuje len s usmernením vyučujúceho, výsledky jeho činností sú dobré, vie prezentovať vlastné výsledky práce, vyjadruje sa gramaticky správne, v štylistike sa vyskytujú malé nedostatky, prezentácia je spracovaná na priemernej úrovni, pri skupinovej práci je aktívny, spolupráca s členmi skupiny je na nízkej úrovni, vie vypočúť a akceptovať názor na riešenie úlohy, málokedy prednesie svoj názor, vyvíja snahu osvojiť si a uplatňovať metódy samostatného štúdia a schopnosť učiť sa učiť.

Stupňom 4 – dostatočný sa žiak klasifikuje, ak osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení úloh uplatňuje iba za aktívnej pomoci vyučujúceho, zadané úlohy vie riešiť len pomocou známych postupov a metód, ktorým rozumie len čiastočne, ovláda základné pojmy a vie predviesť jednoduché zručnosti, k činnostiam a problémovým úlohám na hodinách matematiky pristupuje s nízkym záujmom, potrebuje podporu a pomoc vyučujúceho, príp. spolužiakov, menej aktívne pristupuje k úlohám mimo vyučovacích hodín (projekty), k danej problematike vie vyhľadať informácie z rôznych zdrojov, nevie ich však spracovať, len skopírovať na podpriemernej úrovni, k danej problematike vie zaujať postoj zriedka, vlastné stanovisko vie vyjadriť priemerne, na danú tému diskutuje málokedy, jeho logika myslenia je na nižšej úrovni a myslenie nie je tvorivé, výsledky jeho činností sú podpriemerné, vie prezentovať vlastné výsledky práce, vyjadruje sa čiastočne správne, prezentácia je spracovaná na podpriemernej úrovni, pri skupinovej práci je pasívny, vie vypočúť a akceptovať názor na riešenie úlohy, zriedka prednesie svoj názor, s ťažkosťami vyvíja snahu osvojiť si a uplatňovať metódy samostatného štúdia a schopnosť učiť sa učiť.

Stupňom 5 – nedostatočný sa žiak klasifikuje, ak na sledovanej úrovni ovládania cudzieho jazyka nie je schopný reagovať na podnet, svoje myšlienky nedokáže vyjadriť ani pomocou učiteľa. Používa nevhodnú slovnú zásobu a závažné chyby bránia porozumeniu. Nie je schopný vyjadriť sa samostatne a súvislo. Zlá výslovnosť a intonácia celkom narúšajú zrozumiteľnosť prejavu. Prejav je veľmi krátky, výpovede sú väčšinou nezrozumiteľné, žiak nevie odpovedať na otázky. Neadekvátna a chýbajúca slovná zásoba bráni porozumeniu. Žiak nevie rozoznať základné aspekty, na ktoré má reagovať. Množstvo gramatických chýb znemožňuje porozumenie.

Vyučujúci M - F – I jednotlivé úlohy bodovo hodnotí a pri určovaní známky sa riadi priloženou bodovou tabuľkou alebo hodnotí percentuálne nasledovne:

výborný	100 % - 90 %
chválibný	89 % - 75 %
dobry	74 % - 50 %
dostatočný	49 % - 30 %
nedostatočný ...	29 % - 0 %

Oblasť: Matematika a práca s informáciami

Predmet: matematika

Ročník: piaty

Počet hodín v ročníku:5 , spolu 165 hodín

Tematický celok	Výkonový štandard	Obsahový štandard	Počet hodín	Prierezové témy
Vytvorenie oboru prirodzených čísel do a nad milión	<ul style="list-style-type: none">- prečítať a zapísať prirodzené čísla,- rozložiť prirodzené číslo na jednotky rôzneho rádu,- zložiť prirodzené číslo z jednotiek rôzneho rádu,- rozlíšiť párne a nepárne čísla,- porovnať a usporiadať prirodzené čísla aj nad milión,- zaokrúhliť prirodzené čísla aj nad milión nadol, nahor, na desiatky, stovky, ...,- zobrazíť prirodzené číslo na číselnej osi – k danému číslu priradiť jeho obraz a opačne,- doplniť čísla do danej neúplne označenej číselnej osi,- vysvetliť vlastnými slovami, že vzdialenosť obrazov za sebou idúcich čísel na číselnej osi je rovnaká,- poznať základné rímske číslice a čísla,- prečítať letopočet zapísaný rímskymi číslicami,- vyriešiť jednoduché slovné úlohy, v	<ul style="list-style-type: none">- prirodzené číslo, cifra, číslica- rád číslice, zápis prirodzeného čísla, stovky, tisíce, desaťtisíce, ..., susedné čísla, párne, nepárne čísla- číselná os, vzdialenosť na číselnej osi znaky $<$, $>$, $=$, usporiadanie vzostupné a zostupné, zaokrúhľovanie nadol, nahor a zaokrúhľovanie na jednotky, desiatky, ...- rímske číslice I, V, X, L, C, D, M tabuľka, diagram, graf- propedeutika desatinných čísel (napr. model eurá a centy), porovnávanie a usporiadanie desatinných čísel,- zaokrúhľovanie nadol na..., zaokrúhľovanie nahor na... zaokrúhľovanie na...,- sčítanie a odčítanie desatinných čísel (ako navzájom opačné operácie)- násobenie desatinného čísla číslom 10, 100, 1000,- súvis s prirodzenými číslami- propedeutika zlomkov (zlomok ako časť celku)	ŠVP – 30 hod. ŠkVP - 10 hod.	enviromentálna výchova, dopravná výchova, výchova k bezpečnému správaniu výchova k bezpečnosti a ochrane zdravia,

	ktorých sa vyskytujú ako podnet dáta (tabuľky, diagramy, mapy, schémy).			
--	---	--	--	--

Počtové výkony s prirodzenými číslami	<ul style="list-style-type: none"> - spamäti a písomne sčítať a odčítať primerane veľké prirodzené čísla, - zmenšiť alebo zväčšiť o daný počet prirodzené číslo, - porovnať čísla rozdielom, - písomne aj pomocou kalkulačky sčítať aj viac sčítancov, - pohoťovo použiť kalkulačku pri sčítaní a odčítaní, - že čísla sa dajú sčítať v ľubovoľnom poradí, - že od daného čísla sa dajú čísla odčítať v ľubovoľnom poradí, - spamäti vynásobiť a vydeliť primerané prirodzené čísla mocninou čísla 10, v obore malej násobilky číslami ukončenými nulami (napr. $70 \cdot 800$, $72\,000 : 9$ a pod.), - písomne vynásobiť a vydeliť prirodzené čísla jednociferným číslom (aj so zvyškom), - písomne vynásobiť prirodzené číslo dvojciferným alebo trojciferným číslom, - písomne vydeliť dvojciferným číslom, - zmenšiť alebo zväčšiť prirodzené číslo daný počet krát, - porovnať čísla podielom, 	<ul style="list-style-type: none"> - počtové výkony (operácie) – sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie - sčítanec, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel - činiteľ, súčin, delenec, deliteľ, podiel, zvyšok pri delení - viac, menej, rovnako, polovica, tretina, štvrtina, ... - poradie počtových výkonov, úloha zátvoriek - propedeutika záporných čísel (napr. model farebné čísla) - propedeutika pomeru, priamej a nepriamej úmernosti (slovné úlohy) - propedeutika distributívnosti 	<p>ŠVP – 50 hod. ŠkVP - 10 hod.</p>	<p>výchova k manželstvu a rodičovstvu,</p> <p>dopravná výchova,</p> <p>enviromentálna výchova,</p> <p>mediálna výchova</p>
---------------------------------------	---	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> - pohotovo použiť kalkulačku pri násobení a delení prirodzených čísel (aj so zvyškom), - že čísla sa dajú násobiť v ľubovoľnom poradí, 			
Počtové výkony s prirodzenými číslami	<ul style="list-style-type: none"> - vynásobiť pomocou sčítania a vydeliť pomocou postupného odčítania a rozdeľovaním na rovnaké časti, - správne určiť poradie počtových výkonov v úlohách s prirodzenými číslami, - počítat' správne so zátvorkami, - použiť prirodzené čísla pri opise reálnej situácie, - vyriešiť jednoduché slovné úlohy s prirodzenými číslami, - vyriešiť aplikačné úlohy a úlohy rozvíjajúce špecifické myslenie s využitím počtových operácií (aj ako propedeutika zlomkov, pomeru a priamej a nepriamej úmernosti). 			<p>tvorba projektu a prezentačných zručností,</p> <p>dopravná výchova,</p> <p>výchova k bezpečnosti pri práci</p> <p>ochrana životného prostredia</p>

<p>Geometria a meranie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlíšiť a načrtnúť rovinné útvary – bod, úsečka, priamka, kružnica, trojuholník, štvoruholník, - narysovať úsečku danej dĺžky a trojuholník, štvorec, obdĺžnik, ak poznajú dĺžky ich strán - zostrojiť kružnicu s daným polomerom, - rozlíšiť priestorové útvary – kocka, kváder, valec, kužeľ, ihlan, guľa, - poznať niektoré základné vlastnosti trojuholníka, štvoruholníka, štvorca, obdĺžnika, kružnice a kruhu, - narysovať pomocou dvojice pravítok alebo pravítka s ryskou rovnobežné a kolmé priamky (úsečky), - narysovať trojuholník, štvoruholník, štvorec, obdĺžnik vo štvorcovej sieti, 	<ul style="list-style-type: none"> - priamka, bod, úsečka, trojuholník a jeho vrcholy a strany, - štvoruholník a jeho vrcholy, strany a uhlopriečky, štvorec, obdĺžnik, - kružnica (kruh) – stred, polomer a priemer - kocka, kváder, valec, kužeľ, ihlan, guľa - pravítko, kružidlo, - rovnobežky, kolmica, päta kolmice, - rovnobežník, susedné strany, protíahlé strany, - vodováha, olovnica - dĺžka úsečky, dĺžka strany trojuholníka, štvorca, obdĺžnika, obvod, - jednotky dĺžky – m, dm, cm, mm, km - kocka, kváder, stena, vrchol a hrana kocky a kvádra - náčrt, nákres, plán, kódovanie 	<p>ŠVP – 17 hod. ŠkVP – 3 hod.</p>	<p>dopravná výchova, multikultúrna výchova, estetická výchova</p>
----------------------------	--	--	--	---

<p>Geometria a meranie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - odmerať dĺžku úsečky s presnosťou na milimetre, - odhadnúť vzdialenosť na metre, - premeniť jednotky dĺžky v obore prirodzených čísel, - vyriešiť slovné úlohy s premenou jednotiek dĺžky a úlohy vyžadujúce základné poznatky o trojuholníku, štvorci a obdĺžniku, - vypočítať obvod trojuholníka, štvorca, obdĺžnika, - vypočítať obsah štvorca a obdĺžnika s celočíselnými rozmermi ako počet štvorcov, z ktorých sa skladá, - zväčšiť a zmenšiť útvary vo štvorcovej sieti podľa návodu alebo pomocou inej siete, - postaviť jednoduchú stavbu z kociek podľa návodu (náčrtu, nákresu, kódovania) a naopak, - určiť počet jednotkových (rovnakých) kociek, z ktorých sa skladá kocka a kváder (propedeutika objemu). 	<ul style="list-style-type: none"> - štvorcová sieť, obsah, - propedeutika jednotiek obsahu cm^2, mm^2 <p>v štvorcovej sieti</p>		<p>ochrana a tvorba životného prostredia,</p> <p>tvorba projektu a prezentačných schopností,</p> <p>enviromentálna výchova</p>
----------------------------	--	--	--	--

<p>Súmernosť v rovine (osová a stredová)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pre daný bod nájsť (nakresliť/zostrojíte) bod, s ktorým je osovo súmerný podľa danej osi, - identifikovať rovinné geometrické útvary súmerné podľa osi, - nájsť (nakresliť/zostrojíte) os súmernosti dvojice bodov, úsečky, - nájsť (nakresliť/zostrojíte) osi súmernosti osovo súmerného útvaru, - pre daný bod nájsť (nakresliť/zostrojíte) bod, s ktorým je stredovo súmerný podľa daného streda, - identifikovať rovinné geometrické útvary súmerné podľa streda, - nájsť (nakresliť/zostrojíte) stred súmernosti dvojice bodov, - nájsť stred súmernosti stredovo súmerných rovinných útvarov, - zostrojíte obraz bodu, úsečky, priamky, kružnice alebo jednoduchého útvaru (obrazca) zloženého z úsečiek a častí kružnice v osovej a v stredovej súmernosti, - pracovať s osovo a stredovo súmernými útvarmi vo štvorcovej sieti, dokresliť, opraviť ich. 	<ul style="list-style-type: none"> - súmernosť a zhodnosť geometrických útvarov, - stred súmernosti, stredová súmernosť, - os súmernosti, osová súmernosť, - útvary osovo a stredovo súmerné, - vzor, obraz - konštrukcia rovinného geometrického útvaru v osovej a stredovej súmernosti 	<p>ŠVP – 11 hod. ŠkVP – 4 hod.</p>	<p>dopravná výchova, multikultúrna výchova, estetická výchova</p>
--	--	--	--	---

<p>Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prečítať údaje z jednoduchej tabuľky, zhromaždiť, roztriediť, usporiadať dáta (údaje), - znázorniť dáta (údaje) jednoduchým diagramom, - rozlíšiť väčšiu a menšiu pravdepodobnosť, - zvoliť stratégiu riešenia úloh z bežného života, - zistiť počet vypisovaním všetkých možností, - pracovať podľa zvoleného (vlastného, vypracovaného) návodu alebo postupu, - analyzovať jednoduché úlohy na propedeutiku desatinných čísel, zlomkov a priamej úmernosti. 	<ul style="list-style-type: none"> - dáta, údaje, triedenie, usporiadanie, systém, tabuľka, jednoduchý diagram, štatistika - možnosť, počet možností, zisťovanie počtu možností - zhromažďovanie, usporiadanie a grafické znázornenie údajov - hry, pokusy a pozorovania, stratégia riešenia - získavanie skúseností s prácou a organizáciou súborov predmetov 	<p>ŠVP – 24 hod. ŠkVP – 6 hod.</p>	<p>tvorba projektu a prezentačných zručností,</p> <p>boj proti drogám a kriminalite</p> <p>výchova k manželstvu, rodičovstvu, sexuálna výchova</p>
---	---	---	--	--

Učebné osnovy školského vzdelávacieho programu – predmet: dejepis

1. Záhlavie

Názov predmetu	dejepis
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín – klasická trieda
Ročník	piaty
Škola (názov, adresa)	Základná škola M. Kukučina, 026 01 Dolný Kubín
Názov ŠkVP	Škola úspešného života
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne
Dĺžka štúdia	1 rok
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk
iné	štátna škola

2. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Dejepis je samostatným predmetom a spolu s humánnou zložkou zemepisu a občianskou výchovou tvorí vzdelávaciu oblasť spoločenskovedných predmetov. Spolu s nimi predstavuje jeden z významných prostriedkov procesu humanizácie žiakov. Pomocou vyučovania dejepisu sa žiaci oboznamujú s vývojom ľudskej spoločnosti najmä z hľadiska aspektu konajúcich osôb, či skupín ľudí a tiež prostredníctvom pohľadov na dôležité formy života spoločnosti v jednotlivých historických obdobiach. Postupne si osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania.

Hlavnou funkciou dejepisu je kultivovanie historického vedomia žiaka a uchovanie kontinuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania historickej skúsenosti či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy. Ide predovšetkým o postupné poznávanie takých historických udalostí, dejov, javov a procesov v priestore a čase, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj slovenskej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Dejepis na základnej škole kladie dôraz najmä na dejiny 19. a 20. storočia, v ktorých môžeme nájsť z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov.

Vyučovanie dejepisu vedie žiakov k úcte k vlastnému národu, k rozvíjaniu vlastenectva ako súčasť kultivovania ich historického vedomia. Pritom rezonuje i úcta k iným národom a etnikám, rovnako tak rešpektuje kultúrne a iné odlišnosti ľudí, rôznych skupín a spoločenských. Prispieva tak k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Rovnako dôležitosť pripisuje aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie.

Dejepisné vyučovanie na základnej škole vychádza z tendencie umožniť žiakom získať kompetencie, ktoré im vytvoria podmienky na aktívny prístup k pátraniu a skúmaniu minulosti. Získané spôsobilosti umožnia žiakom vyhľadávať a pátrať, pýtať sa na jednotlivé historické javy a procesy a tým spôsobom neprístupovať k histórii len ako k uzavretej minulosti.

V procese rozvíjania špecifických predmetových cieľov žiakov najvýznamnejším faktorom je učiteľ. Od toho ako vyučuje dejepis a ako vníma svoju úlohu na vyučovacej hodine závisí aj kvalita rozvíjania uvedených cieľov. Poslaním učiteľa dejepisu je prekonať transmisívnu výučbu, ktorej podstatou je odovzdávanie poznatkov prevažne vysvetľujúcimi metódami. Učiteľ je ten, ktorý má na hodinách dejepisu aplikovať postupy a metódy, ktoré kladú dôraz na aktívny prístup žiakov v procese hľadania, objavovania a vytvárania poznatkov z uplynulých období. Je to proces v ktorom sa má uplatniť žiakova vlastná činnosť, ktorá môže byť individuálna alebo kolektívna (kooperatívna) a ktorá v súlade so skúsenosťami a pod vedením učiteľa žiakom umožní získanie nových poznatkov ale zároveň aj radosť z procesu poznávania. Má vytvárať možnosti na prácu v malých vzájomne prepojených skupinách ako aj priestor na diskusiu v rámci celej triedy. Učiteľ je ten subjekt vo vyučovaní, ktorý musí zabezpečiť historický materiál a doniesť ho na hodinu dejepisu, umožniť žiakom prístup k rôznym dôkazovým materiálom alebo informovať žiakov o tom, kde priliehavý historický materiál je možné nájsť.

Okrem učebníc významným prostriedkom na realizáciu vyučovania dejepisu je súbor primeraných školských historických prameňov, historické mapy ako aj iné názorné učebné prostriedky (vystrihnuté články z novín a časopisov, karikatúry, grafy). Moderne vyučovať dejepis nie je možné bez používania počítača a internetu. Z internetu žiaci môžu získať rôzne informácie s dejepisnou problematikou.

3.Ciele vyučovacieho predmetu

Za základnú cieľovú kategóriu výučby dejepisu považujeme tvorbu študijných predmetových, medzipredmetových kompetencií – spôsobilostí, schopností využívať kvalitu získaných znalostí v rôznych poznávacích i praktických situáciách, ktoré umožnia žiakom, aby nepristupovali k histórii len ako k uzavretej minulosti, ale aj k rozvíjaniu celej škály kompetencií (spôsobilostí) klásť si v aktívnej činnosti kognitívne rôznorodé otázky, pomocou ktorých sa cez prizmu prítomnosti pýtajú na minulosť a vytvárajú si tak postupne vlastný názor.

Závažným predpokladom rozvíjania a uplatňovania uvedených cieľových kategórií je prekonávať transmisívnu výučbu dejepisu, ktorej podstatou je odovzdávanie poznatkov v hotovej podobe prevažne explikačnými (vysvetľujúcimi) metódami a prostredníctvom frontálnej výučby, a v širšej miere aplikovať prístupy, ktoré kladú dôraz na aktívne učenie, na proces hľadania, objavovania a konštruovania (vytvárania) poznatkov na základe vlastnej činnosti a skúsenosti v interakcii s učiteľom a spolužiakmi v kooperatívnom učení.

Špecifické ciele:

- c) vzdelávacie
 - geneticko-chronologické vyučovanie
 - synchronne vyučovanie národných a svetových dejín
 - kladenie dôrazu na národné dejiny
 - práca s rozličnými historickými prameňmi

- návšteva múzeí, galérií, archívu, knižnice
- regionálne dejiny v učive
- historické fakty o čase, priestore, udalostiach, osobnostiach, dejoch a javoch – vo vzájomných súvislostiach
- historická terminológia
- rôzne druhy prameňov: učebnica, čítanka, historická mapa, písomné pramene, pracovné materiály, populárno-vedecká literatúra
- obrázky, fotografie, filmy, hudba, pracovné listy a počítačové prezentácie

d) výchovno – vzdelávacie

- dejiny majú byť zaujímavé – didaktické hry, živé a dramatické rozprávanie učiteľa
- dejiny majú poskytovať prehľad – schémy, tabuľky, množinové zápisy
- dejiny majú učiť premýšľať o dobre a zle – správne a nesprávne rozhodnutie v dejinách, morálne aspekty dejín, etická výchova
- dejiny majú inšpirovať – pozitívny a negatívny príklad v dejinách
- dejiny majú udržiavať živé tradície – hodnoty, tradície minulosti
- dejiny majú viesť k utváraniu kritického stanoviska – porovnávanie súčasnosti so situáciou v minulosti
- dejiny majú politicky utvárať, uvedomovať – žiak ako budúci občan sa pripravuje orientovať sa v tejto spoločnosti
- dejiny majú viesť k úvahám a poznaniu seba samého– otázky minulosti, biele miesta v histórii, konanie v rozličných situáciách

4.Výchovné a vzdelávacie stratégie

Kompetencie učiť sa

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli pracovať:

- s historickým časom
- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti chronologicky
- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti synchronne
- rozpoznať postupne nerovnomernosť historického vývoja
- využívať medzníky ako prostriedok orientácie v minulosti
- s historickým priestorom
- rozlišovať miestny, regionálny, národný, globálny historický priestor
- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti priestorovo
- rozpoznať podmienenosť medzi historickým priestorom a spôsobom života a obživy človeka, spoločnosti
- s historickými faktami, udalosťami, javmi a procesmi a ich hodnotiacim posudzovaním
- vymedziť jednotlivú historickú udalosť, jav, proces, osobnosť
- popísať jednotlivé historické udalosti, javy, procesy, osobnosti na základe určujúcich znakov
- rekonštruovať konanie a postoje ľudí v minulosti
- skúmať konanie ľudí v daných podmienkach a vysvetľovať ho
- určiť príčiny jednotlivých historických udalostí, javov, procesov
- vymedziť dôsledky jednotlivých historických udalostí, javov, procesov
- rozpoznať charakteristické znaky jednotlivých historických období

Pracovné kompetencie

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- pracovať s učebnicou a čítankou, čítať súvislý text a snažiť sa mu porozumieť, využívať názorný materiál, „čítať“ obrázky a časové priamky
- nakresliť jednoduchú časovú priamku
- pracovať so zošitom, robiť si poznámky za pomoci učiteľa, zápis osnovy a postupu svojej odpovede
- pracovať s historickou mapou, čítať značky z jej legendy
- zaraďovať historické fakty chronologicky a synchrónne

5. Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania		
	Metódy	Postupy	Formy práce
Človek a spoločnosť - dejepis OD BLÍZKEHO K VZDIALENÉMU: Priestor a čas Stopy minulosti okolo nás Obrazy nášho regiónu	vysvetľovanie, motivačné rozprávanie, heuristická a projektová metóda, skupinové a zážitkové vyučovanie, problémové a projektové vyučovanie	Práca s učebnicou, literatúrou, čítanie doplnkových textov, pracovné listy, analýza obrazového materiálu, dokumenty, prezentácie	klasická vyučovacia hodina, zábavné opakovanie, vyučovanie v múzeu, archíve, vychádzka, historické putovanie – regionálne dejiny

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania		
	Metódy	Postupy	Formy práce
Človek a spoločnosť - dejepis			

<p>OBRAZY REGIONU (len klasická trieda)</p> <p>ČLOVEK V PREMENÁCH PRIESTORU A ČASU: Človek minulosti a súčasnosti Človek premýšľajúci a vynachádzavý Pamäť ľudstva Duchovný život človeka Keď zlyhá komunikácia</p>	<p>vysvetľovanie, motivačné rozprávanie, heuristická a projektová metóda, skupinové a zážitkové vyučovanie, problémové a projektové vyučovanie</p>	<p>Práca s učebnicou, literatúrou, čítanie doplňkových textov, pracovné listy, analýza obrazového materiálu, dokumenty, prezentácie</p>	<p>klasická vyučovacia hodina, zábavné opakovanie, vyučovanie v múzeu, archíve, vychádzka, historické putovanie – regionálne dejiny</p>
---	--	---	---

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť motivačné metódy, ako je motivačné rozprávanie (citové približovanie obsahu učenia), motivačný rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), motivačný problém (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), videoprojekcia dokumentu, dejepisná vychádzka, exkurzia, historické putovanie...

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Odporúča sa rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), vysvetľovanie (logické systematické sprostredkovanie učiva), rozhovor (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), beseda (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom)...

Významné miesto majú problémové metódy, ku ktorým patrí heuristická metóda (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozboře problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a projektová metóda (riešenie projektu, komplexná úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Pre realizáciu cieľov sú dôležité praktické aktivity (samostatná činnosť na základe inštruktáže) – práca s dobovými dokumentami, historickými prameňmi, práca na úlohách v pracovných zošitoch a pracovných listoch...

Odporúča sa zvýšiť dôraz na prácu s knihou a textom (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií), samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky.

Z aktivizujúcich metód je vhodná diskusia (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), situačná metóda (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), inscenačná metóda (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie – historickej udalosti, dobového aktu...), didaktické hry (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti), kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny).

Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy).

Z organizačných foriem sa uplatňuje vyučovacia hodina (základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu). Vychádzky, exkurzie, historické putovania volí učiteľ podľa podmienok školy a regionálnych možností, pričom dbá na dodržiavanie zásad bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov. (archív, múzeum, hrad, knižnica, historický cintorín...) V našich podmienkach je to Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava – Čaplovičova knižnica, Florinov dom a jeho aktuálne výstavy... Vyšnokubínske skalky...

6. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku Človek a spoločnosť - dejepis	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
OD BLÍZKEHO K VZDIALENÉMU: Priestor a čas	Dejepis pre 5. ročník základných škôl (2010) Pátranie po minulosti – pracovný zošit pre 5. ročník (2005) Hravý dejepis 5 (2016)	Notebook, datavidaprojektor, interaktívna tabuľa, DVD prehrávač, tablety	Mapy, nástenné obrazy, odborné publikácie, doplnkové texty, pracovné listy, prezentácie, noviny a časopisy, DVD nosiče	internet, školská knižnica, archív, múzeum, cintorín, hrad...
Stopy minulosti okolo nás				
OBRAZY REGIÓNŮ				
ČLOVEK V PREMENÁCH PRIESTORU A ČASU: Človek minulosti a súčasnosti				
Človek premýšľajúci a vynachádzavý				
Pamäť ľudstva				
Duchovný život človeka				
Keď zlyhá komunikácia				

7. Hodnotenie a klasifikácia

Výučba dejepisu smeruje k tomu, aby žiaci vedeli pracovať:

- ✓ s historickým časom,
- ✓ zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti chronologicky,
- ✓ zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti synchronne,

- ✓ rozpoznať postupne nerovnomernosť historického vývoja,
- ✓ využívať medzníky ako prostriedok orientácie v minulosti,
- ✓ s historickým priestorom,
- ✓ rozlišovať miestny, regionálny, národný, globálny historický priestor,
- ✓ zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti priestorovo,
- ✓ rozpoznať podmienenosť medzi historickým priestorom a spôsobom života a obživy človeka, spoločnosti,
- ✓ s historickými faktami, udalosťami, javmi a procesmi a ich hodnotiacim posudzovaním,
- ✓ vymedziť jednotlivú historickú udalosť, jav, proces, osobnosť,
- ✓ popísať jednotlivé historické udalosti, javy, procesy, osobnosti na základe určujúcich znakov,
- ✓ rekonštruovať konanie a postoje ľudí v minulosti,
- ✓ skúmať konanie ľudí v daných podmienkach a vysvetľovať ho,
- ✓ určiť príčiny jednotlivých historických udalostí, javov, procesov,
- ✓ vymedziť dôsledky jednotlivých historických udalostí, javov, procesov,
- ✓ rozpoznať charakteristické znaky jednotlivých historických období,
- ✓ rozpoznať základné faktory, ktoré ovplyvňovali historický vývoj.

Výučba dejepisu smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- ✓ pracovať s učebnicou a čítankou, čítať súvislý text a snažiť sa mu porozumieť, využívať názorný materiál, „čítať“ obrázky a časové priamky,
- ✓ nakresliť jednoduchú časovú priamku,
- ✓ pracovať so zošitom, robiť si poznámky za pomoci učiteľa, zápis osnovy a postupu svojej odpovede,
- ✓ pracovať s historickou mapou, čítať značky z jej legendy,
- ✓ zaraďovať historické fakty chronologicky a synchrónne...

Hodnotenie sa pridrižiava nového Metodického pokynu č. 7/2009-R z 28. apríla 2009 na hodnotenie žiakov základnej školy. Žiaci musia byť v procese vzdelávania pravidelne hodnotení a majú právo dozvedieť sa výsledok hodnotenia.

Hodnotenie žiakov budeme realizovať klasifikáciou. Výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka sa v dejepise klasifikujú podľa uvedených kritérií v primeranom rozsahu pre príslušný ročník štúdia.

Stupeň 1 (výborný):

Žiak ovláda poznatky faktografického charakteru v rozsahu stanovenom učebnými osnovami celistvo, presne a úplne. Vie pracovať s učebnicou, historickou literatúrou a prameňmi a koncipovať vlastné postoje k udalostiam a javom historického vývoja. Vie interpretovať historické fakty, analyzovať historické materiály, zaraďovať fakty do súvislostí.

Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a motorické činnosti. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení historických udalostí.

Myslí logicky správne, zreteľne sa u neho prejavuje samostatnosť a tvorivosť. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné, iba s menšími nedostatkami.

Stupeň 2 (chválitebný):

Žiak ovláda poznatky faktografického charakteru v rozsahu stanovenom učebnými osnovami v podstate celistvo, presne a úplne. Vie pracovať s učebnicou, historickou literatúrou a prameňmi a koncipovať vlastné postoje k udalostiam a javom historického vývoja. Vie bez väčších nedostatkov interpretovať historické fakty, analyzovať historické materiály, zaraďovať fakty do súvislostí.

Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a motorické činnosti. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení historických udalostí.

Myslí v podstate logicky správne, zreteľne sa u neho prejavuje samostatnosť a tvorivosť. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné, spravidla bez podstatných nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý):

Žiak má v celistvosti, presnosti a úplnosti poznatkov faktografického charakteru v rozsahu stanovenom učebnými osnovami nepodstatné medzery. Vie pracovať s učebnicou, historickou literatúrou a prameňmi. Koncipovať vlastné postoje k udalostiam a javom

historického vývoja dokáže s pomocou učiteľa. Vie podľa podnetov učiteľa interpretovať historické fakty, analyzovať historické materiály, zaraďovať fakty do súvislostí.

Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činnosti a pri výklade a hodnotení historických udalostí pracuje menej samostatne. Pri uplatňovaní vedomostí a zručností sa dopúšťa chýb.

Myslí v podstate logicky správne, jeho myslenie nie je vždy tvorivé. V kvalite výsledkov jeho činnosti sú častejšie nedostatky.

Stupeň 4 (dostatočný):

Žiak má v celistvosti, presnosti a úplnosti poznatkov faktografického charakteru v rozsahu stanovenom učebnými osnovami závažné medzery. Vie pracovať s učebnicou, historickou literatúrou a prameňmi za pomoci učiteľa. Pri úlohe interpretovať historické fakty, analyzovať historické materiály, zaraďovať fakty do súvislostí je nesamostatný, koncipovať vlastné postoje k udalostiam a javom historického vývoja dokáže s pomocou učiteľa.

Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činnosti a pri výklade a hodnotení historických udalostí pracuje málo samostatne. Pri uplatňovaní vedomostí a zručností sa dopúšťa významných chýb, ktoré dokáže s pomocou učiteľa opraviť.

V logickosti myslenia sa vyskytujú zásadné chyby a myslenie nie je tvorivé. V kvalite výsledkov jeho činnosti sú závažné nedostatky.

Stupeň 5 (nedostatočný):

Žiak si neosvojil poznatky faktografického charakteru v rozsahu stanovenom učebnými osnovami celistvo, presne a úplne, má v nich závažné a značné medzery. Len s ťažkosťami dokáže pracovať s učebnicou, historickou literatúrou a prameňmi. Pri úlohe interpretovať historické fakty, analyzovať historické materiály, zaraďovať fakty do súvislostí je nesamostatný, koncipovať vlastné postoje k udalostiam a javom historického vývoja nedokáže ani s pomocou učiteľa.

Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činnosti a pri výklade a hodnotení historických udalostí pracuje málo samostatne. Pri uplatňovaní vedomostí a zručností sa dopúšťa významných chýb, ktoré nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

V logickosti myslenia sa vyskytujú podstatné chyby a myslenie nie je tvorivé. V kvalite výsledkov jeho činnosti je na nízkej úrovni.

Známkou v dejepise hodnotíme:

- ✓ vedomostné testy z každého tematického celku,
- ✓ písomné odpovede z vybraných učív a pojmové mapy k vybranej problematike,

- ✓ ústne odpovede pred tabuľou alebo v lavici,
- ✓ zvládnutie zadaní v pracovných listoch (reportáže, doplňovačky, otázky...)
- ✓ aktivitu na hodine, zapájanie sa do priebehu hodiny, prinesenie knihy...
- ✓ prezentácia projektov k vybraným témam.

Testy, písomné odpovede, pojmové mapy a pracovné listy sú hodnotené podľa priloženej bodovacej tabuľky. Kritériá na klasifikáciu sú:

- 100% - 90% / výborný (1)
- 89% - 75% / chváľitebný (2)
- 74% - 50% / dobrý (3)
- 49% - 25% / dostatočný (4)
- 24% - 0% / nedostatočný (5)

Pri hodnotení a klasifikácii projektov / prezentácií sa kladie dôraz na:

- ✓ obsah práce (2 body)
- ✓ formu práce (2 body)
- ✓ prezentovanie práce v triede pred žiakmi (4 body)
- ✓ obhajobu práce pri učiteľovi (2 body)

Celkové hodnotenie je:

- ✓ 10 – 9 bodov / výborný (1)
- ✓ 8 – 7 bodov / chváľitebný (2)

- ✓ 6 – 5 bodov / dobrý (3)
- ✓ 4 – 3 body / dostatočný (4)
- ✓ 2 – 0 bodov / nedostatočný (5)

Oblasť: Človek a spoločnosť

Predmet: Dejepis

Ročník: piaty

Počet hodín v ročníku: spolu 66

Tematický celok	Výkonový štandard (nahrádza cieľ)	Obsahový štandard	Počet hodín	Prierezové témy
ČLOVEK V PREMENÁCH PRIESTORU A ČASU (ROZŠÍRENIE UČIVA – PRACOVNÉ LISTY, DOKUMENTY, VYUČOVANIE V MÚZEU A ARCHÍVE)	<ul style="list-style-type: none">✓ použiť správne pojmy, ktoré súvisia s tokom času,✓ zakresliť na časovú priamku časové kategórie od blízkych po vzdialené,✓ preskúmať okolie svojho bydliska,✓ rozpoznať staré od nového rozpoznať, čo sa zmenilo za posledný rok jeho života, zaznamenať rozprávanie rodinných príslušníkov o minulosti,✓ rozlíšiť jednotlivé generácie vo svojej rodine,✓ rozlíšiť jednotlivé druhy historických prameňov, rozpoznať rozdiel medzi zemepisnou a dejepisnou mapou,✓ zostaviť obrazový materiál o pohybe ľudí v minulosti a prítomnosti,	<ul style="list-style-type: none">✓ minulosť, prítomnosť, budúcnosť✓ deň, mesiac, rok,✓ dátum, letopočet kalendár✓ desaťročie, storočie, tisícročie✓ bydlisko, obec, región, SR✓ rodinný album, fotografia✓ generácia, rodostrom✓ historické pramene (písomné, obrazové, hmotné)✓ múzeum, knižnica, archív, školská kronika✓ mapa vyst'ahovalectvo, prist'ahovalectvo✓ stretávanie kultúr✓ základné analytické otázky: Kto je autorom prameňa? Kedy bol	40	Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Mediálna výchova (podľa učiva)

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pracovať so školskými historickými prameňmi, ktoré približujú danú tematiku 	<p>napísaný prameň? Čo je obsahom prameňa? Komu bol prameň určený? Aký bol zámer autora prameňa?</p>		
ČLOVEK A KOMUNIKÁCIA	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlíšiť jednotlivé druhy komunikácie medzi ľuďmi, ✓ prerozprávať príbeh z minulosti svojho regiónu, ✓ identifikovať dôsledky konfliktov a vojen pre človeka a prostredie, v ktorom žije, ✓ zdôvodniť stálu prítomnosť vojen v minulosti a prítomnosti, ✓ pracovať so školskými historickými prameňmi, ktoré približujú danú tematiku. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ jazyk, písmo, ✓ kniha, noviny, rozhlas, televízia, internet ✓ náboženstvo legendy, ✓ mýty, povesti ✓ konflikt, vojna, detský vojak, mier, obeť ✓ detská práca ✓ dobový film/dokument 	14	<p>Multikulturálna výchova</p> <p>Mediálna výchova</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>(podľa učiva)</p>
REGIÓN – KONKRETIZÁCIA UČIVA ZO ŠVP	<ul style="list-style-type: none"> ✓ <u>konkretizovať učivo ŠVP regionálnymi materiálmi, informáciami,</u> ✓ <u>vyučovanie v miestom múzeu, archíve, na historickom a židovskom cintoríne, na hrade...,</u> ✓ <u>prepojiť jednotlivé učivá s regionálnymi prvkami, faktami miestnej histórie,</u> ✓ <u>vypracovať projekt, vytvoriť prezentácie, doplniť pracovný list s regionálnymi prvkami</u> 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Orava na mape ✓ sviatky, zvyky, tradície ✓ osobnosti Oravy, ✓ ľudové umenie a architektúra, ✓ pracovné listy, prezentácie a projekty s tematickou Oravy, ✓ dejiny našej školy, školstvo na Orave, dejiny mesta a regiónu, erb mesta, erb Oravy... ✓ dokument, film z oravského regiónu 	12	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p> <p>Regionalizmus</p>

Oblasť: Človek a spoločnosť

Predmet: Dejepis

Ročník: piaty

Počet hodín v ročníku: spolu 33

Tematický celok	Výkonový štandard (nahrádza cieľ)	Obsahový štandard	Počet hodín	Prierezové témy
ČLOVEK V PREMENÁCH PRIESTORU A ČASU	<ul style="list-style-type: none">✓ použiť správne pojmy, ktoré súvisia s tokom času,✓ zakresliť na časovú priamku časové kategórie od blízkych po vzdialené,✓ preskúmať okolie svojho bydliska,✓ rozpoznať staré od nového rozpoznať, čo sa zmenilo za posledný rok jeho života, zaznamenať rozprávanie rodinných príslušníkov o minulosti,✓ rozlíšiť jednotlivé generácie vo svojej rodine,✓ rozlíšiť jednotlivé druhy historických prameňov, rozpoznať rozdiel medzi zemepisnou a dejepisnou mapou,✓ zostaviť obrazový materiál o pohybe ľudí v minulosti a prítomnosti,	<ul style="list-style-type: none">✓ minulosť, prítomnosť, budúcnosť✓ deň, mesiac, rok,✓ dátum, letopočet kalendár✓ desaťročie, storočie, tisícročie✓ bydlisko, obec, región, SR✓ rodinný album, fotografia✓ generácia, rodostrom✓ historické pramene (písomné, obrazové, hmotné)✓ múzeum, knižnica, archív, školská kronika✓ mapa vyst'ahovalectvo, prist'ahovalectvo✓ stretávanie kultúr✓ základné analytické otázky: Kto je autorom prameňa? Kedy bol	25	

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pracovať so školskými historickými prameňmi, ktoré približujú danú tematiku 	<p>napísaný prameň? Čo je obsahom prameňa? Komu bol prameň určený? Aký bol zámer autora prameňa?</p>		
<p>ČLOVEK A KOMUNIKÁCIA</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlíšiť jednotlivé druhy komunikácie medzi ľuďmi, ✓ prerozprávať príbeh z minulosti svojho regiónu, ✓ identifikovať dôsledky konfliktov a vojen pre človeka a prostredie, v ktorom žije, ✓ zdôvodniť stálu prítomnosť vojen v minulosti a prítomnosti, ✓ pracovať so školskými historickými prameňmi, ktoré približujú danú tematiku. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ jazyk, písmo, ✓ kniha, noviny, rozhlas, televízia, internet ✓ náboženstvo legendy, ✓ mýty, povesti ✓ konflikt, vojna, detský vojak, mier, obeť ✓ detská práca 	8	

Učebné osnovy školského vzdelávacieho programu – predmet: Biológia

1. Záhlavie

Názov predmetu	biológia
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín
Ročník	piaty
Škola (názov, adresa)	Základná škola M. Kukučina, 026 01 Dolný Kubín
Názov ŠkVP	Škola úspešného života
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne
Dĺžka štúdia	1 rok
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk
iné	štátna škola

2. Charakteristika predmetu

Vyučovací predmet biológia je na základnej škole zameraný na poznávanie javov a procesov prebiehajúcich v prírode vo vzájomných súvislostiach a vedie žiakov k chápaniu prírody ako celku. Sústreďuje sa najmä na tie javy, ktoré bezprostredne ovplyvňujú život človeka. Ich poznanie je východiskom pre formovanie pozitívneho vzťahu k živej prírode, rozvíjanie schopnosti ekologicky myslieť a konať, ako aj pre upevňovanie návykov dôležitých pre zachovanie zdravia.

3. Ciele predmetu

Žiaci

- získajú základnú predstavu o prírode ako výsledku vzájomného pôsobenia jej zložiek,
- pochopia prírodné javy, procesy a objekty vo vzájomných súvislostiach,
- získajú informácie o prírode pozorovaním, pátraním, skúmaním a využitím rôznych zdrojov,
- analyzujú, interpretujú, triedia a hodnotia informácie o organizmoch a prírode,
- používajú správnu terminológiu na opísanie procesov a javov v živej a neživej prírode,
- plánujú, uskutočňujú, zaznamenávajú a vyhodnocujú jednoduché biologické pozorovania a pokusy,
- diskutujú o význame a praktických dôsledkoch vybraných vedeckých objavov,
- aplikujú osvojené spôsobilosti a vedomosti na podporu svojho zdravia,
- chránia prírodu a šetria prírodné zdroje,
- plánujú a realizujú jednoduché projekty v oblasti biológie,
- prezentujú a obhajujú výsledky svojej práce.

4. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Kompetencie (spôsobilosti) v oblasti prírodných vied

- poznávať živé organizmy a ich význam v prírode a pre život človeka
- chápať lesný, vodný, poľný, lúčny, vysokohorský ekosystém ako životný priestor organizmov, poznať typických predstaviteľov podľa vonkajších znakov, životných prejavov a potravných vzťahov, zásady prevencie a spôsob ochrany pred škodlivými druhmi.

Stanovené ciele sa dosahujú rozvíjaním ďalších kľúčových kompetencií žiakov:

Komunikatívne a sociálno- interakčné spôsobilosti

- identifikovať a správne používať základné pojmy
- objektívne opísať, vysvetliť alebo zdôvodniť základné znaky biologických objektov a procesov, podstatu procesov a vzťahov
- vecne správne sa vyjadrovať verbálne, písomne a graficky k danej učebnej téme
- vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje, vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie a dáta z rôznych zdrojov, zrozumiteľne prezentovať svoje poznatky, skúsenosti a zručnosti
- vedieť spracovať jednoduchú správu z pozorovania na základe danej štruktúry
- vedieť spracovať a prezentovať jednoduchý projekt so zameraním na ciele, metódy, výsledky a ich využitie.

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

- vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti
- pracovať vo dvojiciach alebo v skupinách, vzájomne radiť a pomáhať
- prezentovať a zhodnotiť výsledky svojej alebo skupinovej činnosti
- hodnotiť vlastné výkony a pokroky v učení
- používať správne postupy a techniky pri praktických činnostiach

- dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia
- využívať učebné, kompenzačné a iné pomôcky
- rozvíjať zručnosti pri práci s prírodninami a pri terénnych pozorovaniach
- aplikovať teoretické poznatky a skúsenosti v praktických podmienkach.

Schopnosť tvorivo riešiť problémy

- riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie
- navrhovať rôzne riešenia úloh, postupov a prístupov
- rozvíjať schopnosti a zručnosti pri riešení praktických úloh, spracovávaní jednoduchých správ z pozorovaní a jednoduchých školských projektov
- využívať tvorivosť a nápaditosť, samostatne tvoriť závery na základe zistení, skúmaní alebo riešení úloh
- predpokladať a určiť príčinné súvislosti
- pozorovať, experimentovať a odhadovať.

5. Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy a postupy	Formy práce

Príroda a život	výkladovo-ilustratívne metódy metódy výkladovo – problémové heuristické metódy výskumné motivačné, demonštračné, fixačné, analytické, syntetické, deduktívne	metodické formy: rozprávanie, objasňovanie, opis, rozhovor, diskusia, zostavenie plánu, postup činnosti, samostatné štúdium, písomné práce, práca s IKT sociálne formy: frontálne, individuálne, skupinové vyučovanie organizačné formy: vyučovacia hodina, domáca práca, projekty, vychádzka, exkurzia
Spoločenstvá organizmov		

6. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Príroda a život	učebnica biológie pre 5. ročník,	Dataprojektor,	Modely, pracovné	Internet, knižnica,

Spoločenstvá organizmov	atlasy, kľúče, encyklopédie	PC s pripojením na internet DVD a CD prehrávač	listy, fotografie, filmy s príslušnou tematikou, prezentácie, výučbové programy	múzeum
-------------------------	-----------------------------	--	--	--------

7. Hodnotenie a klasifikácia

V procese diagnostiky a hodnotenia žiakov uplatňujeme rozličné metódy i formy s cieľom poskytnúť žiakovi šancu dosiahnuť úspech. Žiak sa aktívne zapája do procesu hodnotenia.

Výsledná klasifikácia prírodovedných predmetov zahŕňa nasledovné formy a metódy overovania požiadaviek na vedomosti a zručnosti žiakov:

1. Sústavné diagnostické pozorovanie žiaka, sústavné sledovanie výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie.
2. Úroveň samostatnej práce žiakov a schopnosť pracovať s textom pri individuálnych aj skupinových aktivitách bude hodnotená formálne. Vedomosti získané pri týchto aktivitách budú žiaci prezentovať pri verbálnom alebo písomnom skúšaní.
3. Písomná forma hodnotenia – osvojenie získaných poznatkov bude kontrolované formou testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v rozsahu asi 20 minút. Test bude hodnotený známku na základe percentuálnej úspešnosti podľa stupnice dohodnutej na zasadnutí predmetovej komisie pre ročníky 5 – 9.
 - 100% - 90% výborný
 - 89% - 75% chváľitebný
 - 74% - 50% dobrý
 - 49% - 25% dostatočný
 - 24% - 0% nedostatočný
4. Verbálna forma hodnotenia – priebežné hodnotenie vedomostí žiakov na hodine (dobrovoľná odpoveď žiaka alebo určenie konkrétneho žiaka učiteľom). Bude preverovaná úroveň základných vedomostí určených vo výkonovej časti vzdelávacieho štandardu z preberaného tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém.
5. Praktické aktivity - pri praktických cvičeniach sa hodnotí:
 - a) samostatná práca s textom
 - b) realizácia praktického cvičenia
 - c) schopnosť vyvodit' na základe experimentu teoretické poznatky

d) vedieť zdôvodniť výsledok experimentu

e) vypracovanie protokolu na požadovanej úrovni.

6. Prezentácia projektov – hodnotenie úrovne kombinovaných verbálnych, písomných, grafických prejavov a komunikatívnych zručností podľa vopred stanovených kritérií učiteľom. Pri hodnotení projektov bude dôležité aj sebahodnotenie a hodnotenie žiakov navzájom.

Vo výslednej klasifikácii prírodovedných predmetov sa odzrkadľuje:

- sumatívne (súhrnné) hodnotenie, ktoré sa odvíja od základného učiva definovaného v obsahovom a výkonovom štandarde; výsledná klasifikácia závisí od miery jeho zvládnutia,
- formatívne (priebežné) hodnotenie, ktoré môže celkovú známku ovplyvniť maximálne o jeden stupeň, preveruje aj schopnosť žiaka využívať medzipredmetové vzťahy v prírodovedných predmetoch a jeho schopnosť uplatňovať získané vedomosti a zručnosti pri riešení konkrétnych úloh.

Oblasť: Človek a príroda

Predmet: Biológia

Ročník: piaty

Počet hodín v ročníku: 2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín

Tematický celok	Výkonový štandard (nahradza ciel')	Obsahový štandard	Počet hodín	Prierezové témy
Príroda a život	Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none">rozlíšiť na príklade živé a neživé časti prírody,rozhodnúť, ktoré informácie získajú pozorovaním a ktoré pokusom,vybrať vhodnú pomôcku na pozorovanie konkrétnej prírodniny,pozorovať prírodniny mikroskopom, lupou.	príroda, živé a neživé časti prírody, organizmy pozorovanie, pokus lupa, mikroskop, ďalekohľad mikroskopický preparát, podložné sklo, krycie sklíčko, pinzeta, preparačná ihla	7	osobnostný a sociálny rozvoj environmentálna výchova ochrana života a zdravia
Spoločenstvá organizmov	Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none">rozlíšiť spoločenstvá podľa zastúpenia organizmov,rozhodnúť o zaradení vybraných organizmov do lesného, vodného, poľného, lúčneho a vysokohorského spoločenstva,rozlíšiť organizmy podľa vonkajšej stavby,pozorovaním zistiť spoločné a rozdielne znaky skupín organizmov,vysvetliť prispôbenie sa organizmov	spoločenstvo lesa, vody, poľa, lúky, vysokohorské baktérie, huby, rastliny, živočíchy potravinový reťazec dreviny, stromy, kry, byliny vonkajšia stavba tela rastlín a húb (drevín, bylín, húb s plodnicou) vrstvy lesa dreviny ihličnaté a listnaté machy, paprade, prasličky rastliny chránené, liečivé, jedovaté podzemné zásobné orgány huby jedlé, jedovaté	59	environmentálna výchova ochrana života a zdravia tvorba projektu a prezentačné zručnosti

	<p>danému prostrediu,</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdôvodniť potravové vzťahy medzi organizmami žijúcimi v spoločenstve, • zostaviť jednoduchý potravinový reťazec pre každé spoločenstvo, • zhodnotiť význam organizmov v prírode a pre človeka, • argumentovať, prečo musia byť niektoré rastliny a živočíchy chránené, • vyhľadať informácie, ktoré rastliny alebo živočíchy v ich regióne sú chránené, • nájsť príklady poškodzovania prírody nevhodnou činnosťou človeka v okolí školy, • rozhodnúť, ktoré zásady správania sa v prírode sú bezpečné z hľadiska ochrany vlastného zdravia, • akceptovať zásady zberu húb a liečivých rastlín z prírody, • zhodnotiť význam kyslíka rozpusteného vo vode pre život vodných organizmov, • zdôvodniť škodlivosť a príčiny premnoženia niektorých druhov organizmov pre lesné a poľné spoločenstvo, • zhotoviť záznam z pozorovania (náčrt a popis), • vyhľadať neznáme organizmy pomocou atlasu, • spracovať doplňujúce informácie o jednotlivých spoločenstvách vyhladané z rôznych zdrojov, 	<p>lišajníky, spolužitie vonkajšia stavba tela živočíchov (bezstavovce, stavovce) parazity, inštinkt ryby, obojživelníky, plazy, vtáky, cicavce koža, šupiny, perie, srst' bylinožravce, mäsožravce, všežravce vtáky stále, sťahovavé, dravce, sovy, spevavce voda stojatá, tečúca, kyslík, teplota vody planktón, riasy jednobunkové, mnohobunkové, sinice živočíchy jednobunkové, mnohobunkové plávacie blany, mastné perie, vtáky krmivé, nekrmivé hustá srst', silný chvost, hlodavé zuby, hlodavce lúka, pasienok, pole, medza, remízka trávnaté porasty, hospodárske plodiny obilniny, krmoviny, okopaniny, olejniny pohlavná dvojtvarosť, hniezdenie</p>		<p>osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>mediálna výchova</p> <p>finančná gramotnosť</p>
--	--	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none">• prezentovať vlastné práce (plagáty, modely, prezentácie).			
--	---	--	--	--

Učebné osnovy štátneho a školského vzdelávacieho programu – predmet: GEOGRAFIA

1. Záhľad

Názov predmetu:	geografia
Časový rozsah výučby:	2 hodiny týždenne (ŠVP), spolu 66 hodín
Ročník:	piaty
Škola (názov, adresa):	Základná škola Martina Kukučina, 02601 Dolný Kubín
Názov ŠkVP:	Škola úspešného života
Stupeň vzdelania:	Nižšie sekundárne
Dĺžka štúdia:	1 rok
Vyučovací jazyk:	Slovenský jazyk
Iné:	Štátna škola

2. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Učebný predmet geografia rozvíja u žiakov poznanie jedinečnosti planéty Zem. Od toho sa odvíja obsah predmetu. Žiaci pochopia význam poznania zákonitostí Zeme. Uvedomia si, že dokonalé pochopenie princípov existencie Zeme im pomôže ju využívať a chrániť. Kompetencie, ktoré žiaci prehlbujú štúdiom geografie, umožňujú im spoznávať krajinu, zákonitosti jej usporiadania, možnosti optimálneho využitia a ochrany krajiny človekom.

Obsah geografie sa sústreďuje aj na väzby prírody a ľudskej spoločnosti. Vzhľadom na nárast problémov, vyplývajúcich z aktivít človeka a ich dopadu na prírodné prostredie i na spoločnosť, žiaci získajú aj skúsenosti ako reagovať na zmeny v priestore, pochopiť ich a v budúcnosti riešiť.

Základnou geografickou kompetenciou je práca s mapou. Vedieť pracovať s mapou, čítať ju, analyzovať obsah mapy a interpretovať ho, orientovať sa podľa mapy, vedieť zhotoviť jednoduchý náčrt okolia a i. Túto základnú kompetenciu podporujú i záujmy žiakov, nielen o svoje okolie, ich možnosť cestovať, pracovať s internetom a i.

Spoznávanie Zeme je základnou podmienkou jej ochrany. Každé miesto na Zemi je iné, líši sa podnebí, rastlinstvom, živočíšstvom, obyvateľmi a ich výtvormi. Obyvateľstvo v rôznych častiach sveta sa líši nielen jazykom, ale aj svojou kultúrou či spôsobom života. Poznanie týchto charakteristík a ich pochopenie vedie k porozumeniu predovšetkým vzájomných väzieb v krajine. Posúdiť postavenie Slovenska v porovnaní s ostatnými štátmi, ako ďalej zmeniť súčasný stav a pričiniť sa o rozvoj Slovenska a jeho regiónov tiež patria do geografického poznávania. Námety, čo môže každý žiak urobiť pre svoje mesto, svoj región, sú súčasťou praktického geografického výstupu potrebného pre bežný život. Je to pre žiakov prijateľný spôsob ako získať veľa zaujímavých informácií o prostredí, ktoré ich zaujíma a pritom sa naučiť potrebné informácie. Regionálna geografia nie je len opis javov v jednotlivých regiónoch, ale prostredníctvom konkrétnych javov žiaci získajú informácie, naučia sa ich porovnávať, triediť, vyhľadávať vzťahy a vysvetľovať ich. Žiaci pri vyučovaní sa oboznámia nielen s geografickou polohou svetadielov, ale spoznajú tiež spoločenské zvyky, zaujímavosti a rekordy v jednotlivých svetadieloch.

V rámci vyučovania sa značný priestor venuje práci s mapami a ďalšími doplňujúcimi informáciami.

3.Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom geografie v 5. ročníku je rozvíjať chuť učiť sa, rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať javy vyskytujúce sa v krajine a spoločnosti. Všimáť si priestor, v ktorom žijeme a jeho zmeny. Pracovať s informáciami o krajine ako časti Zeme (aj Zeme ako celku), ale aj schopnosť vyhľadať a použiť ich v bežnom živote. Vnímať jedinečnosť prírodných javov a výtvorov na Zemi a vysvetliť prírodné javy na základe vedomostí. Prejavovať záujem o spôsob života ľudí v rôznych častiach sveta.

Pri vyučovaní geografie sa kladie veľký dôraz na literatúru ako zdroj, nielen učebnice ale aj odborné a populárno-vedecké časopisy, ktoré prinášajú aktuálne informácie. Podporovať tým potrebu čítania u žiakov, správne porozumenie prečítaného a spracovanie a interpretáciu. Prvotné rozvíjanie čítania a interpretácie obrázkov, fotografií, grafov, tabuliek, prierezov, schém a diagramov sú základnými vyjadrovacími prostriedkami geografie.

V obsahu geografie sa snažiť o integráciu a súborný pohľad na poznatky získané v spoločenských či prírodovedných disciplínach (história, biológia, geológia, fyzika, chémia, sociológia, filozofia). Vytvoriť ich prepojenie tak, aby vznikol komplexný obraz o regiónoch v rôznych častiach sveta. V novom zameraní geografie, klásť väčší dôraz na kultúru a charakteristiku kultúrnych prejavov ľudí v rôznych častiach sveta, preto prinášame aj väčšie prepojenie s hudobnou a výtvarnou výchovou. Rozvíjanie podnikateľských zručností žiaci získajú spracúvaním projektov. Žiaci sa naučia riadiť projekty, ako sú

napr. modelové cestovné kancelárie, projekty na inventarizáciu predpokladov rozvoja regiónov a pod. Kultúrne kompetencie rozšíriť prostredníctvom poznania rôznych kultúr na celom svete. Geografia učí vážiť si iné kultúry pri zachovaní vlastnej identity, venuje sa ľudovej kultúre a kultúrnym tradíciám. Kultúrne pamiatky sú súčasťou obsahu regionálnej geografie. Schopnosti a zručnosti získané štúdiom geografie využiť pri oddychových aktivitách (cestovaní, rekreácii a i.). Oceniť krásu kultúrnych pamiatok, naučiť sa ich vážiť si a chrániť.

V 5. ročníku majú žiaci získať základné vedomosti o Zemi prírodných výtvoroch a výtvoroch človeka, rozvíjať si chuť učiť sa, rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať, hľadať vzájomné vzťahy a vysvetľovať ich, prejavovať záujem o spôsob života ľudí v rôznych častiach sveta, vedieť čítať mapu, orientovať sa na nej a podľa nej v praxi – plány miest, autoatlas, mapy na internete, riešiť modelové situácie vnímať jedinečnosť prírodných javov a výtvorov na Zemi a vysvetliť prírodné javy na základe vedomostí, rozumieť grafom, diagramom, hľadať riešenia na otázky, hľadať informácie, svoje riešenia problémov interpretovať (riešiť projekt, prezentovať ho, diskutovať o návrhoch, oceniť krásu kultúrnych pamiatok, naučiť sa ich vážiť si a chrániť), orientovať sa na mape podľa súradníc, podľa príkladov vysvetliť ako vzniká pohorie, kaňon, rieka, ľadovec, púšť, dažďový prales, uviesť príklady v jednotlivých regiónoch sveta, pripraviť projekt, získavať informácie, hľadať odpovede na otázky, porovnávať, triediť, vyhodnocovať vypracovať a odprezentovať ho, diskutovať o geografických zaujímavostiach – prírodných a kultúrnych, získavať údaje zo zdrojov, využiť internet, odbornú literatúru, tvoriť mentálne mapy so symbolmi, rozvíjať jednotlivé druhy funkčnej gramotnosti.

4. Výchovné a vzdelávacie stratégie

1. kompetencia (spôsobilosť) k celoživotnému učeniu sa

Pre utváranie a rozvíjanie tejto kľúčovej kompetencie používame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

- uvedomovať si potrebu svojho učenia sa ako prostriedku seberealizácie a osobného rozvoja,
- vyhľadávať, zbierať, spracovať, triediť a hodnotiť geografické informácie a čísla z informačných zdrojoch - kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať,

2. sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

Pre utváranie a rozvíjanie tejto kľúčovej kompetencie používame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

- formulovať hypotézy, pomenovať problémy, povedať vlastné názory na konkrétne geografické témy
- využívať všetky dostupné informačné a komunikačné prostriedky

- spolupracovať pri riešení problémov a úloh
- prezentovať sami seba a výsledky svojej práce na verejnosti, používali odborný jazyk,
- sa naučili počúvať druhých ľudí a vhodne na nich reagovať

3. kompetencia (spôsobilosť) uplatňovať základ matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky Pre utváranie a rozvíjanie tejto kľúčovej kompetencie používame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

- používať matematické myslenie na riešenie praktických problémov pri práci s mapou
- používať matematické modely logického a priestorového myslenia pri práci s geografickými tabuľkami, grafmi a diagramami

4. kompetencia (spôsobilosť) v oblasti informačných a komunikačných technológií

Pre utváranie a rozvíjanie tejto kľúčovej kompetencie používame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú: - mať osvojené základné zručnosti v oblasti IKT, - vytvoriť jednoduchú prezentáciu ľubovoľného štátu, ...

- vytvoriť jednoduché tabuľky a grafy,
- byť schopný nahrávať a prehrávať zvuky a videá, - dokázať využívať IKT pri vzdelávaní.

5. kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy

Pre utváranie a rozvíjanie tejto kľúčovej kompetencie používame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

- pomenovať podstatné lokálne, regionálne a globálne problémy prírodne a spoločenskej sféry
- pochopiť problém, vyhľadať k nemu vhodné informácie, diskutovať o možnostiach riešenia - myslieť kriticky, boli schopní hájiť svoje rozhodnutia

6. kompetencie (spôsobilosti) občianske

Pre utváranie a rozvíjanie tejto kľúčovej kompetencie používame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

- pociťovať nutnosť ochrany prírodného a životného prostredia
- mať záujem o prostredie, v ktorom žijú

- mať pocit občianskej zodpovednosti za zachovanie životného prostredia a udržateľného života pre budúce generácie - rešpektovať rovnoprávnosť všetkých ľudí,
- byť otvorení kultúrnej a etnickej rôznorodosti
- rešpektovať názory druhých, uvedomovať si svoje práva a povinnosti v škole i mimo školu

7. kompetencie (spôsobilosti) sociálne a personálne

Pre utváranie a rozvíjanie tejto kľúčovej kompetencie používame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

- spolupracovať v skupinách, uvedomiť si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokážu tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov, - zhodnotiť výsledky činnosti skupín i jednotlivcov,
- chápať potrebu efektívnej spolupráce

8. kompetencie (spôsobilosti) pracovné

Pre utváranie a rozvíjanie tejto kľúčovej kompetencie používame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

- bezpečne manipulovať s pomôckami, nástrojmi a prístrojmi pri ich používaní v učebniciach i pri zemepisnej vychádzke - uplatňovať pravidlá bezpečného chovania v teréne

9. kompetencie (spôsobilosti) smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti

Pre utváranie a rozvíjanie tejto kľúčovej kompetencie používame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

- inovovať zaužívané postupy pri riešení úloh,
- spracovať projekty, ako napr. modelové cestovné kancelárie, projekty na inventarizáciu predpokladov rozvoja regiónov

10. kompetencie (spôsobilosti) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

Pre utváranie a rozvíjanie tejto kľúčovej kompetencie používame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

- vedieť kultivovane vyjadrovať vlastné myšlienky, názory, postoje,
- mať úctu k vlastnému národu i k iným národom a národnostiam,
- pochopiť a rešpektovať kultúrne, náboženské a iné odlišnosti ľudí, - ceniť a rešpektovať umenie a kultúrno-historické tradície

5. Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy a postupy	Formy práce
Objavovanie Zeme a vesmíru, Povrch Zeme(svetadiely a oceány), Glóbus a mapa	výkladovo-ilustratívne, výkladovo-problémové, heuristické, motivačné, demonštračné, fixačné, analytické, syntetické, deduktívne	rozprávanie, objasňovanie, opis, rozhovor, diskusia, práca s IKT, frontálne, individuálne, skupinové vyučovanie, vychádzky
Ako vytvorila príroda najkrajšie miesta na Zemi	výkladovo-ilustratívne, výkladovo-problémové, heuristické, motivačné, demonštračné, fixačné, analytické, syntetické, deduktívne	rozprávanie, objasňovanie, opis, rozhovor, diskusia, práca s IKT, frontálne, individuálne, skupinové vyučovanie, vychádzky
Najkrajšie miesta na Zemi, ktoré vytvoril človek	výkladovo-ilustratívne, výkladovo-problémové, heuristické, motivačné, demonštračné, fixačné, analytické, syntetické, deduktívne	rozprávanie, objasňovanie, opis, rozhovor, diskusia, práca s IKT, frontálne, individuálne, skupinové vyučovanie, vychádzky

6. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
Objavovanie Zeme a vesmíru, Povrch Zeme(svetadiely a oceány), Glóbus a mapa	Atlasy, tématické mapy, učebnica, encyklopédie, vedecko-populárne a odborné časopisy,	Dataprojektor, videoprehrávač, DVD a CD prehrávač, notebook	Mapy, glóbus, modely, pracovné listy, fotografie, obrázky, filmy, výučbové programy	Internet, knižnica

Ako vytvorila príroda najkrajšie miesta na Zemi	Atlasy, tématické mapy, učebnica, encyklopédie, vedecko-populárne a odborné časopisy,	Dataprojektor, videoprehrávač, DVD a CD prehrávač, notebook	Mapy, glóbus, modely, pracovné listy, fotografie, obrázky, filmy, výučbové programy	Internet, knižnica
Najkrajšie miesta na Zemi, ktoré vytvoril človek	Atlasy, tématické mapy, učebnica, encyklopédie, vedecko-populárne a odborné časopisy,	Dataprojektor, videoprehrávač, DVD a CD prehrávač, notebook	Mapy, glóbus, modely, pracovné listy, fotografie, obrázky, filmy, výučbové programy	Internet, knižnica

7. Kritéria hodnotenia

Hodnotenie sa pridriava nového Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Žiaci musia byť v procese vzdelávania pravidelne hodnotení a majú právo dozvedieť sa výsledok hodnotenia.

Hodnotenie žiakov budeme realizovať klasifikáciou.

Výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka sa v tomto predmete klasifikujú podľa uvedených kritérií v primeranom rozsahu pre príslušný ročník štúdia.

Stupeň 1 (výborný):

Žiak ovláda poznatky faktografického charakteru v rozsahu stanovenom učebnými osnovami celistvo, presne a úplne. Vie pracovať s učebnicou, geografickou literatúrou a mapami a koncipovať vlastné postoje k udalostiam a javom. Vie interpretovať geografické fakty, analyzovať kartografické materiály, zaradiť fakty do súvislostí.

Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a motorické činnosti. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh.

Myslí logicky správne, zreteľne sa u neho prejavuje samostatnosť a tvorivosť. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné, iba s menšími nedostatkami.

Stupeň 2 (chválitebný):

Žiak ovláda poznatky faktografického charakteru v rozsahu stanovenom učebnými osnovami v podstate celistvo, presne a úplne. Vie pracovať s učebnicou, geografickou literatúrou a mapami a koncipovať vlastné postoje k udalostiam a javom historického vývoja. Vie bez väčších nedostatkov interpretovať geografické fakty, analyzovať kartografické materiály, zaraďovať fakty do súvislostí.

Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a motorické činnosti. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh.

Myslí v podstate logicky správne, zreteľne sa u neho prejavuje samostatnosť a tvorivosť. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné, spravidla bez podstatných nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý):

Žiak má v celistvosti, presnosti a úplnosti poznatkov faktografického charakteru v rozsahu stanovenom učebnými osnovami nepodstatné medzery. Vie pracovať s učebnicou, geografickou literatúrou a mapami. Koncipovať vlastné postoje k udalostiam a javom historického vývoja dokáže s pomocou učiteľa. Vie podľa podnetov učiteľa interpretovať geografické fakty, analyzovať kartografické materiály, zaraďovať fakty do súvislostí.

Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činnosti pracuje menej samostatne. Pri uplatňovaní vedomostí a zručností sa dopúšťa chýb.

Myslí v podstate logicky správne, jeho myslenie nie je vždy tvorivé. V kvalite výsledkov jeho činnosti sú častejšie nedostatky.

Stupeň 4 (dostatočný):

Žiak má v celistvosti, presnosti a úplnosti poznatkov faktografického charakteru v rozsahu stanovenom učebnými osnovami závažné medzery. Vie pracovať s učebnicou, geografickou literatúrou a mapami za pomoci učiteľa. Pri úlohe interpretovať geografické fakty, analyzovať kartografické materiály, zaraďovať fakty do súvislostí je nesamostatný, koncipovať vlastné postoje k udalostiam a javom dokáže s pomocou učiteľa.

Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činnosti a pri výklade pracuje málo samostatne. Pri uplatňovaní vedomostí a zručností sa dopúšťa významných chýb, ktoré dokáže s pomocou učiteľa opraviť.

V logickosti myslenia sa vyskytujú zásadné chyby a myslenie nie je tvorivé. V kvalite výsledkov jeho činnosti sú závažné nedostatky.

Stupeň 5 (nedostatočný):

Žiak si neosvojil poznatky faktografického charakteru v rozsahu stanovenom učebnými osnovami celistvo, presne a úplne, má v nich závažné a značné medzery. Len s ťažkosťami dokáže pracovať s učebnicou, geografickou literatúrou a mapami. Pri úlohe interpretovať geografické fakty, analyzovať kartografické materiály, zaradiť fakty do súvislostí je nesamostatný, koncipovať vlastné postoje k udalostiam a javom nedokáže ani s pomocou učiteľa.

Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činností a pri výklade pracuje málo samostatne. Pri uplatňovaní vedomostí a zručností sa dopúšťa významných chýb, ktoré nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

V logickosti myslenia sa vyskytujú podstatné chyby a myslenie nie je tvorivé. V kvalite výsledkov jeho činnosti je na nízkej úrovni.

Oblasť: Človek a spoločnosť

Predmet: Geografia

Ročník: piaty

Počet hodín v ročníku: 2 hodiny týždenne(ŠVP) , spolu 66 hodín

Tematický celok	Kľúčové kompetencie	Výkonový štandard	Obsahový štandard	Počet hodín	Prierezové témy
Planéta Zem	Hľadať odpovede na otázky, zdôvodňovať, uvažovať, hodnotiť Pracovať so zdrojmi. Vedieť čítať a interpretovať údaje z máp, plánov a iných zdrojov. Vedieť diskutovať o cestách objaviteľov do rôznych častí Zeme.	☐ ☐ rozpoznať základné prvky slnečnej sústavy na jednoduchom náčrte, ☐ ☐ opísať zdanlivú dráhu Slnka a Mesiaca na oblohe (obrázkoch, náčrtoch), ☐ ☐ vysvetliť príčiny striedania dňa a noci na Zemi, ☐ ☐ určiť podľa mapy časových pásem, kde na Zemi je viac hodín ako na Slovensku a kde menej, ☐ ☐ uviesť dôvody vzniku teplotných pásem na Zemi, ☐ ☐ vysvetliť striedanie ročných období, ☐ ☐ rozpoznať na	vesmír, slnečná sústava (Slnko a osem planét, Mesiac) guľatý tvar Zeme dopad slnečných lúčov otáčanie Zeme sklon zemskej osi severná a južná pologuľa, východná a západná pologuľa obeh Zeme okolo Slnka priklonenie severnej a južnej pologule časové pásma svetadiely, svetový oceán	22	Mediálna,environmentálna výchova,ochrana života a zdravia človeka v rámci životného prostredia ako celku. Osobnostný a sociálny rozvoj

		glóbuse (mape) svetadiely a oceány na Zemi.			
Zobrazovanie Zeme	Orientovať sa na mape- automapa, turistická a internetová mapa. Určiť geografickú polohu bodu na mape geografickými súradnicami	☐ rozlíšiť na glóbuse jednotlivé zemské poglobule, ☐ určiť vybrané miesto na mape pomocou geografických súradníc, ☐ porovnať na mapách rôznych grafických mierok vzdialenosti, ☐ identifikovať na mape základné objekty v krajine (vie „čítať“ obsah mapy), ☐ vyhľadať konkrétne miesta na digitálnych mapách.	glóbus nultý poludník, poludníky, rovník, rovnobežky východná a západná pologuľa geografická sieť mapa, obsah mapy (mapové znaky, grafická mierka mapy) GPS	8	Mediálna,environmentálna výchova,ochrana života a zdravia človeka v rámci životného prostredia ako celku. Osobnostný a sociálny rozvoj
Cestujeme po Zemi	Schopnosť objavovať, vyhľadávať informácie, prezentovať, vysvetľovať na základe príkladov z najrôznejších častí vysvetľovať javy na základe	☐ Porozprávať podľa mapy a obrázkov o cestovaní vybraným pohorím: ☐ vysvetliť (vlastnými slovami) príčiny vzniku pohorí, ☐ vymenovať činitele, ktoré sa podieľajú na	pohoria, nížiny sopky, zemetrasenia doliny (kaňony), rieky, vodopády, jazerá podnebné pásma (teplé, mierne, studené), ovzdušie, oblaky výšková stupňovitosť,	30	Mediálna,environmentálna výchova,ochrana života a zdravia človeka v rámci životného prostredia ako celku. Osobnostný a sociálny rozvoj

	vedomostí	zarovňavání pohorí, ☐ zhodnotiť podľa mapy (glóbusu) rizikové zemetrasné oblasti na Zemi, ☐ zdôvodniť usporiadanie rastlínstva a živočíšstva podľa nadmorskej výšky (výškovú stupňovitost'), ☐ Porozprávať podľa mapy a obrázkov o cestovaní popri rieke od jej prameňa k ústiu: ☐ vysvetliť vznik riek a jazier, ☐ opísať, ako sa vytvárajú doliny (kaňony) a vodopády, ☐ Porozprávať o cestovaní balónom od rovníka do polárnych krajín: ☐ zosumarizovať zmeny v ovzduší so stúpajúcou výškou, ☐ vysvetliť vznik usporiadania rastlínstva a živočíšstva na Zemi	šírková pásmovitost' typy krajín (tropické dažďové lesy, savany, púšte, subtropická krajina, stepi, listnaté lesy mierneho pásma, ihličnaté lesy mierneho pásma, tundra, polárna krajina, vysokohorská krajina) ochrana prírody		
--	-----------	---	---	--	--

		<p>do pásiem (šírkovú pásmovitosť),</p> <ul style="list-style-type: none">☐ priradiť k jednotlivým šírkovým pásmam dva typické rastlinné druhy a dva druhy živočíchov,☐ na dvoch príkladoch zhodnotiť význam ochrany prírodných pamiatok zapísaných v Zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape (glóbuse).☐ Porozprávať o cestovaní mestom a vidiekom:☐ porovnať životné podmienky ľudí žijúcich v meste a na vidieku,☐ zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na rozmiestnenie obyvateľstva,☐ na dvoch príkladoch zhodnotiť význam ochrany kultúrnych pamiatok			
--	--	--	--	--	--

		zapísaných v Zozname kultúrneho dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape (glóbose).			
Geografické exkurzie a vychádzky	Navrhnuť trasu výletu po zaujímavých miestach. <i>Orientovať sa na mape</i>	☐ ☐ vytýčiť trasu geografickej exkurzie (vychádzky) a slovne opísať jej priebeh, ☐ ☐ odhadnúť vzdialenosti k zaujímavým bodom na mape (vrcholy, kultúrno-historické a prírodné pamiatky) a náročnosť prístupu k nim, ☐ ☐ pomocou prístroja GPS (mobilu) nájsť zaujímavé miesto.	turistické vybavenie, turistická mapa orientácia mapy, kompas členitosť terénu, nadmorská výška, záujmové body, vrcholy s výhľadom, turistické značky, smerovník Geocaching, GPS	6	Mediálna,environmentálna výchova,ochrana života a zdravia človeka v rámci životného prostredia ako celku. Osobnostný a sociálny rozvoj

Učebné osnovy školského vzdelávacieho programu – predmet: Hudobná výchova

1. Záhľadvie

Názov predmetu	Hudobná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne(ŠVP), spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	piaty
Škola (názov, adresa)	Základná škola M. Kukučina, 026 01 Dolný Kubín
Názov ŠkVP	Škola úspešného života
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne
Dĺžka štúdia	1 rok
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk
iné	štátna škola

2. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Hudobná výchova je spoločenský, organizovaný, cieľavedomý proces hudobného rozvoja jedinca a je rozhodujúca pri odovzdaní a sprostredkovaní hudby novým generáciám, pričom zohráva dôležitú úlohu aj ako jedna z foriem realizácie tvorivosti každého človeka.

Spoločná úloha predmetov vo vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra je sprostredkovať žiakom národné a svetové kultúrne dedičstvo a takto zvýšiť všeobecnú vzdelanosť národa.

Hudobnosť národa neurčuje niekoľko desiatok vynikajúcich interpretov, ale viacgeneračná vrstva zanietých percipientov hudby. Jedine hudobná výchova na základnej škole pokrýva celú populáciu, preto jej kvalita je mimoriadne dôležitá a chápeme ju aj ako *výchovu človeka*.

Dôraz sa kladie na výchovu hudbou s rešpektovaním výchovy k hudbe. Hudobné prejavy a počúvanie hodnotnej hudby znamená nenahraditeľný prostriedok formovania osobnosti najmä vo sfére jej emocionalizácie. Hudobná výchova umožňuje žiakovi tvorivo si osvojiť hudbu a spoznávať hudobné umenie v kontexte s inými druhmi umenia.

Základnými prostriedkami hudobno-výchovnej práce sú rozmanité hudobné činnosti, ktoré podporujú celkovú hudobnosť žiakov, ich záujem o hudbu, rozvíjanie ich individuálnych schopností, emocionálnej inteligencie, tvorivého myslenia s využitím špecifik národnej, regionálnej a svetovej hudobnej kultúry. Formuje estetický, citový a morálny základ osobnosti žiakov s dôrazom na sebauvedomovanie, sebvýchovu a sebareflexiu, porozumenie a solidaritu pre ochranu prírody, kultúrnych hodnôt Slovenska a vlastného regiónu, toleranciu k iným kultúram a národom. Utvára a rozvíja hudobno-estetické schopnosti, zručnosti, vedomosti, návyky, skúsenosti, názory a vlastné postoje žiakov pri prehlbovaní hudobného zážitku aj na uvedomené vnímanie a na aktívny hudobný prejav. Hudobná výchova posilňuje hodnotovú a vkusovú orientáciu žiakov, rozvíja schopnosť vytvárať a obhajovať svoje hodnoty, no súčasne rešpektovať aj hodnoty iných.

V intenciách tvorivo – humánnej výchovy a vzdelávania je hlavným zámerom hudobnej výchovy *optimálne formovanie osobnosti a efektívne rozvíjanie hudobnosti žiaka tak, aby si aj prostredníctvom komunikácie s hudbou vytvoril svoj progresívny a kreatívny spôsob bytia pre život v 21. storočí*.

Význam hudobnej výchovy a jej miesto v hierarchii vyučovacích predmetov závisí od toho, ako sa vo formovaní osobnosti jedinca uplatňuje hudobno-výchovný proces so svojimi špecifikami a ako prispieje k priblíženiu sa či k dosiahnutiu ideálu človeka tak, ako je definovaný v Konceptii rozvoja výchovy a vzdelávania v SR v projekte Milénium.

Vzájomným pôsobením činnostného, tvorivého a objaviteľského princípu hudobná výchova vytvára predpoklady na poskytovanie zážitkov, radosti, pozitívnych životných podnetov tak, aby sa hudba stala súčasťou života žiakov. Robí tak prostredníctvom tradičných hudobných činností (vokálno-intonačné, inštrumentálne, hudobno-pohybové, /reprodukčné a produkčné/, percepčné činnosti) rozšírených o hudobno-dramatické činnosti. Hudobno-dramatické činnosti chápeme ako integráciu hudobných činností so slovnými, výtvarnými a pohybovými prejavmi, a to prostredníctvom hier, experimentovania, tvorivej dramatiky na báze zážitkového učenia. Pri týchto činnostiach žiaci využívajú skúsenosti, vedomosti a zručnosti z iných vyučovacích predmetov ako aj skúsenosti z riešenia rôznych problémov detského života. V tejto súvislosti pôjde predovšetkým o zážitky z hudby, o participáciu na jej vzniku v podmienkach pre žiaka najprirodzenejších – pri dramatickej hre.

Komplexne poňaté hudobné činnosti vytvárajú podmienky hudobného vzdelania žiakov a obohatia estetickú, morálnu a intelektuálnu stránku ich osobnosti. Treba ich usmerňovať tak, aby prinášali radosť a možnosť seberealizácie.

Tak ako v primárnom vzdelávaní, aj v sekundárnom vzdelávaní dodržíme postup: od hudobných zážitkov k poznatkom a vedomostiam a cez ne k transferu pri vnímaní a interpretovaní nových umeleckých diel.

Hudobno-výchovný proces musí zásadne vychádzať z hudby a smerovať opäť k nej, hudba má byť prameňom zážitkov i vedomostí.

Hudobná edukácia v nižšom strednom vzdelávaní predstavuje kontinuálne, systémové a cieľavedomé pokračovanie hudobnej edukácie primárneho stupňa. Hudobnú edukáciu možno vymedziť troma prvkami:

hudobné umenie – obsah,

hudobné schopnosti (zručnosti, návyky) – cieľ

hudobné činnosti – metóda, prostriedok rozvoja hudobných schopností, pochopenia princípov hudby, realizácia hudobného umenia.

Sekundárnym obsahom predmetu je umenie, estetika, kreativita, sekundárnym cieľom rozvoj kľúčových kompetencií – komplexný rozvoj osobnosti, všeobecných ľudských kvalít. Hudobná výchova v základnej škole je predmetom umelecko-výchovným a činnostným, na nižšom strednom stupni sa rozširuje o kognitívny rozmer – uvedomé prenikanie do štruktúry hudobného diela, hudobno-teoretický a hudobno-historický rozmer, ako konklúzia predchádzajúcej hudobnej činnosti, praktickej hudobnej skúsenosti.

3. Ciele vyučovacieho predmetu

Ciele predmetu možno rozdeliť na špecifické hudobné ciele, špecifické ciele z oblasti umenia, estetiky a kreativity a sekundárne ciele.

Špecifické hudobné ciele:

Žiaci:

- získajú hudobné schopnosti prostredníctvom hudobných činností,
- realizujú hudobné činnosti na základe nadobudnutých hudobných schopností,
- na základe vlastnej skúsenosti si osvoja konkrétne poznatky z oblasti hudobnej teórie a histórie,

Špecifické ciele z oblasti umenia, estetiky a kreativity:

- pochopia podstatu umenia, vytvoria si vzťah k umeniu, majú priamu skúsenosť v oblasti špecifických umeleckých, estetických a psychologických kategórií – emocionálna, prežívanie, zážitok, vnímanie krásy, vlastná tvorivosť (improvizácia, kompozícia), na základe čoho dokážu reflektovať umenie, vnímať krásu, rozpoznať hodnotu, vyjadriť sa prostredníctvom umenia,

Sekundárne ciele:

- nadobudnú (prehĺbia) kľúčové kompetencie prostredníctvom hudobného umenia.

Kognitívne ciele:

a) vzdelávacie

Cieľom je, aby žiaci získali poznatky, vedomosti a zručnosti v procese komunikácie s hudbou.

– na základe získaných vedomostí o hudbe, hudobných skúseností a hudobných zručností nadobudnúť schopnosť získané vedomosti a zručnosti

uplatňovať pri aktívnom vnímaní a obsahovom sprístupňovaní umeleckých diel a pri elementárnej tvorivosti,

– spoznať najvýznamnejších slovenských a svetových hudobných skladateľov jednotlivých štýlových období a ich vybrané diela,

– uvedomiť si svoju národnú identitu, a to na základe osvojenia si umeleckej výpovede hudobných diel (slovenské ľudové a národné piesne,

významné diela slovenskej umeleckej hudby) v kontexte s európskou hudobnou kultúrou, získať úctu k svojej kultúre,

– prostredníctvom hudobných činností získať schopnosť vyjadrovať svoje emócie, vzťahy a postoje, teda komunikovať umeleckými prostriedkami, nadobudnúť schopnosť otvorene prijímať, hodnotiť a vážiť si hudobné diela a hudobné prejavy vlastného národa, iných

národov a etník,

– v kontexte s hudbou dokázať analyzovať, porovnávať a syntetizovať poznatky a podnety z iných predmetov (dejepis, etika, výtvarná, literárna

výchova, zemepis, cudzí jazyk).

b) výchovno – vzdelávacie

- dokázať správne realizovať hudobné prejavy (vokálne, inštrumentálne, pohybové) a integrovať ich pri realizácii hudobno-dramatických činností,
- v intonačnej a sluchovej výchove získané zručnosti vedieť využiť pri svojich hudobných činnostiach,
- na primeranej úrovni dokázať využiť nadobudnuté zručnosti pri vyjadrení svojich myšlienok, pocitov a postojov, a tak prostredníctvom hudby komunikovať s okolitým svetom.
- dokázať bez predsudkov pristupovať k vnímaniu a rozširovaniu umeleckých hodnôt rôznych kultúr,
- vedieť oceniť silu hudby a uvedomiť si jej miesto v zmysluplnom využívaní voľného času.

4. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Úlohou predmetu je rozvíjať kľúčové kompetencie :

- formovať a rozvíjať emocionálny svet žiakov,
- formovať mravné vzťahy žiakov k prostrediu v škole a v rodine, pozitívne vzťahy k prírode, ku všetkým prejavom života,
- vychovať žiakov hrdých na vlastné slovenské kultúrne bohatstvo a históriu, s kladným vzťahom ku kultúrnemu životu spoločnosti a podieľaním sa na ňom,
- vhodne a nenásilne spájať hudbu s prejavmi iných umení s poéziou, výtvarnými dielami, tancom, filmom, videom a modernými komunikačnými technológiami,
- vychovávať vnímavých, aktívnych poslucháčov, tolerantných k iným kultúram a názorom, bez nekritického podliehania módnym vlnám, reklame a subkultúre, ale aj bez predsudkov k nim,
- hudobná výchova sa má podieľať na rozvíjaní osobnostnej, sociálnej, občianskej, komunikačnej kompetencie.

Kompetencie učiť sa

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- dokázať správne realizovať hudobné prejavy (vokálne, inštrumentálne, pohybové) a integrovať ich pri realizácii hudobno-dramatických činností,
- v intonačnej a sluchovej výchove získané zručnosti vedieť využiť pri svojich hudobných činnostiach,
- na primeranej úrovni dokázať využiť nadobudnuté zručnosti pri vyjadrení svojich myšlienok, pocitov a postojov, a tak prostredníctvom hudby komunikovať s okolitým svetom.

Pracovné kompetencie

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- pracovať s učebnicou, nakresliť jednoduchú časovú priamku
- pracovať s notovým zošitom, správne vedieť používať a zapisovať notové písmo
- pracovať s hlasom ako s pracovným nástrojom zaraďovať hudobné osobnosti do jednotlivých období

5. Stratéga vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania		
	Metódy	Postupy	Formy práce
Ako sa nám prihovára hudba	Motivačný rozhovor, demonštračná metóda expozičné metódy (výklad, opis, ukážka, zážitkové učenie) fixačné metódy (napodobňovanie, opakovanie, kooperácia) počúvanie hudby, práca s učebnicou a textom	Sústredenie pozornosti žiakov na cieľ vyučovacej hodiny, navodenie situácie, upozornenie na text v učebnici, využitie prierezových tém, počúvanie zvukovej nahrávky a jej rozbor, výklad učiteľa	Pri preberaní nového učiva budem uplatňovať hodiny základného, motivačného, a expozičného typu. Pri upevňovaní učiva budú hodiny fixačného a aplikačného typu. Žiaci budú vypracovávať úlohy pripravované vzájomne medzi sebou i vyučujúcim
Prostredníctvom hudby spoznáваме svoju hudobnú kultúru a kultúru iných národov	Motivačný rozhovor, demonštračná metóda expozičné metódy (výklad, opis, ukážka, zážitkové učenie) fixačné metódy (napodobňovanie, opakovanie, kooperácia) počúvanie hudby, práca s učebnicou a textom	Sústredenie pozornosti žiakov na cieľ vyučovacej hodiny, navodenie situácie, prečítanie textu piesne v učebnici, rozbor zápisu piesne, počúvanie skladby v podaní učiteľa, nácvik piesne a jej utvrdzovanie	Pri preberaní nového učiva budem uplatňovať hodiny základného, motivačného typu. Pri upevňovaní učiva budú hodiny fixačného a aplikačného typu. Žiaci budú spievať naučené piesne
Hudba spojená s inými druhými	Motivačný rozhovor,	Sústredenie pozornosti žiakov	Pri preberaní nového učiva

umenia	demonštračná metóda, expozičné metódy (výklad, opis, ukážka, zážitkové učenie) fixačné metódy (napodobňovanie, opakovanie, kooperácia) počúvanie hudby, práca s učebnicou a textom	na cieľ vyučovacej hodiny, navodenie situácie, upozornenie na text v učebnici, využitie prierezových tém, počúvanie zvukovej nahrávky a jej rozbor, výklad učiteľa	budem uplatňovať hodiny základného, motivačného typu. Pri upevňovaní učiva budú hodiny fixačného a aplikačného typu. Žiaci budú vypracovávať úlohy pripravované vzájomne medzi sebou i vyučujúcim
--------	--	--	---

6. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Ako sa nám prihovára hudba	Hudobná výchova pre 5. ročník	Tabuľa, učebnica, notový zošit, prehrávač CD, DVD, dataprojektor, notebook	CD nahrávky Projekty Rytmické nástroje	internet, školská knižnica
Prostredníctvom hudby spoznáваме svoju hudobnú kultúru a kultúru iných národov	Hudobná výchova pre 5. ročník	Tabuľa, učebnica, notový zošit, prehrávač CD, DVD, dataprojektor, notebook	CD nahrávky, Portréty hudobných skladateľov	internet, školská knižnica
Hudba spojená s inými druhmi umenia	Hudobná výchova pre 5. ročník	Tabuľa, učebnica, notový zošit, prehrávač CD, DVD, dataprojektor, notebook	CD nahrávky, Projekty, Portréty hudobných skladateľov	internet, školská knižnica

7. Hodnotenie a klasifikácia

Hodnotenie sa pridrižiava nového Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Žiaci musia byť v procese vzdelávania pravidelne hodnotení a majú právo dozvedieť sa výsledok hodnotenia.

Hodnotenie žiakov budeme realizovať klasifikáciou.

Výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka sa v tomto predmete klasifikujú podľa uvedených kritérií v primeranom rozsahu pre príslušný ročník štúdia.

Stupeň 1 (výborný):

Žiak ovláda poznatky stanovené učebnými osnovami (cieľmi) celistvo, presne a úplne. Vie pracovať s učebnicou, notovým zápisom. Samostatne si pripravuje projektové práce z rôznych oblastí hudby.

Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a motorické činnosti. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení úloh. Prejavuje sa u neho samostatnosť a tvorivosť. Uplatňuje medzipredmetové vzťahy s výtvarnou výchovou, literatúrou, dejepisom, občianskou výchovou.

Hudobná teória

- notový zápis
- rôzne rytmické útvary
- elementárna orientácia vo vyjadrovacích prostriedkoch hudby (tempo, rytmus, dynamika, farba, melódia, harmónia)
- základné hudobné formy

Hudobné prejavy

1. spevácky prejav
 - osvojenie si ľudových piesní rôznych funkcií a druhov
 - osvojenie si ukážok populárnej a džezovej hudby
 - čistý spev, rytmicky správny podľa dirigentských gest
 - dynamický spev
2. inštrumentálny prejav
 - hra na jednoduchých rytmických a melodických nástrojoch
3. tanečno-pohybové návyky
 - jednoduché choreografie

- základy spoločenských tancov

4. taktovacie pohyby

Počúvanie hudby

- sústredene počúvať hudobné dielo s cieľom dosiahnuť citový a estetický zážitok
- slovne vyjadrovať svoje pocity, dojmy, zážitky
- na primeranej úrovni prežívať hudobné ukážky a hodnotiť ich
- vnímanie viachlasného spevu a inštrumentálnej hudby
- rozlíšiť a pomenovať spevácke hlasy, hudobné nástroje, inštrumentálne súbory

Dejiny hudby

- poznatky o živote a diele najvýznamnejších skladateľov
- charakteristika hudobného slohu (v populárnej hudbe žánrov)
- vývoj slovenskej hudby po generáciu skladateľov 20.stor.

Stupeň 2 (chválitebný):

Žiak ovláda poznatky stanové učebnými osnovami v podstate celistvo, presne a úplne. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti. Zreteľne sa u neho prejavuje samostatnosť a tvorivosť. Výsledky jeho práce sú kvalitné a spravidla bez podstatných nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý):

Žiak má v celistvosti, presnosti a úplnosti poznatkov v rozsahu stanovenom učebnými osnovami nepodstatné medzery. Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a pri hodnotení pracuje menej samostatne. Jeho myslenie nie je vždy tvorivé. V kvalite výsledkov jeho činnosti sú častejšie nedostatky.

Stupeň 4 (dostatočný):

Žiak má v celistvosti, presnosti a úplnosti poznatkov v rozsahu stanovenom učebnými osnovami závažné medzery. Pri jednotlivých úlohách je nesamostatný. Pri uplatňovaní vedomostí a zručností sa dopúšťa významných chýb, ktoré dokáže s pomocou učiteľa opraviť.

Myslenie nie je tvorivé. V kvalite jeho výsledkov sú závažné nedostatky.

Stupeň 5 (nedostatočný):

Žiak si neosvojil poznatky v rozsahu stanovenom učebnými osnovami celistvo, presne a úplne, má v nich závažné a značné medzery. Len s ťažkosťami dokáže pracovať s učebnicou a notovým materiálom. Pracuje málo samostatne. Pri uplatňovaní vedomostí a zručností sa dopúšťa významných chýb, ktoré nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa. Myslenie nie je tvorivé. Kvalita výsledkov jeho činnosti je na nízkej úrovni.

Oblasť: Umenie a kultúra

Predmet: Hudobná výchova

Ročník: piaty

Počet hodín v ročníku: 1 hodina (ŠVP), spolu 33

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ hovoriť a spievať podľa zásad hlasovej hygieny v súlade so správnym speváckym držaním tela, technikou správneho speváckeho dýchania, zreteľnou artikuláciou s mäkkým hlasovým začiatkom a použitím vhodného hlasového registra,✓ hlasom improvizovať a komponovať: melodizovať krátke texty, otextovať krátke melódie, improvizovať krátke dialógy i monológy recitatívneho charakteru, hlasom tvoriť zvukomaľbu k rôznym príbehom a situáciám,✓ intonovať, rytmizovať, zapisovať a čítať výšku a dĺžku tónu v obmedzených tónových okruhoch,✓ rozoznať elementárne hudobné nástroje podľa ich zvuku, vzhľadu i názvu,✓ technicky správne hrať na elementárnych hudobných nástrojoch,✓ reprodukovať a produkovať hudbu na nástrojoch,	<p>Hlasové činnosti</p> <p>Ľudové piesne, autorské piesne, rytmizované texty, artikulačné cvičenia, dychové a hlasové cvičenia, hry s hlasom pomocné rytmické a intonačné prostriedky</p> <p>cvičenia zamerané na správne držanie tela, dychové cvičenia, artikulačné cvičenia, hlasové cvičenia</p> <p>metricky viazané i metricky neviazané texty a melódie</p> <p>ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku i dĺžku tónov, solmizácia, fonogestika, ručné znaky na vyjadrenie rytmu, grafická notácia, klasická notácia</p> <p>tónové okruhy napr. s-m; l-s-m; l-s-m-d; d'-l-s-m-d; m-r-d; s-f-m-r-d; d'-t-l-s-f-m-r-d; a i..; rytmické slabiky (tá; ti-ti; tá-ja; tá-ja-ja-ja; ti-ri-ti-ri; a i.</p> <p>Inštrumentálne činnosti</p> <p>elementárne hudobné nástroje a zdroje zvuku, ktoré sú k dispozícii:</p> <ul style="list-style-type: none">a) ľudské telo (tlieskanie, plieskanie, dupanie, lúskanie)b) okolité predmety a prírodné materiály vydávajúce zvukc) vlastnoručne zhotovené nástrojed) Orffove nástroje rytmické (chrastidlo/hrkálka/rumba gule, marakas, ozvučné drierka/claves/drevené paličky, drevený blok, rúrový bubienok, drhlo/škrabadlo/reco-reco/guiroe) Orffove nástroje melodické (zvonkohra, xylofón, metalofón, zobcová flauta)f) slovenské ľudové nástroje (napr. píšťalka, píšťalka-dvojačka, fujara, gajdy, korýtkové husličky, citara, cimbal, ozembuch)g) dostupné nástroje iných kultúr (napr. bicie nástroje z Afriky,

<ul style="list-style-type: none"> ✓ vlastnoručne zhotoviť elementárne nástroje a hrať na nich, ✓ počúvať sústredene a pozorne, ✓ vnímať okolité zvuky, opísať ich účinky, ✓ poznať riziká poškodenia sluchu, ✓ vedome počúvať ticho, ✓ z okolitých zvukov komponovať zmysluplné celky, (zvukové koláže), ✓ rozlíšiť základné vyjadrovacie prostriedky hudby, ✓ aktívne počúvať hudbu, rozpoznať emocionálno-výrazový potenciál hudby, ✓ verbalizovať atmosféru (charakter) hudby, ✓ vyjadriť hudbu pohybom, ✓ identifikovať základné estetické kategórie v hudbe, ✓ pohybovo improvizovať, ✓ syntetizovať svoje hudobné schopnosti, zručnosti a vedomosti do dramatického celku ✓ nájsť atraktívnu tému, pripraviť scenár, samostatne tvoriť, alebo vyberať z učiteľovej ponuky hudbu, pohyb, tanec, scénu, kostýmy, rekvizity, ✓ koncentrovane a s porozumením sledovať profesionálne hudobnopohybové predstavenie, opísať ho vlastnými slovami i odbornou terminológiou, diskutovať o ňom 	<p>Južnej Ameriky – kongo, bongo) držanie nástrojov, tvorba tónu skladby iných autorov vlastná elementárna improvizácia a elementárna kompozícia: a) inštrumentálny sprievod k piesni na princípe burdonu b) ostinata, základných harmonických funkcií c) predohra, medzihra, dohra k piesni d) zvukomalebna a scénická hudba jednoduché modely idiofónov, membranfónov, chordofónov, aerofónov a mirlitónov z prírodných i odpadových materiálov, na ktorých možno demonštrovať konštrukčné princípy nástrojov i princípy vzniku zvuku v jednotlivých nástrojových skupinách Aktívne počúvanie hudby: zvuky, šumy, ruchy, hluky, tóny, súzvuky okolitého sveta vyjadrovacie prostriedky hudby: pulz, metrum, rytmus, tempo, melódia, harmónia, agogika, dynamika, farba, hudobná forma skladby slovenských a zahraničných hudobných skladateľov hudba krásna, vznešená, smutná, veselá a ďalšie estetické kategórie blízke životnej skúsenosti žiakov Hudobno-pohybové činnosti kultivovaný pohyb, držanie tela, rytmicky korektné pohyby, pohyby vyjadrujúce emocionálno-výrazové charakteristiky hudby improvizácia pohybová spontánnosť, uvoľnenosť Hudobno-dramatické činnosti Hudobno-dramatické činnosti, tvorivá dramatika materiál s dramatickým potenciálom: hudobno-pohybové hry, básne, príbehy, piesne, inštrumentálne skladby, herecké etudy, krátke sekvencie, dialógy a scény rôzne dramatické žánre, napr. divadlo s hercom, bábkové divadlo, tieňové divadlo, divadlo v maskách návšteva hudobného divadla, opery, operety, muzikálu a pod., alebo sledovanie predstavenia z videozáznamu</p>
---	--

Tematický celok	Cieľ	Obsahový štandard	Výkonový štandard – žiak vie	Počet hodín	Prierezové témy
Ako sa nám prihovára hudba	Zoznámenie sa s výrazovými prostriedkami hudby a ich funkciou	1. Rytmus 2. Melódia 3. Dynamika 4. Tempo a agogika 5. Harmónia 6. Inštrumentácia 7. Hudobné formy	- charakterizovať jednotlivé výrazové prostriedky hudby - vyjadriť názory a pocity z počúvaných vokálnych ukážok - vyjadriť zážitok z počúvania hudby	13	Osobný a sociálny rozvoj Prezentačné zručnosti
Prostredníctvom hudby spoznáваме svoju hudobnú kultúru a kultúru iných národov	Hrdosť na vlastné kultúrne bohatstvo a dedičstvo Poznanie hudby iných národov Sila hudby a jej miesto v zmysluplnom využívaní voľného času	1. Slovensko a jeho hudobná kultúra 2. Hudba susedných národov a krajín Vyšehradskej štvorky	- podľa svojich možností intonačne čisto a rytmicky presne zaspievať ľudové piesne Slovenské i inostranné - hrou na detských nástrojoch vytvoriť jednoduchý sprievod k piesňam	10	Multikultúrna výchova Regionálna výchova
Hudba spojená s inými druhými umenia	Zoznámenie sa hudobnými žánrami	1. Opera 2. Opereta 3. Muzikál 4. Balet	- rozoznať jednotlivé hudobné žánre - vedieť ich charakteristické znaky	10	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Mediálna výchova

Učebné osnovy školského vzdelávacieho programu – predmet: Výtvarná výchova

1. Záhľad

Názov predmetu	výtvarná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	piaty
Škola,(názov ,adresa)	Základná škola M. Kukučina, 026 01 Dolný Kubín
Názov ŠkVP	Škola úspešného života
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne
Dĺžka štúdia	1 rok
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk
iné	štátna škola

2. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vzdelávacie štandard výtvarnej výchovy nepredstavuje iba súhrn katalógov, ktoré stanovujú výkony a obsah vyučovacieho predmetu, ale je to predovšetkým program rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov. Vzdelávacie štandard pozostáva z charakteristiky predmetu a základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Je to ucelený systém výkonov, ktoré sú vyjadrené kognitívne odstupňovanými konkretizovanými cieľmi –učebnými požiadavkami. Tieto základné požiadavky môžu učitelia ešte viac špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších blízkych učebných cieľov, učebných úloh –výtvarných zadaní. K vymedzeným výkonom a priraduje obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Učivo je v ňom štruktúrované podľa jednotlivých tematických celkov. Je to základ vymedzeného učebného obsahu. To však nevyklučuje možnosť učiteľov tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu podľa jednotlivých ročníkov. Vzdelávacie štandard výtvarnej výchovy ako program aktivity žiakov je koncipovaný tak, aby vytváral možnosti na tie kognitívne činnosti žiakov, ktoré operujú s pojmami, akými sú, hľadanie, pátranie, skúmanie, objavovanie, lebo v nich spočíva základný predpoklad poznávania a porozumenia vo výtvarnej výchove. V tomto zmysle nemajú byť žiaci len pasívnymi aktérmi výučby a konzumentmi hotových poznatkov, ktoré si majú zapamätať a následne zreprodukovať.

Výtvarná výchova je predmet, na ktorom žiaci prostredníctvom výtvarných činností spoznávajú Vyjadrovacie prostriedky vizuálnych umení (kresby, maľby, plastiky, fotografie, dizajnu, architektúry, videa a filmu). Všetky ostatné didaktické formy ako používanie učebnice, edukačných materiálov, premietanie filmov a podobne sú len doplnkovými aktivitami (v rámci motivácie alebo následných ukážok, diskusií). Ťažiskom je práca žiakov s výtvarnými materiálmi, technikami a nástrojmi (od ceruzky až po fotoaparát a počítač). Zahŕňa tvorbu od vymyslenia nápadu (čo chcú žiaci vytvoriť), cez nachádzanie formy (ako to vyjadriť), až po realizáciu (schopnosť previesť nápad a formu v materiáli prostredníctvom výtvarnej techniky). Prostredníctvom tohto procesu sa jednak zvyšuje gramotnosť žiakov – schopnosť rozumieť vizuálnym znakom na základe vlastnej skúsenosti, jednak sú uvádzaní do znalosti rôznych foriem súčasnej vizuálnej kultúry i kultúrnej tradície. Žiaci touto formou získavajú dôležité kompetencie porozumenia reklame, filmu a videu, dizajnu, architektúre; fotografiám obrazom objektom, ktoré ich obklopujú a vytvárajú ich „obraz sveta“.

HLAVNÝ CIEĽ PREDMETU

Žiaci sú prostredníctvom aktívnych činností uvádzaní do vizuálnej kultúry a komunikácie – na úrovni poznania i vlastného vyjadrovania.

3. Ciele predmetu

Žiaci

- spoznávajú vyjadrovacie prostriedky vizuálnych umení – výtvarného umenia, fotografie, dizajnu, architektúry, videa a filmu, rozumejú im a získavajú základnú gramotnosť v ich používaní,
- rozvíjajú si pozorovacie schopnosti, schopnosti reagovať na vizuálne podnety a výtvarne ich spracovávať,
- rozvíjajú tvorbu vlastných myšlienkových konceptov a ich formálnu a technickú realizáciu,
- spoznajú a slovne pomenujú (výraz), formu, námet umeleckých diel a svoj zážitok z nich výtvarne interpretujú,
- poznávajú vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce smery moderného a súčasného umenia a historické slohy,
- osvojujú si primerané kultúrne postoje, názory a hodnotové kritériá; cez zážitky aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel sú uvádzaní do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícií a na úrovni aktuálneho myslenia a interpretácie.

4. Výchovno vzdelávacie stratégie

Kľúčové kompetencie pre predmet Výtvarná výchova:

Spôsobilosť riešiť problémy Spôsobilosti sociálne a personálne

Spôsobilosti vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry Spôsobilosti smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti

Spôsobilosť riešiť problémy: Vo vyučovacom predmete výtvarná výchova využívame pre utváranie a rozvíjanie tejto kľúčovej kompetencie výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Žiak musí riešiť komplexné problémy zložené z následných krokov

Zadanie ho núti navrhovať viac riešení a rozhodovať sa pre najoptimálnejšie riešenia

Spôsobilosti sociálne a personálne:

Žiak musí prebrať zodpovednosť za čiastkovú úlohu

Žiak je nabádaný kolektívom presadzovať svoje stanovisko a rešpektovať názory spolužiakov

Spôsobilosti vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry:

Oboznámenia sa s niektorými témami ide naprieč dejinami výtvarného umenia. Žiak nadobudne kritický postoj k dejinám umenia

Kolektív triedy bude vyzývaný reflektovať súčasné prejavy moderného umenia a spracovávať jeho impulzy spôsobilosti smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti:

Žiaci budú nútení hľadať iné riešenia než spolužiaci, aby ukázali svoju osobnosť. Tvorivé postupy, ktoré vždy závisia od schopnosti citlivo vnímať materiál a realitu budú žiakov viesť k strategickému mysleniu, aby dosiahli cieľ.

5.Stratégia vyučovania

Tematický celok	Metódy	Postupy	Formy práce
Výtvarné vyjadrovacie prostriedky	Názorná prezentácia interpretácie výtvarného umenia. Diskusia. Názorná prezentácia pracovných postupov.	Analyticko-syntetický postup	demonštračná problémová
Možnosti zobrazovania videného sveta			
Podnety moderného a súčasného výtvarného umenia			
Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia			
Škola v galérii			
Podnety architektúry			
Podnety fotografie			
Podnety videa a filmu			
Elektronické médiá			

Podnety dizajnu	Názorná prezentácia interpretácie výtvarného umenia. Diskusia. Názorná prezentácia pracovných postupov.	Analyticko- syntetický postup	demonštračná, problémová
Tradície a podnety remesiel			
Synestetické podnety			
Podnety poznávania sveta			

6. Učebné zdroje:

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

1. Čarný, L. a kol.:

Výtvarná výchova v 5. ročník ZŠ (edukačné DVD)

2. príručky k dejinám výtvarného umenia, časopisy o výtvarnom umení, slovníky výtvarných umelcov, biografie ...

3. Larousse: Svetové dejiny umenia

4. Bohumír Mráz: Dejiny výtvarné kultúry I., II., III

5. Little: Ako rozumieť umeniu

6. R. Smith: Encyklopedie výtvarných technik a materiálu

7. C. Deaseová, D. Grint, D. Kennedy: Kurz Kreslení pro každého

8. R. Dickensová: Maľujeme podľa veľkých majstrov

9. obrazové ukážky a ukážky cez diaprojektor, prezentácie Power Pointu

10. prezentácie v programe PC Story

11. internet

7.Hodnotenie a klasifikácia:

V rámci novej koncepcie vyučovania výtvarnej výchovy, ako aj predmetu výchova umením na ZŠ, zavádzame v rámci obsahovej prestavby školstva spôsob hodnotenia a klasifikácie žiaka známkami.

Forma hodnotenia

Ťažiskovou formou hodnotenia je osobný rozhovor so žiakom, v ktorom učiteľ žiakovi poskytne citlivú, veku primeranú, analyticky podloženú spätnú väzbu o rôznych aspektoch jeho činnosti (viď kritériá hodnotenia). Vo vzájomnej komunikácii má žiak možnosť klásť otázky alebo zdôvodniť svoj prístup. Túto formu odporúčame príležitostne kombinovať aj so sebahodnotením žiaka.

Nevyhnutnou formou hodnotenia je aj škálovanie formou známok, porovnateľné so známkovaním, aké sa používa v iných predmetoch vyučovaných na škole. Vo vyšších ročníkoch hodnotíme škálou od 1 do 5.

Nie je nutné známkovať každú prácu a každý výkon žiaka. Je na voľbe učiteľa, ktoré úlohy bude hodnotiť, aby poskytli žiakovi i prostrediu dostatočný obraz o jeho kvalitách a vývoji. Odporúčame však, aby žiak bol hodnotený z úloh v rámci rozličných metodických radov, aby bola vyváženosť výkonu žiaka, nakoľko môžu byť rozdiely vzhľadom na rôznorodosť záujmov a schopnosti žiakov.

Kritéria hodnotenia

Učiteľ má brať ohľad na to, že výtvarný prejav súvisí s fantáziou, sebaпроекciou, záujmami a intímnyim svetom žiaka. Toto hľadisko sa bude prejavovať aj v jeho riešení výtvarných úloh iniciovanými učiteľom. Preto sa pri hodnotení musí vyvarovať paušálnym súdom a šablónovitých kritérií, ktoré by sa mohli necitlivo dotknúť osobnostného zamerania žiaka. Uprednostňujeme osobný, diferencovaný prístup. Predložené kritériá sú orientačné, učiteľovi poskytujú štruktúru analýzy jednotlivých hľadísk uplatniteľných na činnosť žiaka v rámci výtvarnej výchovy. Výsledok výtvarných činností (artefakt) nie je jediným predmetom hodnotenia, ale učiteľ zvažuje všetky nižšie vymenované kritériá.

Výsledok výtvarnej činnosti je síce dôležitý, u žiaka naň vzniká obyčajne citová väzba – spokojnosť dieťaťa s vlastným výkonom, čo ho následne motivuje pre ďalšiu výtvarnú prácu a udržiava jeho záujem o seba vyjadrovanie. Je teda potrebné, aby učiteľ k nemu zaujímal stanovisko. Okrem neho treba hodnotiť, a niekedy aj uprednostniť, proces výtvarných činností, pretože práve v rámci tohto procesu dochádza k formácii osobnosti žiaka a k získavaniu kompetencií – k napĺňaniu cieľov výtvarnej výchovy.

Kritéria hodnotenia sú vypracované v súlade s ročníkovými kompetenciami a je potrebné, aby učiteľ pri hodnotení mal tieto kompetencie a ich dosahovanie na zreteli.

Učiteľ u žiaka hodnotí, primerane veku:

- a) priebeh vytvárania postojov:

- prístup k činnostiam z hľadiska tvorivosti, t.j. uplatnenie vlastných inovatívnych nápadov a vlastného zamerania pri realizácii edukačnej úlohy;
 - otvorenosť voči experimentovaniu, skúšanie iných, svojských riešení;
 - cieľavedomosť riešení;
 - záujem o činnosť v rámci edukačných úloh a prípravy pomôcok;
 - schopnosť spolupracovať;
 - schopnosť zaujímať stanoviská k výsledkom svojej práce a práce spolužiakov;
- b) priebeh získavania zručností a spôsobilostí:
- technické zručnosti (ovládanie požadovaných nástrojov, materiálov a technických operácií);
 - formálne zručnosti (vyjadrovanie sa prostredníctvom výtvarného jazyka);
 - mentálne spôsobilosti na úrovni rozvoja vnímania a prežívania;
 - mentálne spôsobilosti na úrovni rozvoja predstavivosti a fantázie;
 - mentálne spôsobilosti na úrovni myslenia (vlastné témy, koncepcie, návrhy; schopnosť analyzovať a syntetizovať, pomenovať procesy, interpretovať zážitky);
- c) priebeh získavania vedomostí:
- znalosti oblasti vizuálnej kultúry a výtvarného umenia súvisiacich s preberanými edukačnými úlohami;
 - pochopenie výtvarného diela a schopnosť interpretovať ho;
 - znalosť materiálov, techník, médií a procesov ich používania;
- d) schopnosť realizácie výsledného artefaktu.

Orientačný opis naplnenia kritérií vo vzťahu ku škále hodnotenia

Stupeň 1 (výborný):

Žiak je iniciatívny a tvorivý vo výtvarnom vyjadrovaní, uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom a experimentovaniu. Dokáže vyjadriť veku primerané postoje (vkus, názor, spolupráca, individualita) v oblasti vizuálnej kultúry. Ovláda technické, nástrojové, materiálové zručnosti podľa požiadaviek ročníkových kompetencií na vynikajúcej úrovni. Preukazuje veku primerané mentálne spôsobilosti – na úrovni vnímania, prežívania, fantázie a predstavivosti, vytvárania vlastných koncepcií. Dokáže veku primerane pomenúvať a interpretovať svoje zážitky, činnosti a ich výsledky, preukazuje vedomosti z oblasti vizuálnej

kultúry primerané edukačným úlohám (štýly, ťažiskové obdobia, umelci a médiá). Žiak dokáže rešpektovať vlastný tvorivý výsledok a je tolerantný voči tvorivým prejavom, názorom a vkusu iných. Zrealizoval artefakt primerane svojmu veku a schopnostiam, proporcie medzi jednotlivými kritériami zvažuje učiteľ podľa individuálnych daností žiaka.

Stupeň 2 (chválitebný):

Žiak v podstate spĺňa kritériá 1. stupňa, ale je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý.

Stupeň 3 (dobrý):

Žiak realizuje edukačné úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje svoju flexibilitnosť, neosvojuje si nové vyjadrovacie prostriedky, podlieha predsudkom a stereotypom.

Stupeň 4 (dostatočný):

Žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu, s ťažkosťami aplikuje získané zručnosti a poznatky v nových oblastiach.

Stupeň 5 (nedostatočný):

Žiak nespĺňa kritériá, nemá záujem o výtvarné aktivity, neguje vyučovací proces. Neodporúčame používať stupeň nedostatočný v celkovom hodnotení žiaka; v čiastkovom hodnotení len vo výnimočných prípadoch (napr. zámerné negovanie vyučovacieho procesu)

METODICKÉ POKYNY na

hodnotenie a klasifikáciu žiakov so špeciálno-pedagogickými potrebami v bežných základných školách v predmete Výtvarná výchova 5.,6.,7., ročník a Výchova umením 8., 9., ročník

I. Všeobecné zásady hodnotenia a klasifikácie V triedach 5. - 9. ročníka ZŠ, kde sú integrovaní postihnutí žiaci, sa odporúča slovné hodnotenie podľa článku 17, bod 5 Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základných škôl.

2/ Pri hodnotení učebných výsledkov učiteľ rešpektuje psychický a fyzický zdravotný stav žiaka, druh a stupeň postihnutia, ak má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v predmete.

3/ Učiteľ posudzuje učebné výsledky žiaka objektívne a primerane náročne, pričom prihliada aj na jeho vynaložené úsilie, svedomitnosť, individuálne schopnosti, záujmy a na predpoklady jeho ďalšieho vzdelávania po ukončení povinnej školskej dochádzky. Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka kladie dôraz na jeho individuálne schopnosti, ktoré sú základom jeho pracovnej a sociálnej integrácie.

II. Zásady a postup pri hodnotení učebných výsledkov

1/ U postihnutého žiaka, ktorý má výrazné rozdiely vo výkonoch sa pri skúšaní uprednostňuje forma, ktorá je pre neho výhodnejšia a ktorá predstavuje východisko pre hodnotenie jeho učebných výsledkov. Priebežne sa používajú všetky formy skúšania a hodnotenia, rešpektujúc druh a stupeň postihnutia.

2/ Žiakovi s narušenými komunikačnými schopnosťami (chybami a poruchami reči a vývinovými poruchami učenia) a sluchovo postihnutému žiakovi zabezpečí učiteľ pri práci také podmienky, aby neutrpel psychickú ujmu. Učiteľ v konkrétnych prípadoch zväži, či uprednostní písomnú, praktickú alebo ústnu formu odpovede.

3/ Zajakavý žiak môže byť skúšaný a na obsah jeho výpovede môžu byť kladené rovnaké nároky ako u ostatných žiakov. Formálna stránka odpovede sa nehodnotí. Zajakavému žiakovi je potrebné poskytnúť viac času na odpoveď a taktne o tom poučiť spolužiakov.

4/ Pri skúšaní sluchovo alebo zrakovo postihnutého žiaka učiteľ dbá, aby tento správne a jednoznačne porozumel zadaným otázkam a úlohám.

5/ Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka s narušenými komunikačnými schopnosťami a sluchovo postihnutého žiaka sa hodnotia predovšetkým vecné poznatky a praktické zručnosti.

6/ Pri hodnotení učebných výsledkov zrakovo postihnutého žiaka učiteľ uprednostňuje vhodnú formu výsledného artefaktu.

7/ Žiak s vývinovými poruchami učenia (dyslexia, dysgrafia, dysortografia) obmedzujú jeho grafický prejav sa hodnotí známkou s toleranciou.

Nehodnotíme estetickú stránku grafického prejavu.

8/ Žiak zmyslovo postihnutý, s chronickým ochorením, alebo zdravotne oslabený, ktorý sa rýchlo unaví, musí mať možnosť pracovať individuálnym tempom, prípadne krátko relaxovať.

9/ Ak v správaní zdravotne postihnutého žiaka a žiaka s chronickými ochoreniami (napr. diabetes, choroby srdca, onkologické, neurologické ochorenia, porúrazové stavy a pod.) učiteľ pozoruje prejavy (ako napr. impulzivnosť, precitlivenosť, podráždenosť, poruchy pozornosti, únava a pod.), ktoré môžu byť dôsledkom postihnutia alebo chronického ochorenia, toto zohľadňuje pri jeho hodnotení.

10/ Učiteľ primerane dlhé obdobie nehodnotí žiaka s chronickým ochorením, žiaka zdravotne oslabeného, alebo po dlhom ochorení, ak ešte nemohol byť adekvátne pripravený a jeho výkon bol výrazne nižší ako zvyčajne.

11/ U postihnutého žiaka, ktorý plní ciele učebných osnov v predmetoch cudzí jazyk, telesná výchova, výtvarná výchova, hudobná výchova a pracovné vyučovanie v rozsahu primeranom svojim predpokladom, sa jeho učebné výsledky hodnotia s ohľadom na druh a stupeň postihnutia.

Je potrebné, aby učiteľ primerane a s toleranciou hodnotil výtvarné prejavy detí zo sociálne zaostalejšieho prostredia.

Oblasť: Umenie a kultúra

Predmet: Výtvarná výchova

Ročník: piaty

Počet hodín v ročníku: 1 hodina týždenne ,spolu:33hodín

Tematický celok	Výkonový štandard (nahrádza cieľ)	Obsahový štandard	Počet hodín	Prierezové témy
Výtvarné vyjadrovacie prostriedky	použiť výrazové možnosti rôznych kvalít čiar, tvarov, plôch –povrchov, farieb a farebných kombinácií ,usporiadať rôzne prvky do kompozície	pozitív a negatív na ploche –šablóny z obrysového tvaru (figúra, predmet) dynamické zobrazenie pohybu opakovaním obrysového tvaru pozitív a negatív v priestorovom tvare: otláčanie predmetov do mäkkej modelovacej hmoty (figuratívna alebo abstraktná kompozícia) –odlievanie do sadry	4	EV OSR
Možnosti zobrazovania videného sveta	nakresliť približné tvary a proporcie pozorovaných predmetov ,vymodelovať približný tvar videného predmetu .	základné proporcie predmetov analytické pozorovanie predmetov (celok a časti) kreslenie predmetu podľa videnej skutočnosti (základy geometrickej výstavby proporcií); vyjadrenie približného tvaru a modelácie tieňovaním,šrafovaním, lavírovaním modelovanie tvaru predmetu podľa videnej skutočnosti s dôrazom na základy výstavby proporcií (budovaných od geometrických tvarov k približnej modelácii predmetu), viacpohľadovosť plastického tvaru	3	EV MUV OČ a Z
Podnety moderného a súčasného výtvarného umenia	použiť geometrizáciu tvarov (v maľbe, alt. v kresbe zátišia, krajiny alebo portrétu),vytvoriť fantastickú kompozíciu skladaním rozmanitých tvarov, slovne	geometrizácia tvarov predmetov (napr. zátišie) kompozícia (obraz) z takto „rozložených“ predmetov – kubistický princíp fantastické kombinácie tvarov (napr. častí predmetov, ľudských a zvieracích postáv ...) surrealistické umenie kubistické umenie	4	EV OSR MUV

	opísať kubistické dielo, slovne opísať surrealistické dielo	porovnanie zobrazujúceho a nezobrazujúceho (abstraktného) umenia		
Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	pomenovať typické prvky mozaiky, tvorivo použiť (transformovať) princíp mozaiky.	mozaika (z papiera alebo rôznych materiálov) alebo maľba (vlastný motív žiaka, formálna inšpirácia z dejín umenia) umenie neskorej antiky -mozaiky byzantské umenie– ikony uvedenie do dobovej situácie –príbeh umelca neskorej antiky (Byzancie), ranokresťanské umenie	3	MUV OSR FG
Škola v galérii	vymenovať typické znaky vybraných druhov umenia. vymenovať druhy výtvarného umenia.	výtvarná interpretácia vybraného umeleckého diela podľa videnej reprodukcie (alebo diela v galérii) výtvarné dielo (o rozmeroch, autorovi, dobe vzniku, technike, námete) orientácia v galérii (príp. virtuálnej galérii) – vyhľadávanie diel , ich slovná interpretácia možnosti prezentácie umenia: galéria, múzeum, výstava, vernisáž, knihy a časopisy o umení druhy výtvarného prejavu: obraz, socha, grafika, objekt, inštalácia	3	MUV OSR RV
Podnety architektúry	charakterizovať exteriér a interiér v architektúre, výtvarne vyjadriť vlastnú predstavu ľubovoľného architektonického priestoru	odvodzovanie priestoru od postavy človeka a jeho pohybov v ňom –tvorba priestorových modelov odrážajúcich tvar alebo funkciu napr. proporcií postavy, pohybov, polôh tela pri rôznych činnostiach modely „schránok“ na bývanie, na pohyb pre človeka alebo pre živočíchov návrh zariadenia vlastného priestoru (napr. brlôžtek, jaskyňa , hniezdo, nora, detská izba, karavan, trieda, spálňa) exteriér a interiér	3	EV OŽ a Z OSR

Podnety fotografie	<p>poznať základné úkony fotografovania s digitálnym fotoaparátom (záber –rámovanie, približovanie –vzdďalovanie, uloženie fotografie)</p> <p>využiť poznatky o výtvarných vyjadrovacích prostriedkoch pri fotografovaní</p>	<p>základy práce s digitálnym fotoaparátom</p> <p>fotografia (digitálna)</p> <p>hľadanie záberu –výsek (rámovanie) pohľadu na skutočnosť, rôzne výseky rovnakého námetu v hľadáčiku (napr. drobné predmety)</p> <p>rôzne možnosti pohľadu na predmet (motív)-celok a detail</p> <p>hry s približovaním (zoomom)</p> <p>rovnaký námet s rôznou expozíciou</p> <p>režim makro uloženie a základné operácie s fotografiou v počítači</p> <p>vznik fotografie</p>	2	MUV MV
Podnety videa a filmu	<p>poznať základné úkony pri nakrúcaní videa</p>	<p>záber (kompaktný digitálny fotoaparát alebo mobilný telefón, videokamera)</p> <p>veľkosť, kompozícia a dĺžka záberu, uhol pohľadu, osvetlenie, farebné naladenie</p> <p>voľba témy, výber/príprava scény a aktérov, vyjadrenie miesta</p> <p>spájanie záberov a obrazov (sekvencia, statický záber), plynutie času</p> <p>základné pojmy a ich praktické ozrejenie, prostredníctvom výtvarných činností</p> <p>informácie o vzniku filmu (ukážky prvých filmov)</p>	1	MUV EV MEV
Elektronické médiá	<p>vytvoriť jednoduchú animáciu pomocou pečiatok alebo vlastnej kresby, naskenovať vlastnú kresbu (malbu) predmet, alebo časť tela</p>	<p>animácia (digitálne pečiatky, nástroj priesvitka, fázy animácie)</p> <p>pomocou digitálnej pečiatky, vytváranie a úprava fáz animácie,</p> <p>kompozícia v animácii, čas v animácii, uloženie animácie)</p> <p>pohyby a procesy v animovanej kresbe (lineárna</p>	1	MEV TP a PZ

		animovaná kresba, kolorovaná lineárna animovaná kresba) skenovanie a uloženie naskenovaného obrázka nástroje v počítačovom programe		
Podnety dizajnu	vytvoriť jednoduché znaky, slovne opísať významy použitých znakov	zásady tvorby, znaku a značky návrh loga, značky,(pre udalosť, firmu, klub, obec, výrobok), alebo návrh ex libris pre svoje knihy (možnosti zapojenia písmena, ornamentu, geometrického tvaru, vymysleného znaku) alternatívne návrh obalu (škatule) na konkrétny predmet s použitím loga, značky	2	MV MUV OSR EV
Tradície a podnety remesiel	modelovať nádoby podľa vlastného návrhu ,vytvoriť ornamenty s tradičnými prvkami navrhnuť svojské ornamenty	výtvarné reakcie (inšpirácie, interpretácie, kombinácie) na rôzne typy regionálnych ornamentov alebo ornamentov rôznych kultúr aplikácia a aktualizácia navrhnutého ornamentu (napr. na súčasný úžitkový predmet, časť odevu , žiakom vymodelovaný predmet) podnety hrnčiarstva návrh a modelovanie nádoby (príp. novotvaru), z mäkkej modelovacej hmoty použitie rôznych spôsobov povrchovej úpravy (napr. vlys, špagátová technika, vryp) možnosti farebnej úpravy a aplikácie dekoru/ornamentu možnosti odrôtovania tvaru mäkkým drôtom stručná história hrnčiarstva a drotárstva	3	MUV EV RV a TLK FG
Synestetické podnety	vytvoriť svojský zápis hudby	grafická partitúra: zápis hudby (do notovej osnovy alebo do vlastného vymysleného systému) prostredníctvom zobrazovacích znakov, vlastných grafických symbolov, geometrických tvarov, koláže, asambláže z predmetov... (dôraz na význam, tvar znakov, ich farbu, ich umiestnenie) pokús o zvukovú interpretáciu	2	EV MEV
Podnety poznávania sveta	výtvarne zareagovať na témy dejepisu alebo zemepisu	výtvarné hry s problematikou dejepisu a /alebo zemepisu (napr.	2	EV MUV

		mapa/ cestovný poriadok/orientačná schéma svojej biografie –dejepisu svojho života alebo života predkov, symboly pre jednotlivé udalosti; alebo trojrozmerné zobrazenie historickej udalosti –možnosť kolektívnej práce) reflexia dobového dizajnu, módy, dopravných prostriedkov (napr. doby mladosti svojich rodičov, starých rodičov, prastarých rodičov –podľa ukážok)		RV a ĽK FG
--	--	--	--	---------------

V predmete Výtvarná výchova sú začlenené aj prierezové témy:

- Multikultúrna výchova – MUV
- Mediálna výchova – MEV
- Osobnostný a sociálny rozvoj – OSR
- Environmentálna výchova – ENV
- Tvorba projektu a prezentačné zručnosti – TP a PZ
- Ochrana života a zdravia – OŽ a Z
- Regionálna výchova a ľudová kultúra- RV a ĽK
- Finančná gramotnosť- FG

Učebné osnovy školského vzdelávacieho programu – predmet: Telesná výchova

1. Záhlavie

Názov predmetu	telesná výchova
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne(ŠVP), spolu 66 vyučovacích hodín
Ročník	piaty
Škola (názov, adresa)	Základná škola M. Kukučina, 026 01 Dolný Kubín
Názov ŠkVP	Škola úspešného života
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne
Dĺžka štúdia	1 rok
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk
iné	štátna škola

2. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Telesná výchova poskytuje základné informácie o biologických, fyzických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu, čím prispieva k upevňovaniu zdravia, zvyšovaniu telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Poskytuje základné teoretické a praktické telovýchovné vzdelanie z vybraných odvetví telesnej výchovy a športu. Pomáha odstraňovať nedostatky zdravotne oslabeným žiakom. Plní významnú kompenzačnú a motivačnú funkciu, utvára kladný vzťah k pohybovej aktivite, k telesnej výchove a športu. Významne prispieva ku psychickému, morálnemu vývinu žiakov uplatňovaním olympijských ideí v telovýchovnej a športovej činnosti. Napomáha k odhaľovaniu, rozvíjaniu pohybovo nadaných žiakov.

3. Ciele vyučovacieho predmetu

Všeobecný cieľ: Všeobecným cieľom telesnej a športovej výchovy ako vyučovacieho predmetu je umožniť žiakom rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti na primeranej úrovni, osvojovať si, zdokonaľovať a upevňovať pohybové návyky a zručnosti, zvyšovať svoju pohybovú gramotnosť, zvyšovať všeobecnú pohybovú výkonnosť a zdatnosť, prostredníctvom vykonávanej aktivity, telesnej výchovy a športu s ohľadom na ich záujmy, predpoklady a individuálne potreby ako súčasť zdravého životného štýlu a predpokladu schopnosti celoživotnej starostlivosti o vlastné zdravie.

Špecifické ciele:

- vzdelávacie:
 - prejavoval záujem o telesnú výchovu, mal vypestovaný pozitívny vzťah k pravidelne vykonávanej telovýchovnej a športovej činnosti, považoval ju za súčasť svojho spôsobu života, prežíval radosť zo spontánnej i riadenej telovýchovnej činnosti,
 - mal vytvorenú základnú predstavu o význame telesnej výchovy ako predpokladu pre jeho zdravý vývin,
 - mal somatickým, motorickým a psychickým predpokladom zodpovedajúcu úroveň pohybových schopností,
 - mal osvojené pohybové zručnosti z učiva stanoveného učebnými osnovami,
 - poznal obsah základných telovýchovných pojmov,
 - aktívne ovládal terminológiu a pravidlá osvojovaných pohybových činností,
 - poznal účinok (význam) vykonávaných pohybových činností na svoj organizmus a dokázal z nich vytvoriť pohybové režimy pre vlastnú potrebu,
 - bol schopný organizovať a riadiť hry a súťaže v osvojovaných činnostiach,
 - bol schopný hodnotiť výkon spolužiaka i vlastný výkon,
- výchovno – vzdelávacie:
 - vedel vybudovať si schopnosť správneho sebahodnotenia,
 - vedel uplatňovať zásady fair-play – dodržiavať pravidlá,

- bo schopný hodnotiť svoj somatický vývin,
- vedel zásady správnej životosprávy a mal poznatky o negatívnom vplyve fajčenia, alkoholu a drog ,na zdravie i pohybový výkon,
- mal osvojené základné hygienické zásady a návyky a prakticky ich využíval pred, počas i po skončení telovýchovnej činnosti,
- poznal zásady bezpečnosti pri cvičení v rôznych podmienkach a prostredí a dôsledne ich používal v telovýchovnej praxi,
- vedel poskytnúť prvú pomoc pri ľahších úrazoch,
- bol schopný uplatniť v telovýchovnej činnosti poznatky z iných predmetov a opačne,
- prejavoval snahu o účelný a estetický pohybový prejav i estetiku v odievaní,
- prejavoval primeranú rozhodnosť, nebojácnosť, snahu po lepšom výkone, tvorivosť, radosť z víťazstva, ale i schopnosť oceniť súpera a zmieriť sa s prehrou,
- mal tolerantné správanie i pocit zodpovednosti za konanie vo vzťahu k spolužiakom, učiteľom a starším,
- prejavoval uvedomelý aktívny vzťah k životnému prostrediu a k prírode,

4. **Výchovné a vzdelávacie stratégie**

Kompetencie učiť sa:

- využívať znalosti a skúsenosti získané v jednotlivých vzdelávacích oblastiach, v záujme vlastného rozvoja,
- samostatne sa rozvíjať, výsledky porovnať z výsledkami spolužiakov,
- ovládať terminológie, znakmi, termínmi – dávať ich do súvislosti, reagovať na signály, gestá,
- vedieť zdôvodniť potrebu zaradenia pohybových aktivít do svojho denného režimu,
- vedieť zdôvodniť potrebu rozohriatia organizmu a rozcvičenia pre športový výkon ako i prevenciu pred zranením,

Kognitívne kompetencie

- žiak vie vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v dennom režime so zameraním na úlohy ochrany vlastného zdravia,
- žiak používa odbornú terminológiu osvojených pohybových činností a oblastí poznatkov,
- žiak vie zostaviť a používať rozcvičenie pred vykonávaním pohybovej činnosti,
- žiak dodržiava osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností súťažného charakteru,
- žiak vie, ktoré sú základné olympijské idey a riadi sa nimi vo svojom živote,
- žiak vie posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti i telesného rozvoja podľa daných noriem,
- žiak vie poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí,
- žiak dodržiava bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti,
- žiak pozná životné priority a priority v starostlivosti o vlastné zdravie,
- žiak pozná negatívne účinky návykových látok na organizmus,

5. Stratégia vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania		
	Metódy	Postupy	Formy práce

<p>Atletika</p>	<p>Motivačná – motivačné pozorovanie, demonštrácia pohybu,</p> <p>Informačno-receptívna – metóda hovoreného slova,</p> <p>Metódy názorno-demonštračné,</p> <p>Metódy praktické – nácvikové, fixačné (opakovanie, zdokonaľovanie) – spätnoväzobné,</p> <p>Metódy z logického aspektu – analýza, syntéza pohybovej činnosti,</p>	<p>Sústredenie pozornosti žiakov na cieľ, dôsledne uplatňovať prostriedky smerujúce k rozvoju aktivity žiakov,</p>	<p>Striedať všetky didaktické formy: hromadná, skupinová, individuálna,</p>
<p>Športová, rytmická gymnastika</p>	<p>Motivačná – motivačné pozorovanie, demonštrácia pohybu,</p> <p>Informačno-receptívna – metóda hovoreného slova – monologický výklad, opis, rozhovor,</p> <p>Metódy názorno-demonštračné – ukážky, osobný príklad, pozorovanie, porovnávanie, demonštrácia,</p> <p>Metódy praktické – nácvikové (nácvik), fixačné (opakovanie, zdokonaľovanie) – spätnoväzobné,</p>	<p>Sústredenie pozornosti žiakov na cieľ, dôsledne uplatňovať prostriedky smerujúce k rozvoju aktivity žiakov,</p>	<p>Prehlbovať individuálny prístup k žiakom, klásť primerané požiadavky, doplnkové cvičenia</p>

Športové hry	<p>Uplatňovanie prít'azlivých, zábavných, radostných a primerane náročných metód, podporovanie ducha, kooperácie medzi žiakmi,</p> <p>Motivačná</p> <p>Informačno-receptívna – metóda hovoreného slova,</p> <p>Metóda písaného slova a grafického znázornenia – práca s nákresom pohybového úkonu,</p> <p>Metódy názorno-demonštračné, praktické,</p>	<p>Vytvoriť dobrú pracovnú atmosféru bez pracovného napätia, umožniť žiakom citovo prežívať radosť z pohybu,</p>	<p>Účelne využívať vnútornú kvantitatívnu diferenciaciu žiakov,</p> <p>Striedať všetky didaktické formy: hromadná, skupinová, individuálna,</p>
Kondičné cvičenia	<p>Motivačná,</p> <p>Informačno-receptívna – metóda hovoreného slova,</p> <p>Metódy názorno-demonštračné,</p> <p>Metódy praktické,</p>	<p>Uvedomele sa snažiť o zvýšenie vlastnej telesnej kondície a využívanie i v čase mimo vyučovania v spontánnej alebo organizovanej pohybovej aktivite,</p>	<p>Citlivo pristupovať k žiakom pohybovo zaostávajúcim, prehlbovať individuálny prístup k žiakom, klásť na žiakov primerané požiadavky,</p> <p>Hromadná,</p>
Testovanie	<p>Motivačná,</p> <p>Informačno-receptívna –metóda, hovoreného slova,</p> <p>Metódy názorno-demonštračné,</p> <p>Metódy z logického aspektu,</p> <p>Diagnostické metódy,</p> <p>Metódy organizačného aspektu,</p>	<p>Sústredenie pozornosti žiakov na cieľ, vytvoriť dobrú pracovnú atmosféru,</p>	<p>Individuálna práca</p> <p>Hromadná forma</p> <p>Skupinová</p>

<p>Povinný výberový tematický celok – pohybové hry</p>	<p>Motivačná</p> <p>Informačno-receptívna metóda hovoreného slova a grafického znázornenia</p> <p>Metódy názorno-demonštračné</p> <p>Metódy praktické</p> <p>Produktívne metódy -hra,</p>	<p>Vytvoriť dobrú pracovnú atmosféru</p> <p>Umožniť žiakom citovo prežívať radosť z pohybu</p>	<p>Individuálna práca</p> <p>Hromadná forma</p> <p>Skupinová</p>
<p>Povinný výberový tematický celok –</p> <p>Úpoly</p>	<p>Motivačná – motivačné pozorovania, demonštrácia pohybu</p> <p>Informačno-receptívna- metóda hovoreného slova</p> <p>Metódy názorno-demonštračné</p> <p>Metódy praktické -návčikové (návčik), fixačné /opakovanie, zdokonaľovanie/ - spätno-väzbové</p> <p>Produktívne metódy – hra, spolupráca</p> <p>Metódy z logického aspektu - analýza, syntéza pohybovej činnosti</p>	<p>Uvedomele sa snažiť o zvýšenie vlastnej telesnej kondície, vytvoriť dobrú pracovnú atmosféru, sústrediť pozornosť žiakov na cieľ</p>	<p>Skupinová forma</p> <p>Individuálna forma</p>

6. Učebné zdroje: Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Atletika	Kolektív: Didaktika školskej telesnej výchovy, vydalo FTVŠ UK 2001, ISBN 80-968252-5-9	Video, DVD	Medicimbaly, kužele, rebriny, žinenky, prekážky, švihadlo, lano, tyč, stopky, bežecká dráha, náčinie: plné lopty, pásmo na meranie štafetový kolík	Internet ,metodické materiály
Športová, rytmická gymnastika	Kolektív: Didaktika školskej telesnej výchovy, vydalo FTVŠ UK 2001, ISBN 80-968252-5-9	Video, DVD	Lavičky, kruhy, žinenky, švihadlo, hrazda, bradlá, gymnastický pás,	Internet, metodické materiály
Športové hry	Kolektív: Didaktika školskej telesnej výchovy, vydalo FTVŠ UK 2001, ISBN 80-968252-5-9 Pravidlá vybraných športových hier II, Adamčák a kol., 2002 Banská Bystrica Pravidlá vybraných športových hier II, Adamčák – Kollár, 2003 Banská Bystrica	Video, DVD	Lopty, bránky, rozlišovacie vesty, kužele, basketbalové koše,	Internet

Testovanie	Kolektív: Didaktika školskej telesnej výchovy, vydalo FTVŠ UK 2001, ISBN 80-968252-5-9	Video, DVD	osobná váha, meter, stopky, pásmo na meranie, náčinie: plné lopty,	Internet
------------	--	------------	--	----------

7. KLASIFIKÁCIA triedy so športovou prípravou Spôsob klasifikácie – známkami 1, 2 ,3

5 – stupňovú klasifikáciu v triedach so športovou prípravou sme zúžili na trojstupňovú z dôvodu, že vo všetkých triedach sú aktívni športovci, ktorí pravidelne absolvujú tréningový proces a preto u nich nevidíme dôvod klasifikovať ich pohybové schopnosti a výkonnosť známkami 4 a 5.

Klasifikačná stupnica v telesnej výchove pre triedy so športovou prípravou

Stupeň 1 (výborný)

Úroveň všeobecnej pohybovej výkonnosti žiaka a ďalších merateľných výkonov je na vysokej úrovni podľa výkonnostných požiadaviek. Žiak si osvojil hodnotenú pohybovú činnosť tak, že pohybovú činnosť vykonáva technicky správne, účelne a rytmicky.

Správne sa orientuje v priestore, pohyby vykonáva v súlade s hudbou. V pohybovej činnosti preukazuje samostatnosť, v hre je iniciatívny, dodržiava pravidlá športových hier a účelne uplatňuje osvojené herné činnosti jednotlivca. Herné činnosti jednotlivca uplatňuje samostatne pri riešení jednotlivých herných situácií počas zápasov.

Má aktívny vzťah k telovýchovnej , športovej a turistickej činnosti a má záujem o vlastné zdokonaľovanie telesnej zdatnosti. Je aktívny v mimoškolskej pohybovej a športovej činnosti

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak vykonáva pohyb s drobnými chybami v technike, ale účelne, plynulo a rytmicky. Dobre sa orientuje v priestore pri cvičeniach na náradiach a má malé nedostatky vo vyjadrení hudby pohybom. V športových hrách je kolektívny a zriedka porušuje pravidlá

v herných činnostiach jednotlivcov. Žiakove teoretické vedomosti z pravidiel a z metodiky sú v podstate celistvé a presné (s malými chybami) a uplatňuje ich s malou pomocou učiteľa.

Má kladný vzťah k telovýchovnej , športovej a turistickej činnosti vo svojom voľnom čase. Má záujem o vlastné zdokonaľovanie telesnej zdatnosti.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak vykonáva veľkú väčšinu pohybov s väčšími chybami, veľmi slabo zvládol základnú techniku jednotlivých športov a športových disciplín

Výkonnostné požiadavky na klasifikáciu

Tematický celok – atletika

Klasifikácia

všeobecných motorických testov a silových testov

Výkonnostné normy pre klasifikáciu

Tematický celok – športové hry

- 1.Vynikajúco ovláda herné činnosti jednotlivca a pravidlá hier
- 2.Veľmi dobre ovláda herné činnosti jednotlivca a pravidlá hier
3. Slabšie ovláda herné činnosti jednotlivca a pravidlá hier

Tematický celok – športová gymnastika

1. Vynikajúce zvládnutie gymnastických prvkov akrobatike, v preskoku a cvičení na náradiach
2. Zvládnutie gymnastických prvkov v akrobatike, v preskoku a cvičení na náradiach s určitými nedostatkami
3. Slabšie zvládnutie gymnastických prvkov v akrobatike, v preskoku a cvičení na náradiach

telesná výchova – nešportové triedy Spôsob klasifikácie

Tematický celok – atletika

1. Vynikajúci výkon – vynikajúci čas
2. Veľmi dobrý čas – veľmi dobrý výkon
3. Priemerný výkon – priemerný čas
4. Slabý výkon – slabý čas
5. Veľmi slabý výkon – veľmi slabý čas

5. ROČNÍK – ŽIACI					
Známka	1	2	3	4	5
60 m - sek.	10,2	10,8	11,4	11,8	12,5
600 m - min.	2:10,0	2:20,0	2:30,0	2:40,0	3:00,0
1000 m - min.	3:38,0	3:43,0	3:50,0	4:00,0	4:10,0
Kriket - m	33,00	30,00	25,00	20,00	15,00
Diaľka - cm	320	300	280	250	220
5. ROČNÍK – ŽIAČKY					

Známka	1	2	3	4	5
60 m - sek.	10,6	11,1	11,6	12,2	13,0
600 m - min.	2:20,0	2:30,0	2:40,0	2:50,0	3:10,0
Kriket - m	28,00	24,00	20,00	15,00	10,00
Diaľka - cm	300	280	260	230	200

Tematický celok – športové hry

1. Vynikajúce ovládaš herné činnosti a pravidlá hry
2. Veľmi dobre ovládaš herné činnosti a pravidlá hry
3. Pomerne dobre ovládaš herné činnosti a pravidlá hry
4. Slabo ovládaš herné činnosti a pravidlá hry
5. Veľmi slabo ovládaš herné činnosti a pravidlá hry

Tematický celok – športová gymnastika

1. Vynikajúce zvládnutie gymnastických prvkov v akrobatike, v preskoku a cvičení na náradiach
2. Zvládnutie gymnastických prvkov v akrobatike, v preskoku a cvičení na náradiach s určitými nedostatkami
3. Pomerne dobre zvládnutie gymnastických prvkov v akrobatike, v preskoku a cvičení na náradiach
4. Slabé zvládnutie gymnastických prvkov v akrobatike, v preskoku a cvičení na náradiach
5. Veľmi slabo až nezvládnutie gymnastických prvkov v akrobatike, v preskoku a cvičení na náradiach

Všeobecné motorické testy a silové cvičenia

1. Vynikajúca telesná a fyzická zdatnosť
2. Veľmi dobrá telesná a fyzická zdatnosť
3. Priemerná telesná a fyzická zdatnosť
4. Slabá telesná a fyzická zdatnosť
5. Veľmi slabá telesná a fyzická zdatnosť – považuj nad sebou

Výkonnostné normy

5. ROČNÍK – ŽIACI						
Známka		1	2	3	4	5
50 m	- sek.	9,5	10,0	10,5	11,0	12,0
12 min. beh	- m	2000	1850	1700	1400	1200
Aut – 2 kg	- cm	500	450	400	350	250
SM	- cm	165	155	145	135	120
Ľ – S – 1 min.	- počet	40	35	30	25	20
4 x 10 m	- sek.	12,3	13,0	13,5	14,0	15,0
Kľuky	- počet	20	15	12	8	ani jeden
Zhyby	- počet	3	2	1	0	0
Šplh	- sek.	8,0	9,0	10,0	12,0	nevyšplhal sa
5. ROČNÍK – ŽIAČKY						
Známka		1	2	3	4	5
50 m	- sek.	10,0	10,6	11,3	12,0	13,0
12 min. beh	- m	1800	1650	1500	1200	1000
Aut – 2 kg	- cm	450	400	350	300	200
SM	- cm	165	155	145	135	120
Ľ – S – 1 min.	- počet	40	35	30	25	20
4 x 10 m	- sek.	13,0	13,5	14,0	14,5	15,0

Zhyby – výdrž	- sek.	12,0	8,0	5,0	2,0	0,0
Šplh	- sek.	10,0	11,0	12,0	14,0	nevyšplhala sa
50 m	- sek.	8,0	8,5	9,0	9,4	10,0
12 min. beh	- m	2200	2000	1850	1550	1450
Aut – 2 kg	- cm	700	630	570	520	450
SM	- cm	190	180	170	160	150
L – S – 1 min.	- počet	50	45	40	35	30
4 x 10 m	- sek.	10,4	10,7	11,0	11,5	12,0
Kľuky	- počet	35	30	25	12	5
Zhyby	- počet	5	4	2	1	0
Šplh	- sek.	6,0	7,0	8,0	9,5	nevyšplhal sa

Oblasť: Pohyb a zdravie
 Predmet: Telesná výchova
 Ročník: piaty
 Počet hodín v ročníku: 66

Tematický celok	Cieľ	Obsahový štandard	Výkonový štandard – žiak vie	Počet hodín	Prierezové témy
Atletika	Osvojenie si atletickej terminológie, vedieť opísať základnú techniku atletických disciplín. Vedieť vysvetliť a praxi uplatniť zásady hygieny a úrazovej zábrany. Popísať základné pravidlá na takej úrovni, aby sa mohli aktívne podieľať na atletických pretekoch.	1. Osvojovanie a zdokonaľovanie pohybových činností, 2. Zdokonaľovanie a osvojovanie určených pohybových schopností, 3. Základné atletické disciplíny: behy, skoky, vrhy, hody, 4. Všestranný telesný a pohybový rozvoj, 5. Výchova vôľových a morálnych vlastností: bojovnosť, rozhodnosť, sebaovládanie, cieľavedomosť	1. vedieť demonštrovať správnu techniku behu, nízkeho a polovysokého štartu, techniku štafetového behu, skok do diaľky, hod loptičkou. 2. základy odbornej terminológie atletiky, 3. hodnotiť techniku vybraných atletických disciplín, 4. hodnotiť úroveň osvojených poznatkov	16	Osobnostný a sociálny rozvoj, Environmentálna výchova, Ochrana života a zdravia,
Športová, rytmická gymnastika	Základná technika osvojovaných pohybových činností, zacvičiť kontrolné cvičenia a zostavy. Uplatniť zásady úrazovej zábrany a poskytovania dopomoci a záchranu, Zdokonalenie pohybovej kultúry a rozvinutie	Osvojenie základných pohybových štruktúr v akrobacii v preskoku, Všestranne rozvíjajúce a špecifické cvičenia, bez náčinia i s náčiním, Prípravné a imitačné cvičenia pre zvládnutie cvičebných tvarov,	<ul style="list-style-type: none"> • uplatniť optimálnu techniku pri vykonávaní gymnastických polôh, • rozvíť obratnosť, kĺbovú pohyblivosť a elasticitu svalov, statickú a dynamickú silu, • zacvičiť kontrolnú zostavu 	10	Osobnostný a sociálny rozvoj, ochrana života a zdravia,

	pohybových schopností,		<p>v trvaní 90 – 120 sekúnd,</p> <ul style="list-style-type: none"> • disciplinovane vykonávať polohy a pohyby – začatie, priebeh, ukončenie cvičenia, • zorganizovať gymnastické preteky formou programového alebo problémového učiva, 		
Športové hry	<p>Zvyšovať úroveň hernej výkonnosti aby žiaci boli schopní hrať zápasy podľa pravidiel.</p> <p>V zápasoch uplatniť aspoň jeden útočný herný systém a obranu proti nemu, dve až tri herné kombinácie.</p> <p>Základné herné činnosti jednotlivca</p> <p>Poznatky o herných činnostiach, pravidlách, funkciách potrebných na organizáciu zápasov.</p>	<p>Osvojenie si základných poznatkov – terminológia, pravidiel, charakteristika herných činností.</p> <p>Pohybové činnosti – herné systémy, herné kombinácie, herné činnosti jednotlivca.</p> <p>Formovanie sociálnych vzťahov a kladných vlastností osobnosti.</p> <p>Dbáť na úrazovú zábranu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - herný výkon družstva a podiel každého žiaka v ňom - efektívne využitie herných činností - rozvíjať základné pohybové schopnosti - základné pravidlá – ihrisko, lopta, hrací čas - útočné a obranné herné kombinácie 	12	<p>Mediálna výchova</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Dopravná výchova</p> <p>Ochrana života zdravia</p>

Kondičné cvičenia	Rozvoj základných pohybových schopností. Primerané zaťaženie žiakov. Rozvoj kladných vlastností osobnosti. Vytvorenie kladných medziosobnostných vzťahov.	Osvojenie príslušných poznatkov na výchovné pôsobenie. Správna terminológia kondičných cvičení. Uvedomelé správne držanie tela. Zásady zvyšovania funkčnosti pohybového, obehového s dýchacieho systému.	Cvičenia podporujúce správne držanie tela. Zásady správnej techniky švihových a vedených pohybov, kmitov a výdrží. Uplatniť kondičné cvičenia v pohybovej aktivite mimo vyučovania.	8	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
Testovanie	Osvojenie pohybových činností Predviesť správnu techniku testov	Dodržiavanie osvojených pravidiel pri vykonávaní pohybových činností súťažného charakteru Potreba rozohriatia organizmu a rozcvičenia pre športový výkon ako prevenciu pred zranením Dokázať zvíťaziť, ale i prijať prehru v športovom záporení Dodržiavania princípov fair-play	Vedieť správne vykonať techniku predpísaných testov	4	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Dopravná výchova Ochrana života a zdravia

<p>Úpoly</p>	<p>Poznať význam základných športových úpolov a sebaobrany, dodržiavať etiku čestného boja a primeranosť sebaobrany Vedieť použiť základné techniky bojových činností v zmysle sebaobrany Pomôcť druhému v prípade napadnutia</p>	<p>Osvojovanie pravidiel pri vykonávaní pohybových činností súťažného charakteru Posúdenie a diagnostikovanie úrovne svojej pohybovej výkonnosti a telesného rozvoja podľa daných noriem Dokázať zvíťaziť ale i prijať prehru v športovom záporení i v živote poznať kvality súpera Dodržiavať princípy fair-play</p>	<p>Vedieť správne dvíhať nosiť a skladať súpera Vedieť vykonať jednokotúl na obe strany súvislo a technicky správne Dokázať zacvičiť základné predvedené prvky techniky Zacvičiť predvedené cvičenia na rozvoj pohyblivosti a obratnosti na zemi Dokázať zaujať správny postoj a narušiť rovnováhu súpera</p>	<p>7</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Dopravná výchova Ochrana života a zdravia</p>
<p>Pohybové hry</p>	<p>Základné herné činnosti Dodržiavanie bezpečnostných a hygienických požiadaviek pri vykonávaní pohybových činností</p>	<p>Zdôvodňovanie potreby rozohriatia organizmu a rozcvičenia pre športový výkon ako i prevencia pred zranením Dodržiavanie princípov fair-play Vedieť sa právať empaticky a asertívne pri vykonávaní telovýchovných a športových činností ale i v živote</p>	<p>Vedieť plynulo, dostatočne rýchlo, prudko a presne prihrávať Vedieť predviesť prihrávky presné s dostatočným vynaložením sily a švihu Vedieť predviesť technicky správne prihrávky so spoluhráčom, správne zareagovať pri prihrávke, dokázať využiť pravidlá hry</p>	<p>9</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna a dopravná výchova</p>

Učebné osnovy školského vzdelávacieho programu – predmet: Informatika

1.Záhlavie

Názov predmetu	Informatika
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	piaty
Škola (názov, adresa)	Základná škola M. Kukučina, , 026 01 Dolný Kubín
Názov ŠkVP	Škola úspešného života
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne
Dĺžka štúdia	1 rok
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk
iné	štátna škola

2.Charakteristika vyučovacieho predmetu

V predmete informatika sa prelínajú dve zložky. Jedna zložka je zameraná na získanie konkrétnych skúseností a zručností pri práci s počítačom i aplikáciami – na prácu s digitálnymi technológiami. Druhá zložka je zameraná na budovanie základov informatiky. Hlavne na riešenie problémov pomocou počítačov. Prvá zložka tvorí základ informatiky v rámci primárneho vzdelávania a z väčšej časti sa prelína i celým nižším stredným vzdelávaním. Skúsenosti získané praktickou činnosťou v tejto oblasti sú potom dobrým predpokladom pre zvládnutie druhej zložky, ktorá má dominantné postavenie pri výučbe informatiky na strednej škole. Zároveň sa však druhá zložka objavuje už i v primárnom vzdelávaní, aj keď iba vo veľmi jednoduchej forme. Informatika zároveň pripravuje žiakov na to, aby korektne využívali takto nadobudnuté zručnosti a poznatky i v iných predmetoch.

3. Ciele vyučovacieho predmetu

Žiaci

- uvažujú o informáciách a rôznych reprezentáciách, používajú vhodné nástroje na ich spracovanie,
- uvažujú o algoritmoch, hľadajú a nachádzajú algoritmické riešenia problémov, vytvárajú návody, programy podľa daných pravidiel,
- logicky uvažujú, argumentujú, hodnotia, konajú zdôvodnené rozhodnutia,
- poznajú princípy softvéru a hardvéru a využívajú ich pri riešení inforatických problémov,
- komunikujú a spolupracujú prostredníctvom digitálnych technológií,
- získavajú informácie na webe,
- poznajú, ako informatika ovplyvnila spoločnosť,
- rozumejú rizikám na internete, dokážu sa im brániť a riešiť problémy, ktoré sa vyskytnú
- rešpektujú intelektuálne vlastníctvo.

Prierezové témy

ISCED 2:

Osobnostný a sociálny rozvoj, Environmentálna výchova, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova, Finančná gramotnosť (FIG), Čitateľská gramotnosť (CGT), Informačná a digitálna gramotnosť (IDG).

Tematické celky

- Informačná spoločnosť
- Reprezentácie a nástroje
- Komunikácia a spolupráca s webovou stránkou
- Algoritmické riešenie problémov
- Softvér a hardvér

4. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Informačná spoločnosť

Bezpečnosť a riziká (1 h)

Obsahový štandard

Vírus ako škodlivý softvér, dôveryhodnosť získaných informácií, riziká na internete a sociálnych sieťach.

Výkonový štandard

Žiaci diskutujú o rizikách na internete. Aplikujú pravidlá pre zabezpečenie emailu proti neoprávnenému použitiu. Aplikujú pravidlá pre zabezpečenie.

Legálnosť používania (priebežne, bez časovej dotácie)

Obsahový štandard

Autorské právo a jeho vzťah k autorovi, dielu a použitiu, softvér zadarmo a platený softvér. Legálnosť a nelegálnosť používania softvéru a informácií (texty, obrázky, hudba, filmy, ...).

Výkonový štandard

Žiaci diskutujú o dodržiavaní základných princípov autorských práv. Diskutujú, či bolo dielo legálne nadobudnuté, a o tom, ako sa dá ďalej používať. Diskutujú o právnych dôsledkoch nelegálne používaného diela. Diskutujú o právnych dôsledkoch publikovania kriminálneho a nelegálneho obsahu údajov, aplikácií (aj e-mailu) proti neoprávnenému použitiu. Diskutujú o počítačovej kriminalite. Diskutujú o dôveryhodnosti informácií na webe.

Digitálne technológie v spoločnosti (priebežne, bez časovej dotácie)

Obsahový štandard

Informatika ako povolanie, informatika v povolaniach (napr. aj v dizajne a v architektúre, v obchode, vo financiách).

Výkonový štandard

Žiaci diskutujú o vzťahu digitálnych technológií k povolaniam. Diskutujú o digitálnych technológiách v spoločnosti.

Reprezentácie a nástroje

Práca s grafikou (6 h)

Obsahový štandard

Oblasť, animácia, obrázok ako štvorcová mriežka, priehľadnosť, obrázok v rastru, animácia ako postupnosť obrázkov, dĺžka trvania (dĺžka zobrazenia obrázkov na obrazovke). Kreslenie základných geometrických tvarov, používanie nástrojov na kreslenie, otáčanie, preklápanie a zmena veľkosti oblasti, zmena veľkosti papiera, spustenie a zastavenie animácie, krokovanie a prepínanie sa medzi obrázkami animácie, kreslenie obrázkov animácie, zmena poradia, vloženie a odstránenie obrázka z animácie.

Výkonový štandard

Žiaci používajú konkrétne nástroje na tvorbu a úpravu obrázkov a animácií. Hľadajú, odhaľujú a opravujú chyby pri úprave obrázkov aj animácií, kombinujú rôzne typy zdrojov. Skúmajú nové nástroje v konkrétnom editore.

Práca s textom (8 h)

Obsahový štandard

Schránka, odrážky a číslovanie, tabuľka. Slovo ako skupina písmen, veta ako skupina slov. odsek ako skupina viet, medzery a oddeľovače, obrázkov a text, formátovanie textu, písmo – typ, veľkosť, hrúbka a farba písma (t.j. zvyraznenia), zarovnanie odseku, obrázkov ako súčasť textu, skryté značky ako súčasť textového dokumentu, vplyv skrytých znakov na štruktúru aj výsledný vzhľad textu, znaky ako písmená, číslice, špeciálne znaky a symboly, text a hypertext (napr. na internete, v encyklopédii). Presúvanie, kopírovanie a vkladanie textu, vkladanie obrázkov zo súboru, kontrola pravopisu.

Výkonový štandard

Žiaci používajú konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu textu.

Volia vhodný nástroj na prácu s textom. Používajú nástroje na vyhľadanie a nahradenie textu. Posudzujú vplyv formátovaných nástrojov a skrytých znakov na výsledný text operácie s textom. Skúmajú nové nástroje v konkrétnom editore.

Komunikácia a spolupráca

Práca s webovou stránkou (2 h)

Obsahový štandard

Internet, história, princíp fungovania, využitie internetu v rôznych oblastiach života, web, webová adresa – link, IP adresa, browser – prehliadač, webové prehliadače, sociálna sieť, zabezpečené stránky, vyhľadávače, katalógy, encyklopédie.

Výkonový štandard

Zjednodušene vysvetliť princíp fungovania internetu. Vymenovať oblasti využitia internetu. Orientovať sa v základnej internetovej terminológii. Poznať stránku školy, stránku mesta, vymenovať rôzne webové prehliadače. Poznať význam adresného riadka. Nastaviť veľkosť zobrazovaného textu, nastaviť domovskú stránku. Uložiť stránku ako obľúbenú. Vymazať stránku zo zoznamu.

Vyhľadávanie na webe (2 h)

Obsahový štandard

Vyhľadávač, vyhľadávanie textov, stránok, obrázkov, videa, vyhľadávanie v mapách na internete.

Výkonový štandard

Žiak dokáže diskutovať o výsledkoch vyhľadávania (či spĺňajú naše očakávania), posúdiť správnosť vyhladaných informácií (výstup vyhľadávania), vyhľadať a získať textovú a grafickú informáciu podľa zadanej frázy na webe, získať z konkrétneho zdroja požadované výstupy, prostredníctvom prvej zadanej inštrukcie, vyhľadať rôzne typy informácií na webe.

Práca s nástrojmi na komunikáciu (3 h)

Obsahový štandard

Elektronická pošta, vytvorenie vlastnej e-mailovej schránky, posielanie pošty viacerým naraz, kópia, slepá kópia, e-mali s prílohou, spam, hoax, vytváranie adresárov.

Výkonový štandard

Poznať využitie elektronickej pošty. Orientovať sa v pojmoch adresát, odosielateľ, predmet, telo e-mailu. Napísať jednoduchý mail. Uložiť adresátov do adresára. Triediť adresátov do rôznych podadresárov, orientovať sa v priečinkoch (prijatá pošta, pošta na odoslanie, odoslaná pošta, vymazaná pošta. Poslať e-mail, viacerým adresátom naraz ako kópiu (Cc) aj ako slepú kópiu (Bcc). Poslať mail s jednou prílohou aj s viacerými prílohami.

Algoritmické riešenie problémov (6 h)

Jazyk na zápis riešenia (1 h)

Postupnosť príkazov (2 h)

Interpretácia zápisu riešenia (1 h)

Hľadanie a opravovanie chýb (2 h)

Obsahový štandard

Programovací jazyk. Krokovanie, sekvencia, opakovanie, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia, zostavovanie programu v jazyku na zápis algoritmov, spustenie programu.

Výkonový štandard

Uvažovať o obmedzeniach, ktoré súvisia s riešením úlohy, identifikovať opakujúce sa vzory, uvažovať o hraničných prípadoch (na úrovni cyklov), rozhodnúť o pravdivosti/ nepravdivosti tvrdenia, výroku, popísať vzťahy medzi informáciami vlastnými slovami, uvažovať o rôznych tvrdeniach, uvádzať kontra príklad, v ktorom niečo neplatí, nefunguje. Použiť jazyk na popis riešenia problému – aplikovať pravidlá, konštrukcie jazyka.

Softvér a hardvér (2 h)

Práca so súbormi a priečinkami (1 h)

Obsahový štandard

Súbor, priečinok, obsah súboru, typy súborov pre rôzne typy informácií (súbor s obrázkom, súbor s textom, súbor s tabuľkou), odpadkový kôš. Vytvorenie a ukladanie dokumentov.

Výkonový štandard

Žiak dokáže ukladať produkt do súboru, otvoriť rozpracovaný produkt zo súboru, orientovať sa v konkrétnej štruktúre priečinkov. Použiť nástroj na manipuláciu so súbormi a priečinkami, presúvať, mazať, premenúvať súbory.

Práca v operačnom systéme (1 h)

Obsahový štandard

Schránka ako miesto na krátkodobé uchovanie alebo prenášanie údajov. Používanie vzdelávacieho softvéru, práca s digitálnou učebnicou a encyklopédiou.

Výkonový štandard

Žiak dokáže použiť rôzny aplikačný softvér, ktorý je primeraný veku.

5.Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy a postupy	Formy práce
Informačná spoločnosť	Rozhovor, prednáška, demonštrácia, práca s portálom	Vyučovacia hodina v učebni IKT, frontálna výučba, skupinová práca, práca s knihou a počítačom individuálna práca, diskusia
Reprezentácia a nástroje	Znázornenie, analógie výkladu, problémové vyučovanie, frontálna, experimentovanie, indukčná metóda, individuálna práca	Znázornenie, analógie výkladu, problémové vyučovanie, frontálna, experimentovanie, indukčná metóda, individuálna práca žiakov
Komunikácia a spolupráca	Výklad, rozhovor, priebežná demonštrácia postupov učiteľom cez dataprojektor, riešenie úloh	Frontálna práca v učebni informatiky, individuálna práca pri registrácii, prijímaní a posielaní správ, praktická činnosť

Softvér a hardvér	Rozhovor, výklad učiteľa, samostatná práca žiakov s pracovným listom, ústna žiacka prezentácia	Frontálna výučba, demonštrácia postupov učiteľom cez dataprojektor, interaktívnu tabuľu
Algoritmické riešenie problémov	Výklad, rozhovor, priebežná demonštrácia postupov učiteľom cez dataprojektor, riešenie úloh	Frontálna výučba, demonštrácia postupov učiteľom cez dataprojektor, interaktívnu tabuľu

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Informačná spoločnosť	Tvorivá informatika Informatika - učebné texty Informácie okolo nás – prac. zošit	dataprojektor, PC	www.bezpecnenainternete.sk www.infovek.sk , www.zborovna.sk
Reprezentácia a nástroje	Tvorivá informatika Logomotion Informatika - učebné texty	PC, dataprojektor, výukové CD s pracovnými súbormi	Pracovné listy Windows MS –WORD, odborné časopisy PC RRVUE, DiGi REVUE
Komunikácia a spolupráca	Tvorivá informatika Informatika - učebné texty – prac. zošit	PC, dataprojektor, výukové CD s pracovnými súbormi	Pracovné listy Windows MS –WORD, odborné časopisy PC RRVUE, DiGi REVUE
Softvér a hardvér	Informatika - učebné texty Tvorivá informatika Pracovný zošit	dataprojektor, PC	www.bezpecnenainternete.sk www.infovek.sk www.zborovna.sk

Algoritmické riešenie problémov	Informatika - učebné texty Tvorivá informatika Pracovný zošit	PC, dataprojektor, výukové CD s pracovnými súbormi	www.bezpecnenainternete.sk www.infovek.sk www.zborovna.sk
---------------------------------	---	--	--

6.Hodnotenie a klasifikácia

Hodnotenie sa pridržiaava nového Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Žiaci musia byť v procese vzdelávania pravidelne hodnotení a majú právo dozvedieť sa výsledok hodnotenia.

Hodnotenie žiakov budeme realizovať klasifikáciou.

Hodnotenie a klasifikácia preukázaného výkonu žiaka v príslušnom predmete nemôžu byť znížená na základe správania žiaka.

Klasifikácia predmetu informatika

Pri klasifikácii výsledkov v informatike sa v súlade s požiadavkami vzdelávacích štandardov hodnotí:

- schopnosť žiaka posudzovať správnosť použitých postupov a v prípade potreby aj nástrojov informačných a komunikačných technológií pri riešení rôznych úloh, schopnosť argumentovať a diskutovať o kvalite a efektívnosti rôznych postupov,
- schopnosť správne navrhnuť postup riešenia danej úlohy poskladaním z menších úloh, zovšeobecňovaním iných postupov, analógiou, modifikáciou, kontrolou správnosti riešenia, nachádzaním a opravou chýb,
- schopnosť porovnávať rôzne postupy a princípy, analyzovať ich, hľadať vzťahy,
- schopnosť riešiť konkrétne situácie pomocou známych postupov a metód, demonštrovať použitie princípov a pravidiel na riešenie úloh, na vyhľadávanie a usporiadanie informácií, prezentovať informácie a poznatky,
- porozumenie požadovaných pojmov, princípov a zručností, schopnosť ich vysvetliť, ilustrovať, zdôvodniť, uviesť príklad, interpretovať, prezentovať najmä pomocou zodpovedajúcich nástrojov informačných a komunikačných technológií,
- schopnosť riešiť úlohy a prezentovať informácie samostatne ale aj v skupine žiakov.

V predmete informatika učiteľ nehodnotí postoje žiaka, ale úroveň jeho znalostí. Postoje u žiaka je dôležité formovať, je dôležité o nich slobodne diskutovať a preto sa nemôžu premietnuť do celkovej klasifikácie.

V predmete informatika treba u žiakov rozvíjať aj ich schopnosti kooperácie a komunikácie. Žiaci sa majú pri riešení zadania naučiť spolupracovať v skupine, majú zostaviť plán práce, špecifikovať rozdelenie úlohy na menšie problémy, distribuovať ich v skupine, vysvetliť problém ďalšiemu žiakovi, riešiť menšie problémy, zhromaždiť výsledky, zostaviť ich do celkového riešenia, verejne so skupinou o ňom referovať a pod.

Výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka sa v informatike klasifikujú podľa uvedených kritérií v primeranom rozsahu pre príslušný ročník.

Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak vie analyzovať zadané úlohy a problémové úlohy a samostatne navrhnúť primeraný postup na ich riešenie, v prípade potreby aj prostriedkami informačných a komunikačných technológií. Vie zhodnotiť a porovnať kvalitu rôznych postupov riešenia problémov a diskutovať o správnosti, kvalite a efektívnosti daných riešení. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení aj náročnejších úloh. Dokáže posudzovať, porovnávať a vyhodnotiť informácie a nástroje na ich spracovanie. Myslí logicky správne a dokáže jasne interpretovať nadobudnuté vedomosti. Jeho ústny aj písomný prejav je pohotový s bohatou slovnou zásobou. Svoje znalosti a zručnosti vie prezentovať samostatne. Grafický prejav je spravidla estetický a zrozumiteľný.

Stupeň 2 – chválitebný sa žiak klasifikuje, ak vie analyzovať zadania a problémové úlohy a samostatne navrhnúť primeraný postup na ich riešenie, v prípade potreby aj prostriedkami informačných a komunikačných technológií. Vie zhodnotiť a porovnať kvalitu rôznych postupov riešenia problémov. Samostatne uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení úloh, dokáže analyzovať a syntetizovať nadobudnuté vedomosti. Dokáže prevažne samostatne vyhodnotiť informácie a nástroje na ich spracovanie. Myslí logicky správne a dokáže interpretovať nadobudnuté vedomosti. Svoje znalosti a zručnosti vie prezentovať na dobrej úrovni. Grafický prejav je spravidla estetický a jasný.

Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak vie zadania riešiť pomocou známych postupov a metód. S pomocou učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení úloh, dokáže spracovať, upraviť a zaznamenať, zistiť informácie. Dokáže s pomocou interpretovať nadobudnuté vedomosti. Jeho ústny aj písomný prejav je správny a výstižný s bežnou slovnou zásobou. Grafický prejav je priemerne estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné. Svoje znalosti a zručnosti vie prezentovať na priemernej úrovni.

Stupňom 4 – dostatočný sa žiak klasifikuje, ak žiak ovláda základné pojmy a vie predviesť jednoduché zručnosti. Postupom riešenia zadania rozumie len čiastočne. S pomocou učiteľa vie zistiť a zaznamenať základné informácie a vyriešiť väčšinu jednoduchých zadaní. Vyjadruje sa jednoducho. Jeho ústny aj písomný prejav má v správnosti, presnosti a výstižnosti nízku úroveň. Výsledky jeho činnosti a jeho grafický prejav sú podpriemerné. Svoje znalosti a zručnosti vie vysvetliť a prezentovať na podpriemernej úrovni.

Stupňom 5 – nedostatočný sa žiak klasifikuje, ak žiak nie je schopný riešiť zadania a úlohy. V predmete informatika nemá ani základné zručnosti z práce s informačnými a komunikačnými technológiami, nerozumie princípom fungovania týchto technológií. Žiak si osvojil len veľmi nízku úroveň štandardu. Nedokáže samostatne získať a zaznamenať základné informácie. Dokáže riešiť len najjednoduchšie úlohy. Osvojené vedomosti a zručnosti nestačia na to, aby ich žiak dokázal využívať ani s pomocou učiteľa.

Pri priebežnej i súhrnnej klasifikácii sa uplatňuje primeraná náročnosť a pedagogický takt voči žiakovi. Jeho výkony sa hodnotia komplexne, berie sa do úvahy vynaložené úsilie žiaka, rešpektujú sa jeho ľudské práva. Hodnotenie je spätnou väzbou, motivačným a výchovným prostriedkom, a zároveň prostriedkom pozitívneho podporovania zdravého sebavedomia žiaka.

Výsledná klasifikácia v predmete informatika zahŕňa nasledovné formy a metódy overovania požiadaviek na vedomosti a zručnosti žiakov:

- a) písomné – testy, previerky, referáty;
- b) praktické – projekty, domáce úlohy, praktické cvičenia;
- c) ústne – ústne prezentovanie osvojených poznatkov, pri ktorom sa kladie dôraz nielen na kvalitu osvojenia, ale aj na spôsob ich prezentácie v logických súvislostiach a ich aplikáciu v praktických súvislostiach.

Vo výslednej klasifikácii sa odzrkadľuje:

- a) sumatívne (súhrnné) hodnotenie, ktoré sa odvíja od základného učiva definovaného v obsahovom a výkonovom štandarde; výsledná klasifikácia závisí od miery jeho zvládnutia;
- b) hodnotenie projektov a praktických cvičení, ktoré preverujú schopnosť žiaka uplatňovať získané vedomosti a zručnosti pri riešení konkrétnych úloh.
- c) reprezentácia školy na konferenciách a podobných akciách, účasť v súťažiach v rámci daného predmetu, tieto aktivity žiaka v predmete môžu výslednú klasifikáciu zlepšiť

Pri projektoch sa hodnotí:

- odborná úroveň;
- kvalita výstupu, grafická úroveň;
- úroveň obhajoby;
- využitie dostupných zdrojov – internet, odborná literatúra;
- vypracovanie protokolu na požadovanej úrovni.

Vyučujúci M - F – I jednotlivé úlohy bodovo hodnotí a pri určovaní známky sa riadi priloženou bodovou tabuľkou alebo hodnotí percentuálne nasledovne:

výborný	100 % - 90 %
chválitebný	89 % - 75 %
dobry	74 % - 50 %
dostatočný	49 % - 30 %
nedostatočný ...	29 % - 0 %

Predmet: Informatika

Ročník: piaty

Počet hodín v ročníku: 1 hod. týždenne/ 33 hod. ročne

Tematický celok	Výkonový štandard	Obsahový štandard	Počet hodín	Prierezové témy
------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------	------------------------

<p>Informačná spoločnosť</p> <p>Bezpečnosť a riziká</p> <p>Legálnosť používania (priebežne, bez časovej dotácie)</p> <p>Digitálne technológie v spoločnosti (priebežne, bez časovej dotácie)</p>	<p>Žiak dokáže: diskutovať o rizikách na internete, aplikovať pravidlá pre zabezpečenie údajov, (aj e-mailu) proti neoprávnenému použitiu, pravidlá pre zabezpečenie,</p> <p>- diskutovať o dodržiavaní autorských práv, - či bolo dielo legálne nadobudnuté, o právnych dôsledkoch nelegálne používaného diela, o počítačovej kriminalite, o dôveryhodnosti informácií na webe.</p> <p>Žiaci diskutujú o vzťahu digitálnych technológií k povolaniam, o digit. technológiách v spoločnosti.</p>	<p>Vírus ako škodlivý softvér, dôveryhodnosť získaných informácií, riziká na internete, činnosť hekerov.</p> <p>Autorské právo a jeho vzťah k autorovi, dielu a použitiu, softvér zadarmo a platený softvér, legálnosť a nelegálnosť používania softvéru a informácií (texty, obrázky, hudba, filmy, ...).</p> <p>Informatika ako povolanie, informatika v povolaniach (napr. aj v dizajne a v architektúre, v obchode, vo financiách).</p>	<p>ŠVP 1 h</p>	<p>Výchova k bezpečnému správaniu</p> <p>Výchova k bezpečnosti a ochrane zdravia</p> <p>Mediálna výchova</p> <p>IDG</p>
--	--	---	--------------------	---

<p>Reprezentácia a nástroje - práca s grafikou</p>	<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - použiť konkrétne nástroje na tvorbu a úpravu obrázkov a animácií, - hľadať, odhaľovať a opravujú chyby pri úprave obrázkov aj animácií - kombinovať rôzne typy zdrojov, skúmať nové nástroje v konkrétnom editore. 	<p>Oblasť, animácia, obrázok ako štvorcová mriežka, priehľadnosť, obrázok v rastru, animácia ako postupnosť obrázkov, dĺžka trvania (dĺžka zobrazenia obrázkov na obrazovke). Kreslenie základných geometrických tvarov, používanie nástrojov na kreslenie, otáčanie, preklápanie a zmena veľkosti oblasti, zmena veľkosti papiera, spustenie a zastavenie animácie, krokovanie a prepínanie sa medzi obrázkami animácie, kreslenie obrázkov animácie, zmena poradia, vloženie a odstránenie obrázka z animácie.</p>	<p>ŠVP 6 h</p>	<p>OSR Estetická výchova</p>
--	--	--	--------------------	---------------------------------------

<p>Reprezentácia a nástroje - práca s textom</p>	<p>Žiak vie/ dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu textu, - volí vhodný nástroj na prácu s textom, - vie použiť nástroje na vyhľadanie a nahradenie textu, - posudzovať vplyv formátovaných nástrojov a skrytých znakov na výsledný text operácie s textom, - skúmať nové nástroje v konkrétnom editore. 	<p>Schránka, odrážky a číslovanie, tabuľka. Slovo ako skupina písmen, veta ako skupina slov, odsek ako skupina viet, medzery a oddeľovače, obrázkov a text, formátovanie textu, písmo – typ, veľkosť, hrúbka a farba písma (t.j. zvýraznenia), zarovnanie odseku, obrázkov ako súčasť textu, skryté značky ako súčasť textového dokumentu, vplyv skrytých znakov na štruktúru aj výsledný vzhľad textu, znaky ako písmená, číslice, špeciálne znaky a symboly, text a hypertext (napr. na internete, v encyklopédii). Presúvanie, kopírovanie a vkladanie textu, vkladanie obrázkov zo súboru, kontrola pravopisu.</p>	<p>ŠVP 8 h</p>	<p>IDG Medzipredmetové vzťahy – pravopis SJL ČTG</p>
--	---	--	--------------------	--

<p>Komunikácia a spolupráca - práca s nástrojmi na komunikáciu</p>	<p>Žiak dokáže/ vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná využitie elektronickej pošty, - orientovať sa v pojmoch adresát, odosielateľ, predmet, - telo e-mailu, - zostaviť a poslať správu danému príjemcovi prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja, - hľadať a zobrazit' prijatú správu od konkrétneho odosielateľa a prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja, - pripojiť prílohu správy, zobrazit' prijatú prílohu prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja, - zhodnotiť správnosť e-mailovej adresy. 	<p>Elektronická pošta, vytvorenie vlastnej e-mailovej schránky, posielanie pošty, kópia, slepá kópia príloha, adresár, dodržiavanie etikety, preposlanie e-mailu, priloženie prílohy, priloženie viacerých príloh, odoslanie e-mailu viacerým adresátom naraz.</p>	<p>ŠVP 3 h</p>	<p>OSR IDG Výchova k bezpečnému správaniu Výchova k bezpečnosti a ochrane zdravia</p>
--	---	---	--------------------	--

<p>Komunikácia a spolupráca - práca s webovou stránkou</p>	<p>Žiak vie/ dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zjednodušene vysvetliť princíp fungovania internetu, - vymenovať oblasti využitia internetu, - orientovať sa v základnej internetovej terminológii, - poznať stránku školy, stránku mesta, - vymenovať rôzne webové prehliadače, poznať význam adresného riadka, - nastaviť veľkosť zobrazovaného textu, - nastaviť domovskú stránku, uložiť stránku ako obľúbenú, vymazať stránku zo zoznamu. 	<p>Internet, história, princíp fungovania, využitie internetu v rôznych oblastiach života,</p> <p>web, webová adresa – link, IP adresa,</p> <p>browser – prehliadač, webové prehliadače,</p> <p>sociálna sieť,</p> <p>zabezpečené stránky,</p> <p>vyhľadávače,</p> <p>katalógy,</p> <p>encyklopédie.</p>	<p>ŠVP 2 h</p>	<p>OSR</p> <p>Výchova k bezpečnému správaniu</p> <p>Výchova k bezpečnosti a ochrane zdravia</p>
--	---	--	--------------------	---

<p>Komunikácia a spolupráca - vyhľadávanie na webe</p>	<p>Žiak dokáže/ vie: diskutovať o výsledkoch vyhľadávania (či spĺňajú naše očakávania),</p> <p>posúdiť správnosť vyhladaných informácií (výstup vyhľadávania),</p> <p>vyhľadať a získať textovú a grafickú informáciu podľa zadanej frázy na webe,</p> <p>získať z konkrétneho zdroja požadované výstupy, prostredníctvom prsne zadaných inštrukcií, vyhľadať rôzne typy informácií na webe.</p>	<p>Vyhľadávač, vyhľadávanie :</p> <ul style="list-style-type: none"> - textov, - stránok, - obrázkov, - videa, - vyhľadávanie v mapách na internete. 	<p>ŠVP 2 h</p>	<p>Výchova k bezpečnému správaniu</p> <p>Výchova k bezpečnosti a ochrane zdravia</p> <p>ČIG</p>
--	--	---	--------------------	---

<p>Algoritmické riešenie problémov</p> <p>Jazyk na zápis riešenia (1h)</p> <p>Postupnosť príkazov (2 h)</p> <p>Interpretácia zápisu riešenia (1 h)</p> <p>Hľadanie a opravovanie chýb (2 h)</p>	<p>Žiak dokáže/ vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - diskutovať o obmedzeniach, ktoré súvisia s riešením úlohy, - identifikovať opakujúce sa vzory, uvažovať o hraničných prípadoch (na úrovni cyklov), - rozhodnúť o pravdivosti/ nepravdivosti tvrdenia, výroku, - popísať vzťahy medzi informáciami vlastnými slovami, - uvažovať o rôznych tvrdeniach, - uvádzať kontra príklad, v ktorom niečo neplatí, nefunguje, - použiť jazyk na popis riešenia problému , - aplikovať pravidlá, konštrukcie jazyka. 	<p>Programovací jazyk.</p> <p>Krokovanie,</p> <p>sekvencia,</p> <p>opakovanie,</p> <p>rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia,</p> <p>zostavovanie programu v jazyku na zápis</p> <p>algoritmov,</p> <p>spustenie programu.</p>	<p>ŠVP 9h</p>	<p>IDG OSR</p>
---	--	---	-------------------	--------------------

Softvér a hardvér – práca so súbormi a priečinkami	<p>Žiak dokáže/vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukladať produkt do súboru, - otvoriť rozpracovaný produkt zo súboru, - orientovať sa v konkrétnej štruktúre priečinkov, - použiť nástroj na manipuláciu so súbormi a priečinkami, - presúvať, - mazať, - premenúvať súbory. 	Súbor, priečinok, obsah súboru, typy súborov pre rôzne typy informácií (súbor s obrázkom, súbor s textom, súbor s tabuľkou), odpadkový kôš. Vytvorenie a ukladanie dokumentov.	ŠVP 1 h	<p>Výchova k bezpečnému správaniu</p> <p>Výchova k bezpečnosti a ochrane zdravia</p>
Softvér a hardvér – práca v operačnom systéme	Žiak dokáže použiť rôzny aplikačný softvér, ktorý je primeraný veku.	Operačný systém.	ŠVP 1 h	

Použité skratky:

ČGT – čitateľská gramotnosť

OSR – osobnostný a sociálny rozvoj

IDG – informačná a digitálna gramotnosť

Učebné osnovy školského vzdelávacieho programu – predmet: Športová príprava – atletika

1.Záhlavie

Názov predmetu	Športová príprava - atletika
Časový rozsah výučby	3 hodiny týždenne, 1 hodina týždenne (ŠkVP) spolu 132 hodín
Ročník	piaty
Škola (názov, adresa)	Základná škola M. Kukučina, , 026 01 Dolný Kubín
Názov ŠkVP	Škola úspešného života
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne
Dĺžka štúdia	1 rok
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk
iné	štátna škola

2. Charakteristika predmetu

Atletika patrí medzi najmasovejšie a najrozšírenejšie športové odvetvia. Už v starom Grécku sa pretekári pripravovali na súťaže. Dlhodobá príprava sa teda už v dávnych časoch stala predpokladom športového výkonu. Všetky telesné pohybové aktivity vedú k všestrannému rozvoju žiaka, nielen k zvýšeniu jeho pohybových schopností a zručností, ale aj posilneniu jeho charakterových vlastností ako sú zodpovednosť, spolupráca, vytrvalosť, odvaha, schopnosť rešpektovať pokyny, vedieť sa podriadiť kolektívu a podobne. Športovú prípravu v atletike charakterizujeme ako dlhodobý pedagogický proces zameraný na rozvoj všetkých faktorov,

ktoré sa podieľajú na športovom výkone vo vybranej atletickej disciplíne. Jej cieľom je postupne rozvinúť všetky predpoklady jedincov na dosahovanie vrcholných športových výkonov v absolútnom a relatívnom (individuálnom) ponímaní. Cieľom športovej prípravy je paralelne s rozvojom športovej výkonnosti rozvíjať vlastnosti osobnosti tak, aby sa jedinec pripravil aj na budúce povolanie.

3. Ciele predmetu

Všeobecným cieľom na hodinách športovej prípravy ako vyučovacieho predmetu je umožniť žiakom rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti na primeranej úrovni, osvojovať si, zdokonaľovať a upevňovať pohybové návyky a zručnosti, zvyšovať svoju pohybovú gramotnosť, zvyšovať všeobecnú pohybovú výkonnosť a zdatnosť, prostredníctvom vykonávanej aktivity. Formovať kladný postoj žiakov k pohybovým aktivitám a pravidelnému tréningovému procesu, rozvoj pozitívneho vzťahu ku kolektívu a vnímať význam otužovania, správneho stravovania, pitného režimu a spánku ako základný predpoklad zdravého životného štýlu a schopnosti celoživotnej starostlivosti o vlastné zdravie.

Chceme, aby žiak:

- prejavoval záujem o telesnú výchovu, mal vypestovaný pozitívny vzťah k pravidelne vykonávanej telovýchovnej a športovej činnosti,
- považoval pohybovú činnosť za súčasť svojho spôsobu života, prežíval radosť zo spontánnej i riadenej telovýchovnej činnosti,
- mal vytvorenú základnú predstavu o význame telesnej výchovy ako predpokladu pre jeho zdravý vývin,
- mal somatickým, motorickým a psychickým predpokladom zodpovedajúcu úroveň pohybových schopností,
- mal osvojené pohybové zručnosti z učiva stanoveného učebnými osnovami,
- poznal obsah základných telovýchovných pojmov,
- aktívne ovládal terminológiu a pravidlá osvojovaných pohybových činností,
- poznal účinok (význam) vykonávaných pohybových činností na svoj organizmus a dokázal z nich vytvoriť pohybové režimy pre vlastnú potrebu,

- bol schopný organizovať a riadiť hry a súťaže v osvojovaných činnostiach,
- bol schopný hodnotiť výkon spolužiaka i vlastný výkon,
- vedel si vybudovať schopnosť správneho sebahodnotenia,
- vedel uplatňovať zásady fair-play čiže dodržiavať pravidlá a prijať prehru, vedieť uznať kvalitu súpera,
- bol schopný hodnotiť svoj somatický vývin,
- vedel zásady správnej životosprávy a mal poznatky o negatívnom vplyve fajčenia, alkoholu a drog na zdravie i pohybový výkon,
- mal osvojené základné hygienické zásady a návyky a prakticky ich využíval pred, počas i po skončení telovýchovnej činnosti,
- poznal zásady bezpečnosti pri cvičení v rôznych podmienkach a prostredí a dôsledne ich používal v telovýchovnej praxi,
- vedel poskytnúť prvú pomoc pri ľahších úrazoch,
- bol schopný uplatniť v telovýchovnej činnosti poznatky z iných predmetov a opačne,
- prejavoval snahu o účelný a estetický pohybový prejav i estetiku v odievaní,
- prejavoval primeranú rozhodnosť, nebojácnosť, snahu po lepšom výkone, tvorivosť, radosť z víťazstva,
- mal tolerantné správanie i pocit zodpovednosti za konanie vo vzťahu k spolužiakom, učiteľom a starším,
- prejavoval uvedomelý aktívny vzťah k životnému prostrediu a k prírode.

4. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Žiak má vedieť:

- využívať znalosti a skúsenosti získané v jednotlivých vzdelávacích oblastiach v záujme vlastného rozvoja,
- samostatne sa rozvíjať a svoje výsledky vedieť porovnať s výsledkami spolužiakov,
- ovládať terminológiu, prvky a termíny dávať do súvislostí,
- vedieť zdôvodniť potrebu zaradenia pohybových aktivít do svojho denného režimu,

- vedieť zdôvodniť potrebu rozohriatia organizmu a rozcvičenia pre kvalitný športový výkon, ako aj ako prevenciu pred zranením,
- zdokonaľiť techniku športových odvetví, ktoré už čiastočne ovládajú a osvojiť si základy nových športových odvetví,
- získať čo najviac pohybových zručností v behoch rôznych dĺžok, hodoch, skokoch a vrhu,
- zdokonaľiť techniku behu prípravnými cvičeniami bežeckého charakteru (bežecká abeceda, rovinky, štarty, prekážkarská abeceda, štafety),
- zdokonaľovanie jednotlivých častí skoku do diaľky a skoku do výšky,
- vrh guľou (2kg) z miesta,
- základné gymnastické cvičenia.

Kognitívne kompetencie:

- žiak vie vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v dennom režime so zameraním na úlohy ochrany vlastného zdravia,
- žiak používa odbornú terminológiu,
- žiak vie zostaviť a používať rozcvičenie pred vykonávaním pohybovej činnosti,
- žiak dodržiava osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností súťažného charakteru,
- žiak vie, ktoré sú základné olympijské idey a riadi sa nimi vo svojom živote,
- žiak posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti i telesného rozvoja podľa daných noriem,
- žiak dodržiava bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti,
- žiak pozná priority v starostlivosti o vlastné zdravie,
- žiak vie odolávať stresovým situáciám pri pretekoch, vie prekonať pocit strachu.

5. Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy a postupy	Formy práce
Atletika	motivačný rozhovor, názorná ukážka, individuálny prístup k žiakom, dôraz na správnu techniku, dôsledne uplatňovať prostriedky smerujúce k rozvoju aktivity u žiakov, fixačné,	metodické formy: rozprávanie, objasňovanie, opis, demonštrácia, rozhovor, diskusia, zostavenie plánu, postup činnosti,
Športová gymnastika, testovanie	individuálny prístup k žiakom, dôraz na správnu techniku a správne držanie tela,	sociálne formy: frontálne, individuálne, skupinové vyučovanie organizačné formy: vyučovacia hodina,
Športové hry a pohybové hry	uplatňovanie zábavných a primerane náročných cvičení, podporovať spoluprácu medzi žiakmi a skupinového ducha, vytvoriť dobrú pracovnú atmosféru, umožniť žiakom prežívať radosť z pohybu aj z víťazstva,	skupinová

Kondičné cvičenia	motivačný prístup, uvedomele sa snažiť o zvýšenie kondície, primerane náročné cvičenia s dôrazom na správnu techniku.	individuálna, skupinová
-------------------	---	----------------------------

6. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, exteriéry)
Atletika	učebné osnovy, zborníky, pravidlá jednotlivých disciplín	video, DVD	kriketové loptičky, oštep, gule, kladivá, tretry, kužele, rebriny, prekážky, stopky, švihadlá, žinenky,...	atletický štadión, Kuzmínovo
Športová gymnastika, testovanie	učebné osnovy, zborníky	video, DVD	žinenky, lavičky, kruhy, hrazda, gymnastický pás, trampolína, koza, mostík	videá zo služby youtube
Športové hry, pohybové hry	učebné osnovy, zborníky	video, DVD	lopty, rozlišovačky, florbalové hokejky, bránky	videá zo služby youtube
Kondičné cvičenia	učebné osnovy, zborníky	video, DVD	Žinenky, lavičky, rebriny, švihadlá, plné lopty, činky	videá zo služby youtube

7. Hodnotenie a klasifikácia

V triedach so športovou prípravou upravujeme päťstupňovú klasifikáciu na trojstupňovú, pretože v športových triedach by mali byť žiaci, ktorí tam sú dobrovoľne a chcú sa učiť nové veci, športovať a dosahovať čo najlepšie výkony.

Stupeň 1 (výborný)

Úroveň všeobecnej pohybovej výkonnosti žiaka a ďalších merateľných výkonov je na vysokej úrovni podľa výkonnostných požiadaviek. Žiak si osvojil hodnotenú pohybovú činnosť tak, že pohybovú činnosť vykonáva technicky správne, účelne a rytmicky. Správne vykonáva pohyby a orientuje sa v priestore atletického štadióna. V pohybovej činnosti preukazuje samostatnosť, v hre je iniciatívny, dodržiava pravidlá športových hier a účelne uplatňuje osvojené herné činnosti jednotlivca. Herné činnosti jednotlivca uplatňuje samostatne pri riešení jednotlivých herných situácií počas zápasov. Má aktívny vzťah k telovýchovnej, športovej a turistickej činnosti a má záujem o vlastné zdokonaľovanie telesnej zdatnosti. Je aktívny v mimoškolskej pohybovej a športovej činnosti, teda bez problémov absolvuje atletické preteky v rámci školy aj atletického klubu.

Stupeň 2 (chválitebný)

Úroveň všeobecnej pohybovej výkonnosti žiaka a ďalších merateľných výkonov je na nižšej úrovni podľa výkonnostných požiadaviek. Žiak vykonáva pohyb s drobnými chybami v technike, ale účelne, plynulo a rytmicky. Dobre sa orientuje v priestore, pri cvičeniach na náradiach a má malé nedostatky. V športových hrách je kolektívny a zriedka porušuje pravidlá. Žiakove teoretické vedomosti z pravidiel a z metodiky sú v podstate celistvé a presné a uplatňuje ich s malou pomocou učiteľa. Má kladný vzťah k telovýchovnej, športovej a turistickej činnosti vo svojom voľnom čase. Má záujem o vlastné zdokonaľovanie telesnej zdatnosti.

Stupeň 3 (dobrý)

Úroveň všeobecnej pohybovej výkonnosti žiaka a ďalších merateľných výkonov je na slabej úrovni podľa výkonnostných požiadaviek. Žiak vykonáva veľkú väčšinu pohybov s väčšími chybami, veľmi slabo zvládol základnú techniku jednotlivých športov a športových disciplín.

Oblasť : Pohyb a zdravie

Predmet: Športová príprava – atletika

Ročník: piaty

Počet hodín v ročníky: 4 hodiny týždenne (3 hodiny ŠVP, 1 hodina ŠkVP), spolu 132 hodín

Tematický celok	Výkonový štandard (nahrádza cieľ)	Obsahový štandard	Počet hodín	Prierezové témy
Atletika	<p>Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">• demonštrovať správnu techniku bežeckej abecedy, polovysokého a nízkeho štartu, štafetového behu, prebeh cez 3 znížené prekážky,• vedieť aplikovať správnu techniku skoku do diaľky a skoku do výšky (nožnicami),• ovládať správnu techniku hodu kriketovou loptičkou, vrh 2kg guľou z miesta,• hodnotiť úroveň techniky vybraných atletických disciplín,• vedieť opísať základnú techniku a použiť správnu terminológiu,• uplatňovať zásady hygieny a správneho stravovania športovca,• zavolať záchranú službu,• pravidlá súťaženía a jednotlivých disciplín na takej úrovni, aby sa mohli aktívne podieľať na pretekoch.• odmerať čas.	<ul style="list-style-type: none">• osvojovanie a zdokonaľovanie pohybových činností v atletických disciplínach,• rozvoj pohybových schopností,• atletické disciplíny: behy, skoky, hody a vrh,• všestranný telesný a pohybový rozvoj,• rozvoj morálnych a vôľových vlastností: bojovnosť, rozhodnosť, sebaovládanie, cieľavedomosť a duch fair play.	74 54+20	osobnostný a sociálny rozvoj environmentálna výchova ochrana života a zdravia

Športová gymnastika, testovanie	<p>Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zacvičiť kontrolnú zostavu z prostných cvičení, • kvalitne precvičiť všetky fázy pohybovej činnosti, • zvoliť optimálnu techniku pri vykonávaní gymnastických cvičení na rôznom náradí, • má primeranú kĺbovú pohyblivosť a elasticitu svalov, • zásady dopomoci, úrazovej zábrany a prvej pomoci • správne vykonať štandardizované testy. 	<ul style="list-style-type: none"> • osvojenie a zdokonalenie techniky vybraných cvičení (preskok cez kozu roznožka na šírku, kotule vpred a vzad, stoj na lopatkách a hlave...) • rozvoj odrazových, silových, koordinačných schopností, • štarty z polôh s využitím kotúľov, • motorické testy. 	<p>10 8+2</p>	<p>environmentálna výchova</p> <p>ochrana života a zdravia</p> <p>osobnostný a sociálny rozvoj</p>
--	---	---	-------------------	--

Športové hry, pohybové hry	<p>Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • použiť herné činnosti jednotlivca, • základné pravidlá volejbalu, basketbalu a florbalu, • disciplinovane pracovať pre svoje družstvo na ľubovoľnom poste, • hrať zápasy na zmenšenom ihrisku, prípadne s neštandardným počtom hráčov, • zorganizovať minizápas v rámci voľného času. 	<ul style="list-style-type: none"> • herné činnosti jednotlivca (dribling, prihrávky, odbitia, práca s hokejkou,...), • rozvoj pohybových schopností, • terminológia, • pravidlá, • formovanie sociálnych vzťahov, • úrazová prevencia (rozohriatie, rozcvičenie). 	<p>22 17+5</p>	<p>ochrana života a zdravia osobnostný a sociálny rozvoj</p>
Kondičné cvičenia	<p>Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • využiť kondičné cvičenia na rozohriatie, strečingové cvičenia, cvičenia na rozvoj správneho držania tela, • zásady správnej techniky švihových cvičení a výdrží, • používať cvičenia na rozvoj silových schopností všetkých hlavných svalových skupín (svalstvo brucha, chrbta, dolných a horných končatín, • použiť správnu terminológiu. 	<ul style="list-style-type: none"> • efektívne a primerané cvičenia a techniky na posilňovanie jednotlivých svalových skupín, • uvedoméle správne držanie tela, • zvyšovanie funkčnosti pohybového, obehového a dýchacieho aparátu. 	<p>26 20+6</p>	<p>ochrana života a zdravia osobnostný a sociálny rozvoj</p>

Tematický plán školského vzdelávacieho programu- Športová príprava – volejbal

1. Záhľad

Názov predmetu	Športová príprava - volejbal
Časový rozsah výučby	3 hodiny (ŠVP) týždenne, 1 hodina (ŠkVP) týždenne, spolu 132 hodín
Ročník	piaty
Škola (názov, adresa)	Základná škola M. Kukučina Dolný Kubín
Názov ŠkVP	Škola úspešného života
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne
Dĺžka štúdia	1 rok
Vyučovacia jazyk	slovenský jazyk
iné	štátna škola

2. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vyučovacia predmet vytvára priestor na realizáciu a uvedenie si potreby celoživotnej starostlivosti žiakov o svoje zdravie, osvojenie si teoretických vedomostí a praktických skúseností vo výchove k zdraviu prostredníctvom pohybových aktivít, telesnej výchovy, športovej činnosti a pohybových aktivít v prírodnom prostredí. Poskytuje základné informácie o biologických, fyzických, pohybových, psychologických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiak získa kompetencie, ktoré súvisia s poznaním a starostlivosťou o vlastné telo, pohybový rozvoj, zdatnosť a zdravie, ktoré určujú kvalitu budúceho života v dospelosti. Osvojí si postupy ochrany a upevnenia zdravia, princípy prevencie proti civilizačným ochoreniam, metódy rozvoja pohybových schopností a pohybovej výkonnosti, v prípade žiakov so zdravotným oslabením alebo zdravotným postihnutím princípy úpravy zdravotných porúch. Získa vedomosti a zručnosti o zdravotne a výkonnostne orientovanej zdatnosti a telovýchovných činnostiach z viacerých druhov športových disciplín. Je vedený k pochopeniu kvality pohybu ako dôležitej súčasti svojho komplexného rozvoja, k zorientovaniu sa vo výbere pohybu pri vyskytujúcich sa zdravotných poruchách a ich prevencii k poznaniu kompenzačných a regeneračných aktivít a ich uplatneniu v režime dňa.

3. Ciele vyučovacieho predmetu

Žiaci:

- vysvetlia účinok pohybovej aktivity na zdravie s jej aplikáciou v dennom režime,
- získajú vedomosti o potrebe pohybu ako prevencie pred civilizačnými ochoreniami,
- získajú informácie o situáciách ohrozujúcich zdravie a poskytnú prvú pomoc na veku primeranej úrovni,
- osvoja si zásady správnej výživy,
- vysvetlia význam využívania telovýchovných a športových činností vo svojom voľnom čase,
- vysvetlia význam aktívneho odpočinku na odstránenie únavy,
- rozvíjajú pohybové schopnosti a diagnostikujú úroveň pohybovej výkonnosti,
- osvoja si techniku a pravidlá rôznych športov a športových disciplín,
- sú motivovaní k vykonávaniu pohybovej aktivity a získajú príjemný zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti a zo športu

Cieľom športovej prípravy v prípravke je vybudovať u detí všestranný pohybový základ a sprostredkovať základy odbíjania lopty. V oblasti výchovnej práce je cieľom prebudiť a upevňovať u detí záujem o šport všeobecne a o volejbal konkrétne.

1. HERNÁ PRÍPRAVA

1.1 Cieľ hernej prípravy

Cieľom hernej prípravy je osvojenie základných loptových zručností a polozenie základov pre zvládnutie techniky základných spôsobov odbíjania lopty vo volejbale.

1.2 Obsah hernej prípravy

Všeobecné loptové zručnosti

- Hádzanie chytanie rôznych lôpt na mieste, v pohybe a po pohybe
- Driblovanie, žonglovanie s jednou alebo viacerými loptami rukami, nohami a hlavou
- Základné HCJ z basketbalu, hádzanej, futbalu, rugby, fresbee a pohybových hier s loptami

Volejbalové zručnosti

a) Základy odbíjania obojručne zhora

- priame odbíjanie na mieste pred seba a nad seba
- odbíjanie po pohybe
- odbíjanie do iného smeru

b) Základy odbíjania obojručne zdola

- priame odbíjanie na mieste pred seba
- odbíjanie po pohybe
- odbíjanie na mieste do iného smeru v osi

- Podanie zdola na kratšiu vzdialenosť

Hra, herný systém

- Prípravné hry: prehadzovaná, 1:1, 2:2, 3:3 (minivolejbal)

1.3 Proces

V špeciálnej hernej príprave prevažujú imitačné cvičenia, prípravné cvičenia zamerané na zvládnutie základov techniky základných spôsobov odbíjania lopty a prípravné hry na malých ihriskách s menším počtom hráčov. Hru v šiestkach nepoužívame. Pri nácviku techniky odbíjania dôsledne dbáme od začiatku na správne technické vykonanie.

1.4 Požiadavky na žiakov - výkonový štandard

Žiak je schopný primerane veku správne technicky:

- odbíjať obojručne zhora
- odbíjať obojručne zdola
- podávať zdola

Tieto techniky vie adekvátne uplatniť v prípravných hrách.

2. KONDIČNÁ PRÍPRAVA

2.1 Ciele kondičnej prípravy

1. Podporiť prirodzený biologický rozvoj, t. j. využiť senzitívne obdobia rozvoja pohybových schopností.
2. Zabezpečiť všestranný rozvoj pohybových schopností s hlavným akcentom na rýchlostné, rýchlostno-silové a koordinačné schopnosti.
3. Osvojiť si techniky z iných športových odvetví, ktoré budú slúžiť ako prostriedky prípravy.
4. Upevniť väzivový, svalový a šľachový aparát zabezpečujúci predovšetkým správne držanie tela. Vyrovnávať prípadné svalové nerovnováhy.
5. Položiť základy pre postupné zvyšovanie tréningového zaťaženia.

2.2 Obsah kondičnej prípravy

Rýchlostné schopnosti (lokomočná rýchlosť, frekvenčná rýchlosť, rýchlosť jednorazového pohybu, akceleračná rýchlosť)

- Pohybové hry na rozvoj rýchlosti
- Bežecké štafety
- Bežecká abeceda
- Atletické sprinty
- Rýchle prebehy, resp. preskoky švihadiel, gymnastických kruhov a pod.
- Nízke, rýchle preskoky švihadiel

Jednoduché formy športových hier - rugby, hádzaná, basketbal, futbal, fresbee

Rýchlostno-silové schopnosti (rýchlostná zložka výbušnej sily dolných končatín a švihovej sily paží)

- Pohybové hry so skákaním, hádzaním a triafaním

- Preskoky rôznych prekážok a lavičiek • Preskoky švihadla
- Variácie poskokov a skokov na mieste a v pohybe
- Výbehy do kopca, do schodov na vzdialenosť do 5 m
- Atletické skokanské disciplíny a hody
- Odhody rôznych lôpt a predmetov
- Gymnastické preskoky
- Step-aerobik, jumping, bosu

Silové schopnosti (sila svalstva zabezpečujúceho správne držanie tela, všestranné posilňovanie)

- Úpolové hry a cvičenia
- Štafetové súťaže s prenášaním a ťahaním
- Cvičenia vo vise a podpore na gymnastickom náradí
- Plávanie
- Cvičenia s využitím hmotnosti vlastného tela (šplh, kľuky, sklápačky, prednožovanie, lah-sed a pod.)

Pohyblivosť a ohybnosť (ohybnosť chrbtice, pohyblivosť v jednotlivých kĺboch, elasticita svalstva)

- Základná gymnastika
- Strečing
- Joga
- Plávanie

Koordinačné schopnosti (kinesteticko-diferenciálna, rytmická, reakčná, orientačná, rovnováhová schopnosť)

- Pohybové hry
- Štafetové súťaže
- Cvičenia na náradí
- Prekážkové dráhy
- Akrobacia
- Športové hry s upravenými pravidlami
- Cvičenia na rozvoj reakcie na rôzne druhy podnetov
- Aerobik
- Hody, skoky na presnosť

Vytrvalostné schopnosti (všeobecná, aeróbna - vytrvalosť)

- Behy v prírodnom prostredí
- Plávanie
- Pohybové hry
- Aerobik
- Športové hry so zjednodušenými pravidlami (všetko v trvaní minimálne 30 minút)

- Bicyklovanie
- Turistika

2.3 Proces

1. Kondičná príprava prevažuje nad hernou.
2. Kondičná príprava má všestranný, všeobecný charakter.
3. Účinnosť prostriedkov je globálna, t. j. jeden prostriedok rozvíja súčasne viacero pohybových schopností.
4. Kondičná príprava sa musí robiť pestrou formou, musí byť hravá a emocionálna.
5. Objem prevažuje nad intenzitou.
6. Súčasťou kondičnej prípravy sú kompenzačné a relaxačné cvičenia.

3. TEORETICKÁ PRÍPRAVA

3.1 Cieľ teoretickej prípravy

Cieľom teoretickej prípravy je dosiahnuť, aby si deti primerane veku osvojili základné pojmy obsahu prípravy, pochopili význam a zmysel športovania vôbec.

3.2 Obsah teoretickej prípravy

1. Základné poznatky z anatómie, zdravotvedy a hygieny
2. Základné poznatky z organizácie a bezpečnosti tréningového procesu
3. Základná športová, telovýchovná a volejbalová terminológia
4. Základné pravidlá minivolejbalu
5. Zásady fair-play pri súťažení a v hrách

3.3 Proces

- a) Teoretická príprava je súčasťou iných zložiek (kondičnej a hernej) prípravy.
- b) Uplatňuje sa vo všetkých častiach tréningovej jednotky.
- c) Vyjadrovanie učiteľa musí zodpovedať veku detí.
- d) Učiteľ priebežne formou otázok kontroluje, či deti chápu obsah jeho pokynov alebo výkladu.

3.4 Vedomostný štandard

Žiak je schopný

- pomenovať časti ľudského tela a jeho najhlavnejšie orgány
- vymenovať hlavné hygienické zásady súvisiace so športovaním
- vysvetliť, prípadne ukázať, čo znamenajú jednotlivé telovýchovné, športové a volejbalové pojmy
- vymenovať hlavné zásady fair-play
- v hre uplatňovať základné pravidlá minivolejbalu

4. PSYCHOLOGICKÁ PRÍPRAVA

4.1 Ciele psychologickej prípravy

1. Vzbudiť záujem o šport.
2. Motivovať a vytvárať kladný postoj k volejbalu.
3. Rozvíjať vôľové vlastnosti.
4. Rozvinúť kognitívnu stránku osobnosti žiaka a jeho osobnostné vlastnosti.

4.2 Obsah psychologickej prípravy

- Utváranie postojov a motivácie žiaka.
- Rozvoj vôľových a všeobecných mravných vlastností.
- Rozvoj vlastností, ktoré charakterizujú pozitívny postoj k ľuďom.
- Rozvoj senzorických a senzomotorických schopností.

4.3 Proces

Psychologická príprava je súčasťou celého tréningového procesu. Významnú úlohu zohráva osobný príklad učiteľa.

4.4 Požiadavky na žiakov - výkonový štandard

Žiak je schopný, dokáže:

- prejavovať záujem o šport a volejbal osobitne
- rešpektovať základné mravné a etické normy
- vychádzať s ostatnými spolužiakmi a rešpektovať skupinové pravidlá

5. ZÁKLADNÉ OBJEMOVÉ UKAZOVATELE

Katégoria	Beh 4 x 10 m (s)	Beh na 50 m (s)	Skok do diaľky z miesta (cm)	Sed-lah za 1 min. (počet)	Predklon (cm)	Hod 2 kg plnou loptou (m)	12-min. beh (m)
Prípravka	12,4 – 12,8	9,1 – 9,4	157 – 165	35 – 39	5 až 8	4,2 – 4,6	1950 – 2050

R o č n í k	Športová príprava v týždni počet hodín (45 min.)	Pomer kondičná : herná príprava %	Zápasy počet
5. roč. ZŠ	4 hod	70:30	20-30

6. EVIDENCIA A DOKUMENTÁCIA ŠPORTOVEJ PRÍPRAVY

Obsah dokumentácie

1. Plány športovej prípravy

- Perspektívny plán pre 4-ročné obdobie
- Ročný plán
- Plán jednotlivých období ročného cyklu
- Plán (príprava) tréningových jednotiek

Návrh na dĺžku archivovania dokumentov:

2 roky od ukončenia školskej dochádzky

2 . Dokumentácia údajov o hráčoch

- Základné identifikačné údaje
- Údaje o telesnom rozvoji
- Údaje o zdravotnom stave
- Údaje o pohybovej výkonnosti
- Športová charakteristika hráča

Návrh na dĺžku archivovania dokumentov:

2 roky od ukončenia školskej dochádzky

4. Dokumentácia o účasti na tréningoch 1 rok od ukončenia školskej dochádzky

7. PODMIENKY NA PLNENIE VÝKONOVÝCH ŠTANDARDOV

1. Telocvičňa

Minimálne jedna veľká („herná“) telocvičňa s rozmermi cca 23 x 12 m bez

gymnastického náradia (pre prípravku a žiacke kategórie).

2. Iné objekty

Malá gymnastická telocvičňa so základným gymnastickým náradím, rebrinami, zariadením na šplh a malými trampolínami

Atletické ihrisko s bežeckou dráhou, vrhačským a skokanskými sektormi.

Krytý bazén alebo možnosti jeho návštevy

3. Materiálne vybavenie:

- 20 ks volejbalové lopty
- 10 ks plné lopty 1 kg
- 10 ks plné lopty 2 kg
- 10 ks plné lopty 3 kg
- iné lopty (basketbalové – 3 ks, detské gumené, futbalové 1 – 2 ks)
- 20 ks tenisových, resp. kriketových loptičiek
- vozík na lopty
- volejbalová sieť s anténkami
- 15 ks švihadiel krátkych
- kužele, gymnastické obruče,
- gumové expandre
- 10 ks atletické prekážky
- 6 ks gymnastické lavičky
- minimálne jedna sada dresov
- tabula s volejbalovým ihriskom

4. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Kompetencie učiť sa:

- využívať znalosti a skúsenosti získané v jednotlivých vzdelávacích oblastiach, v záujme vlastného rozvoja,
- samostatne sa rozvíjať, výsledky porovnať s výsledkami spolužiakov,
- ovládať terminológie, znakmi, termínmi – dávať ich do súvislosti, reagovať na signály, gestá,
- vedieť zdôvodniť potrebu zaradenia pohybových aktivít do svojho denného režimu,
- vedieť zdôvodniť potrebu rozohriatia organizmu a rozcvičenia pre športový výkon ako i prevenciu pred zranením,
- analýza hry družstva a vlastnej hry, herného výkonu, sledovanie zápasov vrcholových hráčov

Kognitívne kompetencie

- rozvoj špeciálnych pohybových schopností a herné kondície v podmienkach herného tréningu
- zdokonaľovanie útočných a obranných herných činností v špecifických podmienkach hry
- formovanie pozitívnych osobnostných vlastností žiaka
- skvalitňovanie univerzálnych prejavov, rozvíjanie taktických vedomostí žiaka
- žiak vie vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v dennom režime so zameraním na úlohy ochrany vlastného zdravia,
- žiak používa odbornú terminológiu osvojených pohybových činností a oblastí poznatkov,
- žiak vie zostaviť a používať rozcvičenie pred vykonávaním pohybovej činnosti,
- žiak dodržiava osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností súťažného charakteru,
- žiak vie, ktoré sú základné olympijské idey a riadi sa nimi vo svojom živote,
- žiak vie posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti i telesného rozvoja podľa daných noriem,
- žiak vie poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí,
- žiak dodržiava bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti,
- žiak pozná životné priority a priority v starostlivosti o vlastné zdravie,
- žiak pozná negatívne účinky návykových látok na organizmus,
- žiak vie využiť pravidlá hry v prospech hry družstva

5. Hodnotenie a klasifikácia

Predpokladom spravodlivého hodnotenia žiakov je ich čo najlepšie poznanie. Hodnotenie žiakov je integrujúcou súčasťou výchovno-vzdelávacej práce v telesnej výchove a športe. Je

jedným z prostriedkov získavania pre ich vlastné telesné, pohybové, psychické intelektuálne zdokonaľovanie, pre utváranie trvalého vzťahu k telesnej výchove a športu a starostlivosti o svoje zdravie.

V telesnej výchove sa hodnotí nielen zlepšenie jeho zdravia, pohybovej gramotnosti a výkonnosti, telesnej zdatnosti, ale aj to, či žiak získal k tejto činnosti vzťah, či sa na nej so záujmom zúčastňoval, a to nielen v čase povinného vyučovania ale aj mimo neho, či pociťoval z nej radosť a potešenie, či sa stala súčasťou jeho životného štýlu.

Základné ukazovatele hodnotenia žiaka sú:

- posúdenie prístupu a postojov žiaka, najmä jeho vzťahu k pohybovej aktivite a vyučovaniu telesnej a športovej výchovy a jeho sociálneho správania a adaptácie,
- rozvoj telesných, pohybových a funkčných schopností žiaka, najmä rozvoj zdravotne orientovanej telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti s prihliadnutím na individuálne predpoklady žiaka,

-proces učenia sa, osvojovania, zdokonaľovania a upevňovania pohybových zručností a teoretických vedomostí, najmä orientácia v obsahu učebných programov zostavených učiteľom a realizovaný v škole.

Po ukončení každého tematického celku nasleduje hodnotenie na základe priebežného sledovania prejavov žiaka na vyučovaní – aktivita, snaha, samostatnosť, tvorivosť, ale aj aktivita a angažovanosť v školskej a mimoškolskej záujmovej telovýchovnej a športovej činnosti.

Kritériá hodnotenia sú pre žiakov známe pred hodnotením. Hodnotiacu škálu si volí vyučujúci a pridrižiava sa hodnotiacich štandardov. Žiak má nárok na opravu. Na hodnotenie telesného rozvoja, telesnej zdatnosti a všeobecnej pohybovej výkonnosti sa použijú batérie a motorických testov.

Učebné osnovy školského vzdelávacieho programu – predmet: Športová príprava - hokej

1.Záhlavie

Názov predmetu	Športová príprava - hokej
Časový rozsah výučby	3 hodiny(ŠVP), 1 hodina (ŠkVP) týždenne, spolu 132 vyučovacích hodín
Ročník	piaty
Škola (názov, adresa)	Základná škola M. Kukučina, 026 01 Dolný Kubín
Názov ŠkVP	Škola úspešného života
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne
Dĺžka štúdia	1 rok
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk
iné	štátna škola

2.Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet Športová príprava v poskytuje základné informácie o biologických, fyzických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiak si v ňom osvojuje vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú súčasťou zdravého životného štýlu nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti. Osvojí si zručnosti a návyky na efektívne využitie voľného času a zároveň vedomosti o zdravotnom účinku osvojených zručností a návykov.

3.Ciele vyučovacieho predmetu

Všeobecný cieľ:

Všeobecným cieľom ŠP je umožniť žiakom rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti na primeranej úrovni, osvojovať si, zdokonaľovať a upevňovať pohybové návyky a zručnosti, zvyšovať svoju pohybovú gramotnosť, zvyšovať všeobecnú pohybovú výkonnosť a zdatnosť, prostredníctvom vykonávanej pohybovej aktivity pôsobiť a dbať o zdravie, vytvárať trvalý vzťah k pohybovej aktivite, ŠP s ohľadom na ich záujmy, predpoklady a individuálne potreby ako súčasť zdravého životného štýlu a predpokladu schopnosti celoživotnej starostlivosti o vlastné zdravie.

Špecifické ciele:

a) vzdelávacie

- prejavoval záujem o športovú prípravu, mal vypestovaný pozitívny vzťah k pravidelne vykonávanej telovýchovnej a športovej činnosti,
- považoval ju za súčasť svojho spôsobu života, prežíval radosť zo spontánnej i riadenej telovýchovnej činnosti,
- mal vytvorenú základnú predstavu o význame športovej prípravy ako predpokladu pre jeho zdravý vývin,
- mal somatickým, motorickým a psychickým predpokladom zodpovedajúcu úroveň pohybových schopností,
- mal osvojené pohybové zručnosti z učiva stanoveného učebnými osnovami,
- poznal obsah základných telovýchovných pojmov,
- aktívne ovládal terminológiu a pravidlá osvojovaných pohybových činností,
- poznal účinok (význam) vykonávaných pohybových činností na svoj organizmus a dokázal z nich vytvoriť pohybové režimy pre vlastnú potrebu,
- bol schopný organizovať a riadiť hry a súťaže v osvojovaných činnostiach,
- bol schopný hodnotiť výkon spolužiaka i vlastný výkon,

b) výchovno – vzdelávacie

- vedel vybudovať si schopnosť správneho sebahodnotenia,
- vedel uplatňovať zásady fair-play – dodržiavať pravidlá,
- bol schopný hodnotiť svoj somatický vývin,
- vedel zásady správnej životosprávy a mal poznatky o negatívnom vplyve fajčenia, alkoholu a drog na zdravie i pohybový výkon,

- mal osvojené základné hygienické zásady a návyky a prakticky ich využíval pred, počas i po skončení telovýchovnej činnosti,
- poznal zásady bezpečnosti pri cvičení v rôznych podmienkach a prostredí a dôsledne ich používal v telovýchovnej praxi,
- bol schopný uplatniť v telovýchovnej činnosti poznatky z iných predmetov a opačne,
- prejavoval primeranú rozhodnosť, nebojácnosť, snahu po lepšom výkone, tvorivosť, radosť z víťazstva, ale i schopnosť oceniť súpera a zmieriť sa s prehrou,

4. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Pohybové kompetencie

- Žiak si vie vybrať a vykonávať pohybové činnosti, ktoré bezprostredne pôsobia ako prevencia civilizačných chorôb.
- Žiak dokáže rozvíjať všeobecnú pohybovú výkonnosť s orientáciou na udržanie a zlepšenie zdravia.
- Žiak má osvojené primerané množstvo pohybových činností vo vybraných odvetviach TV a športu a vie ich uplatniť vo voľnom čase.

Kognitívne kompetencie

- Žiak vie vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v dennom režime so zameraním na úlohy ochrany vlastného zdravia.
- Žiak používa odbornú terminológiu osvojených pohybových činností a oblastí poznatkov.
- Žiak vie zostaviť a používať rozcvičenie pred vykonávaním pohybovej činnosti.
- Žiak dodržiava osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností súťažného charakteru.
- Žiak vie, ktoré sú základné olympijské idey a riadi sa nimi vo svojom živote.
- Žiak vie posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti a telesného rozvoja podľa daných noriem.
- Žiak vie poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí.
- Žiak dodržiava bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti.
- Žiak pozná negatívne účinky návykových látok na organizmus.

Komunikačné kompetencie

- Žiak sa dokáže jasne a zrozumiteľne vyjadrovať.

- Žiak používa správnu odbornú terminológiu v edukačnom procese i počas voľno časových aktivít.

Učebné kompetencie

- Žiak vie zdôvodniť potrebu zaradenia pohybových aktivít do svojho denného režimu.
- Žiak vie zdôvodniť potrebu rozohriatia organizmu a rozcvičenia pre športový výkon i ako prevenciu pred zranením.

Interpersonálne kompetencie

- Žiak prejavuje pozitívny vzťah k sebe a iným.
- Žiak efektívne pracuje v kolektíve.
- Žiak vie racionálne riešiť konfliktné situácie, najmä v športe.
- Žiak sa vie správať empaticky a asertívne pri vykonávaní TVŠ činností, ale i v živote.

Postojové kompetencie

- Žiak má zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti.
- Žiak dokáže zvíťaziť, ale i prijať prehru v športovom zápole i v živote, uznať kvality súpera.
- Žiak dodržiava princípy fair - play.
- Žiak sa zapája do mimoškolskej TV a ŠV aktivity.
- Žiak využíva poznatky, skúsenosti a zručnosti z oblasti TV a Š a iných predmetov so zameraním na zdravý spôsob života a ochranu prírody.

5. Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania
-------------------------	----------------------

	Metódy	Postupy	Formy práce
Opakovanie korčuľiarskych prvkov zo 4.ročníka	Motivácia, rozhovor, výklad, vysvetliť nakreslením, názorná ukážka	Sústredenie pozornosti žiakov na cieľ, dôsledne uplatňovať prostriedky smerujúce k rozvoju aktivity žiakov	Skupinová Individuálna
Odšľapávanie pri jazde vpred, nácvik odrazu pri jazde vpred a vzad, práca s pukom	Motivácia, rozhovor, výklad, vysvetliť nakreslením, názorná ukážka	Sústredenie pozornosti žiakov na cieľ, dôsledne uplatňovať prostriedky smerujúce k rozvoju aktivity žiakov	Skupinová Individuálna
Výpady pri korčuľovaní, vedenie puku rôznymi spôsobmi, nácvik strelby	Motivácia, rozhovor, výklad, vysvetliť nakreslením, názorná ukážka	Sústredenie pozornosti žiakov na cieľ, dôsledne uplatňovať prostriedky smerujúce k rozvoju aktivity žiakov	Skupinová Individuálna
Prihrávka a strelba v pohybe	Motivácia, rozhovor, výklad, vysvetliť nakreslením, názorná ukážka	Sústredenie pozornosti žiakov na cieľ, dôsledne uplatňovať prostriedky smerujúce k rozvoju aktivity žiakov	Skupinová Individuálna
Spolupráca dvojíc, založenie útoku	Motivácia, rozhovor, výklad, vysvetliť nakreslením, názorná ukážka	Sústredenie pozornosti žiakov na cieľ, dôsledne uplatňovať prostriedky smerujúce k rozvoju aktivity žiakov	Práca vo dvojiciach
Herná kombinácia 2-0 a 2-1	Motivácia, rozhovor, výklad, vysvetliť nakreslením, názorná ukážka	Sústredenie pozornosti žiakov na cieľ, dôsledne uplatňovať prostriedky smerujúce k rozvoju aktivity žiakov	Skupinová
Riešenie hernej situácie 1-1 a 2-1	Motivácia, rozhovor, výklad, vysvetliť nakreslením, názorná ukážka	Sústredenie pozornosti žiakov na cieľ, dôsledne uplatňovať prostriedky smerujúce k rozvoju aktivity žiakov	Skupinová

Nápravné cvičenia a plávanie	Názornosť, rozhovor	Sústredenie pozornosti žiakov na cieľ, dôsledne uplatňovať prostriedky smerujúce k rozvoju aktivity žiakov	Skupinová Individuálna
Rozvoj kondičných, silových schopností	Názornosť, rozhovor	Sústredenie pozornosti žiakov na cieľ, dôsledne uplatňovať prostriedky smerujúce k rozvoju aktivity žiakov	Skupinová Individuálna
Rozvoj rýchlostných, obratnostných a koordinačných schopností	Názornosť, rozhovor	Sústredenie pozornosti žiakov na cieľ, dôsledne uplatňovať prostriedky smerujúce k rozvoju aktivity žiakov	Skupinová Individuálna

6. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Opakovanie korčuliarskych prvkov zo 4.ročníka		Počítač	Hokejová výstroj, bránky	Internet, metodické materiály
Odšľapávanie pri jazde vpred, nácvik odrazu pri jazde vpred a vzad, práca s pukom		Počítač	Hokejová výstroj, bránky	Internet, metodické materiály
Výpady pri korčuľovaní,		Počítač	Hokejová výstroj,	Internet, metodické

vedenie puku rôznymi spôsobmi, nácvik strel'by			bránky	materiály
Prihrávka a strel'ba v pohybe		Počítač	Hokejová výstroj, bránky	Internet, metodické materiály
Spolupráca dvojíc, založenie útoku		Počítač	Hokejová výstroj, bránky	Internet, metodické materiály
Herná kombinácia 2-0 a 2-1		Počítač . video, DVD prehrávač	Hokejová výstroj, bránky	Internet, metodické materiály
Riešenie hernej situácie 1-1 a 2-1		Počítač, video, DVD prehrávač	Hokejová výstroj, bránky	Internet, metodické materiály
Nápravné cvičenia a plávanie		Počítač	lopty	Internet, metodické materiály
Rozvoj kondičných, silových schopností		Počítač	lopty, nástroje na posilňovanie	Internet, metodické materiály
Rozvoj rýchlostných, obratnostných a koordinačných schopností		Počítač	lopty	Internet, metodické materiály

7. Hodnotenie a klasifikácia:

Predpokladom spravodlivého hodnotenia žiakov je ich čo najlepšie poznanie. Hodnotenie žiakov je integrujúcou súčasťou výchovno-vzdelávacej práce v športovej príprave. Je jedným z prostriedkov získavania pre ich vlastné telesné, pohybové, psychické intelektuálne zdokonaľovanie, pre utváranie trvalého vzťahu k telesnej výchove a športu a starostlivosti o svoje zdravie.

V športovej príprave sa hodnotí nielen zlepšenie jeho zdravia, pohybovej gramotnosti a výkonnosti, telesnej zdatnosti, ale aj to, či žiak získal k tejto činnosti vzťah, či sa na nej so záujmom zúčastňoval, a to nielen v čase povinného vyučovania ale aj mimo neho, či pociťoval z nej radosť a potešenie, či sa stala súčasťou jeho životného štýlu.

Základné ukazovatele hodnotenia žiaka sú:

- posúdenie prístupu a postojov žiaka, najmä jeho vzťahu k pohybovej aktivite a vyučovaniu telesnej a športovej výchovy a jeho sociálneho správania a adaptácie,
- rozvoj telesných, pohybových a funkčných schopností žiaka, najmä rozvoj zdravotne orientovanej telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti s prihliadnutím na individuálne predpoklady žiaka,
- proces učenia sa, osvojovania, zdokonaľovania a upevňovania pohybových zručností a teoretických vedomostí, najmä orientácia v obsahu učebných programov zostavených učiteľom a realizovaný v škole

Po ukončení každého tematického celku nasleduje hodnotenie na základe priebežného sledovania prejavov žiaka na vyučovaní – aktivita, snaha, samostatnosť, tvorivosť ale aj aktivita a angažovanosť v školskej a mimoškolskej záujmovej telovýchovnej a športovej činnosti. Kritériá hodnotenia sú pre žiakov známe pred hodnotením. Hodnotiacu škálu si volí vyučujúci a pridrižiava sa hodnotiacich štandardov. Žiak má nárok na opravu. Na hodnotenie telesného rozvoja telesnej zdatnosti a všeobecnej pohybovej výkonnosti sa použijú batérie a motorických testov.

Oblasť: Zdravie a pohyb

Predmet: Športová príprava - hokej

Ročník: piaty

Počet hodín v ročníku: 3 (ŠVP), 1 (ŠkVP), spolu 132 vyučovacích hodín

Tematický celok	Cieľ	Obsahový štandard	Výkonový štandard – žiak vie	Počet hodín	Prierezové témy
Opakovanie korčuliarskych prvkov zo 4.ročníka	Naučiť správne korčuľovanie v oblúku	1. korčuliarska abeceda oblúky vpred 2. prekladanie vpred a vzad 3. voľná a riadená hra	Vie oblúk a prekladanie v jazde vpred a vzad	10	Atletika v TV Osobnostný a sociálny rozvoj
Odšľapávanie pri jazde vpred, nácvik odrazu pri jazde vpred a vzad, práca s pukom	Naučiť dôraz na správnu nohu pri jazde	1. odšľapávanie v oblúku 2. vedenie puku 3. brankári – nácvik rozkľaku 4. vedenie a prihrávka puku v stoji a v pohybe	Zvládne základné vedenie puku a základnú prihrávku	10	Rozvoj koordinačných schopností v TV
Výpady pri korčuľovaní, vedenie puku rôznymi spôsobmi, nácvik strelby	Osvojiť žiakom viaceré spôsoby vedenia puku a základy strelby švihom	1. korčuľovanie s výpadmi vzad na pravú a ľavú stranu 2. vedenie puku ťahaním, talčením, miešaním 3. strelba švihom zo stoja	Vie viesť puk pod kontrolou, zvláda strelbu švihom z miesta	15	Vybíjaná v TV Osobnostný a sociálny rozvoj

		4. brankári – chytanie polovysokých striel			
Prihrávka a strel'ba v pohybe	Naučiť správnu techniku prihrávky a strel'by za pohybu	1. spolupráca dvojíc v pohybe 2. nácvik strel'by švihom v jazde 3. brankári – sklzy 4. riadená hra	Zvláda prihrávky a strel'bu v súčinnosti za sebou	15	Basketbal v TV
Spolupráca dvojíc, založenie útoku	Naučiť žiakov rozdiel medzi prenechaním puku a križovaním, pochopiť založenie útoku	1. križovanie 2. prenechanie puku 3. tandem 4. základné založenie útoku v OP cez hluchý priestor	Osvojil si prenechanie a križovanie puku, dokáže založiť útok	15	Gymnastika v TV Osobnostný a sociálny rozvoj
Herná kombinácia 2-0 a 2-1	Naučiť žiakov spätnú kľučku v rýchlosti – „moment prekvapenia“	1. spätná kľučka 2. dôraz na zakončenie 3. brankári – premiestňovanie sa v bránkovisku 4. riadená hra	Pozná spätnú kľučku a využíva ju v hre	15	Plávanie
Riešenie hernej situácie 1-1 a 2-1	Vysvetliť žiakom pomocou ukážok prevedenie hernej situácie 1-1 a 2-1 z hľadiska útočiaceho a brániaceho hráča	1. útočná činnosť 1-1 2. obranná činnosť 1-1 3. útočná a obranná činnosť v 2-1	Zvláda herné situácie 1-1 a 2-1 v hre	15	Rozvoj rýchlosti v TV
Nápravné cvičenia a plávanie	Vysvetliť význam regenerácie, nápravných cvičení a plávania v hokeji	1. strečing 2. plávanie 3. regenerácia 4. loptové hry	Pozná regeneráciu v športe a strečingové cvičenia	10	Rozvoj loptových hier na TV Osobnostný

					a sociálny rozvoj
Rozvoj kondičných, silových schopností	Naučiť správnu techniku behu a správne dýchanie, rozvíjať kondíciu aj formou loptových hier	<ol style="list-style-type: none"> 1. vytrvalosť – behy 2. posilňovanie vlastnou váhou 3. loptové hry – futbal, basketbal 	Zvláda dlhé behy a posilňovanie vlastnou váhou	15	Plávanie
Rozvoj rýchlostných, obratnostných a koordinačných schopností	Naučiť a zdokonaľiť rýchlosť a zvládnuť pohybové a loptové hry	<ol style="list-style-type: none"> 1. krátke šprinty do 30 m 2. pohybové hry 3. loptové hry – florbal, vybíjaná 	Zvláda rýchlostné cvičenia, zdokonaľuje sa v pohybových a loptových hrách	12	Plávanie

Učebné osnovy školského vzdelávacieho programu – predmet: Športová príprava - futbal

1.Záhlavie

Názov predmetu	Športová príprava - futbal
Časový rozsah výučby	3 hodiny (ŠVP) týždenne, 1 hodina týždenne (ŠkVP) , spolu 132 vyučovacích hodín
Ročník	piaty
Škola (názov, adresa)	Základná škola M. Kukučina, , 026 01 Dolný Kubín
Názov ŠkVP	Škola úspešného života
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne
Dĺžka štúdia	1 rok
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk
iné	štátna škola

2.Charakteristika vyučovacieho predmetu

Športová príprava je dlhodobý pedagogický proces zameraný na zvyšovanie výkonnosti, zdokonaľovanie a formovanie osobnosti futbalistu.

Realizuje sa v interakcii trénera a hráča podľa vytýčených cieľov a úloh v konkrétnom tréningovom programe. Špecifickou úlohou športovej prípravy je rozvoj takých telesných a duševných vlastností a schopností, osvojovanie a zdokonaľovanie špeciálnych vedomostí a herných návykov, ktoré tvoria základ vysokej športovej výkonnosti. Obsahom je systematický nácvik a zdokonaľovanie

herných činností, osvojovanie špeciálnych vedomostí, rozvoj pohybových a tvorivých schopností hráča, výchova morálnych a vôľových vlastností, ktoré zodpovedajú potrebám hry. Ak má byť športová príprava vo futbale účinná a má viesť k dosiahnutiu vysokej športovej výkonnosti v seniorskom veku, musí byť dlhodobá, cieľavedomá a systematická, Východiskom delenia športovej prípravy ne jednotlivé etapy sú zákonitosti ontogenetického vývinu hráča v biologickom, psychickom a sociálnom zmysle. Praktické skúsenosti a výsledky vedeckých výskumov dokazujú, že je osožné deliť dlhodobý proces športovej prípravy i vo futbale na etapy tvoriace na seba nadväzujúci reťazec časových úsekov, v ktorých sa ciele, úlohy i obsah prípravy adekvátne prispôbujú.

3.Ciele vyučovacieho predmetu

Všeobecný cieľ: Cieľom športovej prípravy vo futbale je rozvoj takých telesných a duševných vlastností a schopností, osvojovanie a zdokonaľovanie špeciálnych vedomostí a herných návykov, ktoré tvoria základ vysokej športovej výkonnosti. Jej účinnosť sa prejavuje v rozvoji morfológických, funkčných, pohybových a psychických predpokladov každého jednotlivca. Je to proces v ktorom sa rozvíjajú individuálne schopnosti každého mladého hráča. Športový výkon treba chápať ako prejav celkovej funkčnej kapacity hráča. Všeobecná spoločenská úloha športovej prípravy je daná tým, že proces náročnej tréningovej činnosti riadenej trénerom formuje kolektív hráčov. Jednotlivci v ňom získavajú cenné pohybové zručnosti, charakterové a morálne vlastnosti, ktoré môžu uplatniť nielen pri realizácii športového výkonu, ale i v pracovnom procese a spoločenskom živote.

Špecifické ciele:

- vzdelávacie:
 - prejavoval záujem o športovú prípravu, mal vypestovaný pozitívny vzťah k pravidelne vykonávanej telovýchovnej a športovej činnosti, považoval ju za súčasť svojho spôsobu života, prežíval radosť zo spontánnej i riadenej telovýchovnej činnosti,
 - mal vytvorenú základnú predstavu o význame športovej prípravy ako predpokladu pre jeho zdravý vývin,
 - mal somatickým, motorickým a psychickým predpokladom zodpovedajúcu úroveň pohybových schopností,
 - mal osvojené pohybové zručnosti,
 - orientácia na individuálny herný výkon
 - aktívne ovládal terminológiu a pravidlá osvojovaných pohybových činností,

- poznal účinok (význam) vykonávaných pohybových činností na svoj organizmus a dokázal z nich vytvoriť pohybové režimy pre vlastnú potrebu,
- technická stránka, základ individuálnej taktiky pri využívaní herných činností jednotlivca
- základné pravidlá hry
- technická a taktická stránka herných činností a ich využitie v prospech kolektívu
- výchovno – vzdelávacie:
 - prekonávať krízové stavy, nechut' pri neúspechu a poklese výkonnosti,
 - prežívať úspechy kolektívu, využívať ich ako hlavný motív ďalšej činnosti,
 - plniť spoločné ciele družstva, správať sa podľa dohodnutých noriem, súpera považovať za spoločného priateľa,
 - rozvoj výkonnostných a motivačných zdrojov,
 - vedel uplatňovať zásady fair-play – dodržiavať pravidlá,
 - bol schopný hodnotiť svoj somatický vývin,
 - vedel zásady správnej životosprávy a mal poznatky o negatívnom vplyve fajčenia, alkoholu a drog na zdravie i pohybový výkon,
 - mal osvojené základné hygienické zásady a návyky a prakticky ich využíval pred, počas i po skončení telovýchovnej činnosti,
 - vedel poskytnúť prvú pomoc pri ľahších úrazoch,
 - bol schopný uplatniť v telovýchovnej činnosti poznatky z iných predmetov a opačne,
 - prejavoval primeranú rozhodnosť, nebojácnosť, snahu po lepšom výkone, tvorivosť, radosť z víťazstva, ale i schopnosť oceniť súpera a zmieriť sa s prehrou,
 - prejavoval uvedomelý aktívny vzťah k životnému prostrediu a k prírode,

- samostatne trénovať, kontrolovať plnenie cieľov výkonnostného rastu, nevyhýbať sa testovaniu výkonnosti

4. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Kompetencie učiť sa:

- využívať znalosti a skúsenosti získané v jednotlivých vzdelávacích oblastiach, v záujme vlastného rozvoja,
- samostatne sa rozvíjať, výsledky porovnať z výsledkami spolužiakov,
- ovládať terminológie, znakmi, termínmi – dávať ich do súvislosti, reagovať na signály, gestá,
- vedieť zdôvodniť potrebu zaradenia pohybových aktivít do svojho denného režimu,
- vedieť zdôvodniť potrebu rozohriatia organizmu a rozcvičenia pre športový výkon ako i prevenciu pred zranením,
- analýza hry družstva a vlastnej hry, herného výkonu, sledovanie zápasov vrcholových hráčov

Kognitívne kompetencie

- rozvoj špeciálnych pohybových schopností a herné kondície v podmienkach herného tréningu
- zdokonaľovanie útočných a obranných herných činností v špecifických podmienkach hry
- formovanie pozitívnych osobnostných vlastností žiaka
- skvalitňovanie univerzálnych prejavov, rozvíjanie taktických vedomostí žiaka
- žiak vie vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v dennom režime so zameraním na úlohy ochrany vlastného zdravia,
- žiak používa odbornú terminológiu osvojených pohybových činností a oblastí poznatkov,
- žiak vie zostaviť a používať rozcvičenie pred vykonávaním pohybovej činnosti,
- žiak dodržiava osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností súťažného charakteru,
- žiak vie, ktoré sú základné olympijské idey a riadi sa nimi vo svojom živote,
- žiak vie posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti i telesného rozvoja podľa daných noriem,

- žiak vie poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí,
- žiak dodržiava bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti,
- žiak pozná životné priority a priority v starostlivosti o vlastné zdravie,
- žiak pozná negatívne účinky návykových látok na organizmus,
- žiak vie využiť pravidlá hry v prospech hry družstva,

5. Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania		
	Metódy	Postupy	Formy práce

<p>Herná príprava</p>	<p>Motivačná – motivačné pozorovanie, demonštrácia pohybu,</p> <p>V celku</p> <p>Metóda po častiach</p> <p>Komplexná metóda</p> <p>Od celku k častiam a k celku</p> <p>Metódy názorno-demonštračné,</p> <p>Metódy praktické – nácvikové, fixačné (opakovanie, zdokonaľovanie) – spätnoväzobné,</p> <p>Metódy z logického aspektu – analýza, syntéza pohybovej činnosti,</p>	<p>Sústredenie pozornosti žiakov na cieľ, dôsledne uplatňovať prostriedky smerujúce k rozvoju aktivity žiakov,</p> <p>Rozvoj takých vlastností a vedomostí žiaka, ktoré mu pomáhajú porozumieť obsahu, deju a pravidlám hry,</p>	<p>Striedať všetky didaktické formy: hromadná, skupinová, individuálna,</p>
-----------------------	---	--	---

<p>Kondičná príprava</p>	<p>Motivačná – motivačné pozorovanie, demonštrácia pohybu,</p> <p>Intervalová</p> <p>Súvislá</p>	<p>Sústredenie pozornosti žiakov na cieľ, dôsledne uplatňovať prostriedky smerujúce k rozvoju aktivity žiakov,</p>	<p>Hromadná</p> <p>Skupinová</p> <p>Individuálna</p> <p>Prúdová</p>
--------------------------	--	--	---

<p>Teoretická príprava</p>	<p>Uplatňovanie príťažlivých, zábavných, radostných a primerane náročných metód, podporovanie ducha, kooperácie medzi žiakmi,</p> <p>Motivačná</p> <p>Informačno-receptívna – metóda hovoreného slova,</p> <p>Metóda písaného slova a grafického znázornenia – práca s nákresom pohybového úkonu,</p> <p>Metódy názorno-demonštračné, praktické,</p> <p>Produktívne metódy – hra – spolupráca,</p> <p>Metódy z logického aspektu,</p> <p>Metódy organizačného aspektu,</p> <p>Výklad</p>	<p>Vytvoriť dobrú pracovnú atmosféru bez pracovného napätia, umožniť žiakom citovo prežívať radosť z pohybu,</p>	<p>Striedať všetky didaktické formy: hromadná, skupinová, individuálna,</p>
----------------------------	--	--	---

Psychologická	<p>Slovná</p> <p>Názorná</p> <p>Praktická</p> <p>Metóda modelovaného tréningu</p> <p>Metóda súťaženía</p> <p>Metóda vytvárania špeciálnych prekážok</p> <p>Metóda vysvetľovania a presvedčovania</p>	<p>Najúčinnejším prostriedkom psychologickej prípravy je a zostane správna životospráva, systematický a náročný tréningový proces,</p>	<p>Hromadná forma</p> <p>Skupinová forma</p> <p>Individuálna forma</p>
Testovanie	<p>Motivačná,</p> <p>Informačno-receptívna –metóda, hovoreného slova,</p> <p>Metódy názorno-demonštračné,</p> <p>Metódy z logického aspektu,</p> <p>Diagnostické metódy,</p> <p>Metódy organizačného aspektu,</p>	<p>Sústredenie pozornosti žiakov na cieľ, vytvoriť dobrú pracovnú atmosféru,</p>	<p>Individuálna práca,</p> <p>Hromadná forma,</p> <p>Skupinová,</p>

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Herná príprava	Futbal – Herná príprava, teória a prax, L. Kačáni, vydal SFZ 2005, ISBN 80-969091-3-4 Tréning vo futbale, Kačáni - Horský 1988, Šport Slovenské telovýchovné vydavateľstvo Bratislava	Video, DVD, PC tabuľa	Pomocné brány, rozlišovacie vesty, lopty, prekážky, kužele, stopky	Internet ,metodické materiály, odborná literatúra
Kondičná príprava	Futbal – Hra, kondícia, tréning, Holienka, Bratislava 1997, ISBN 80-88901-0703	Video, DVD tabuľa	Pomocné bránky, kužele, lopty, medicimbaly, stopky, prekážky	Internet, metodické materiály
Teoretická príprava	Futbal – Herná príprava, teória a prax, L. Kačáni, vydal SFZ 2005, ISBN 80-969091-3-4 Tréning vo futbale, Kačáni - Horský 1988, Šport Slovenské telovýchovné vydavateľstvo Bratislava	Video, DVD, PC, tabuľa	Lopty, bránky, rozlišovacie vesty, kužele,	Internet, knižnica
Psychologická príprava	Tréning vo futbale, Kačáni - Horský 1988, Šport Slovenské telovýchovné vydavateľstvo Bratislava	Video, DVD, PC,	Lopty, pomocné bránky, kužele,	Internet, knižnica

6. Učebné zdroje Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Testovanie	Kolektív: Didaktika školskej telesnej výchovy, vydalo FTVŠ UK 2001, ISBN 80-968252-5-9	Video, DVD	osobná váha, meter, stopky, pásmo na meranie, náčinie: plné lopty,	Internet
------------	--	------------	--	----------

7. Hodnotenie a klasifikácia:

Predpokladom spravodlivého hodnotenia žiakov je ich čo najlepšie poznanie. Hodnotenie žiakov je integrujúcou súčasťou výchovno-vzdelávacej práce v telesnej výchove a športe. Je jedným z prostriedkov získavania pre ich vlastné telesné, pohybové, psychické intelektuálne zdokonaľovanie, pre utváranie trvalého vzťahu k telesnej výchove a športu a starostlivosti o svoje zdravie.

V telesnej výchove sa hodnotí nielen zlepšenie jeho zdravia, pohybovej gramotnosti a výkonnosti, telesnej zdatnosti, ale aj to, či žiak získal k tejto činnosti vzťah, či sa na nej so záujmom zúčastňoval, a to nielen v čase povinného vyučovania ale aj mimo neho, či pociťoval z nej radosť a potešenie, či sa stala súčasťou jeho životného štýlu.

Základné ukazovatele hodnotenia žiaka sú:

- posúdenie prístupu a postojov žiaka, najmä jeho vzťahu k pohybovej aktivite a vyučovaniu telesnej a športovej výchovy a jeho sociálneho správania a adaptácie,
- rozvoj telesných, pohybových a funkčných schopností žiaka, najmä rozvoj zdravotne orientovanej telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti s prihliadnutím na individuálne predpoklady žiaka,
- proces učenia sa, osvojovania, zdokonaľovania a upevňovania pohybových zručností a teoretických vedomostí, najmä orientácia v obsahu učebných programov zostavených učiteľom a realizovaný v škole

Po ukončení každého tematického celku nasleduje hodnotenie na základe priebežného sledovania prejavov žiaka na vyučovaní – aktivita, snaha, samostatnosť, tvorivosť ale aj aktivita a angažovanosť v školskej a mimoškolskej záujmovej telovýchovnej a športovej činnosti. Kritériá hodnotenia sú pre žiakov známe pred hodnotením. Hodnotiacu škálu si volí vyučujúci a pridriava sa hodnotiacich štandardov. Žiak má nárok na opravu. Na hodnotenie telesného rozvoja, telesnej zdatnosti a všeobecnej pohybovej výkonnosti sa použijú batérie a motorických testov.

Oblasť: Pohyb a zdravie

Predmet: Športová príprava futbal

Ročník : piaty

Počet hodín v ročníku: 3 hodiny (ŠVP) týždenne, 1 hodina (ŠkVP) týždenne, spolu 132 vyučovacích hodín

Tematický celok	Cieľ	Obsahový štandard	Výkonový štandard – žiak vie	Počet hodín	Prierezové témy
Herná príprava	<p>Rozvoj takých vlastností, schopností a vedomostí hráča, ktoré mu pomáhajú porozumieť obsahu deju a pravidlám hry</p> <p>Zabezpečenie vysokej úrovne rozvoja špeciálnych schopností, ktoré tvoria základňu zvyšovania herného výkonu</p> <p>Dosiahnutie vysokej úrovne senzomotorických zručností a ich optimálne využívanie v zložitých podmienkach hry</p> <p>Zdokonaľovanie tvorivého variabilného riešenia, rýchle sa meniacich herných situácií</p>	<p>Osvojovanie si technickej a taktickej stránky herných činností jednotlivca</p> <p>Nácvik a zdokonaľovanie herných kombinácií a systémov hry</p> <p>Rozvoj špeciálnych vedomostí hráča</p> <p>Rozvoj intelektuálnych a tvorivých schopností hráča</p> <p>Adekvátne bioenergetické zabezpečenie herných činností</p> <p>Zvyšovanie odolnosti hráča proti deformačným</p>	<p>Dosiahnuť stupeň osvojenia a zdokonalenia individuálnej práce s loptou</p> <p>Zvýšiť úroveň kreativity pre spoluprácu v kombináciách so spoluhráčmi</p> <p>Reťazce herných kombinácií na základe spolupráce zoskupenia hráčov</p> <p>Rôzne zložité reťazce herných činností jednotlivca v dynamickom pohybe</p> <p>Kombinácie pri riešení štandardných herných situácií v rámci útoku</p> <p>Uplatňovanie adekvátnych variantov hry v útočných</p>	40	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj,</p> <p>Ochrana života a zdravia,</p>

	<p>Osvojovanie si rôznych foriem interakcie a komunikácie hráčov medzi sebou a trénerom</p> <p>Rozvíjanie psychickej stability hráčov, ich zdravého sebavedomia</p>	<p>faktorom</p> <p>Akceleráciu regeneračných procesov po zaťažení organizmu</p>	<p>systemoch</p>		
<p>Kondičná príprava</p>	<p>Dosiahnuť a udržať kondičnú pripravenosť na takej úrovni, aby mohol hráč podávať v hre čo najlepší výkon</p> <p>Zvyšovanie funkčných a psychických možností hráča</p> <p>všestranný telesný rozvoj a vytvorenie takeého motorického potenciálu športovca, ktorý mu umožní pri uplatnení racionálnej techniky a taktiky dosiahnuť vysokú úroveň športového majstrovstva</p>	<p>Rozvoj pohybových schopností zodpovedajúcich požiadavkám charakteru pohybovej činnosti hráča v zápase</p> <p>Nárast všestranného rozvoja pohybových schopností hráča, zvyšovanie funkčných predpokladov na rýchlejší a kvalitnejší rast vysokého individuálneho špecializovaného výkonu</p>	<p>Zvládnuť všetky druhy rýchlosti, hlavne štartovú rýchlosť, lokomočnú, rýchlosť vykonávania herných činností jednotlivca, herných kombinácií a herných systémov</p> <p>Dosiahnuť vysoký stupeň vytrvalosti a následne krátkodobej a strednodobej</p> <p>Zvládnutie hlavne dynamickej sily dolných končatín</p> <p>Zvládnutie zložitej pohybovej činnosti v priestore a čase z rôznou úrovňou sily</p>	<p>40</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj, ochrana života a zdravia,</p>

Teoretická príprava	<p>Poznať význam, účel a zacielenie jednotlivých cvičení</p> <p>Poznatky o herných činnostiach, herných systémoch, pravidlách, funkciách potrebných na organizáciu zápasov</p>	<p>Osvojenie si pohybových štruktúr, vytváranie základov herných činností jednotlivca</p> <p>Osvojovanie jednotlivých herných úloh</p> <p>Formovanie sociálnych vzťahov a kladných vlastností osobnosti</p> <p>Individuálna a kolektívna taktika v útočných a obranných systémoch hry</p>	<p>Taktické úlohy hráčov v čiastkových úsekoch hry – zakladanie, vedenie, zakončovanie útoku, prechody, vlastné bránenie vo variantoch obranných a útočných systémov</p> <p>Úlohy hráčov podľa stavu zápasu, zrýchľovanie hry, časová tieseň, držanie lopty</p> <p>signály na zmenu spôsobu hry</p> <p>Analýza hry družstva a vlastného výkonu</p>	20	<p>Mediálna výchova</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Dopravná výchova</p> <p>Ochrana života zdravia</p>
Psychologická príprava	<p>Adaptácia hráča a jeho psychiky, aby v priebehu hry vedel čo najproduktívnejšie využiť svoj celý výkonnostný potenciál</p> <p>Pripraviť na optimálny aktuálny stav najmä pred zápasmi</p> <p>Vytvoriť systém regulácie interpersonálnych a športových vzťahov</p> <p>Vytvoriť optimálnu atmosféru</p>	<p>Vytvorenie dostatočnej odolnosti voči stresom a rôznym vonkajším vplyvom pri podávaní výkonu</p> <p>Zabezpečovanie regulácie predštartových, štartových stavov</p> <p>Vytvorenie potrebnej úrovne sebadôvery a koncentrácie na podávanie športových</p>	<p>Zvládanie psychologického tlaku na hráča, koncentrované plnenie úloh v rámci systému hry</p> <p>Podriadenie individuálnych schopností v kolektívnej taktike</p> <p>Vytvorenie optimálneho ovzdušia v kolektíve</p> <p>Zabezpečenie priaznivých vzájomných vzťahov a súdržnosť družstva</p>	22	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p>

	v kolektíve pred, počas i po podávaní výkonu	výkonov Komponovanie osobností hráča z hľadiska požiadaviek výkonu v zápase			
Testovanie	Osvojenie pohybových činností Predviesť správnu techniku testov	Dodržiavanie osvojených pravidiel pri vykonávaní pohybových činností súťažného charakteru Potreba rozohriatia organizmu a rozcvičenia pre športový výkon ako prevenciu pred zranením Dokázať zvíťaziť, ale i prijať prehru v športovom zápole Dodržiavania princípov fair-play	Vedieť správne vykonať techniku predpísaných testov	10	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Dopravná výchova Ochrana života a zdravia

Učebné osnovy školského vzdelávacieho programu – predmet: etická výchova

1.Záhlavie

Názov predmetu	Etická výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	piaty
Škola (názov, adresa)	Základná škola M. Kukučina, , 026 01 Dolný Kubín
Názov ŠkVP	Škola úspešného života
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne
Dĺžka štúdia	1 rok
Vyučovací jazyk	slovenský
iné	štátna škola

2.Charakteristika predmetu

Hlavnou funkciou povinne voliteľného predmetu etická výchova v nižšom strednom vzdelávaní je osobnostný a sociálny rozvoj žiakov s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej významné miesto zaujíma prosociálne správanie. Pri plnení tohto cieľa sa primárne využíva zážitkové učenie, riadený rozhovor, diskusia, simulačné hry, ktoré popri informáciách účinne rozvíjajú mravný úsudok, rozlišovanie dobra od zla, orientáciu v etických dilemách dnešnej spoločnosti. Jej súčasťou je rozvoj sociálnych spôsobilostí ako napr. otvorená komunikácia, empatia, asertivita, pozitívne hodnotenie iných a pod. Podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia. Žiaci sú vedení k harmonickým a stabilným vzťahom v rodine, v kolektíve spolužiakov i v iných sociálnych skupinách.

V nižšom strednom vzdelávaní vedieme žiakov k reflexii a prehodnocovaniu svojho správania i správania iných, vzhľadom na cieľovú rovinu etickej výchovy, ktorou je sociálne rozvinutý človek a spolupracujúce spoločenstvo. Preto sa etická výchova javí ako predmet, ktorý pripravuje pôdu pre ostatné výchovy, ktoré súvisia s uplatnením sa nielen v konkrétnych osobných vzťahoch žiaka, ale aj v jeho pripravenosti žiť pre spoločné dobro s inými ľuďmi a pre iných.

3.Ciele vyučovacieho predmetu

Žiaci:

- osvoja si základné postoje, ktoré podmieňujú kultivované medziľudské vzťahy,
- nadobudnú spôsobilosť na pochopenie a rešpektovanie najvyššej hodnoty, ktorou je život človeka a všetko, čo vedie k jeho rozvoju,
- získajú spôsobilosti, ktorými posilnia sebaúctu a hodnotenie iných,
- získajú spôsobilosti pri vyjadrovaní svojich citov a nadobudnú úctu k citovému životu iných,
- naučia sa participovať na živote spoločnosti (triedy, školy, regiónu, klubu, mesta),
- zdôvodnia dôležitosť nezávislosti od vecí, drog, médií,
- naučia sa kriticky myslieť, kultivovane diskutovať a akceptovať názory iných,
- ocenia prvky prosociálneho správania v rodine, v žiackom kolektíve i v iných sociálnych skupinách,
- nadobudnú spôsobilosť pochopiť svoju sexuálnu identitu, hodnotu priateľstva, lásky, manželstva a rodiny,
- osvoja si pozitívny postoj k postihnutým, chorým a iným ľuďom, ktorí potrebujú zvýšené porozumenie a pomoc,
- zdôvodnia dôležitosť stanovenia si životných cieľov, etických hodnôt a zachovávanía spoločensky uznávaných noriem.

Dosahovanie týchto cieľov ráta s aktivizáciou a rozvojom nonkognitívnych funkcií osobnosti, ktoré uvádza profesor M. Zelina v systéme KEMSAK:

K – kognitivizácia, ktorej cieľom je naučiť človeka poznávať, myslieť, riešiť problémy

E – emocionalizácia, cieľom je naučiť človeka cítiť a rozvíjať jeho kompetencie pre cítenie, prežívanie, rozvíjať jeho city

M – motivácia, cieľom je rozvinúť záujmy, potreby, túžby, chcenia osobnosti, jej aktivity

S – socializácia, jej cieľom je naučiť človeka žiť s druhými ľuďmi, naučiť ich komunikovať, tvoriť progresívne medziľudské vzťahy

A – axiologizácia, ktorej cieľom je rozvíjať progresívnu hodnotovú orientáciu osobnosti, učiť hodnotiť

K – kreativizácia, cieľom tejto funkcie je rozvíjať v osobnosti tvorivý štýl života.

4. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Názov kľúčovej kompetencie:

1. Komunikačné kompetencie:

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli :

- počúvať s porozumením a primerane reagovať,
- uplatňovať ústretovú komunikáciu na vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, s učiteľmi a rodičmi a ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- primerane reagovať na prejavy verbálnej a neverbálnej komunikácie.

2. Kompetencia učiť sa učiť sa:

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- osvojiť si základy rôznych techník učenia.

3. Kompetencia riešiť problémy:

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli :

- vnímať a sledovať problémové situácie vo svojom najbližšom okolí,
- pokúšať sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným empatickým a asertívnym spôsobom.

4. Osobné, sociálne a občianske kompetencie:

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli :

- osvojiť si základy pozitívneho sebaobrazu a sebadôvery,
- osvojiť si prosociálne hodnoty a postoje,
- uvedomiť si vlastné potreby, ale i potreby iných ľudí,
 - odhadnúť silné a slabé stránky svojej osobnosti,
 - uvedomovať si dôležitosť ochrany svojho zdravia,
 - primerane veku odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
 - uvedomiť si vlastné práva a povinnosti,
 - osvojiť si základné princípy spolupráce v skupine,
 - prijímať nové nápady alebo aj sám prichádzať s novými nápady a postupmi pri spoločnej práci,
 - uvedomiť si význam pozitívnej klímy v triede a svojim konaním prispievať k dobrým medziľudským vzťahom.

5. Kompetencia vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry:

- spoznávať bežné pravidlá spoločenského kontaktu,
- správať sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,

- osvojiť si základy na tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.

5. Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania		
	Metódy	Postupy	Formy práce
Otvorená komunikácia.	Zážitkové vyučovanie- interaktívne metódy /hry, cvičenia, modelové situácie,diskusie,hranie miniscénok.	Výber aktivít a cvičení ku otvorenej komunikácii z publikácií: Lencz,L.- Križová,O:Metodický materiál k predmetu Etv.	Individuálna práca – denník porozovania – analýza prejavov neverbalnej komunikácie vybraných ľudí z okolia /spolužiaci, rodičia, spolucestujúci, susedia, televízne postavy z filmu./
Poznanie a pozitívne hodnotenie seba.	Dramatizácia textov, motivačný rozhovor, práca s knihou a textom, demonštračná metóda, demonštrácia rolovej hry.	Rozličné formy aktívnych hier a cvičení k poznaniu a pozitívnemu hodnoteniu seba. Výber z publikácií:	Organizácia hodiny – sedenie v kruhu. Práca žiakov vo dvojiciach.
Poznanie a pozitívne hodnotenie druhých.	Minidialógy, zážitkové vyučovanie-interaktívne metódy /hry, cvičenia, modelové situácie,diskusie,hranie miniscénok.	Práca s literárnymi textami, ukážkami, úlohy na rozvíjanie kreativity, brainstorming. Výber aktivít a cvičení z publikácií:	Individuálna práca – denník porozovania – analýza prejavov vybraných ľudí z okolia /spolužiaci, rodičia, spolucestujúci, susedia, televízne postavy z filmu./

Tvorivosť v medziľudských vzťahoch.	Zážitkové vyučovanie- interaktívne metódy /hry, cvičenia, modelové situácie,diskusie,hranie miniscénok. Dramatizácia textov, motivačný rozhovor, práca s literárnymi textami	Úlohy na rozvíjanie kreativity, práca s obrázkami, fotografiami a predmetmi, dokončenie príbehu podľa vlastnej fantázie, napodobňovanie životných situácií súvisiacimi s iniciatívou a tvorivosťou	Individuálna práca – denník porozovania – analýza prejavov vybraných ľudí z okolia /spolužiaci, rodičia, spolucestujúci, susedia, televízne postavy z filmu./ Práca žiakov vo dvojiciach.
Etické aspekty ochrany prírody.	Inscenácie,pantomíma,dramat izácia,návšteva výstavy fotografií,vlastná tvorba na danú tému,diskusia s odborníkom-predstaviteľom „zelených alternatív .	Práca s literárnymi textami,,ukážkami, pozorovanie prírody, práca s prírodným materiálom, s obrázkami, organizovanie fotografií s danou tematikou,zbierky citátov slávnych ľudí-angažovaných	Individuálna práca – vedenie denníka na tému čo som urobil ja pre zlepšenie životného prostredia.

6. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...
Otvorená komunikácia.	Lencz,L.: Pedagogika etickej výchovy. Výchova k prosociálnosti. Lenc,L.:Metódy etickej výchovy.	Magnetofón,prehráva č,DVD,CD,video,poč ítač,	Umelecká literatúra /bájky,rozprávky,pov esti,výstrižky z novín,denník	Knižnica,internet, encyklopédia

	<p>Lencz,L.-Križová,O.: Metodický materiál k predmetu etická výchova.</p> <p>Križová,O.: Prosociálna výchova ako východisko pre spolužitie.</p> <p>Alexová,S.-Vopel,W.K.: Nechaj ma, chcem sa učiť sám.1.-4.</p> <p>Kašparová,Z.-Houška,T.- Uhereková,M.:Ako poznám sám seba?</p>	<p>tabuľa</p>	<p>pozorovaní,ilustrácie, knihy,časopisy</p>	
<p>Poznanie a pozitívne hodnotenie seba.</p>	<p>Lencz,L.: Pedagogika etickej výchovy. Výchova k prosociálnosti.</p> <p>Lenc,L.:Metódy etickej výchovy.</p> <p>Lencz,L.-Križová,O.: Metodický materiál k predmetu etická výchova.</p> <p>Križová,O.: Prosociálna výchova ako východisko pre spolužitie.</p> <p>Alexová,S.-Vopel,W.K.: Nechaj ma, chcem sa učiť sám.1.-4.</p>	<p>Magnetofón,prehrávač,DVD,CD,video,počítač, tabuľa</p>	<p>Umelecká literatúra /bájky,rozprávky,povesti,výstrižky z novin,denník pozorovaní,ilustrácie, knihy,časopisy</p>	<p>Knižnica,internet, encyklopédia</p>

<p>Poznanie a pozitívne hodnotene druhých.</p>	<p>Lencz,L.: Pedagogika etickej výchovy. Výchova k prosociálnosti.</p> <p>Lenc,L.:Metódy etickej výchovy.</p> <p>Lencz,L.-Križová,O.: Metodický materiál k predmetu etická výchova.</p> <p>Križová,O.: Prosociálna výchova ako východisko pre spolužitie.</p> <p>Alexová,S.-Vopel,W.K.: Nechaj ma, chcem sa učiť sám.1.-4.</p>	<p>Magnetofón,prehrávač,DVD,CD,video,počítač,</p> <p>tabuľa</p>	<p>Umelecká literatúra /bájky,rozprávky,povesti,výstrižky z novin,denník pozorovaní,ilustrácie,</p> <p>knihy,časopisy</p>	<p>Knižnica,internet, encyklopédia</p>
<p>Tvorivosť v medziľudských vzťahoch.</p>	<p>Lencz,L.: Pedagogika etickej výchovy. Výchova k prosociálnosti.</p> <p>Lenc,L.:Metódy etickej výchovy.</p> <p>Lencz,L.-Križová,O.: Metodický materiál k predmetu etická výchova.</p> <p>Križová,O.: Prosociálna výchova ako východisko pre spolužitie.</p> <p>Alexová,S.-Vopel,W.K.: Nechaj ma, chcem sa učiť sám.1.-4.</p>	<p>Magnetofón,prehrávač,DVD,CD,video,počítač,</p> <p>tabuľa</p>	<p>Umelecká literatúra /bájky,rozprávky,povesti,výstrižky z novin,denník pozorovaní,ilustrácie,</p> <p>knihy,časopisy</p>	<p>Knižnica,internet, encyklopédia</p>

<p>Etické aspekty ochrany prírody.</p>	<p>Lencz,L.: Pedagogika etickej výchovy. Výchova k prosociálnosti.</p> <p>Lenc,L.:Metódy etickej výchovy.</p> <p>Lencz,L.-Križová,O.: Metodický materiál k predmetu etická výchova.</p> <p>Križová,O.: Prosociálna výchova ako východisko pre spolužitie.</p> <p>Alexová,S.-Vopel,W.K.: Nechaj ma, chcem sa učiť sám.1.-4.</p>	<p>Magnetofón,prehrávač,DVD,CD,video,počítač, tabuľa</p>	<p>Umelecká literatúra /bájky,rozprávky,povesti,výstrižky z novin,denník pozorovaní,ilustrácie, knihy,časopisy</p>	<p>Knižnica,internet, encyklopédia</p>
--	--	--	--	--

7. Hodnotenie a klasifikácia

Žiaci budú hodnotení podľa klasifikačného poriadku a kritérií spolu s vnútornými metodickými smernicami k hodnoteniu výsledkov žiakov, schváleného riaditeľkou školy na pedagogickej rade.

Oblasť: Človek a hodnoty

Predmet: Etická výchova

Ročník: piaty

Počet hodín ročníku: 33

Tematický celok	Výkonový štandard /nahrádza cieľ/	Obsahový štandard	Počet hodín	Prierezové témy
Otvorená komunikácia.	<ul style="list-style-type: none">- objasniť pravidlá otvorenej komunikácie,- identifikovať na príkladoch prejavy neverbálnej komunikácie,- ovládať základné komunikačné zručnosti,- identifikovať komunikačné šumy a prekážky,- diskutovať o problémoch komunikácie v triede	komunikácia, druhy a úrovne verbálna a neverbálna komunikácia úrovne komunikácie komunikačné zručnosti komunikačné šumy a prekážky	7	Multikultúrna výchova, ľudské práva, osobnostný a sociálny rozvoj
Poznanie a pozitívne hodnotenie seba	<ul style="list-style-type: none">- vysvetliť pojmy – sebaúcta, sebahodnotenie, sebaovládanie,- identifikovať prvky podporujúce sebaúctu,- zhodnotiť svoje silné a slabé stránky,- vysvetliť vzťah medzi sebaúctou a sebaovládaním,	sebapoznanie a sebaúcta prvky podporujúce sebaúctu sebaovládanie, sebahodnotenie sebapoznanie a osobnostný rozvoj akceptácia slabých stránok a rozvoj silných stránok	7	Ochrana života a zdravia, tvorba projektov a prezentačné zručnosti, osobnostný a sociálny rozvoj

Poznanie a pozitívne hodnotenie druhých.	<ul style="list-style-type: none"> - zdôvodniť potrebu poznania pre pozitívne hodnotenie iných, - vyjadriť formy a príklady pozitívneho hodnotenia iných, - napísať list osobe, v ktorom vyjadrí obdiv a poďakovanie, - vyjadriť pochvalu, - vymedziť faktory podporujúce tvorivosť, - vysvetliť miesto tvorivosti v medziľudských vzťahoch, - vymyslieť spôsoby riešenia problémových situácií v triede, - určiť znaky tvorivého človeka, 	<p>pozitívne hodnotenie iných formy pochvaly a uznania pozitívne hodnotenie v záťažových situáciách renatalizácia</p> <p>tvorivosť a iniciatíva faktory tvorivosti tvorivosť v medziľudských vzťahoch</p>	6	Ľudské práva, osobnostný a sociálny rozvoj, ochrana ž a zdravia

Tvorivosť v medziľudských vzťahoch.			7	Multikultúrna výchova, ľudské práva, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, osobnostný a sociálny rozvoj, ochrana života a zdravia
Etické aspekty ochrany prírody.	<ul style="list-style-type: none"> - zdôvodniť osobnú zodpovednosť každého človeka za životné prostredie, - napísať úvahu o svojom vzťahu k prírode, - vytvoriť projekt ochrany prírody v miestnej lokalite, - realizovať konkrétne žiacke ochranárske aktivity. 	ekosystém vnímanie prírody ľudská činnosť a životné prostredie zodpovednosť za prírodu	6	Environmentálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, osobnostný a sociálny rozvoj, ochrana života a zdravia, mediálna výchova

Učebné osnovy školského vzdelávacieho programu – predmet: Náboženská výchova katolícka

1. Záhľadvie

Názov predmetu	Náboženská výchova katolícka
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne(ŠVP), spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	piaty
Škola (názov, adresa)	Základná škola M. Kukučina, , 026 01 Dolný Kubín
Názov ŠkVP	Škola úspešného života
Stupeň vzdelania	Nižšie sekundárne
Dĺžka štúdia	1 rok
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk
iné	štátna škola

2. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Keďže človek je z psychologického a sociologického hľadiska prirodzene bytosť náboženská, má potrebu smerovať k tomu, čo ho presahuje. Vyučovací predmet náboženská výchova má preto opodstatnenú úlohu v celistvom ponímaní výchovy na škole.

Povinne voliteľný predmet náboženská výchova formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasti identity človeka. Ponúka prístup k biblickému posolstvu, k učeniu kresťanských cirkví a k ich tradíciám, otvára pre neho možnosť života s cirkvou.

Vyučovací predmet náboženská výchova sa zameriava na pozitívne ovplyvnenie hodnotovej orientácie žiakov tak, aby sa z nich stali slušní ľudia s vysokým morálnym kreditom, ktorých hodnotová orientácia bude prínosom pre ich osobný a rodinný život i pre život spoločnosti. Náboženská výchova je výchovou k zodpovednosti voči sebe, voči iným jednotlivcom i celej spoločnosti. Učí žiakov kriticky myslieť, nenechať sa manipulovať, rozumieť sebe, iným ľuďom a svetu, v ktorom žijú. Zároveň výučba predmetu nadväzuje na ďalšie spoločenskovedné predmety, umožňuje žiakom ozrejmiť si morálny pohľad na mnohé témy otvorenej spoločenskej diskusie. Učí žiakov rozlišovať medzi tým, čo je akceptované spoločnosťou, a tým, čo je skutočne morálnym dobrom pre jednotlivca i pre celú spoločnosť.

Predmet náboženská výchova je úzko previazaný s predmetmi spoločenského zamerania – etická výchova, náuka o spoločnosti, dejepis.

3. Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom obsahu je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, u ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život v tom zmysle, aby dokázali v budúcnosti prispieť k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi.

Predmet náboženská výchova umožňuje žiakom:

- formulovať otázky týkajúce sa základných životných hodnôt, postojov a konania
- konfrontovať ich s vedecky a nábožensky (kresťansky) formulovanými pohľadmi na svet
- hľadať svoju vlastnú životnú hodnotovú orientáciu
- formovať svedomie
- prehľbovať medzilľudské vzťahy cez skvalitnenie komunikácie
- spoznávať spôsoby komunikácie človeka s Bohom
- oceniť komunikáciu s Bohom prostredníctvom sviatosti, liturgického slávenia čítania Božieho slova
- rozvíjať kritické myslenie hodnotením pozitívnych aj negatívnych javov v spoločnosti a v cirkvi

Predmet sa cieľmi spolupodieľa na utváraní a rozvíjaní kľúčových kompetencií. Napĺňanie cieľov jednotlivých vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov sa realizuje v školskom prostredí prostredníctvom kľúčových a predmetových kompetencií žiakov, ktoré zároveň rozvíja. Kľúčové kompetencie majú procesualný charakter. Žiaci si ich osvojujú na veku primeranej úrovni prostredníctvom obsahu, metód vzdelávania a činnosti.

Napĺňanie cieľov jednotlivých vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov sa realizuje v školskom prostredí prostredníctvom kľúčových a predmetových kompetencií žiakov, ktoré zároveň rozvíja. Vyučovaci predmet náboženská výchova sa podieľa na rozvoji kľúčových kompetencií najmä rozvíjaním týchto predmetových kompetencií:

komunikačné kompetencie - žiak prispieva k diskusii v pracovnej skupine a v triede, kladie otázky a zisťuje odpovede, učí sa konfrontovať s názormi druhých, počúvať a byť otvorený pre odlišnosti, žiak si osvojuje vhodnú argumentáciu, učí sa vypočuť spoludiskutujúceho, formuluje otázky, porovnáva, oponuje, formuluje a vyjadruje svoje myšlienky a názory, žiak sa učí reagovať primerane situácii, je schopný uvedomiť si vlastné reakcie v konflikte, vie vyjadriť svoj názor asertívnym nezastrašujúcim spôsobom, sformulovať „ja - správu“ a vyjadriť svoje pocity, žiak sa učí dešifrovať a vhodne používať symboly, rozumie symbolickému vyjadrovaniu v rituáloch a slávnostiach profánneho a náboženského života

kompetencie k učeniu sa – žiak sa učí vyhľadávať a triediť informácie, vyhodnocuje výsledky svojho učenia a diskutuje o nich

kompetencie k riešeniu problémov – žiak sa zaujíma sa o rôzne problémy a nové veci, prijíma nové nápady, prípadne sám prichádza s novými nápadi a postupmi, plánuje a podieľa sa na riešení úloh s druhými, žiak vníma, rozpozná a pochopí problém závislosti, premyslí a naplánuje riešenie problému na modelovej situácii primerane svojej detskej skúsenosti obhajuje svoj názor

občianske – žiak sa adaptuje na meniace životné a pracovné podmienky, podľa svojich schopností a možností sa podieľa na ich aktívnom a tvorivom ovplyvňovaní, chápe potrebu efektívne spolupracovať s druhými pri vytváraní pravidiel, zapája sa do občianskeho života vo svojom okolí háji svoje práva aj práva iných, vníma dôležité postavenie rodiny ako základnej bunky spoločnosti

kultúrne – žiak si osvojuje si postoj vzájomnej tolerancie, učí sa akceptovať druhých ľudí takých, akí sú angažuje sa a rešpektuje vo svojom živote humánne princípy v duchu solidarity a lásky, všíma si kultúrne prejavy iných národov, národností, etník, iné kultúry a ich umenie považuje za rovnocenné a inšpirujúce, žiak vníma obrazy a symboly, architektúru, ľudovú tvorivosť (kroje, výšivky, ornamenty)

rešpektuje kultúrne tradície ako základ súčasného umenia, osvojuje si prácu s literárnymi žánrami a druhmi, vníma pôvod umeleckých diel vyrastajúcich z kresťanskej tradície (obraz, literatúra, hudba, móda) žiak si osvojuje kritický prístup k médiám

sociálne a interpersonálne – žiak sa učí tolerancii, ústretovosti ale aj kritickosti, k iným, učí sa chápať ich potreby a postoje, objavuje a uznáva dôstojnosť človeka bez ohľadu na jeho schopnosť podať výkon, uvedomuje si svoje silné a slabé stránky, žiak sa vníma ako časť celku, chápe potrebu efektívne spolupracovať s druhými pri riešení danej úlohy, oceňuje skúsenosti druhých ľudí, buduje návyk vonkajších prejavov úcty k opačnému pohlaviu, žiak zaujíma pozitívne a empatické postoje k chorým, osobám so zdravotným postihnutím, starým ľuďom

existenciálne – žiak objavuje opakovanosť archetypálnych skúseností opakujúcich sa v dejinách ľudstva, oceňuje skúsenosti druhých ľudí – vzorov z dejín cirkvi, učí sa odhadnúť dôsledky rozhodnutí a činov človeka, objavuje existenciu nemennej pravdy, aplikuje vo svojom živote jednotlivé prvky spirituality

4. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete náboženská výchova využívame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Kompetencie k učeniu sa

- rozumieť symbolickému spôsobu vyjadrovania biblického jazyka a jazyka cirkvi, integrovať náboženský spôsob vnímania a chápania sveta do svojho celkového vzťahu k svetu, súbežne s pohľadom prírodných a humanitných vied, prejavovať ochotu venovať sa ďalšiemu štúdiu a dialógu medzi týmito obormi aj v ďalšom živote

Komunikačné kompetencie

- porozumieť rôznym textom; poetickým, obrazným a náboženským, porovnať ich s inými druhmi textov, rozlíšiť rôzne literárne druhy v Biblii, oceniť ich krásu a reflektovať rôznosť významov ich posolstva
- vnímaním a porozumením symboliky rituálov ako súčasť vytvárania slávnosti rozvíjať schopnosť neverbálnej komunikácie

Kompetencie k riešeniu problémov

- rozvíjať kritické myslenie reflexiou problémových situácií, ich riešením v spoločnej diskusii a kladením filozofických otázok
- hľadať kritéria pre voľbu riešenia problémov, vedieť zdôvodniť svoje návrhy riešenia s dôrazom na etický prístup k ľuďom a k životnému prostrediu

Sociálne a interpersonálne kompetencie

- pri práci vo dvojiciach alebo v skupinách si uvedomiť, čo všetko so sebou prináša kooperatívny spôsob práce
- prostredníctvom cvičení a aktivít rozvíjať schopnosť stíšenia sa, vnútornej koncentrácie a meditácie, ktoré sú predpokladom hlbšej reflexie potrebnej pri vytváraní vlastného sebaobrazu
- rozvíjaním empatie a návštevou charitného domu, zaujať pozitívne a empatické postoje k chorým, osobám so zdravotným postihnutím, starým ľuďom

Občianske kompetencie

- porozumením postojov inak nábožensky alebo svetonázorovo zmýšľajúcich ľudí a chápaním kultúrneho a historického kontextu iných náboženstiev budovať postoj tolerancie
- prostredníctvom diskusie o rôznych konfliktoch z histórie aj zo súčasnosti, hľadať nielen príčiny konfliktov ale aj vzory osobností, ktoré sa vďaka svojim kresťanským postojom zasadili o ich nápravu
- postoj zodpovednosti dať do súvisu s hodnotou slobody, hľadať ich vzájomný vzťah ako aj vzťah k Božej autorite

Kultúrne kompetencie

- prezentáciou obsahov svetových náboženstiev predstavených vo vzťahu ku kresťanstvu porozumieť vzájomnému vzťahu náboženstva a kultúry
- integrovať náboženský rozmer života do vlastného vzťahu ku kultúre v jej historickom a súčasnom prejave
- rozvíjať vzťah k sakrálnemu umeniu prostredníctvom exkurzie chrámu

Existenciálne kompetencie

- prostredníctvom práce so symbolmi a symbolickou rečou vnímať transcendentnú skutočnosť
- filozofickým rozmerom vedenia diskusie spoznávať súvislosti podmieňujúce hľadanie a nachádzanie životného zmyslu a byť otvorený pre jeho transcendentnú hĺbku

Medzipredmetové vzťahy

Biológia

- Príroda a život

Dejepis

- Priestor a čas, sviatky
- Časová priamka, obdobie pred Kr. po Kr.
- Pamäť ľudstva – písmo, kníhtlač, náboženstvo, legendy, mýty

Geografia

- Objavovanie Zeme a vesmíru
- Najkrajšie miesta na Zemi, ktoré vytvoril človek - kultúrne stavby, chrámy

Občianska náuka

- Moja rodina – komunikácia v rodine

Literatúra

- Rozprávka

Výtvarná výchova

- Podnety výtvarného umenia - ranokresťanské a byzantské umenie /mozaika

Začlenenie prierezových tém

Prostredníctvom začlenenia prierezových tém do obsahu učiva náboženskej výchovy, žiak rozvíja nasledovné kompetencie:

Osobný a sociálny rozvoj

Žiak objavuje a rozvíja svoj vnútorný rozmer

Enviromentálna výchova

Žiak má pozitívny vzťah k prírode

- chápe základné enviromentálne problémy, rešpektuje požiadavky na kvalitné životné prostredie

5. Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania		
	Metódy	Postupy	Formy práce
Náboženská výchova			
I. BOH HOVORÍ K ČLOVEKU	<p>Informačnéreceptívna výklad -</p> <p>Reproduktívna – riadený rozhovor</p> <p>Informačnéreceptívna – výklad s názornou fonetickou ukážkou Aktivizujúca – inscenačná</p>		<p>Frontálna výučba</p> <p>Frontálna a individuálna práca žiakov</p> <p>Skupinová práca žiakov</p> <p>Práca s knihou</p> <p>Dramatizácia</p>
II. DIALÓG BOHA A ČLOVEKA	<p>Informačnéreceptívna výklad -</p> <p>Reproduktívna – riadený rozhovor</p> <p>Problémové vyučovanie</p>		<p>Frontálna výučba</p> <p>Frontálna a individuálna práca žiakov, diskusia</p> <p>Skupinová práca</p>

III. MOJA MODLITBA	Informačnoreceptívna - výklad Reproductívna – riadený rozhovor Motivačná demonštrácia Projektové vyučovanie		Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Obrazová meditácia Individuálna práca žiakov
IV. NAŠ DIALÓG S BOHOM	Informačnoreceptívna - výklad Reproductívna – riadený rozhovor Projektové vyučovanie		Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Individuálna práca žiakov Exkurzia sakrálnych priestorov
V. OBETA BOŽIEHO ĽUDU	Informačnoreceptívna - výklad Reproductívna – riadený rozhovor Aktivizujúca – inscenačná Motivačná demonštrácia		Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Simulácia Obrazová meditácia
VI. DIALÓG CEZ SLUŽBU	Informačnoreceptívna - výklad Reproductívna – riadený rozhovor		Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov

	Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Aktivizujúca		Skupinová práca žiakov Typické autentické rozhovory
VII. SLUŽBA MODLITBOU	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Problémové vyučovanie		Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Panelová diskusia Didaktické hry Precvičovanie, opakovanie

6. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Človek a hodnoty - náboženská výchova				
I. BOH HOVORÍ K ČLOVEKU	Metodická príručka katolíckeho náboženstva pre 5.r. ZŠ „Poznávanie cez dialóg“ Ján Hnilica: Svätý Cyril a Metod	Tabuľa Magnetofón Video	Sväté písmo Biblická mapa	Internet CD DVD

	Štefan Vragaš: Cyrilometodské dedičstvo			knižnica FMA
II. DIALÓG BOHA A ČLOVEKA	Metodická príručka katolíckeho náboženstva pre 5.r. ZŠ „Poznávanie cez dialóg“ Katechizmus katolíckej cirkvi	Tabuľa Magnetofón Video	Sväté písmo	Internet CD DVD
III. MOJA MODLITBA	Metodická príručka katolíckeho náboženstva pre 5.r. ZŠ „Poznávanie cez dialóg“ Katechizmus katolíckej cirkvi	Tabuľa Magnetofón Video PC	Sväté písmo	Internet CD DVD
IV. NÁŠ DIALÓG S BOHOM	Metodická príručka katolíckeho náboženstva pre 5.r. ZŠ „Poznávanie cez dialóg“ Jozef Luscoň: Služba Bohu a ľuďom	Tabuľa Magnetofón Video PC	Sväté písmo Prezentácia	Internet CD DVD knihnica FMA
V. OBETA BOŽIEHO ĽUDU	Metodická príručka katolíckeho náboženstva pre 5.r. ZŠ „Poznávanie cez dialóg“ Katechizmus katolíckej cirkvi	Tabuľa Magnetofón Video	Sväté písmo Prezentácia	Internet CD DVD knihnica

VI. DIALÓG CEZ SLUŽBU	Metodická príručka katolíckeho náboženstva pre 5.r. ZŠ „Poznávanie cez dialóg“ Norbert Stryczek: Moji veľkí priatelia	Tabuľa Magnetofón Video	Sväté písmo	Internet CD DVD knižnica FMA
I. VII. SLUŽBA MODLITBOU	Metodická príručka katolíckeho náboženstva pre 5.r. ZŠ „Poznávanie cez dialóg“ Katechizmus katolíckej cirkvi Floris Gabriel: Modlitba...čo je to?!	Tabuľa Magnetofón Video	Sväté písmo	Internet CD DVD knižnica

7. Hodnotenie a klasifikácia

Hodnotenie poskytuje žiakovi spätnú väzbu v jeho práci a prístupu k vyučovaniu. Hodnotenie musí byť zrozumiteľné a jednoznačné, pedagogicky zdôvodniteľné, odborne správne, porovnateľné s danými kritériami hodnotenia žiaka, doložiteľné – (učiteľ vedie evidenciu o každom hodnotení.)

Učiteľ hodnotí očakávané výstupy stanovené vo výkonovom štandarde v príslušnom ročníku, prípravu a riešenie úloh; osvojené kľúčové kompetencie, samostatnosť a tvorivosť, osvojenie potrebných vedomostí, skúseností, zručností a ich tvorivú aplikáciu, usilovnosť a vzťah žiaka k činnostiam v edukačnom procese.

Učiteľ nehodnotí účasť na bohoslužobnom živote, nehodnotí sa postoj k Bohu (viera sa nedá ohodnotiť), ale k edukačnému procesu v predmete.

Stupeň 1-žiak dosahuje konkrétne výstupy stanovené vo výkon.štandarde, je aktívny, vie byť pohotový, na vyučovanie sa pripravuje a plní zadané úlohy,

Stupeň 2 -je aktívny, výstupy dosahuje s malou pomocou učiteľa, chápe vzťahy a súvislosti, vie zaujať postoj a vyjadriť svoj vlastný názor.

Stupeň 3-je skôr pasívny v činnostiach, málo využíva svoje osobné predpoklady, ťažko zaujíma postoj, vedomosti a zručnosti sú obmedzené, má malú snahu o zlepšenie.

Stupeň 4 – žiak je pasívny a nespolupracuje, pri riešení úloh neni kreatívny, výstupy dosahuje lenpri pomoci učiteľa, vedomosti sú obmedzené, nesnaží sa to zlepšiť.

Stupeň 5 – celkom výnimočne pre žiaka, ktorý ignoruje výučbu, odmieta spoluprácu, jeho vedomosti a zručnosti sú obmedzené, nedosahuje vyústupi ani pri snahe učiteľa.

Presné kritériá hodnotenia: Známkou hodnotíme: prácu v pracovnom zošite – priebežne;vytvorenie projektu – raz za polrok; krátke overenie vedomostí formou testu – raz za štvrťrok;aktivitu na hodine.

Stupnica pri testoch:100-90%-výborný; 89,9-75%-chválitebný; 74,9-50%-dobrý;49,9-35% dostatočný;34,9% a menej- nedostatočný. Hodnotenie projektu: obsah- 2body; forma – 2body; prezentácia-4body; obhajoba-2body. 10-9b-výborná;8-7b-chválitebný;6-5b-dobrý;4-3b-dostatočný;2-0b-nedostatočný. Najväčšiu váhu pri kasifikácii má hodnotenie projektu a testu.

Oblasť: Človek a hodnoty

Predmet: Náboženská výchova katolícka

Ročník: piaty

Počet hodín v ročníku: 1 hodina týždenne (ŠVP), spolu 33 hodín

Tematický celok	Cieľ	Obsahový štandard	Výkonový štandard – žiak vie	Počet hodín	Prierezové témy
I. BOH HOVORÍ K ČLOVEKU Práca so Svätým písmom, skratky kníh (vyhľadávanie kníh, kapitol, veršov) Misia Cyrila a Metoda (cyrilika, hlaholika, Otče náš v staroslovienčine) Žiaci vierozvestcov	Kognitívny: Definovať pojem Biblia, Sväté písmo a orientovať sa v ňom. Vysvetliť prínos prekladu Svätého písma do nášho jazyka. Afektívny: Uvedomiť si potrebu čítania Svätého písma. Oceniť misiu Cyrila a Metoda pre Slovensko. Psychomotorický: Formovať návyk pravidelného čítania Svätého písma. Rozvíjať zručnosť vo	1.Práca so Svätým písmom /vyhľadávanie kníh, kapitol veršov/, skratky kníh. 2.Misia Cyrila a Metoda /cyrilika, hlaholika, Otče náš v staroslovienčine/ 3. Žiaci vierozvestcov – sv. Gorazd, jeho žiak sv. Bystrík, <i>legenda o sv. Bystríkovi</i>	Vymenovať 5 historických kníh SZ a 5 historických kníh NZ Pomenovať časti Nového zákona. Podľa súradníc nájsť daný text vo Svätom písme Správne používať skratky kníh Svätého písma , čísla kapitol a veršov Opísať najdôležitejšie udalosti zo života sv. Cyrila a Metoda Vysvetliť prínos prekladu Svätého Písma do nášho jazyka Reprodukovať spamäti prvé	6	Dejepis: Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline - Veľká Morava Výtvarná výchova: Podnety výtvarného umenia – ranokresťanské a byzantské umenie Dejepis: Pamäť ľudstva – písmo, kníhtlač,

<p>– sv. Gorazd, jeho žiak sv. Bystrík</p> <p>Legenda o sv. Bystríkovi</p>	<p>vyhľadávání podľa limitácií /súradníc/ vo Svätom písme.</p>		<p>dva verše Jánovho evanjelia</p> <p>S pomocou učiteľa poskladať modlitbu Otče náš v cirkevnoslovanskom jazyku Vysvetliť prínos byzantskej misie pre Slovensko Vysvetliť základné prvky legendy, rozlíšiť legendu od historickej pravdy</p> <p>Pravdivo a správne šíriť informácie Používať vhodné slová v komunikácii s inými ľuďmi</p>		<p>náboženstvo, legendy, mýty</p> <p>Literatúra: Rozprávka</p> <p>Mediálna výchova</p>
<p>II. DIALÓG BOHA A ČLOVEKA</p> <p>Dávidove prosby o odpustenie(žalmy)</p> <p>Šalamúnova prosba o múdrosť</p> <p>Mária zvelebuj Boha (Magnificat)</p>	<p>Kognitívny: Porovnať modlitby jednotlivých biblických postáv modlitbu Dávida, Šalamúna, Márie a Ježiša.</p> <p>Afektívny: Uvedomiť si potrebu modlitby a jej dôležitosť</p>	<p>1. Dávidové prosby odpustenie (žalmy)</p> <p>2. Šalamúnova prosba o múdrosť</p> <p>3. Mária zvelebuj Boha (Magnifikat)</p>	<p>V biblických príbehoch nájsť spoločné znaky modlitby Dávida a Šalamún</p> <p>Prerozprávať časť biblického príbehu zo života kráľa Dávida a Šalamúna</p> <p>Charakterizovať časti modlitby Otče náš</p> <p>Vytvoriť kartotéku biblických</p>	<p>5</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p>

<p>Ježiš – učiteľ modlitby (Otče náš), porovnanie dvoch evanjeliiov. textov modlitby</p>	<p>v živote biblických postáv.</p> <p>Psychomotorický: Integrovať do svojho života dôverný dialóg s Bohom v modlitbe podľa vzoru biblických postáv.</p>	<p>4. Ježiš – učiteľ modlitby (Otče náš), porovnanie dvoch evanjeliiových textov modlitby Otče náš</p>	<p>modlitieb</p> <p>Prostredníctvom modlitby rozvíjať dialóg s Bohom</p> <p>Nájsť vo Svätom písme modlitbu Otče náš</p> <p>Citovať jeden citát zo Svätého písma</p> <p>Správne doplniť (poskladať) Magnifikat</p>		
--	---	--	---	--	--

<p>III. MOJA MODLITBA</p> <p>Pravidlá modlitby (miesto, čas a pravidelnosť)</p> <p>Druhy modlitby</p> <p>Príklady svätých (hymnus sv. Františka na stvorenie – príklad oslavnej modlitby)</p>	<p>Kognitívny: Vysvetliť prínos modlitby pre duchovný život človeka.</p> <p>Afektívny: Rozvíjať schopnosť samostatnej modlitby.</p> <p>Psychomotorický: Vytvoriť si súbor osobných modlied k rôznym príležitostiam.</p>	<p>1. Pravidlá modlitby (miesto, čas a pravidelnosť)</p> <p>2. Druhy modlitby</p> <p>3. Príklady svätých (hymnus sv. Františka na stvorenie – príklad oslavnej modlitby)</p>	<p>Vymenovať pravidlá modlitby</p> <p>Pomenovať aspoň tri druhy modlitby</p> <p>Jednoducho prerozprávať životopis sv. Františka podľa vzoru – hymnus sv. Františka na stvorenie</p> <p>V modlitbe vyjadriť vďaku výrazovo vyjadriť Františkovu pieseň stvorenia</p> <p>Vytvoriť osobnú modlitbu k rôznym príležitostiam</p>	<p>4</p>	<p>Biológia: Príroda a život</p> <p>Geografia: Objavovanie Zeme a vesmíru</p>
<p>IV. NÁŠ DIALÓG S BOHOM</p> <p>Komunikácia prostredníctvom symbolu</p> <p>Liturgické symboly, farby, úkony, postoje, gestá</p> <p>Slávenie liturgického roku, slávnosť, liturgické</p>	<p>Kognitívny: Vysvetliť a porovnať jednotlivé obdobia liturgického roku. Vysvetliť význam farieb, slávenia, symbolov a úkonov liturgického roku.</p> <p>Afektívny: Vnímať dorozumievanie sa človeka prostredníctvom symbolov.</p>	<p>1. Znak a symboly v bežnom živote.</p> <p>2. Komunikácia prostredníctvom symbolu</p> <p>3. Liturgické symboly, farby, úkony, postoje, gestá</p>	<p>Vysvetliť pojem symbol</p> <p>Rozlíšiť znak od symbolu</p> <p>Oceniť úlohu a zmysel symbolov</p> <p>Vymenovať jednotlivé obdobia liturgického roka</p>	<p>6</p>	<p>Dejepis: Priestor a čas, sviatky</p> <p>Dejepis: Časová priamka, obdobie pred Kristom a po Kristovi</p> <p>Multikultúrna výchova</p>

<p>obdobia</p> <p>Chrám, kostol, Jeruzalemský chrám</p> <p>Liturgické predmety</p>	<p>Uvedomovať si prežívanie liturgického roku. Pozorovať zmeny v liturgickom roku. Vnímať a oceniť slávenie liturgie ako spôsob komunikácie Boha s človekom (aj prostredníctvom symbolickej reči rozprávky)</p> <p>Psychomotorický: Sláviť liturgický rok v rodine a vo farnosti.</p>	<p>4. Slávenie liturgického roku, slávnosť, liturgické obdobia</p> <p>4. Chrám, kostol,</p> <p>5. Jeruzalemský chrám</p> <p>6. Liturgické predmety</p>	<p>Priradiť správnu farbu k liturgickému obdobiu</p> <p>Správne demonštrovať aspoň 5 liturgických úkonov</p> <p>Vysvetliť a oceniť potrebu slávenia</p> <p>Symbolicky nakresliť schému rozdelenia liturgického roku</p> <p>Pomenovať základné časti chrámu</p> <p>Nakresliť a pomenovať 5 liturgických predmetov</p>	<p>Geografia:</p> <p>Najkrajšie miesta na Zemi, ktoré vytvoril človek – kultúrne stavby, chrámy</p>
--	---	--	--	---

<p>V.OBETA BOŽIEHO ĽUDU</p> <p>Obeta, obetavosť, jej zmysel v živote človeka</p> <p>Obeta Ježiša Krista</p> <p>Obeta baránka (starozákonná, novozákonná, Pascha, posledná večera)</p> <p>Obetný dar, moja obeta</p>	<p>Kognitívny: Definovať pojem obeta. Porovnať starozákonnú a novozákonnú obeť.</p> <p>Afektívny: Oceniť hodnotu obety v ľudskom živote.</p> <p>Psychomotorický: Zapájať sa do prípravy a priebehu liturgického slávenia.</p>	<p>1. Obeta, obetavosť, jej zmysel v živote človeka.</p> <p>2. Obeta Ježiša Krista.</p> <p>3. Obeta baránka (starozákonná, novozákonná obeta, Pascha, posledná večera)</p> <p>4. Obetný dar, moja obeta.</p>	<p>Prostredníctvom príkladu opísať zmysel obety</p> <p>Konkrétnym skutkom vyjadriť vďačnosť za obeť druhých ľudí (priateľov, rodičov)</p> <p>Vysvetliť jednoduchým spôsobom spôsob sprítomnenia Ježišovej obety pri sv. omši</p> <p>Vysvetliť prirovnávanie Ježiša k nebeskému pelikánovi</p> <p>Prejaviť vďaku za Ježišovu obeť</p> <p>Nájsť analógiu medzi baránkom v Starom zákone a Božím baránkom v Novom zákone</p> <p>Charakterizovať symbolický význam chleba a vína pri sv. omši</p> <p>Oceniť význam chleba a vína v živote človeka</p> <p>Aktívne sa podieľať na príprave a priebehu liturgického slávenia</p>	<p>4</p>	
<p>VI. DIALÓG CEZ SLUŽBU</p> <p>Cirkev slabých (etika chudoby</p>	<p>Kognitívny: Zdôvodniť potrebu sviatostí pre život kresťana.</p>	<p><i>1. Cirkev slabých (etika chudoby a milosrdenstva v cirkvi, kláštorná starostlivosť o chudobných a</i></p>	<p>Opísať a porovnať úlohu chlapca a dievčaťa v službe rodine</p> <p>Konkrétnymi skutkami slúžiť</p>	<p>5</p>	<p>Občianska náuka: Moja rodina –</p>

<p>a milosrdenstva v cirkvi, kláštorná starostlivosť o chudobných a chorých, Katarína Sienská, Vincent z Pauly, Alžbeta Durínska)</p> <p>Starostlivosť o chudobných a chorých v súčasnej farnosti – charita, paliatívna starostlivosť Služba chorým (sviatosť pomazania chorých)</p> <p>Služba ľudskej rodine (sviatosť manželstva)</p> <p>Služba Božej rodine (sviatosť kňazstva – diakon, kňaz, biskup)</p>	<p>Afektívny: Uvedomiť si hodnotu a význam sviatosti v službe ľuďom.</p> <p>Psychomotorický: Zapojiť sa do modlitieb za duchovné povolania, za chorých, za rodičov.</p>	<p><i>chorých,</i></p> <p>2. <i>Alžbeta Durínska</i></p> <p>3. <i>Starostlivosť o chudobných a chorých v súčasnej farnosti – charita, paliatívna starostlivosť</i></p> <p>4. Služba chorým (sviatosť pomazania chorých)</p> <p>5. Služba ľudskej rodine (sviatosť manželstva)</p> <p>6. Služba Božej rodine (sviatosť kňazstva – diakon, kňaz, biskup)</p>	<p>rodine, chorým, slabším</p> <p>Vymenovať tri stupne kňazstva</p> <p>Vymenovať kňazov vo svojej farnosti</p> <p>Formulovať modlitbu za kňazov</p>	<p>komunikácia v rodine</p>
---	---	--	---	-----------------------------

<p>VII.SLUŽBA</p> <p>MODLITBOU</p> <p>Modlitba za živých (modlitba za kňaza, priateľov, rodičov, spolužiakov, učiteľov)</p> <p>Modlitba k svätým (modlitba na príhovor svätých – Terézia z Lisieux, môj krstný patrón)</p> <p>Modlitba za zomrelých</p>	<p>Kognitívny: Vysvetliť modlitbu za živých, k svätým, za mŕtvych. Interpretovať modlitby cirkvi.</p> <p>Afektívny: Uvedomiť si hodnotu modlitby za druhých ľudí. Povzbudiť sa pre rôzne spôsoby modlitby za druhých ľudí.</p> <p>Psychomotorický: Formulovať modlitby za druhých ľudí. Vyhľadať príklady modlitby spoločenstva vo Svätom písme.</p>	<p>1. Modlitba za živých /modlitba za kňaza, priateľov, rodičov, spolužiakov, učiteľov/</p> <p>2. Modlitba k svätým /modlitba na príhovor svätých – Terézia z Lisieux, môj krstný patrón/</p> <p>3. Modlitba za zomrelých</p>	<p>Priradiť jednotlivé časti sv. omše/liturgie k bohoslužbe slova alebo bohoslužbe obety</p> <p>Formulovať modlitbu za iných vlastnými slovami (kňazov, štátnych predstaviteľov, učiteľov, spolužiakov/</p> <p>Na príklade života sv. Terézie z Lisieux zdôvodniť potrebu modlitby k svätým</p> <p>Sformulovať modlitbu ku svojmu krstnému patrónovi</p>	<p>3</p>	
---	--	---	--	----------	--

Učebné osnovy školského vzdelávacieho programu – predmet: Evanjelická náboženská výchova

1. Záhlavie

Názov predmetu	Evanjelická náboženská výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne (ŠVP), spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	Piaty
Škola (názov, adresa)	Základná škola M. Kukučina, , 026 01 Dolný Kubín
Názov ŠkVP	Škola úspešného života
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne
Dĺžka štúdia	1 rok
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk
iné	štátna škola

2. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet náboženská výchova - evanjelická je povinne voliteľným predmetom na druhom stupni základných škôl. Náboženská výchova má dôležitú úlohu pri formovaní osobnosti dieťaťa a jeho myslenia. Rozvíja duchovný svet žiakov – prostredníctvom zvesti zákona a evanjelia umožňuje spoznávať žiakom Trojjediného Boha zjaveného v Písme Svätom.

Prostredníctvom procesu náboženskej socializácie napomáha procesu objavovania možností a nutnosti individuálnych zmien

žiakov, ktoré vedú v procese posvätenia k osvojovaniu si pozitívnych morálnych hodnôt a postojov, čím výrazne prispieva k spoločenskej inklúzii a kohézii. Základné biblické znalosti a poznávanie pôsobenia Trojjediného Boha v dejinách sa stáva pre žiaka základným interpretačným kľúčom k uvedeniu do kultúrnych výtvorov minulých generácií (bez pochopenia ktorých nemožno úplne pochopiť ani súčasnú generáciu), ako i kľúčom k pochopeniu a interpretácii každodenných rituálov a tradícií. Ich pochopenie a tvorivé uchopenie uspôsobuje žiaka k tvorivému hľadaniu riešení problémov jeho budúcnosti. Tým sa stáva významným nástrojom v tvorbe identity žiaka. Súhrnne teda môžeme povedať, že poslaním tohto predmetu je napomôcť žiakom v hľadaní správnej cesty v živote, hľadaní jeho zmyslu a aktívnemu poznaniu Božieho plánu záchranu vo viere v Pána Ježiša Krista.

Žiaci sa na hodinách evanjelického náboženstva oboznamujú predovšetkým so základnými biblickými pojmami a biblickými príbehmi.

Pomocou biblických príbehov a konkrétnych vedomostí z Božieho slova si budujú vlastné poznanie Božej existencie, ktoré im umožňuje aktívne participovať na živote Božieho ľudu a pod pôsobením Slova a Ducha stvárňovať svoj život.

3. Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom náboženskej výchovy ako povinnej voliteľného predmetu na 2. stupni základnej školy je:

1. Vzbudiť záujem o Slovo Božie – Bibliu, modlitbu, duchovnú pieseň, o duchovné hodnoty a aktívny kresťanský život v cirkvi.
2. Napomáhať prehĺbovanie vzťahu s Pánom Bohom a s ľuďmi.
3. Pomáhať zorientovať sa v zložitých morálnych, sociálnych, ekonomických a politických situáciách.
4. Motivovať pre správnu duchovnú orientáciu v spleti náboženských a ezoterických prúdov v dnešnej globalizovanej spoločnosti.
5. Formovať osobnosť študujúcich vo vyučovacom procese predmetu.
6. Viest' k osvojeniu nevyhnutných poznatkov dogmatiky, všeobecných kresťanských dejín, dejín ECAV na Slovensku a formovať historické vedomie.
7. Zvýrazniť a prehĺbiť vzťah človeka k prírode z pohľadu viery ako k Božiemu stvorenstvu a motivovať k zodpovednosti.
8. Podnecovať aktivizáciu, dynamizáciu a integráciu rozumových, emocionálnych a vôľových vlastností a zorientovať ich v duchovných hodnotách.

4. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Názov kľúčovej kompetencie 1

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli (používame aktívne sloveso v neurčitku):

9. (prehľad VVS)

10. prehlbovať vedomosti, robiť a vytvárať si vlastný názor v rôznych otázkach

Názov kľúčovej kompetencie 2

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli (používame aktívne sloveso v neurčitku):

11. (prehľad VVS)

12. nájsť zmysel života, viesť k zodpovednosti za seba, okolie

5. Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégie vyučovania (metódy, formy)	Didaktická technika Materiálne prostriedky
1 TC – Kniha kníh	Rozhovor, práca s obrazmi	Obrázky, fotografie,
2 TC – Kresťan a modlitba	Dialóg	Doplňovačka
3 TC - Cirkev – Božia rodina	Biblický príbeh	Biblia, kostol
4 TC – Cirkevný rok		Kvíz
5 TC - Preddejiny SZ		
6 TC – Svedkovia viery SZ	Rozhovor , asociačná metóda	

6. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Odborná literatúra	Internet (iné...)
--------------------	-------------------

Detská misia, Flashcardy – Sudcovia, Jozef	www.ecav.sk
Biblia, Tranoscius LM 1978	
Cesta za Kristom, Dr. J. Filo st., Konfirmačná príručka	
Viera a život, text pre 8.r. ZŠ, Tranoscius	
Viem, komu som uveril, text pre 9. r. ZŠ, Kušnír	
Biblia a jej zvesť, uč. Pre 6.r. ZŠ, T. Semko st.	
Dejiny kresťanstva na Slovensku, Daniel Veselý, 1994	
Přicházejí, Tomáš Novotný, Sekty a kulty	

7. Kritériá hodnotenia

Hodnotenie poskytuje žiakovi spätnú väzbu v jeho práci a prístupu k vyučovaniu. Hodnotenie musí byť zrozumiteľné a jednoznačné, pedagogicky zdôvodniteľné, odborne správne, porovnateľné s danými kritériami hodnotenia žiaka, doložiteľné – (učiteľ vedie evidenciu o každom hodnotení.)

Učiteľ hodnotí očakávané výstupy stanovené vo výkonovom štandarde v príslušnom ročníku, prípravu a riešenie úloh; osvojené kľúčové kompetencie, samostatnosť a tvorivosť, osvojenie potrebných vedomostí, skúseností, zručností a ich tvorivú aplikáciu, usilovnosť a vzťah žiaka k činnostiam v edukačnom procese.

Učiteľ nehodnotí účasť na bohoslužobnom živote, nehodnotí sa postoj k Bohu (viera sa nedá ohodnotiť), ale k edukačnému procesu v predmete.

Stupeň 1-žiak dosahuje konkrétne výstupy stanovené vo výkon.štandarde, je aktívny, vie byť pohotový, na vyučovanie sa pripravuje a plní zadané úlohy,

Stupeň 2 -je aktívny, výstupy dosahuje s malou pomocou učiteľa, chápe vzťahy a súvislosti, vie zaujať postoj a vyjadriť svoj vlastný názor.

Stupeň 3-je skôr pasívny v činnostiach, málo využíva svoje osobné predpoklady, ťažko zaujíma postoj, vedomosti a zručnosti sú obmedzené, má malú snahu o zlepšenie.

Stupeň 4 – žiak je pasívny a nespôlpracuje, pri riešení úloh není kreatívny, výstupy dosahuje len pri pomoci učiteľa, vedomosti sú obmedzené, nesnaží sa to zlepšiť.

Stupeň 5 – celkom výnimočne pre žiaka, ktorý ignoruje výučbu, odmieta spoluprácu, jeho vedomosti a zručnosti sú obmedzené, nedosahuje vyústupi ani pri snahe učiteľa.

Presné kritériá hodnotenia: Známkou hodnotíme: prácu v pracovnom zošite – priebežne; vytvorenie projektu – raz za polrok; krátke overenie vedomostí formou testu – raz za štvrťrok; aktivitu na hodine. Stupnica pri testoch: 100-90% - výborný; 89,9-75% - chválitebný; 74,9-50% - dobrý; 49,9-35% dostatočný; 34,9% a menej - nedostatočný.

Hodnotenie projektu: obsah- 2body; forma – 2body; prezentácia-4body; obhajoba-2body. 10-9b-výborná; 8-7b-chválitebný; 6-5b-dobrá; 4-3b-dostatočný; 2-0b-nedostatočný. Najväčšiu váhu pri klasifikácii má hodnotenie projektu a testu.

Oblasť: Človek a hodnoty

Predmet: Evanjelická náboženská výchova

Počet hodín v ročníku: 1 hodina týždenne (ŠVP), spolu 33 hodín

Ročník: piaty

Tematický celok	Cieľ kľúčové kompetencie	Obsahový štandard	Výkonový štandard – žiak vie	Počet hodín	Prierezové témy
KNIHA KNÍH	Žiak je vedený k túžbe čítať Božie slovo a zamýšľať sa nad obsahom Jeho posolstva. Vníma ju ako prameň múdrosti a poznania Sociálne, komunikačné a občianske kompetencie	- žiak si uvedomuje prečo je Biblia pre nás taká dôležitá - buduje si pozitívny vzťah k nej vysvetliť žiakom odkiaľ Biblia pochádza - žiak sa dozvie o trojakom delení Biblie – podľa pôvodu, podľa doby vzniku a podľa obsahu; učí sa poznávať jednotlivé názvy kníh	Žiak vie vymenovať najdôležitejšie preklady Biblie . Žiak vie vymenovať akými spôsobmi delíme Bibliu a podľa akých kritérií. - kto je jej autorom- proces vzniku Biblie - materiály, na ktoré sa v minulosti písalo , vie názvy kníh a ich niektoré skratky	5	Regionálna Multikultúrna
KREŠŤAN A MODLITBA	Učiť sa vyjadrovať prosby a vďaky aj i v spoločenstve triedy, rodiny, cirkvi. Vedieť prosiť a ďakovať, slušnosť v správaní a zaobchádzaní s inými. Sociálne, osobnostné kompetencie	Žiak si zopakuje modlitbu Pánovu ako príklad všetkých modlitieb- kedy a prečo sa modlíme, - kde sa modlíme - ako oslovujeme Pána Boha v modlitbe- žiak sa dozvedá o forme a postoji pri modlitbe	Vie modlitbu Pánovu naspamäť- žiak vie vymenovať jednotlivé prosby Modlitby Pánovej - vie stručne povedať, čo je ich obsahom- dieťa rozvíja svoj modlitebný život a prehlbuje svoj vzťah k Pánu Bohu	3	Komunikačná Multikultúrna
CIRKEV – BOŽIA RODINA	Potreba dobrých vzťahov v spoločenstvách, v škole..Buduje si pozitívny vzťah ku	- dieťa sa učí, kto tvorí cirkev a aká je jej úloha a význam - zopakuje si kto založil cirkev a prečo, -	Vie vysvetliť slová ako „liturgia“, evanjelium, Krédo“ a podobne. Vie aké sú úlohy cirkvi, vie načo slúži kostol,	6	Regionálna Multikultúrna

	<p>kresťanským piesňam a prehlbuje tak svoju vieru. Občianske kompetencie</p> <p>- vysvetlenie pojmov- vie vysvetliť slová ako „liturgia“, evanjelium, Krédo“ a podobne</p>	<p>spoznáva okolnosti vzniku cirkvi, hlava cirkvi, čo je cirkev - dieťa sa naučí čo sú to Služby Božie a čo je ich cieľom - žiak spoznáva najdôležitejšie kresťanské znaky – symboly,</p>	<p>prečo sa tam kresťania stretávajú, vie o znakoch čo symbolizujú a za akých okolností sa používali a používajú aj dnes</p>		
CIRKEVNÝ ROK	<p>Občianske kompetencie</p> <p>Učenie sa nových pojmov</p> <p>Liturgia – jej miesto a význam</p>	<p>Žiak sa dozvedá základné informácie o cirkevnom roku a hlavné rozdelenie cirkevného roka - žiak sa naučí aké sviatky a nedele tvoria vianočný, veľkonočný a svätodušný kruh</p> <p>- už poznajúce sviatky sa naučí priradiť k jednotlivým sviatočným dňom a nedeliam</p>	<p>- žiak vie vymenovať čím sa začína a končí cirkevný rok, aké je jeho základné rozdelenie</p> <p>- žiak vie vymenovať sviatky a nedele vianočného kruhu</p> <p>- vie porozprávať aké biblické udalosti sa spájajú s Vianocami, Veľkou nocou, svätodušnými sviatkami</p>	4	Regionálna
PREDDEJINY SZ	<p>Boh ako Tvorca- uvedomuje si aj svoju zodpovednosť za stvorenie. Osobnostné a sociálne kompetencie.</p>	<p>Poznáva príbeh stvorenia - poriadok stvorenia /poradie stvoriteľských dní - dôraz na Božie stvoriteľské Slovo - prvých ľudí- ako boli stворení, hriechu a potopy</p>	<p>Žiak vie vymenovať dni stvorenia podľa poradia- vie, čo bolo ich obsahom a to ako bolo všetko stворené- vie, kto boli prví ľudia , ich mená, úlohy, deti, Noach a archa</p>	5	Environmentálna
SVEDKOVIA VIERY SZ	<p>Oboznámiť sa s postavami a životnými situáciami biblických ľudí, zmeny ich v živote a Božie vedenie. Rodina</p>	<p>Aj tí, ktorí sú v Biblii neboli vždy dokonalí, robili chyby ale Boh ich mal vo svojich rukách a viedol ich napriek ich</p>	<p>Vie konkrétne osoby spojiť s konkrétnymi činmi a problémami – Izáak a Rebeka – manželstvo, Jakob a Ezav – klamstvo a podvod, Jozef a</p>	10	Ochrana človeka, zdravia Multikultúrna

	<p>– základ spoločnosti, klamstvo a jeho výsledok.. Osobnostné, sociálne, komunikačné a občianske kompetencie.</p>	<p>zlyhaniam v rodine, manželstve, súrodeneckých vzťahoch.</p>	<p>bratia – žiarlivosť v rodine, väzenie a nespravodlivosť vo svete, stretnutie s rodinou – Boh má všetko v rukách ak mu veríme a patríme.</p>		
--	--	--	--	--	--

